

old series

252

vol 1

pts 1-3

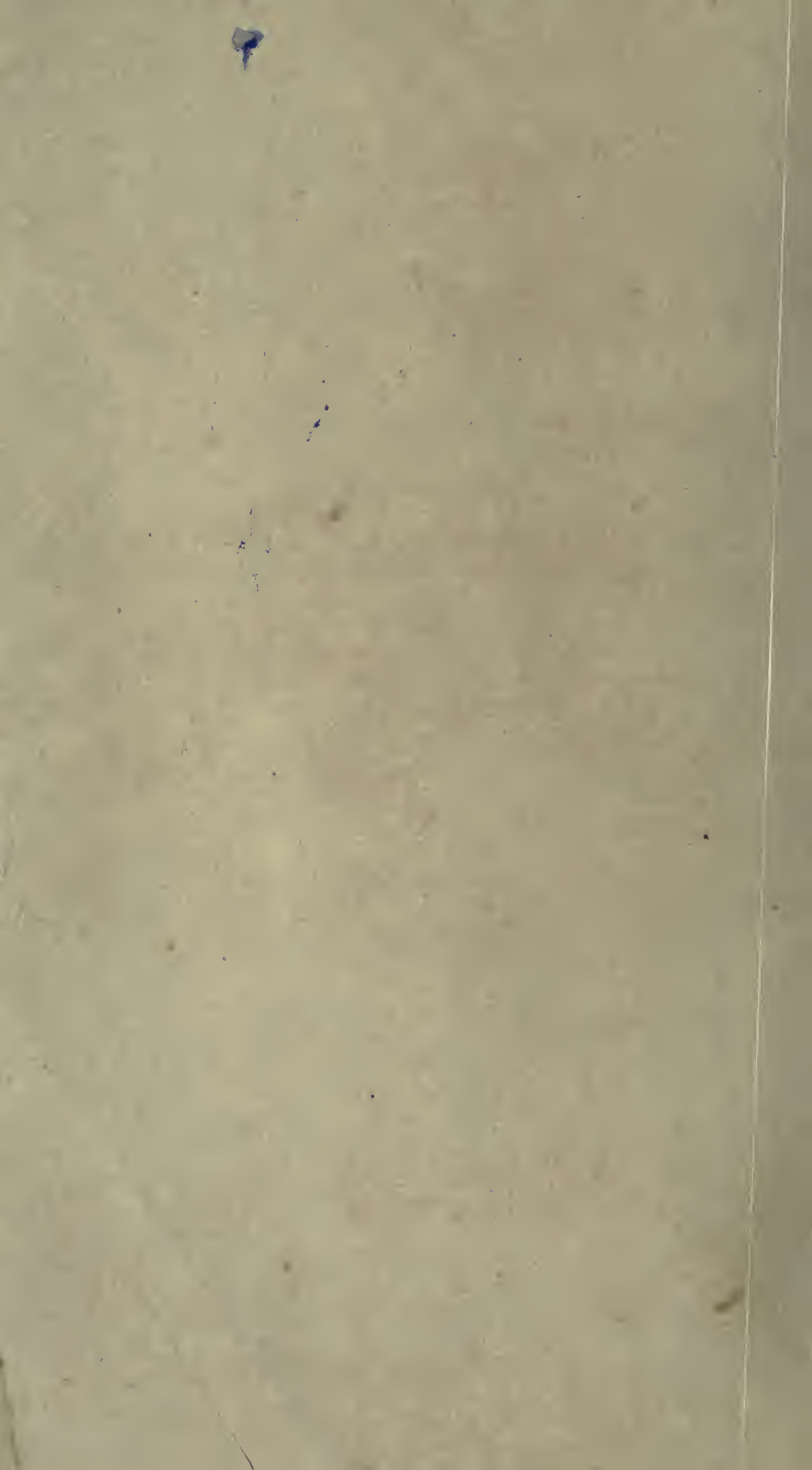
A

Z
L65
53 N5
v. 1

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY
RAJENDRALALA MITRA.

*Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland,
and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna ;
Corresponding Member of the German and of the American Oriental
Societies, of the Royal Academy of Science, Hungary, and
of the Anthropological Society of London ; Fellow of
the Royal Society of Northern Antiquaries,
Copenhagen, &c., &c.*

PUBLISHED
UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT
OF
BENGAL.

No. I.

CALCUTTA:

PRINTED BY C. B. LEWIS, BAPTIST MISSION PRESS

1871.

Z

6605

S3 N5

v. 1

P R E F A C E.

In May, 1868, Pandit Rádhákrishna, of Lahore, suggested to His Excellency the Viceroy, the "compilation, by Government, of a catalogue of all the Sanskrit manuscripts preserved in the Libraries of India and Europe, and stating that anything done towards the encouragement of Sanskrit learning would be gratefully appreciated by scholars." The suggestion was most favourably received, but owing to the want of the necessary materials, the work could not then be undertaken; with a view, however, to further the object, and to discover and utilize the large collections of Sanskrit MSS. lying unnoticed and uncared for in native libraries it was, among other things, resolved—

1st. "To print uniformly all procurable unprinted lists of Sanskrit manuscripts in Indian Libraries, and to send them to the various learned societies of Europe and to individual scholars in Europe and India, with an intimation that the Government will carefully attend to their suggestions as to which of the manuscripts therein mentioned should be examined, purchased or transcribed."

2nd. "To institute searches for manuscripts, and to this end prepare lists of desirable codices; to distribute these lists among scholars and other persons willing to assist in the search, with a request that they report their discoveries to such officer as may from time to time be appointed by the Government of India; and to depute competent scholars on tours through the several presidencies and provinces to examine the manuscripts reported upon, to seek new manuscripts, to purchase manuscripts procurable at reasonable rates, and to have copies made of such manuscripts as are unique or otherwise desirable, but which the possessors refuse to part with."

In Bengal the task of collecting the lists was made over to the local Asiatic Society, and by it intrusted to the writer of this note.

The following pages are the first-fruits of the undertaking on this side of India. In submitting them to the public, the Compiler is anxious that their scope and purpose as laid down in the Government resolutions quoted above, should be distinctly understood; that nothing

more should be expected from them than just what they profess to be—records of names, dates, extent and subjects of little-known manuscripts, with just so much of explanation as might awaken, without presuming to gratify, curiosity, and assist competent scholars in the examination and analysis of such works as are likely to prove interesting, with a view ultimately to the compilation of a catalogue *raisonné* of Sanskrit literature. The catalogue of the Asiatic Society's Library has been adopted as a guide, and only such codices have been noticed as are not to be found in it. Those described as belonging to the Asiatic Society were, when first examined, in the possession of a Paṇḍit at Benares, from whom they have since been purchased.

The works have been named as they have turned up, without any attempt at classification. It is intended, however, to supply a classified index on the completion of a Volume.

The Sanskrit portion of these Notices has been revised by Paṇḍit Harachandra Vidyābhushaṇa.

Mánikṭalah, 20th April, 1871.

I N D E X.

	Page
A 'chára-dípa, ...	74
A 'dhána Prayoga, ...	83
Adhvara-kāṇḍa, ...	65
Advaita Upanishad, ...	50
Āgni Purāṇa, ...	97
Agnyādhána Paddhati, ...	65
Alátas'ánti Upanishad, ...	50
Amoghánandiní Sikshá, ...	72
Amṛita-nāda Upanishad, ...	24
Amṛita-vindu Upanishad, ...	22
A'nanda Giri, ...	2
A'nandavana, ...	5-33
Ananta Deva, ...	37
Aniruddha, ...	39
Aniruddha-charita Champu, ...	39
Antyeshṭi Prayoga, ...	24
Apekshá-buddheranekatva-sankhyá-hetutva-vichára, ...	78
Apyaya Dikshita, ...	35
A'runeya, ...	53
A'runya Upanishad, ...	55
A'runyopanishad Dípiká, ...	92
Ashu Ghosha, ...	22
Atharvas'íkhá Upanishad, ...	48
Atharvas'íra Upanishad, ...	47
Atharvas'íra Upanishad Dípiká, ...	32
A'tmajñānopodes'a-vidhí, ...	94
A'tma Purāṇa, ...	97
A'tma Upanished, ...	56
A'treya, ...	3
Aurdha-dehika-Paddhati, ...	105
Balabhadra, ...	74
Balabhadra Sandarbha, ...	74
Bálabodhiní, ...	93
Bálabodhiní-bhāvaprakás'iní, ...	99
Bálakṛishṇa Champu, ...	40
Baudháyana, ...	6-12-81-100
Baudháyaniya Somaprayoga, ...	12
Bháminívilása Kāvya, ...	44
Bhaṭṭotpala, ...	28
Bháva Mis'ra, ...	96
Bháva-prakás'a, ...	96
Bhoja Deva, ...	89
Brahma Upanishad, ...	15
Brahma-vindu Upanishad, ...	52
Brahmopanishad-Dípiká, ...	90
Chákshusha Upanishad, ...	23
Champu-kāvya, ...	38
Champu Rámáyana, ...	39
Chandraprabhá Nátiká, ...	67
Chandras'ekhara, ...	42
Charaka, ...	96
Chayana Paddhati, ...	27
Chhanda Sūtra, ...	1
Chhurika (Kshurika) Upanished, ...	25
Chulika Upanishad, ...	47

	Page
Chulikopanishad Dípiká, ..	63
Dakṣiṇá-murtistotra-vyá- khyá Pravandha, ...	76
Damayantí, ...	38
Damayantí-Kathá, ...	38
Dána-chandriká, ...	4
Danta, ...	5
Dars'apaurṇamása-práyas- chitta Káriká, ...	64
Devarája, ...	39
Dhanví Svámí, ...	35
Dhárá, ...	70
Dharma-vijaya, ...	
Dhúrta-samágama, ...	47
Dhyána-vindu Upanishad, ..	52
Divákara Bhaṭṭa, ...	4
Dráhyáyana, ...	35
Dráhyáyana-Sútra-Tíká, ..	35
Dvadasáha-hotra Prayoga, .	99
Dravyaguna, ...	109
Dvadv'sáha-prayoga Vṛitti, ..	106
Gánapatya Tápaní, ...	61
Ganes'a, ...	61
Garbha Upanishad, ...	48
Garbhopanishad Dípiká, ..	63
Garga Áchárya, ...	7-82
Garga Sañhitá, ...	80
Garuḍa Upanishad, ...	21
Goloka Tápaní, ...	22
Gopála, ...	8
Gopála Champu, ...	40
Gopála Nyáyapanchánana, .	99
Gopála Tápaní, ...	8
Gopála-Tápaní-Dípiká, ...	18
Gopichandana Upanishad, .	60
Gopichandanopanishad Di- pika, ...	20
Govardhana A'chárya, ...	43
Govardhana Bhaṭṭa, ...	14

	Page
Grihya Smṛiti, ...	3
Grihya Sútra, ...	13
Haláyudha, ...	1
Haṁsa Upanishad, ...	25
Haṁsopanishad Dípiká, ...	90
Hari, ...	46
Harihara, ...	29-93
Harijívana Mis'ra, ...	69
Hariráya, ...	30
Harivilása Mahákávyá, ...	46
Hiranyakes'í, ...	86
Hiranyakes'í-sútra-prayo- ga-ratna, ...	86
Itihása-samuechaya, ...	83
Jábála Upanishad, ...	57
Jábálopanishad Dípiká, ...	92
Jagadís'a Tarkálañkára, ..	104
Jagannátha, ...	44
Jambhala Datta, ...	68
Jánakí-parinaya, ...	36
Jayatírtha, ...	75
Jíva Gosvámí, ...	8
Jívanmukta Upanishad, ..	5
Jívarája, ...	40
Jyotis'vara, ...	47
Kaivalya Upanishad, ...	57
Kaivalyopanishad Dípiká, .	32
Kálágnirudra, ...	59
Kálágnirudra Upanishad, ..	58
Kálanirṇaya-Dípiká-viva- raṇa, ...	77
Kalávilása Kávyá, ...	44
Káliká, ...	80
Káliká Purána, ...	80
Kálipati, ...	26
Kalpa Sútra, ...	61
Kamalákara Bhaṭṭa, ...	11, 85
Káma-sútra, ...	98
Karma-Paddhati, ...	108

	Page		Page
Karnasundarí Náṭiká, ...	82	Manyu-deva, ...	85
Karpura-manjarí Náṭiká, ..	46	Másaka, ...	61
Kátyáyana, ...	93	Mṛitasanjivaní, ...	1
Kausikí S'ikshá, ...	72	Muhurta sarvasva, ...	109
Kedára Bhaṭṭa, ...	89	Mukundánanda Bhána, ...	26
Kes'ava Svámí, ...	17	Mukunda Bhaṭṭa, ...	88
Kimpancha-charita, ...	34	Muṇḍita Prahasana, ...	68
Kṛishṇa, ...40-42-45-5-7-59		Nádavindu Upanishad, ...	51
Kṛishṇa-bhakti-Chandriká, .	64	Nágadeva Bhaṭṭa, ...	74
Kṛishṇa Bhaṭṭa, ...	14	Nádi-jñyána, ...	109
Kṛishṇa Kavi, ...	45	Nárada, ...	7-73
Kṛishṇa Upanishad, ...	59	Nárada Purána, ...	66
Kshemendra, ...	44	Náradíyá S'ikshá, ...	73
Kshurika vide Chhurika, ..	25	Náradíya-S'ikshá Vivaraṇa, .	7
Lākshmaṇa, ...	39-96	Narasiṅha Dikshita, ...	88
Lakshmaṇa Somarájí, ...	43	Náráyana, ..1-18-18-20-2-36-63	
Lála Mis'ra, ...	69	Náráyana Bhaṭṭa, ...	91-100
Laukika-vishayatá-vichára, .	77	Náráyana Upanishad, ...	12
Liṅga-pratisthá Vidhi, ...	6	Náráyanopanishad Dípiká, .	96
Lomas'í S'ikshá, ...	71	Níla, ...	38
Lolimbarája, ...	49	Nílakanṭha Dikshita, ...	38
Mádhava, ...	74	Nílarudra Upanishad, ...	51
Mádhava Áchárya, ...	10-36	Nṛisiṅha, ...	27
Mádhava Champu, ...	62	Nṛisiṅha Tápaní, ...	9
Mádhava Kṛishṇa, ...	62	Nṛisiṅha-Tápání Bháshya, .	16
Mádhavánala Upákhyaṇa, ..	43	Paramahaṅsa Upanishad, ..	56
Mádhva-Vijaya, ...	36	Paramahaṅsopanishad Dí-	
Mahá-bháshya, ...	31	piká, ...	29-91
Mahádeva Somayájí, ...	86	Páras'ika-prakás'a, ...	87-1-1
Mahá-rudra, ...	58	Párijáta-haraṇa Champu, ..	45
Mahá Upanishad, ...	25	Parivrájaka Upanishad, ...	30
Mahávrata Prayoga, ...	107	Parva-Nirnaya, ...	27
Máhis'eya, ...	3	Pás'ukádi-prayoga Súra, ..	107
Mánasa-pújana, ...	104	Paundarika Prayoga, ...	106
Maṇḍuka, ...	73	Piṇḍa Upanishad, ...	55
Máṇḍukí S'ikshá, ...	73	Piṅgala, ...	1
Mani-parikshá, ...	71	Piṅgala S'ástra, ...	103
Mantrártha Bháshya, ...	19	Pippálada Sákha, ...	8

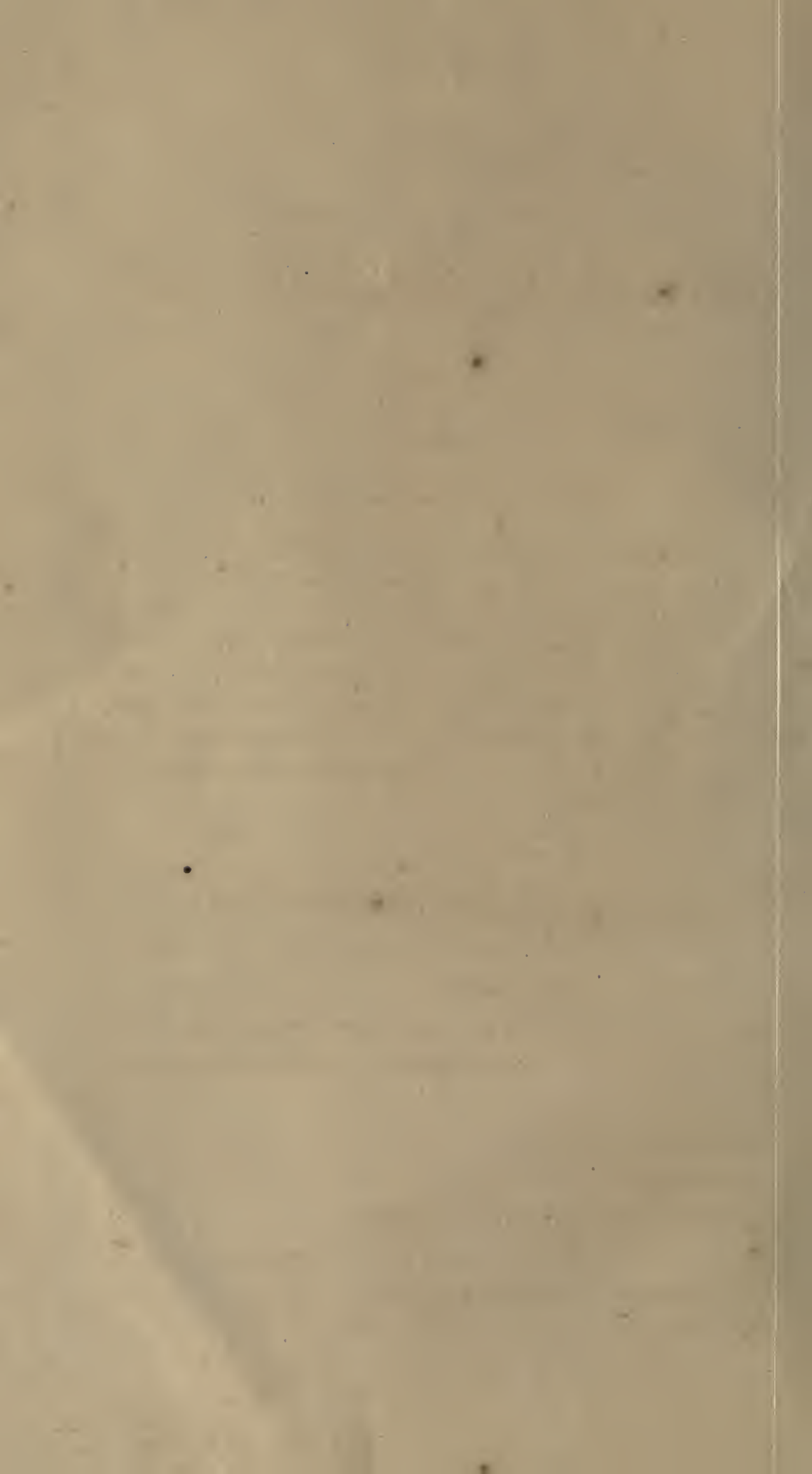
	Page
Pramāṇa-Paddhati, ...	75
Prānāgnihoṭra Upanishad, .	49
Pratāpa-nāraṣiṇha, ...	26
Prātisākhya, ...	2
Prāyascitta-pradīpa, ...	20
Prayoga-sāra, ...	17
Rādhā, ...	41
Rādhā-Kṛiṣṇa, ...	62
Rādhā-vinoda Kāvya, ...	41
Rādhikā Upanishad, ...	62
Raghunātha Bhaṭṭa, ...	14-40
Rājā Surjana Charita Kāvya, .	42
Rajanīvallabha, ...	46
Rāma, ...	5-17-19-4-42-43
Rāma Tāpanī, ...	5-33
Rāmabhadra, ...	36
Rāmachandra Bhaṭṭa, ...	75
Rāmachandra Champu, ...	41
Rāmachandra Kavi, ...	41
Rāmakṛiṣṇa Kāvya Saṭika, . .	42
Rāmāṭirtha, ...	76
Rāmāyana, ...	39
Raṇarāja, ...	35
Rasapradīpa, ...	79
Rāsasundara Mahākāvya, . .	102
Rudra Bhāshya, ...	101
Rudrachandra Deva, ...	64
Rudra Deva, ...	26
Rudra-Padpāṭi, ...	100
Rudra-Saṅghitā, ...	66
S'abdas'akti-prakāś'ikā, . . .	104
S'abdas'akti-prakāś'ikā-pra- bodhinī, ...	104
S'abdendus'ekhara-doshod- dhāra, ...	85
Sadāchāra-Saṅgraha, ...	103
Sambandha-nirṇaya, ...	99
Sambhu Bhaṭṭa, ...	80

	Page
Sandhyāopaniṣad Vyākhyā, khyā, ...	34
S'aṅkara A'chārya, ...	10
22, 63, 63-94-95	
S'aṅkarānanda, 90-90-91-9192-97	
S'aṅkara Prakāś'a, ...	26
Saṅkha, ...	3
Saṅkhāyana, ...	13-13
Sannyāsa Upanishad, ...	54
Saṅskāra-Paddhati, ...	11
Saṅskāra-prakāś'a, ...	26
Saṅskāra-Prayoga, ...	85
Saptas'ati Kāvya, ...	43
Saptas'lokī-Vīrtī, ...	30
Sarva Upanishad, ...	79
S'āstra-siddhānta-les'a Saṅ- graha, ...	35
Satsaṅga-vijaya, ...	37
Satyabhāmā, ...	45
Satyanātha, ...	7
Satyanātha Māhātmya-rat- nākara, ...	7
Sāyana A'chārya, ...	9-101
Siddhānta-lesa, ...	35
Siddhāntalesa Tīkā, ...	35
Sinhāsana-Dvātrīṅś'atkāthā, .	73
S'itā, ...	17-41-43
Sītā-rāma-vihāra Kāvya, . .	17
S'iva, ...	36
S'ivādāsa, ...	68
Siva Jyotī, ...	68
S'iva Purāṇa, ...	66
S'iva Upanishad, ...	29
Smṛiti-saṅskāra-v'ichāra, . .	77
Snāna-Paddhati, ...	63
Sobhākara, ...	7
S'rauta-prāyascitta-chan- drikā, ...	97

	Page
S'rauta Sūtra,.....	100
S'rí-rāma-Kās'íká,.....	33
Subāla Upanishad,.....	33
Subodhiní, ...	81-100
S'uddhi-chandriká,.....	14
Sukavi-hṛidayānandiní,....	84
S'uklābha Deva,.....	37
Sulhana, ...	84
Sundara Deva, ...	102
Súres'vara, ...	2
Surjan,.....	42
Súrya Pandita, ...	42
Suryyārghya-dāna-Paddhati, 14	
Taittiríya Aranyaka, ...	9
Tarkámṛita, ...	88
Tarkámritataraṅginí, ...	88
Tattvaparakás'a, ...	89
Tattvaparakás'íká-bhāvabodha, 19	
Tejovindu Upanishad, ...	15
Tribhāshya-ratna, ...	2
Triṇsachchhloka-vivarana, ..	80
Triṇs'achchhloka-vivarna- sāroddhār a,.....	80
Tripuri-ṭíká, ...	87
Tripurí Upanishad, ...	10
Trivikrama Bhaṭṭa,.....	38
Tryambaka Bhaṭṭa, ...	83
Uparāgodaya Nátiká, ...	64
Ushá, ...	38
Uttara Gítá, ...	197
Uttara-gítá Bhāshya,.....	107
Vaidika-chhandha-Prakás'a, 13	
Vaidyanátha, ...	37
Vaidyanátha Súri, ...	17
Vaitartya Upanishad, ...	49
Vajras'uchí Upanishad,....	22
Vákyavṛitti savivṛití,.....	95

	Page
Vararuchi, ...	3
Vasanta-tilaka, ...	63
Vásudeva Upanishad, ...	60
Vásudevopanishad Dípiká, .	18
Vátsyáyana, ...	98
Váyavíya, ...	66
Vedānuvachana, ...	58
Váyu-pratyaksha-vichára, ..	78
Vedānga Rāya, ...	87
Vetāla-panchviṇsáti, ..	63-68-73
Vidhyaparādha Práyas'chit- ta, ...	81
Vighnes'vara,.....	66
Vijayapárijáta Nátaka, ...	69
Vijayarāma Āchārya, ...	104
Vikramáditya, ...	70
Vináyaka, ...	31
Vishṇu-dāsa, ...	74
Vishṇu-gúdhā, ...	86
Vishṇu Upādhyāya, ...	86
Vis'vanátha Bhaṭṭa, ...	89
Vis'vanátha Siṅha,.....	41
Vis'ves'vara, ...	8
Vivarana-prameya-saṅgraha, 28	
Vṛihadāranyaka Bhāshya,..	2
Vṛihajjábāla Upanishad, ..	79
Vṛihannárāyaṇa Upanishad, 9	
Vṛihaspatis'ava Prayoga, ..	105
Vṛitta-ratnākara, ...	84
Vyāsa,.....	19
Yājñikí Upanishad, ...	9
Yayatírtha, ...	19
Yogáchandriká, ...	96
Yogas'íkshá Upanishad, ..	53
Yogatattva Upanishad,....	53
Yogayátrā Vivarana	28

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

I.

Chhanda-Sūtra.

A treatise on Sanskrit Metres, attributed to Piṅgala. It is generally supposed to be one of the *aṅgas* or subsidiary branches of Vedic learning, but the number of Vedic metres given in it is limited to a few of the leading ones only. It is divided into eight chapters, and has a running commentary (*Mritasanjīvanī*) by Halāyudha, the prime minister of Lakshmana Sena of Bengal, who lived in the 12th century. Colebrooke has given an abstract of it in his essay on Sanskrit Prosody. *Asiatic Researches*, X. p. 390, Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 147. *Indische Studien*, VIII. p. 1.

१ । छन्दःसूत्रं, मृतसञ्जीवनीनामवृत्तिसहितम् ।

ग्रन्थकारः पिङ्गलः । वृत्तिकारः हलायुधः ।

विवरणं । परिशुद्धं सम्पूर्णं । पत्रसङ्ख्याः ५२ । प्रतिपृष्ठस्य पङ्क्तिसङ्ख्याः ७-८ । श्लोकसङ्ख्याः १२७५ । अक्षरं नागरं । तदाधारे देशीयकागजः । लेखनकालः संवत् १८३२ ।

प्राप्तिस्थानं । काशीवासी श्रीवामनाचार्यः ।

मूलस्य प्रारम्भवाक्यं । धी श्री स्त्री म् ।

वृत्तेः प्रारम्भवाक्यं । श्रीमत्पिङ्गलनामोक्तच्छन्दः शास्त्रसहोदधेः ।

वृत्तानि सौक्तिनानीव कानिचित् विचिनोम्यहं ॥

मूलस्य समाप्तिवाक्यं । एवं प्रत्ययविभागः ।

वृत्तेः परिसमाप्तिवाक्यं । पिङ्गलाचार्य्यरचिते कन्दःशास्त्रे हलायुधः ।

मृतसञ्जीवनीं नाम वृत्तिं निर्मितवानिमां ॥

इति पिङ्गलच्छन्दोवृत्तौ अष्टमोऽध्यायः ।

विषयः । कन्दसां विवरणं ।

II.

Vṛihdāranyaka Bhāṣhya.

A commentary by S'ures'vara on the Upanishad of that name. The work is scarce. The MS. is incomplete, but correct. The Asiatic Society's edition of the Upanishad contains the commentary of Sañkara with the gloss of Ananda Giri.

२ । वृहदारण्यकभाष्यं ।

ग्रन्थकारः शूरेश्वरः ।

विवरणं । दुष्प्राप्यं परिशुद्धं असम्पूर्णञ्च । प०* १३८ । पङ्क्ति०† १२ । श्लो०‡ ४२१५ ।
अ०§ नागरं । आ०॥ देशीयकागजः । का०॥ शकाब्दाः १२१६ । स्था०**
काशीवासीश्रीवामनाचार्य्यः ।

प्रा० वाक्यं । सा विद्या विभवप्रसूनविपुलाद्वैतप्रपञ्चाहिता-
स्पृष्टज्ञातितिरोहितात्ममतयो यं भागशो मन्यते ।
निर्भागं सकलाभिधानमननव्यापारदूरस्थितं
वन्दे वन्दितविश्वमव्ययमजं भक्त्या तमेकं विभुं ॥

समाप्तिवा० । न वेदार्थो न चापीडक् तर्केणाप्युपपद्यते ।

भिन्नाभिन्नेक्षणं दद्यात् यथोक्तं न्यायवर्त्मना ॥

इति वार्तिकक्रमेण तृतीयोऽध्यायः । इति तृतीयस्य षष्ठं ब्राह्मणं समाप्तं ॥

विषयः । वृहदारण्यकोपनिषदर्थविवरणं ।

* प० पत्रसङ्ख्याः ।

† पङ्क्ति० प्रतिष्ठस्य पङ्क्तिसङ्ख्याः ।

‡ श्लो० श्लोकसङ्ख्याः ।

§ अ० अक्षरं ।

॥ आ० आधारः ।

॥ का० लेखनकालः ।

** स्था० प्राप्तिस्थानं ।

III.

Tribhúshyaratna.

This is a Prátisákhyā or phonology of the Black Yajur Veda, in twenty-four chapters, containing rules regarding the accents, pronunciation, &c., of the different branches of that Veda ; compiled by an anonymous author, who says he has collected in it the substance of the sikshás by Átreya Máhisheya, and Vararuchi. The MS is remarkably correct and beautifully written. A second MS. in the collection is imperfect.* Wilson's Mackenzie MSS. I. p. 7. Max Müller's Sanskrit Literature, p. 137.

३ । त्रिभाष्यरत्नम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं सुचारुलिखितञ्च । प० १५३ । पङ्क्ति० ६-७ । स्त्रो० २१४० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६४३ । स्वा० काशीवासीश्रीयुत-
वावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । भक्तियुक्तः प्रणम्याहं गणेशचरणद्वयं ।

गुरुनपि गिरं देवीमिदं वक्ष्यामि लक्षणं ॥

समाप्तिवा० । मू० परे पूर्णमिति । टी०, गच्छेदाचार्यसंसदं । वीप्सा शास्त्रपरिसमाप्तिं
द्योतयति ।

इति श्रीत्रिभाष्यरत्ने प्रातिशाख्यविवरणे चतुर्विंशोऽध्यायः ।

विषयः । आत्रेयमाह्विषेयवररुचिमनानुसारिकृष्णयजुर्वेदीयप्रातिशाख्यविवरणं ।

IV.

Grihya Smṛiti.

S'aṅkha's exposition of the domestic rites and sacrifices of the Rig Veda, with an anonymous commentary. The work is divided into six chapters of which the MS. under notice embraces only four.

* Since writing the above, I have seen the first ten chapters of the work, along with an English translation, published in the Journal of the American Oriental Society, IX. p. 1.

४ । गृह्यस्मृतिः सविवरणा ।

ग्रन्थकारः शङ्खः । विवरणकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं चाखिललिखितञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० २००० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६१० । स्था० काशीवासीश्रीयुत-
वावुशीतलप्रसादः ।

म० प्रा० वाक्यं । अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामः ।

टी० प्रा० वाक्यं । नमस्यामि गुरुन् सर्वान् प्रज्ञानुग्रहलिप्सया ।

अल्पज्ञोऽपि प्रसादेन येषां साध्वेव जल्पति ॥

समाप्तिवा० । यथा होलाकाः कर्त्तव्याः । आङ्गीमधूकादयः कर्त्तव्या इति । द्विरभ्यासोऽध्याय-
परिसमाप्तौ स्वस्थयनाय । इति शाङ्खायनीये गृह्यस्मृतिशास्त्रविवरणे चतुर्थो-
ऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । स्मार्त्तकर्मविवरणं । ग्रन्थसु षडध्यायात्मकः, अत्र तु चत्वारोऽध्याया वर्तन्ते ॥

V.

Dānachandrikā.

On alms and gifts and the time and mode of consecrating them.
By Divākara Bhatta.

५ । दानचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः दिवाकरभट्टः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं समीचीनञ्च । प० ११६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २२०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्-
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य मातरं गङ्गां भैरवं वनशङ्करीं ।

महादेवाख्यपितरं श्रौतस्मार्त्तविशारदम् ॥

समाप्तिवा० । प्रतिदिवसमावर्त्त्याः । अभ्यासे तु त्रिंशद्रात्रं व्रतस्थः प्राणायामैशान्तेऽघमर्षणं
जपेत् । महापापैः शुध्येत् । मत्या चेत् प्राणायामात् प्राग् वै निष्क्रम्य स्नाया-
दिति ।

विषयः । सुवर्णदानतुलादानादिविविधदाननिरूपणं । इदं खण्डितमिव प्रतिभाति, यत्
इति श्रुत्यादिवाक्यान्तरमपि ग्रन्थविषयो लिखितः । तदनन्तरं समाप्तिस्त्रचक
वाक्यं नास्ति ।

VI.

Jīvanmukta Upanishad.

Vedantic doctrine of salvation or final absorption by Danta, an Asúra. This is called an Upanishad, because it treats of the same subject which the leading works of that name have for their theme, but it forms no part of the Vedas, and therefore has no claim to be reckoned as an Upanishad.

The style is modern.

६ । जीवन्मुक्तोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः श्रीदन्तः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं चारुलिखितञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० १७ ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासीश्रीयुतवावुशी-
तलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । जीवन्नेव सदात्मानं नानाभूतव्यवस्थितम् ।

एकमेवाधिपश्येद्यो जीवन्मुक्तः स उच्यते ॥

बन्धनं सर्वशून्यञ्च सिद्धिर्भवति नान्यथा ।

यस्य सूक्तिर्भवत्यादा जीवन्मुक्तः स उच्यते ॥

इति श्रीदन्तप्रोक्तवेदवेदान्तसारजीवन्मुक्तोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । जीवन्मुक्तलक्षणानि ।

VII.

Rāma Tāpani.

A theological treatise, in two parts, on the divinity of Rāma, said to belong to the Atharva Veda. Dr. Weber has published the text in the Roman character with a German translation. Several MSS., both of the text and a commentary by Anandavana, are available.

७ । रामतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं अनतिपरिशुद्धं चारुलिखितं भागद्वयविभक्तञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ९ ।
श्लो० १६८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । स्था० काशीवासीश्रीयुतवावु-
शीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ चिन्मयेऽस्मिन् महाविष्णौ जाते दशरथे हरौ ।

रघोः कुलेऽखिलं राति राजते यो महीस्थितः ॥

समाप्तिवा० । एतैः सप्तचत्वारिंशन्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्तौति स देवं पश्यति सोऽमृतत्वञ्च गच्छतीति
पञ्चमः खण्डः । इत्यथर्ववेदे श्रीरामतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामस्य ब्रह्मस्वरूपत्वनिरूपणम् ।

VIII.

Līṅgapratisthā Vidhi.

Rules for consecrating the Lingam, according to the school of Bau-
dhāyana.

८ । लिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ८३ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२५ । स्था० काशीवासीश्रीयुतवावुशीतल-
प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । तत्रादौ कालः । विष्णुधर्मम् ।

चैत्रे वा फाल्गुने वापि ज्येष्ठे वा माघवे तथा ।

माघे वा सर्वदेवानां प्रतिष्ठा शुभदा सिते ॥

समाप्तिवा० । ततो मण्डपदेवता अग्निञ्च विसर्जयेत् । इति बौधायनप्रयोगः ।

विषयः । लिङ्गप्रतिष्ठानिरूपणम् ।

IX.

Nāradiya-Sikshá-Vivarana.

A gloss or *Vivarana*, by Sobhákara, on Nārada's rules for reading the Vedas. Three MSS have come under examination. For text vide No. 168.

९ । नारदीयशिक्षाविवरणम् ।

ग्रन्थकारः शोभाकरभट्टः । नारदो मूलकारः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिपरिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० १३ । पङ्क्ति० ११ । श्लो ७२० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६२४ । स्था० काशीवासी-
श्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्छं । प्रणम्य परमात्मानमृक्सामस्वरविग्रहं ।

मुनिना नारदेनोक्तां शिक्षां व्याख्यातुमिष्यते ॥

समाप्तिवा० । एवं वर्णाः प्रयोक्तव्या नाव्यक्ता न च पीडिताः ।

मम्यग्वर्णप्रयोगेण ब्रह्मलोके महीयते ॥

इति भट्टशोभाकरविरचिते नारदशिविवरणे द्वितीयाध्यायस्याष्टमी कण्डिका ॥

विषयः । वैदिकोच्चारणविषयकग्रन्थार्थव्याख्यानं ।

X.

Satyanátha Māhātmyaratnākara.

A biographical notice of Satyanátha, a *Yati* or hermit. A running commentary, by an anonymous author, explains the text.

१० । सत्यनाथमाहात्म्यरत्नाकरः (सटीकः) ।

ग्रन्थकारः सङ्कर्षणाचार्यः । टीकाकारोऽप्ययम् ।

विवरणं । प्रायोऽशुद्धं नातिप्राचीनञ्च । प० ११७ । पङ्क्ति० ६-१५ । श्लो० २००० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्-
सोसाइटी ।

मू० प्रा० वाक्यं । श्रीरामे सुगुणग्रामे रमारामे मनोरमे ।

सत्कामे रमतां हृन्मे वादाकामे समोत्तमे ॥

टी० प्रा० वाक्यं । ॐ आनन्दात्मकदेहं श्रीवन्द्यं सुन्दरसुन्दरं ।

•• अनघं श्रीहरिं वन्दे दशस्यन्दननन्दनं ॥

मू० समाप्तिवा० । श्रीमत्सद्गुरुसत्यनाथयतिराष्ठाहात्मप्रताकरे

सगालास इहोत्तमैः कविजनैरेकोनविंशोऽभवत् ॥

इति श्रीमत्कविकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्यसुतसङ्कर्षणाचार्यविरचिते सत्य-
नाथमाहात्मप्रताकरे एकोनविंशः सर्गः ॥

टी० समाप्तिवा० । श्रीति । इह रत्नाकर इत्यन्वयः । इत्यशेषमतिमङ्गलं । ८८ । इति श्रीमत्क-
विकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्यसुतसङ्कर्षणाचार्यविरचिते सत्यनाथमाहात्मप्र-
ताकरप्रकाशे एकोनविंशः सर्गः ॥

विषयः । सत्यनाथयतेर्गुणकीर्तनादिः ।

XI.

Gopāla Tāpanī.

An Upanishad intended to vindicate the divinity of Gopāla or Krishna; said to be a section of the Pippalāda S'ákhá of the Atharva Veda. Separate commentaries by Vis'ves'vara, Náráyana, and Jíva Gosvámí, are extant.

११ । गोपालतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं नवीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० १२—१३ । श्लो० १६० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का—? । स्था० काशीवासीश्रीद्युतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायान्तिष्ठकर्मणे ।

नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्मणे ब्रह्मपुत्रेभ्यो नारदाय यथाश्रुतं ।

तथा प्रोक्तान्तां गान्धर्वि गच्छध्वं स्वालयान्निकम् ॥

इत्यथर्ववेदे श्रीमद्गोपालतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । श्रीगोपालस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XII.

Vṛihannārāyaṇa Upanishad, alias Yājñikī Upanishad.

Vedantic Theology, forming the last (10th) Prapāṭhaka of the Taittirīya Aranyaka of the Black Yajur Veda. Sāyaṇa, in his commentary, describes it as a supplementary chapter or *Khilakāṇḍa*. In his time, four hundred years ago, several recensions of the work were current, of which the Drāviḍa text contained 64 sections; the Kārṇāta one, 74 sections; the Andhra one, 80 sections; and others, 89 sections. Sāyaṇa commented on the Andhra recension of 80 sections; but he says that the others must all be authentic, their differences being due to their belonging to separate sākhās or schools. Of the seven MSS. examined three have the text and commentary in 64 sections and four the text only in 80 sections: none 74 or 89. Weber's *Berlin Catalogue*, p. 384, 394; *Indische Studien*, II. p. 78; Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 114.

१२ । बृहन्नारायणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २७५ । अ० नागरं ।

आ० । देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासीश्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । अन्धस्यपारे भुवनस्य मध्ये इत्यादि ।

समाप्तिवा० । तेजसि नावधीतमस्तु मा विद्विषावहे । ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

इति बृहन्नारायणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मविद्या ॥

XIII.

Nṛsiṅha Tāpanī.

An Upanishad or theological discussion in two parts, said to belong

to the Atharva Veda—the fifth in a series of fifty-two Upanishads. The Tápanís (otherwise called Tápiní) are mostly apocryphal, but this treatise has the advantage of a commentary by S'añkara, in whose time, nearly a thousand years ago, it was held in sufficient respect to deserve notice from that profound scholar and philosopher. The scholia are specially noticed in S'añkara's life by Mádhaváchárya. Weber's *Berlin Catalogue*, 348. *Indische Studien*, II. 23-54-106.

१३ । नृसिंहतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अष्टाद्वं भागद्वयविभक्तञ्च । प० १३ । पङ्क्ति० १२—१३ । श्लो० ५०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुशीतल-
प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्नित्यादि ।

समाप्तिवा० । ॐ नमोन्तेन जानीयादनुज्ञातारमान्तरं ।

अनुज्ञमद्वयं लब्ध्वा उपदेष्टारमात्रजेत् ॥

इति नृसिंहतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । नृसिंहस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XIV.

Tripurá Upanishad.

Vedantic theology by S'añkara.

१४ । त्रिपुर्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । अष्टाद्वं चारुलिखितं प्राचीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ६० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ज्ञानस्वरूपविज्ञानज्ञेयं प्रतिविवर्जितं ।

पूर्वशून्यः पद्मनाभः सर्वभासास्तं नमाम्यहं ॥ इत्यादि ।

समाप्तिवा० । यतो वाचो निवर्त्तन्ते अप्राप्य मनसा सह ।

आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् न बिभेति कदाचन ॥

इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता त्रिपर्युपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

XV.

Saṅskāra Paddhati.

A manual, by Kamalākara Bhaṭṭa, of the principal *Saṅskāras* or essential purificatory rites, commencing with conception and ending with marriage. The author, son of Rāmakrishṇa Bhaṭṭa, and grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭa, wrote, besides this work, the following viz. *Baherichāhnika*, *Lingārchá-Pratiṣṭha*, *Pūrta-kamalākara*, *Tīrtha-Yātrá*, *S'údradharmatattva*, *S'ánti-ratna*, *Dána-kamalākara*, *Jalásayotsarga-vidhi*, *Túlá-paddhati*, *Pravara-darpana*, *Nirṇaya-sindhu*, and *Práya-schitta-ratna*. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 277a, 277b. Weber's *Berlin Catalogue*, 151, 1019, 223, 1230, 1244.

१५ । संस्कारपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः कमलाकरः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६२ । पङ्क्ति० ८-९ । श्लो० ११४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७९१ । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरसञ्चितः ।

श्रीरामं पितरौ नत्वा संस्कारान् वक्ति साम्प्रतम् ॥

समाप्तिवा० । शुद्धभासे एवाष्टका न तु मले भाद्रपदापरपक्षे

सप्तम्यादिविष्वहःसु अष्टकावत् सर्व्वं कुर्यादिति वृत्तिकृत् ।

हरदत्तस्तु तत् त्रैपक्षे त्रयोदश्यां मघायुक्तायां

सङ्कल्पविधानेन माघ्यपकर्षाख्यं श्राद्धम् ॥

इति श्रीजगद्गुरुनारायणभट्टस्वनुरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृता अष्टका-
न्ताः संस्काराः ।

विषयः । गर्भाधानादिसंस्कारनिर्णयः ॥

XVI.

Baudhāyana Soma-prayoga.

A ritual for the performance of the *Agnishtoma*, *Jyotishtoma*, and the *Soma* sacrifices, according to the rules of Baudhāyana.

१६ । बौधायनसोमप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायं खण्डितञ्च । प० १७४ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या एमियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यस्य ज्ञानमनन्तं दानं यस्य चानन्तं ।

भक्तिर्यस्यानन्ते तमनन्तं गुरुं नौमि ॥

आश्वलायनशाखिनो यजमानस्य बौधायनसोमप्रयोगः ।

समाप्तिवाक्यं । खण्डितत्वाद् ग्रन्थशेषवाक्यपरिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यान्वय न सन्ति ।

विषयः । अग्निष्टोमाग्निषोमादिविवरणम् ।

XVII.

Nārāyaṇa Upanishad.

An Upanishad in praise of Nārāyaṇa. This is a different work from the Vṛihannārāyaṇa noticed under No. XII.

१७ । नारायणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २६ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ अथ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयमिति, नारायणात् प्राणे जायते मनः सर्व्वेन्द्रियाणि च खं वायुर्ज्वातिरिति ।

समाप्तिवा० । मध्यन्दिनमादित्याभिमुखोऽधीयानः पञ्चमच्चापातकोपपातकात् प्रमुच्यते स सर्व्व-

वेदपारायणं लभते नारायणे सायुज्यमाप्नोति नारायणे सायुज्यमाप्नोति ।
इति श्रीनारायणोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । नारायणस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XVIII.

S'āṅkhāyana Gṛihya-Sūtra.

S'āṅkhāyana's rules for the performance of the domestic rites enjoined in the Rig Veda. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 201. Weber's *Berlin Catalogue*, 57.

१८ । गृह्यसूत्रं ।

ग्रन्थकारः शाङ्खायनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं चारुलिखितम् । प० ८६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १७०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७४ । स्था० काशीवासी श्रीयुत-
वाबुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । व्याख्यातोऽग्निष्टोमः प्रकृतद्वादशाहस्यैकाहानाञ्च तस्य विकारमित्यादि ।

समाप्तिवा० । उत्तरोत्तरिणीमेव तच्छ्रियं प्रजां विराजमाप्नोति य एवं वेद य एवं वेद ।

इति शाङ्खायनसूत्रे षोडशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । गृह्यकर्म ॥

XIX

Vaidika-chhandha-prakāś'a.

Vedic metres, by Vināyaka.

१९ । वैदिकच्छन्दःप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः विनायकः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १२ । पङ्क्ति० १०—१४ । श्लो० २४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामवेधस्तनयैकदन्ता क्रमादुरोवक्त्रकरानभिज्ञान् (?) ।
समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ।
विषयः । वैदिकच्छन्दसां विवरणं ॥

XX.

S'uddhi-Chandriká.

Rules regarding the observance of mourning and the purificatory rites thereto belonging, by Kṛishṇa Bhaṭṭa, son of Raghunátha Bhaṭṭa, grandson of Govardhana Bhaṭṭa.

२० । शुद्धिचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः कृष्णभट्टः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धि । प० १४ । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० ३२५ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शिरसि मुकुटधारी योगिहृत्यङ्गचारी
निजजनसुखकारी सर्वविघ्नापहारी ।
युवतिजनविहारी सर्वदा योऽविकारी
कृपयतु मयि स श्रीभोऽपि सञ्ज्ञानदीपः ॥

समाप्तिवा० । विनिगमनाविरहात् । आपद्विषयकमित्युक्तिरपि न, मानाभावात् ।

इति श्रीमन्नौनिकुलजायमानगोवर्द्धनभट्टात्मजऋषिनाथभट्टसुतश्रीकृष्णभट्टविरचिता
शुद्धिचन्द्रिका सम्पूर्णा ।

विषयः । अशौचादिविवरणं ॥

XXI.

Sūryyārghyadāna-Paddhati.

Rules and mantras for the offering of uncooked rice and water, called *arghya*, to the sun.

२१ । सूर्यार्घ्यदानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं । प० १५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १६९५ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रारम्भवाक्यं । खगच्छोक्तविधिना स्नानं कृत्वा अर्घ्यदानाङ्गस्नानं कुर्यात् । मूलमन्त्रेण कुम्भमुद्रया
शिरसि द्वादशवारं जलसेचनं विधाय मूलमन्त्रेण तर्पणं विधायेत्यादि ।

समाप्तिवा० । सदा एवं सूक्तजपं कृत्वा अनेनार्घ्यदानेन सूर्यः प्रीयतामिति देवतायै कर्म-
समर्पणं कुर्यात् । तृचाकल्पः समाप्तः ॥

विषयः । अर्घ्यदानमन्त्रादिः ॥

XXII.

Tejovindu Upanishad.

A theological chapter of the Atharva Veda on the nature of Brahma.

२२ तेजोविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० १३ । श्लो० २३ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी वावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ओं तेजोविन्दुः परं ध्यानं विश्वातीतं हृदि स्थितं ।

समाप्तिवा० । तद् ग्राह्यं ब्रह्म तत् परमिति । इति तेजोविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

XXIII.

Brahma Upanishad.

On the attributes of Om, the mystic emblem of Brahma, a chapter
of the Atharva Veda. *Indische Studien*, I 70, 83, 249, 302, 424, II. 173.

२३ । ब्रह्मोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमनतिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० १ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० १६ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी वावुश्रीयुतशीतल-
प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि सर्वज्ञानमनुत्तमम् इत्यादि ।

समाप्तिवा० । ध्रुवं हि चिन्तयेद् ब्रह्म सोऽमृतत्वाय कल्पते ।

इति श्रीब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । प्रणवशरीरादिनिरूपणम् ॥

XXIV.

Nṛisīṅha-Tápaní-Bhāshya.

S'aṅkara's commentary on the Nṛisīṅha Tápaní Upanishad. Vide No. XII.

२४ । नृसिंहतापनीभाष्यम् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनमनतिशुद्धञ्च । प० २८ । पङ्क्ति० १४ । श्लो० १२५४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । यन्नामोपनिषत् तपनमित्यादि ।

समाप्तिवा० । पदचतुष्टयाभ्यासः सर्वोपनिषत् समाप्तिं भे***ति सर्व्वमखिलं ।

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीशङ्करभगवत्कृतं
नृसिंहतापनीयपञ्चमोपनिषद्भाष्यम् ॥

विषयः । नृसिंहतापनीयार्थविवरणं ॥

XXV.

Sitārāma-vihāra Kāvya. A heroic poem on the life of Rāma and his wife Sītā; by Vaidyanātha Sūri.

२५ । सीतारामविहारकाव्यं ।

ग्रन्थकारः वैद्यनाथस्वरिः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १५७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० — ? । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७१२ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरि-
सुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । ईशविष्णुकमलासनमुख्यैर्देवतैरपि समोद्धितसिद्धैः ।

समाप्तिवा० । संशोधमेतत् कृतिभिः प्रसिद्धं यद्यच्च्युतं संस्वलनं जनस्य ।

इति श्रीमत्पद्माक्षप्रमाणभिज्ञधर्मशास्त्राङ्गधुरीणवैद्यनाथस्वरिविरचितं सीताराम-
विहारकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । सीतारामरहस्यचरित्रोपाख्यानं ।

XXVI.

Prayoga-sāra. A manual for the performance of the *Dārś'a*, *Paurṇamāsa* and other Vedic sacrifices; by Kes'ava Svāmī.

२६ । प्रयोगसारः ।

ग्रन्थकारः केशवस्वामी ।

विवरणं । प्रायःशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १०६ । पङ्क्ति० १४—१५ । श्लो० ४३०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रियः पतिं नमस्कृत्य कण्ठं मुनिसत्तम् ।

प्रयोगसारं वक्ष्यामि केशवोऽहं यथामति ॥

समाप्तिवा० । * * काले पशोः पक्षे होमकाल उपस्थिते ।

समाप्यैव न होतव्यं काल एव जुहोति तु ॥

विषयः । दर्शपौर्णमासादिप्रयोगविवरणम् ।

XXVII.

Vásudevopaniṣad Dīpikā. A commentary on the Vásudeva Upanishad, being a chapter of the Atharva Veda; by Náráyana. The author was a distinguished Vedantist of his time, and commented on several Vedanta works.

२७ । वासुदेवोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । अनतिशुद्धं नवीनं चारुलिखितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ८-१६ । श्लो० ७४ ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावु-
हरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वासुदेवोपनिषदि चत्वारिंशकलानि हि ।

क्षुद्रग्रन्थगणे चैकोनपञ्चाशत्तमो मता ॥

समाप्तिवा० । चन्दनेनोपलिप्य देहे निदध्यान्नापि तप्तानि देहे न्यसेदिति सत्तेरेव प्रश्न-
पूर्वकमुत्तरं ।

नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

अस्यष्टपदवाक्यानां दीपिका वासुदेवके ॥

इति वासुदेवोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । वासुदेवोपनिषदर्थविवरणं ।

XXVIII.

Gopāla-Tāpanī Dīpikā. A commentary on No XI by Náráyana. *Indische Studien*, 1, 250.

२८ । गोपालतापनीदीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । अशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २१ । पङ्क्ति० ७-१६ । श्लो० १००० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०-? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गोपालतापनीयोपनिषदाष्टाष्टखण्डिका ।

षट्चत्वारिंशतो च पूर्णा चाशर्वपैप्ले ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

अस्यष्टपदवाक्यानां दीपिकोत्तरकृष्णके ॥

इति श्रीगोपालोत्तरतापनीदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गोपालतापनीयार्थविवरणं ।

XXIX.

Mantrārtha Bhāṣya. A dissertation on the meaning of the word Rāma, and on the mantras with which the hero of that name is to be worshipped as the Deity.

२६ । मन्त्रार्थभाष्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० ६ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० २५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० —? । स्या० काशीवासो श्रीयुतवावुहरिस्त्रिन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सच्चिद्रूपगुणस्वरूपविभवैश्वर्यैकदिव्यं वपु-

र्नित्यानन्दगुणानुभावकरुणासौन्दर्यशुद्धोदधिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । हप्तानामपि जन्तूनां जन्मान्तरनिवारिणीत्यादिभिः प्रपन्नस्य देहसम्बन्धो नास्तीति
भावः । इति मन्त्रार्थभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । रामशब्दार्थनिरूपणं ।

XXX.

Tattva-prakāś'ikā-bhārabodha. A gloss on the *Tattva-prakāś'ikā* of Yayatīrtha, which itself is a gloss on the commentary of S'aṅkara on the Vedānta Aphorisms of Vyāsa. F. E. Hall's Contributions, 163.

३० । तत्त्वप्रकाशिकाभावबोधः ।

ग्रन्थकारः रघूत्तमयतिः ।

विवरणं । प्राचीनतममपरिशुद्धं सम्पूर्णं । २ अध्यायस्य ४८ । ४९ पत्रद्वयं नास्ति । प०—
१ अ० १+२ पा० ६८ । १ अ० २+४ पा० ५५ । २ अ० ७१ । ३ अ० १२५ । ४ अ०
४२ । पङ्क्ति० ८+१०+८ । श्लो० ६५८० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः ।
का०—? । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य कल्याणगुणं रमेशसमाधिवोधं जययोगिवर्यं ।

गुरोर्गुरुं गुरुसार्थ्यांश्च तत्त्वप्रकाशिकाभावमहं प्रवक्ष्ये ।

समाप्तिवा० । रघुवर्यगुरुप्रेक्तो भावो जयमुनेर्मया ।

लिखितो मन्दबोधार्थं प्रोयतां श्रोपतिस्ततः ॥

इति श्रीमद्रघुवर्यतीर्थपूज्यपादशिष्यरघूत्तमयतिष्ठते तत्त्वप्रकाशिकाभावबोधे चतुर्थध्यायस्य चतुर्थपादः ।

विषयः । वादरायणीयवेदान्तसूत्रीयश्रीमच्छङ्कराचार्यभाष्यस्य जयतीर्थप्रणीतटीकायास्तात्पर्यार्थविवरणं ।

XXXI.

Gopīchandanopanishad Dīpikā. A commentary, by Nārāyaṇa, on the Gopīchandana Upanishad, a treatise on the merits of putting on sectarian marks on the forehead with an ochreous earth called Gopīchandana. *Indische Studien*, 1, 250.

३१ । गोपीचन्दनोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० १२-१५ । श्लो० १७५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावु-हरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वासुदेवोपनिषदि शङ्कराश्रमनिवर्तका ।

पञ्चखण्डाधुनारभ्या (?) गोपीचन्दनवर्णिका ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

अस्यष्टपदवाक्यानां दीपिका गोपीचन्दने ॥

इति गोपीचन्दनोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनोपनिषदर्थप्रतिपादनम् ।

XXXII.

Prāyas'chitta-pradīpa. Expiations for accidental irregularities in the performance of the *Agnyādhāna* and certain other Vedic ceremonies.

३२ । प्रायश्चित्तप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नातिप्राचीनं प्रायेण शुद्धं सम्पूर्णञ्च । प० १०३ । पङ्क्ति० ११-१२ । श्लो० ३००० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा बोधायनाचार्यः * तेनोक्तयैतत्कर्मणां ।

विध्यतिक्रमणे प्रायश्चित्तदीपः प्रकाश्यते ॥

यैते बोधायनोक्तानि प्रायश्चित्ताति यानि तु ।

उक्तानि सूत्रभाष्ये च वर्त्यगोपालसूरिणा ॥

समाप्तिवा० । अग्निनयेत्यादिषड्भिर्महाव्याहृतिभिः व्याहृतिभिः व्यस्ताभिः समस्ताभिः चोऽं
स्वाहेत्यादिप्रणवेनान्तः, एतैः सर्वैः क्रत्वन्ते सर्वप्रायश्चित्तानि जुहुयात् । इति
प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पञ्चमं प्रकरणम् । इति प्रायश्चित्तप्रदीपः
समाप्तः ।

विषयः । अग्न्याधानादौ कर्त्तव्ये विध्यतिक्रमणनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

XXXIII.

Garuḍa Upanishad. Said to be a chapter of the Atharva Veda. It contains mantras for the worship of Garuḍa, and the neutralization of snake poison. *Indische Studien*, 1, 249.

३३ । गरुडोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अशुद्धं प्राचीनं अस्पष्टलिखितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ५० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? स्या० काशीवासो श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । खगोत्तमाय विद्महे वैनतेयाय धीमहि तन्नो तार्चं प्रचोदयात् ।

समाप्तिवा० । अतिथिं पूजयेद्भक्त्या पुष्पाणि विविधानि च ।

भोजनमुत्तमं दद्यात् विषहानिः समाप्यते ॥

इति गरुडोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । गरुडमन्त्रकथनं ।

* पुस्तकान्तरेषु बोधायन इति बह्वशो दृश्यते । बोधायन इति बोधायन इति द्वयमपि
सङ्गच्छते सङ्गावाचकत्वादुभयोरिति ।

XXXIV.

Goloka Tāpani. An apocryphal Upanishad, containing praises of Rādhā and Kṛishṇa ; evidently a compilation by a modern Vaishṇava. It is ascribed to the Atharva Veda. The MS. is probably incomplete.

३४ । गोलोक्तापनी ।

ग्रन्थकारः ————— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ३८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्दः ।

प्रा० वाक्यं । कारुण्याभ्येरुद्धं पुरुषशिवब्रह्मा मुनिगणाः

चतुर्व्यहस्याने शिशुसमयलोलार्णवतपरे ।

समाप्तिवा० । एवं विविधा गोप्यः श्रीकृष्णसेवां कुर्वन्ति । इत्याथर्वणिके पुरुषबोधगम्यौ प्रथम-
प्रपाठकः । इति श्रीगोलोक्तापनी सम्पूर्णा ।

विषयः । राधाकृष्णलोक्यादि ।

XXXV.

Amṛitavindu Upanishad. One of the Atharva Upanishads devoted to Brahma. *Indische Studien*, II. 59-394.

३५ । अमृतविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः ————— ?

विवरणं । नवीनमशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ५—९ । श्लो० २४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्दः ।

प्रा० वाक्यं । मनो हि द्विविधं प्राज्ञं शुद्धञ्चाशुद्धमेव च ।

अशुद्धं कामसङ्कल्पाच्छुद्धं कामविवर्जितं ॥

समाप्तिवा० । सर्वभूताधिवासञ्च यद्भूतेषु वसत्यपि ।

सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्मिन् वासुदेवः तदस्मिन् वासुदेवः ।

इति श्री अमृतविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

XXXVI.

Vajrasūchi Upanishad. An essay on Bráhmans, by Sañkara Ácháryya. The author comes to the conclusion that Bráhmanism is due to a knowledge of Brahma, and is not the result of birth or caste. A treatise by a Buddhist, Ashu-Ghosha, published in the Transactions of the Royal Asiatic Society (I. 160,) discusses the same subject, and comes to a like conclusion. The arguments used in the two works are very much alike, but S'añkara dwells at length on Brahma and *Mokhsa*.

३६ । वज्रसूच्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं नवीनं चारुलिखितञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ६-९ । श्लो० १०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावु-हरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । वज्रसूचीं प्रवक्ष्यामि शास्त्रमज्ञानभेदनं ।

दूषणं ज्ञानहीनानां भूषणं ज्ञानचक्षुषां ॥

समाप्तिवा० । प्रध्वस्ताखिलमोहोऽपि लोककार्यं तनोति आत्मवित् ।

इति श्रीशङ्कराचार्यविरचिता वज्रसूची उपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । ब्राह्मणादिवर्णनिरूपणं ।

XXXVII.

Chākshusha Upanishad. A hymn in praise of the sun for the cure of eye diseases.

३७ । चाक्षुषोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः— ?

विवरणं । अपरिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० १७ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८८१ । स्था० काशीवासी श्रीयुत-वावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । अथातश्चाक्षुषीं पठितसिद्धिविद्यां चक्षुरोगहरां व्याख्यास्याम इत्यादि ।

समाप्तिवा० । नमो भगवते आदित्याय अहो वाहिनीं वाहिनीं स्वाहा ।

इति चाक्षुषोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । चक्षुरोगनाशकसूर्यस्तोत्रम् ।

XXXIII.

Antyeshṭi-Prayoga. A manual for the performance of funeral rites, being a chapter of the *Saṅskāra Prakāśa*.

३८ । अन्त्येष्टिप्रयोगः, प्रतापनारसिंहाख्यमंस्कारप्रकाशोऽयः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः शुद्धं खण्डितञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० शक्राब्दाः १८१९ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथाहिताग्नेरन्त्येष्टिप्रयोगः । तत्रादौ प्रायश्चित्तं । आसन्नमरणे पित्रादिके पुत्रादिः
तीर्थे स्नात्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् ।

समाप्तिवा० । (खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । आश्वलायनशाखिनामन्त्येष्टिक्रियाव्यवस्थापनं ।

XXXIX.

Amṛitanāda Upanishad. A chapter of the Atharva Veda, on the knowledge of Brahma. *Indische Studien*, I. 51, 249, 469—II. 1, 59, 394.

३९ । अमृतनादोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ८—१५ । श्लो० १४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी त्रियुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । विशिखन्नाक्ष्ण आदित्यलोकं जगाम । तमादित्यं नत्वा भो भगवन् किं देहः
किं प्राणः किं कारणं किमात्मा तं होवाच ।

समाप्तिवा० । यत्र तत्र धियेद्वापि न स भूयोऽभिजायते । इति अमृतनादोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

XL.

Mahā Upanishad. A chapter of the Atharva Veda on the knowledge of Brahma.

४० । महोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचनोच्च । प० २ । पङ्क्ति० १२—१३ । श्लो० २२ । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० —? । स्या० काशीवासी श्रियुतवावुहरिसुन्दः ।

प्रा० वाक्यं । आं अथातो महोपनिषद्मेव तदाज्जरेको ह वै नारायण आसीत् ।

समाप्तिवा० । पुनातीत्याह भगवान् हिरण्यगर्भोऽस्य तत्त्वं गच्छतीति तृतीयखण्डः । इत्यथर्ववेद महोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

XLI.

Hañsa Upanishad. An Atharva Upanishad on Brahma.

४१ । हंसोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १२—१८ । श्लो० २० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० —? । स्या० काशीवासी श्रियुतवावुहरिसुन्दः ।

प्रा० वाक्यं । अथ हंसपरमहंसनिर्णयं व्याख्यास्यामो ब्रह्मचारिणे दान्तायै गुरुभक्ताय ।

समाप्तिवा० । शक्त्यात्मा सर्व्ववावस्थितः शान्तः प्रकाशयतीति वेदवचनं भवति ।

इति श्रीहंसोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

XLII.

Chhurika Upanishad. An Atharva Upanishad on the preëminence of the Yoga scheme of salvation.

४२ । कुरिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ३० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का० शाके १६४२ । स्या० काशीवासी श्रियुतवावुहरिसुन्दः ।

प्रा० वाक्यं । कुरिकां सम्प्रवक्ष्यामि धारणां योगसिद्धये ।

समाप्तिवा० । क्त्वा तन्तून् बध्यते क्त्वा तन्तून् बध्यते ।

इत्यथर्ववेदे कुरिकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगनिरूपणं ।

XLIII.

Pratāpanārasiṅha alias *Saṅskāra Prakāśa*. By Rudra Deva. This MS. includes only one section of the work—that on the duties of *Yatis* or hermits. No. XXXIII is another section. The whole work has not yet come under examination.

४३ । प्रतापनारसिंहाख्यः संस्कारप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः रुद्रदेवः ।

विवरणं । सम्पूर्णमपरिशुद्धं । प० ४५ । पङ्क्ति० ९—१०—११ । श्लो० १२०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७२४ । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ सञ्ज्ञासकृत्तारं प्रति ब्रह्मानन्दीयपद्धतिमनुसृत्य प्रयोगमात्रमुच्यते ।

समाप्तिवा० । न स्नानमाचरेद्भिक्षुः पुत्रादिनिधनयुतौ ।

पितृमातृक्षयं श्रुत्वा स्नात्वा शुध्यति साम्बरः ॥

इति प्रतिष्ठानपुरवासितारो नारायणात्मजरुद्रदेवकृते प्रतापनारसिंहाख्ये संस्कार-
प्रकाशे यतिसंस्कारोपयोगिनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । सञ्ज्ञासिकर्तव्यानुष्ठाननिरूपणं ।

XLIV.

Mukundānanda Bhāna. A dramatic composition in monologue, on the doings of Kṛishṇa in Vrindāvana, by Kālīpati.

४४ । मुकुन्दानन्दभाणः ।

ग्रन्थकारः कालीपतिः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनं । प० ७१ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १३०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १८१४ । स्या० काशीवासो श्रुतवावुहरिसिन्धुः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे वन्दारुमन्दारमिन्दुभूषणनन्दनं ।

अमन्दानन्दमन्दोद्भवम्भुरं सिम्भुराननं ॥

समाप्तिवा० । तेषाञ्च शस्यन्तु खलोपसर्गाः । इति श्रीमत्कालोपतिकविविरचितो मुकुन्दानन्द-

भाणः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य नानाविधरहस्यद्योतकवृत्तान्तोपाख्यानं ।

XLV.

Parva-Nirṇaya. On the time meet for performing the *Dars'a*, *Paur-*
namāsa and other Vedic ceremonies.

४५ । पर्वनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० २० । पङ्क्ति० १२—१३ । श्लो० १५० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १८१५ । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । तत्र इष्टप्रज्ञत्वेन पर्वप्रतिपत्सम्भिस्तावच्छ्रुत्या विहितः सन्धौ यजेतेति । तत्र सन्धि-
कालस्य दुर्लब्धत्वात्तदुपलक्षितपूर्वोत्तरकालौ सन्धिशब्देन विवक्षितौ ।

समाप्तिवा० । गणेषु तु प्रथमस्याहः पर्वसम्बन्धो दाशमिकन्यायेन प्रथमस्यैव विनिगमकत्वादिति
पर्वनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । दर्शपौर्णमासादियागकालनिरूपणं ॥

XLVI.

Chayana-Paddhati. A manual, by Nṛsiṅha, for the collection and
maintenance of the perpetual fire and the performance of the *Jyotishtoma*
Agnishtoma and other fire sacrifices.

४६ । चयनपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः ऋसिंहः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १५०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १५७७ । स्था० कलिकातास्या एसिया-
टिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ साग्निके क्रतौ विशेषः । तत्र फाल्गुनपूर्वमास्येष्टमनन्तरं पक्षादिकर्माक्तिक-
वैश्वदेवकर्माणि समाप्य पुण्याहवाचनं ।

समाप्तिवा० । आदीप्य प्रवेशनं गत्वा गार्हपत्यादि यथास्थानं स्थापयेत् ।

इति चयनपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । साग्निकक्रियमाणज्योतिष्टोमादियज्ञानुष्ठानप्रकाशः ॥

XLVII.

Yogayātrā Vivarana. On the particular conjunctions of the stars favourable to starting on distant journeys and important undertakings. By Bhaṭṭotpala.

४७ । योगयात्राविवरणम् ।

ग्रन्थकारः भट्टोत्पलः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ६१ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १८०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १८५३ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यद्यक्षुर्जगतः सहस्रकरवद्वाम्नाञ्च धामार्कवन्- .

मोक्षद्वारमपाटनञ्च रविवद्ध्वान्तान्तकृत् स्मर्यवत् ।

आत्मा सर्वशरीरिणां सवितवत् तिग्मांशवत् कालकृत्

साध्वीं नः स गिरिं करोतु सविता योऽन्यैरतुल्योपमः ॥

समाप्तिवा० । चन्दनं मलयजं, बला औषधिः, अतिबला चैषधिः, एतैर्युक्तेन जलेन वारिणा
स्नानं कार्यमिति ।

इति श्रीभट्टोत्पलविरचिते योगयात्राविवरणे नक्षत्रकैटभनामाध्याये नवमः ।

विषयः । यात्राशुभलग्नादीनां निरूपणं । अत्र दैवपुरुषकाराचाराभियोग्ययोगमिश्रकबल्युप-
हारस्नानाग्निनिमित्तनक्षत्रकैटभाख्या नव अध्याया वर्तन्ते ।

XLVIII.

Vivarana-prameya Sangraha. A dissertation on the Vedānta aphorisms of Vyāsa.

४८ । विवरणप्रमेयसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । खण्डितं परिशुद्धञ्च । प० ८८ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २३५० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । स्वमात्रयानन्दयदत्र जन्तून् सर्वात्मभावेन तथापरन्तु ।
 यच्छङ्करानन्दपदं हृद्भजे विभ्राजते यद् यतयो विशन्ति ॥
 भाष्यटीकाविवरणतन्निबन्धनसङ्ग्रहः । व्याख्यानव्याख्येयभावक्लेशहानाय रच्यते ।
 समाप्तिवा० । तदेवं विषयप्रयोजनसद्भावात् शास्त्रमवतरणीयमित्येतद्दर्शकतात्पर्यं सिद्धम् ।
 इति विवरणप्रमेयसङ्ग्रहे प्रथमसूत्रे प्रथमवर्णकं समाप्तम् ।
 विषयः । शरीरकसूत्रभाष्यार्थविवरणप्रतिपाद्यार्थनिरूपणम् ॥

XLIX.

Paramahaṁsopaniṣad Dīpikā. A commentary, by Nārāyaṇa, on the Paramahaṁsa Upanishad—a treatise on Brahma.

४९ । परमहंसोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।
 विवरणं । अपरिशोधितं । प० ६ । पङ्क्ति० १२—१६ । श्लो० २०० । अ० वक्तीयं । आ०
 देशीयकागजः । का० संवत् १६२६ । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । शुद्धात्मा परमो हंसस्तस्योपनिषदुच्यते ।
 त्रिखण्डार्थञ्च शिखरे चत्वारिंशतमी ततः ॥
 समाप्तिवा० । नैवास्ति किञ्चित् कर्तव्यमस्ति चेन्न स तत्त्ववित् । इति ।
 द्विरुक्तिः समाप्तरथा । नारायणेन रचिता जीवन्मुक्तिविवेकतः ।
 श्रुत्यर्थेयं च परमहंसोपनिषद्दीपिका ।
 विषयः । परमहंसोपनिषदीयार्थविवरणम् ॥

L.

S'iva Upanishad. Praise of S'iva as the Deity, by Harihara.

५० । शिवोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः हरिहरः ।
 विवरणं । अपरिशुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ८—१० । श्लो० ६० । अ० वक्तीयं । आ०

देशीयकागजः । का—? । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । ॐकारे आदिरूपे सुकृतबद्धविधे श्वेतपीते च कृष्णे
 नीले रक्ते कपोते तदुपरिरहिते सर्व्ववर्ण विवर्णे ।
 समाप्तिवा० । एको व्यापी शिवोऽयमिति वदति हरिर्नास्ति देवो द्वितीयः ।
 इति श्रीहरिहरविरचितेयं शिवोपनिषत् सम्पूर्णा ।
 विषयः । शिवस्तोत्रम् ॥

LI.

Parivrājaka Upanishad. On the duties of Yatis or hermits.

५१ । परिव्राजकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २४ । अ० वङ्गीयं । आ० देशीय-
 कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।
 प्रा० वाक्यं । सह नाववलिति शान्तिः । अत यतेर्नियमः कथमिति शृष्टवान्नारदः पितामहं
 पुरस्कृत्य पितामहसं प्रत्युवाच ।
 समाप्तिवा० । सर्व्वदा संसारतारकमनुस्मरन् जीवन्मुक्तो वसेत् अधिकारिविशेषेण कैवल्यप्राप्तु-
 पायमन्विषेदित्युपनिषत् । परिव्राजकसप्तमोपनिषत् सम्पूर्णा ।
 विषयः । यतिनियमनिरूपणम् ॥

LII.

Saptas'loki Vivṛiti. A commentary, by Harirāya, on the *Saptas'loki*,
 a hymn in praise of Kṛishṇa.

५२ । सप्तश्लोकीविवृतिः ।

ग्रन्थकारः श्रीहरिरायः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० ५५० । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । नमामि श्रीमदाचार्य्यचरणाम्बुहृदयम् ।
 यत्कपालेशतः श्रीमद्विठ्ठलेशकृतिज्ञता ॥

समाप्तिवा०। बालेन बालभावेन बालकृष्णोक्तिमात्रतः ।

किञ्चिन्निगदितं तेन प्रसन्नोस्तु प्रभुर्मम ॥

इति श्रीमदाचार्यचरणसरसिजरजोभिषेकप्राप्तमाहाराज्यश्रीहरिरायविरचिता

सप्तश्लोकीविवृतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । श्रीकृष्णस्तोत्रविवरणम् ॥

LIII.

Mahābhāṣya : or the great commentary of Patañjali on the grammar of Pāṇini. The MS. is complete and remarkably correct.

५३। महाभाष्यम् ।

ग्रन्थकारः पतञ्जलिः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । पत्राणि-१अध्यायस्य १पादस्य १अवधेः ९आङ्गिकस्य १६४ ; पङ्क्तिं ८ । १अ० २पा० १अवधेः ४आङ्गिकं ४० ; पङ्क्तिं ८-१० । १अ० ३पा० १-२आङ्गिकं २९ ; पङ्क्तिं ११-१२ । १अ० ४पा० १अवधेः ४आङ्गिकं ४८ ; पङ्क्तिं ९-१० । २अ० १पा० १अवधेः ३आङ्गिकं ३८ । पङ्क्तिं ९-१० । २अ० २पा० १-२आङ्गिकं २२ ; पङ्क्तिं १० । २अ० ३पा० ४आङ्गिकं ४२ । पङ्क्तिं १० । ३अ० १पा० १अवधेः ६आङ्गिकं ६९ ; पङ्क्तिं १० । ३अ० २अवधेः ४पा० ५३ । पङ्क्तिं १०-११ । ४अ० १अवधेः ४पा० ७३ । पङ्क्तिं १० । ५अ० १अवधेः ४पा० ७५ , पङ्क्तिं ८ । ६अ० १अवधेः ४पा० १२४ ; पङ्क्तिं १० । ७अ० १अवधेः ४पा० ८९ ; पङ्क्तिं १० । ८अ० १पा० १-२ आङ्गिकं १६९ । ८अ० २पा० १-२ आङ्गिकं २६ । पङ्क्तिं ९ । ८अ० ३पा० १-२ आङ्गिकं २८ । ८अ० ४पा० ९ । पङ्क्तिं ९ । श्लो० २२००० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०-? । स्था० एसियाटिक । सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ शब्दानुशासनं । अथेत्यमं शब्दोऽधिकारार्थं प्रयुज्यते, शब्दानुशासनं शास्त्र-मधिकृतं वेदितव्यं, केषां, शब्दानां लौकिकानां वैदिकानाञ्चेति ।

समाप्तिवा० । एकशेषनिर्देशाद्वा । खरानुनासिकभिन्नानां भगवतः पाणिनेः सिद्धं । एकशेष-निर्देशाद्वा भगवतः पाणिनेराचार्यस्य सिद्धम् एकशेषनिर्देशोऽयम अथ इति ।

इति श्रीमद्भगवत्पतञ्जलिविरचिते व्याकरणमहाभाष्ये अष्टमस्याध्यायस्य चतुर्थे पादे प्रथमाङ्गिकं । समाप्तं महाभाष्यम् ॥

विषयः । पाणिनिमुनिप्रणीतव्याकरणसूत्रव्याख्यानं । अस्य ग्रन्थस्य तावदष्टौ अध्याया वर्तन्ते, द्वात्रिंशत्सङ्ख्यकाः पादाश्च, पञ्चाशीतिसङ्ख्यकानि आङ्गिकाकानि च । तत्र प्रथमेऽध्याये अष्टादशाङ्गिकानि । द्वितीये दशाङ्गिकानि । तृतीये द्वादशाङ्गिकानि । चतुर्थे नवाङ्गिकानि । पञ्चमे सप्ताङ्गिकानि । षष्ठे पञ्चदशाङ्गिकानि । सप्तमे सप्ताङ्गिकानि । अष्टमे सप्ताङ्गिकानि सन्तीति ।

LIV.

Kaivalyopanishad Dīpikā. A commentary on the *Kaivalya Upanishad*—a treatise on the unity of the Godhead, by S'añkarānanda.

५४ । कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अपरिशोधितं नवीनञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ११—१५ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कैवल्योपनिषद् व्याख्यायते । अतः सोपायान्तामाह अद्वेति । एतेषां योग-सम्बन्ध एतत्कारणमिति यावत् ।

समाप्तिवा० । कैवल्यमेवास्यात्मनो भाव तत्कैवल्यं पुरुषाभिनाशविषयं सर्वपुरुषार्थसमाप्तिभूतं अश्नुते प्राप्नोति । पादाभ्यास उपनिषदर्थसमाप्तरर्थः ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतौ कैवल्योपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । कैवल्योपनिषदर्थविवरणम् ॥

LV.

Atharvas'tiropanishad Dīpikā. A commentary by S'añkarānanda, on the *Atharva-sira Upanishad*. *Indische Studien* I. 383.

५५ । अथर्वशिर उपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीधनवावुशीतलप्रसादः ।

इ पञ्चावधि ८ पत्रपर्यन्तं नास्ति ।

प्रा० वाक्यं । व्याख्याऽथर्वशिखानाम्नाः श्रुतेः क्लेशैघनाशिनो ।

क्रियते ब्रह्मबोधार्थं तथा शुद्धातु मे मनः ॥ १ ॥

ब्रह्मविद्याप्राप्तये तपोविद्यासम्पन्नेरपि गुरुश्रूपादि करणीयमित्यादि ।

समाप्तिवा० । ओविद्यामोक्षाणां जयकलत्वात् पृथक् वाक्यत्रयेणाभ्युत्थेन प्रार्थना श्रीविद्यामो-
क्षाणां वाक्यं मन्त्रमनमोः प्रार्थनम् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभ-
गवतः कृतिरथर्वशिरउपनिषद्दीपिका समाप्ता ॥

विषयः । अथर्वशिरउपनिषदर्थविवरणं ।

LVI.

S'ré-ráma-kás'iká. A commentary, by 'Anandavana, on the Ráma-
tápaní Upanishad. Vide No. VII.

५६ । श्रीरामकाशिका ।

ग्रन्थकारः आनन्दवनः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण शुद्धञ्च । प० ३२ । पङ्क्ति० १५—२० । श्लो० १९४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसा-
इटी ।

प्रा० वाक्यं । तथ्यं तारकतत्त्वमोमिदमणु स्थूलं चतुष्पादकं जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिजं स्मृतिवशाद्
विश्वात् प्रतोतं विभुं ।

समाप्तिवा० । श्रीरामं साक्षादात्मनि वहिरपि पश्यति अद्वैतत्वमिति । मोक्षं गच्छति मोक्षं
गच्छति प्राप्नोति । ग्रन्थसमाप्तिं दर्शयति । इत्याथर्वणरहस्ये श्रीरामोत्तरतापनी-
योपनिषत् समाप्ता ।

इति श्रीरामचन्द्रचरणानुगृहीतपरमहंसपरिव्राजकाचार्यनन्दवनविरचितायां
श्रीरामकाशिकाख्यायां श्रीरामोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामपूर्वात्तरतापनीयार्थविवरणं ।

LVII.

Subála Upanishad. An Upanishad of the Atharva Veda, on salva-
tion.

५७ । सुबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शृङ्गं । प० ९ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० ३०० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । ॐ सह नाववतु इत्यादि शान्तिः शान्तिः शान्तिः । हरिः ॐ । तदाहुः किं तदा-
सीत्तस्मै स होवाच । न सन्नासन्न सदसदिति । तस्मात्तमः सञ्जायते । तमसो भूतादि ।
समाप्तिवा० । यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ । तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते
महात्मनः प्रकाशन्ते महात्मनः । इत्येतन्निर्वाणमनुशासनमिति वेदानुशासनमिति
वेदानुशासनम् । इति सुबालोपनिषत् समाप्ता ॥
विषयः । मुक्तितत्त्वनिरूपणं ।

LVIII.

Kimpancha-charita Nāṭaka. A Drama, in five acts.

५८ । किम्पञ्चचरितं नाटकं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं । प० २९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः ।
का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्धुः ।
प्रा० वाक्यं । वारुणीं वाहिनीं पीत्वा यस्य तोषोऽपि न क्वचित् ।
वारुणीं पृष्ठतः कृत्वा स्थितः सोऽपात् हलायुधः ॥
समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । इति किम्पञ्चे पञ्चमोऽङ्कः ।
विषयः ।

LIX.

Sandhyā Upanishad Vyākhyā. A gloss on the *Sandhyā Upanishad* of
the Atharva Veda, on divine knowledge. *Indische Studien*, I. 36, 11, 294.

५९ । सन्ध्यापनिषद्वाख्या ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशोधितं नवीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ८० । अ० बङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी राजगुरुः ।

प्र० वाक्यं । अथ सन्धोपनिषद् । ॐ ब्रह्मैवाहमस्मि । अथातः सन्धोपनिषद् व्याख्या-
स्यामः ।

समाप्तिवा० । स्वात्मानं पश्यति ज्ञानचक्षुषा स एवास्तमयः स एवास्तमयोऽस्तमय इत्युपनि-
षत् श्रोत्रोक्तु सर्वम् । इति सन्धोपनिषद्व्याख्या समाप्ता ।

विषयः । आत्मज्ञानादिविवरणं ।

LX.

Siddhāntales'a-Tīkā. A commentary on the *Siddhāntales'a* alias *S'āstra-Siddhānta-les'a Saṅgraha* of Apyaya Dikshita, son of Ranarāja Dikshita. The text of Apyaya is a dissertation, in four sections, on the Vedānta Philosophy, shewing the different schools into which it is divided, and their peculiarities.

६० । सिद्धान्तलेशटीका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धं । प० ७२ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० काशीवासी वामनाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । वेदवेद्यमुसाकान्तं कुमारद्यभ्यलङ्कृतम् ।

समाप्तिवा० । अस्येदं मूलमनुबध्य सम्प्रदायसिद्धान्तभेदतत्त्वसङ्ग्रहमित्यकार्षेदिति ।

विषयः । सिद्धान्तलेशार्थविवरणं ।

LXI.

Drāhyāyana-Sūtra-Tīkā. A gloss on the aphorisms of Drāhyāyana, on the rituals of the Sāma Veda. By Dvanvī Svāmī. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 181, 190, 219.

६१ । द्राह्यायणसूत्रटीका ।

ग्रन्थकारः धन्विस्वामी ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० १२४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का०—? । स्या० काशीवासी वामनाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । अस्मिन् ब्रह्म परमं प्रपद्ये पुरुषोत्तमं । इन्द्रेण सूत्रं व्याचष्टे इति ।

समाप्तिवा० । पूर्ववच्चो + + + सिद्धिरिति ।

विषयः इन्द्रेण सूत्रार्थव्याख्यानं ।

LXII.

Mādhva-Vijaya. A poem, in sixteen cantos, on the polemical disputations of Mādhava Ācharya. By Nārāyaṇa.

६२ । माध्वविजयमहाकाव्यं ।

ग्रन्थकारः नारायणपण्डिताचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ५९ । पङ्क्ति० १२ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासो श्रियुतवावुहरिसुन्दरः । अत्र षोडशसर्गाः सन्ति ।

प्रा० वाक्यं । कान्ताय कल्पान्तगुणैकधाम्नेऽमरद्युनाथप्रतिमप्रभाय ।

नारायणायाखिलकारणाय श्रोत्राणनाथाय नमस्करोमि ।

समाप्तिवा० । वटपुरखिलदूष्यं पुष्पवायोः सुगन्धं हरिदयितवरितं श्रीमदानन्दतीर्थे । इति श्रीमत्कविकुलतिलकत्रिविक्रमपण्डिताचार्यसुतनारायणपण्डिताचार्यविरचितं माध्वविजयमहाकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । माध्वसम्प्रदायविषयकोपाख्यानं ।

LXIII.

Jānakīpariṇaya. A drama, in seven acts, on the marriage of S'itā. By Rāmabhadra.

६३ जानकीपरिणयनाटकं ।

ग्रन्थकारः रामभद्रदीक्षितः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० १२५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्या० काशीवासो श्रियुतवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । संसक्तानिव पातुमौपनिषद्व्याहारमाध्वीरसा-

नुन्माद्यु ब्रजसुन्दरीकुचतटीपाटीररणूनि च ।

उन्मीलन्मुरलीनिनादवज्रलामोदोपसोदन्द्वो

जिह्वालीढमलीकवज्रवविशाः वादाम्बुजं पातु वः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । सप्तमोऽङ्कः ।

इति श्रीरामभद्रदीक्षितविरचितं जानकीपरिणयं नाम नाटकं समाप्तं ।

विषयः । सीताविवाहमहोत्सवादिवर्णनं ।

LXIV.

Krishna-bhakti-chandrikā. A drama on the fruits of faith in Krishna. By Ananta Deva.

६४ । कृष्णभक्तिचन्द्रिकाभिधाननाटकं ।

ग्रन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं नवीनं चारुलिखितञ्च । प० ३२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्या० काशीवासी श्रीयुत-
वावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । कोऽपि स गोपकुमारः स्फुरति समाजे ब्रजस्त्रीणां ।

नवजलधर इव मध्ये नडितां परितःस्फुरन्तोनाम् ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीमदापदेवस्तुनाशनन्तदेवेन कृतं श्रीकृष्णभक्तिचन्द्रिकाभिधानं नाम
नाटकं सम्पूर्णं ।

विषयः । श्रीकृष्णभक्तिमाहात्म्यकथनं ।

LXV.

Dharma-vijaya. A drama on the ultimate success of virtue over vice. By S'uklābha Deva.

६५ । धर्मविजयनाटकं ।

ग्रन्थकारः शुक्लभूदेवः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ४६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः ।
का० संवत् १९१४ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । प्रकटितनिजरूपः षोडशराभिरामे विभुरपि हृदयात्ने दीपवद्दिव्यमूर्तिः ।

त्रिभुवनमिदमेतत्प्रोतमेवास्ति यस्मिन् स जयति जगदोशः शास्त्रसिद्धान्तगम्यः ॥

समाप्तिवा० । नाट्येन निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

इति श्रीमच्छुक्लभूदेवविरचितं धर्मविजयं नाम नाटकं सम्पूर्णं ॥

विषयः । धर्मसम्बन्धिप्रस्ताववर्णनम् ।

LXVI.

Satsaṅga-vijaya. A drama on the advantages of associating with good people. By Vaidyanātha.

६६ । सत्सङ्गविजयनाटकं ।

ग्रन्थकारः वैद्यनाथकविः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० १६ । पङ्क्ति० १० । श्लो०—? । अ० नागरं आ० देशीयकागजः ।

का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मुष्णन्तं नवनीतमेककवलं हस्ते गृहीत्वा द्रुतं धावन्तं जननीभयादिव मुहुः पङ्क्षां
करेणाग्रतः । काञ्चीनूपुरसिञ्चितप्रकटितस्मेराभिरामाननं भक्तोद्धारपरायणं पर-
हरिं श्रीबालकृष्णं भजे ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्व्व । पञ्चमोऽङ्कः । इति श्रीवैद्यनाथकविविरचितं सत्सङ्गविजय
नाम नाटकं समाप्तं ।

विषयः । साधुसङ्गविषयकोपाख्यानं ।

LXVII.

Champu Kāvya. A romance in prose and verse on faith. By
Nīlakanṭha Dikshita.

६७ । चम्पूकाव्यं ।

ग्रन्थकारः नीलकण्ठदीक्षितः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १४७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-

कागजः । का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मामेतत् कथयिष्यतीति रचितं काव्यं मया तत् पुनस्तद्वच्चित्रं वा न वा तदुपरि
न्यस्तः समस्तो भरः ।

समाप्तिवा० । इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमदय्यदोक्षितसोदर्याप्योदीक्षितपौत्रेण
नारायणदीक्षितात्मजेन भूमिदेवीगर्भसम्भवेन श्रीनीलकण्ठदीक्षितेन विरचिते
चम्पूकाव्ये पञ्चम आश्वासः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविषयकोपाख्यानं ।

LXVIII.

Damayanti-Kathā. The story of Damayantī, wife of Nala. By
Trivikrama Bhaṭṭa.

६८ । दमयन्तीकथा ।

ग्रन्थकारः त्रिविक्रमभट्टः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० १४० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० संवत् १८१४ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । या दुग्धाऽपि न दुग्धेव कविदोऽधृभिरन्वहं ।

हृदि नः सन्निधत्तां सा स्तुतिधेनुः सरस्वती ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीत्रिविक्रमभट्टविरचितायां दमयन्तीकथायां सप्तम उल्लासः ।

विषयः । दमयन्तीचरित्रवर्णनं ।

LXIX.

Aniruddha-charita Champu. A romance founded on the secret marriage of Ushá and Aniruddha. By Devarāja.

६८ । अनिरुद्धचरितचम्पूः ।

ग्रन्थकारः देवराजः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० २०२ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८१५ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शार्ङ्गज्याकिणश्चिरश्रियो महान्तलेऽव्यासुर्मुग्धमथनस्य बाहवो वः ।

पञ्चानामपि सुरभूरुहामसाध्यं चत्वारो विदधति ये जनस्य कृत्यं ॥

समाप्तिवा० । कविमौलिमणेर्यन्ति वाचो मुनिवर्यस्य पराशरप्रसूतः ।

अनुगामितर्पविरामशशाः (?) भुवि धास्यन्ति मदुक्तयः ॥

इति श्रीदेवराजनिबद्धे अनिरुद्धचरितेऽनिरुद्धपरिणयो नाम नवम उल्लासः ।

विषयः । अनिरुद्धचरित्रवर्णनम् ।

LXX.

Champu-Rámáyana. The story of the Rámáyana in prose and verse. By Lakshmana.

७० । चम्पूरामायणं ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणकविः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ७४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० शकाब्दाः १७७० । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । लक्ष्मीं तनोतु सुतरामितरानपेक्षमङ्घ्रिद्वयं निगमशशिशिखाप्रबालं ।

हेरम्बसम्बुद्धहृदम्बरचौर्यनिघ्नं विघ्नाद्रिभेदशतधारधुरन्धरः ॥

समाप्तिवा०। काण्डो निर्मित एकचूतपतिना षष्ठोऽपि जीयाच्चिरं ॥

इति श्रीलक्ष्मणकविविरचिते चम्पूरामायणे युद्धकाण्डः समाप्तः ॥

विषयः। श्रीरामचरित्रवर्णनम्।

LXXI.

Bālakrishṇa Champu. A romance in prose and verse on the doings of Kṛishṇa during his infancy. By Jīvana, son of Gokulotsava.

७१। बालकृष्णचम्पूः ।

ग्रन्थकारः जीवनशर्मा ।

विवरणं। परिशुद्धं । प० १८२ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशोयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमद्भूतन्दावनाख्ये ब्रजवरविनितावृन्दसम्बन्धितोऽसौ
चन्द्रज्योत्स्नाविराजद्विपुलसुविपिने चञ्चरीकप्रघुष्टे ।
स्वर्द्धैर्मुक्ताफलाभैः सुललितरविजारेणुसङ्घैर्वल्लभैः
कुर्वन् रासप्रमोदं प्रतिनिश्चमपि यो बालकृष्णोऽवतान्नः ॥

समाप्तिवा०। श्रीबालकृष्णादिमशब्दचम्पूः समाप्तितेयं ननु जीवनेन ॥ इति श्रीमद्बालकृष्णपदे-
न्दोवरमिलिन्दायमानश्रीमद्भोक्तुलोत्सवात्मजजीवनशर्माणा विरचिते बालकृष्ण-
चम्पूवाक्यप्रबन्धे षष्ठः सूक्तः समाप्तः ॥

विषयः। बालगोपालविषयकोपाख्यानं ।

LXXII.

Gopāla Champu. Tales and anecdotes of Kṛishṇa's boyhood. By Jīvarāja.

७२। गोपालचम्पूः ।

ग्रन्थकारः जीवराजः ।

विवरणं। परिशुद्धं । प० ४५ । पङ्क्ति० १४ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशो-
यकागजः । का० — ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । अभोजनम् वसत्यनल्पकरका भृङ्गावलीमेकतः

पञ्चषोः शरमन्यतोऽर्द्धशशिनं सूते नवं पल्लवं ।

चिच चुम्बति चक्रवाकमियुनं प्रोदामतारागणं

ज्योत्स्ना काऽपि विधौ गता वितनुतां गङ्गातरङ्गान् विधेः ॥

समाप्तिवा०। मद्यति मनो मदीयं तनुजघनभारतीरसविलासः ।

किमु सुतनु नीरविहारो न हि न हि चम्पूविहारोऽयं ॥

इति श्रीविद्वत्कदम्बहेरम्बसकलविपुलकविकुलतिलकमहाराष्ट्रदेशवारिधिसुधा-
निधिभारद्वाजकुलकासारराजहंसकाशीस्थजगद्गुर्योमदीक्षितकविसोमराजसू-
रिवरसूनुश्रीकामराजसूरिवरतनयश्रीव्रजराजकविराजात्मजबालकविश्रीजीवरा-
जविरचितायां चम्पूविहारसमाख्यायां खनिर्मितगोपालचम्पूयाख्यायां पूर्वार्द्धं
समाप्तं ।

विषयः । गोपालचरित्रविषयकोपाख्यानं ।

LXXIII.

Rámachandra Champu. A romance on the life of Ráma and his
consort Sítá. By Visvanátha Síńha.

७३ । रामचन्द्रचम्पूः सटीका ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथसिंहः ।

विवरणं । प्राचीनं । प० ४३ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयका-
गजः । का० —? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तिर्येषां न पुंसां भवति न कविता लोकशस्त्रायवेक्षा
नैपुण्यञ्चैव नैवाभ्यसनमपि तथा शिष्या काव्यगानां ।
काव्यं कुर्वन्ति तेऽपि प्रचुरगुणयुतं यत्कृपातो लभन्ते
प्रेमाणञ्चाप्यलभ्यं तद्वनितनयापादपद्मं नमामि ॥

समाप्तिवा०। विश्वनाथानुभूतोदितं ध्यानं हन्ति भवबन्धजालं ।

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीराजवाहदुरसीतारामचन्द्रकृपापात्राधिकारिविश्व-
नाथसिंहभूदेवविरचितरामचन्द्राङ्गिकटीकायामष्टमोऽयमः ।

विषयः । श्रीरामचन्द्रचरित्रकथनम् ।

LXXIV.

Rádhávinoda Kāvya. A poem on the loves of Rádhá and Kṛishṇa.
By Rámachandra Kavi.

७४ । राधाविनोदकाव्यं सटीकं ।

ग्रन्थकारः रामचन्द्रकविः ।

विवरणं । प० ११ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? ।
स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । राधाविनोदाख्यकाव्यं चिकीर्षुर्निर्विघ्नसमाप्तिकामो रामचन्द्रकविः परमेश्वरकर्तृ-
कस्वरक्षणा-शंसनरूपं मङ्गलमाचरति ।

माली नेति । सर्गबन्धो महाकाव्यमुच्यते तस्य लक्षणं ।

समाप्तिवा० । रामचन्द्रकविना विनोदः पुरुषोत्तमसुतेन सुतेन ।

राधिकाहृदयशोकदमासीद्राधिकाहृदयशोकदमादरात् ॥

इति सटीकं राधाविनोदकाव्यं ।

विषयः । राधिकाचरित्रविषयकवर्णनम् ।

LXXV.

Rāmakrishṇa Kāvya Satika. A poem, by Sūrya Paṇḍita, so written that every stanza of it, when read from the beginning to the end describes Rāma, and when read from the end to the beginning portrays the life of Kṛishṇa. An anonymous commentary explains the text.

७५ । रामकृष्णकाव्यं सटीकं ।

ग्रन्थकारः सूर्यपण्डितः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० १९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिसन्धः ।

प्रा० वाक्यं । तं भूततामुक्तिमुदारहासं वन्दे यतो भव्यभवं दया यो ।

श्रीयादवं भव्यभतोयदेवं संहारदामुक्तिमुतासुभूतम् ॥

समाप्तिवा० । एवं विलोमाक्षरकाव्यकर्तुर्भूयांसमायासमवेक्ष्य तज्ज्ञाः ।

जानन्विमां चित्रकवित्वसीमां दैवज्ञस्वर्याभिधसम्प्रदिष्टां ॥

इति दैवज्ञपण्डितसूर्यविरचितं रामकृष्णेतिकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । अत्र पद्यस्यानुलोमपाठे रामविषयकवर्णनं विलोमपाठे तु श्रीकृष्णविषयक-
वर्णनम् ।

LXXVI.

Rāja Śurjana Charita Kāvya. A poem on the life of Rājā Surjan ; by Chandra-s'ekhara.

७६ । रासूर्जनचरितकाव्यं ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरकविः ।

विवरणं । प्राचीनमशुद्धं । प० ८७ । पङ्क्ति० १० । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । कार्यं प्रकाशयति कारणमन्तरेण स्वेच्छानुरूपविभवः प्रभुरव्ययो यः ।
 सामोपगीतशिवकीर्तननामधेयः श्यामः समग्रयतु सर्वसमीहितं नः ॥
 समाप्तिवा० । गौडीयः किल चन्द्रशेखरकविर्यः प्रेमपात्रं सता-
 मम्बष्ठान्वयमण्डलात् कृतधियो जातो जितामित्रतः ।
 निर्वन्धानृपसूजर्जनस्य नितरां धर्मैकतानात्मनो
 ग्रन्थोऽयं निरमायि तेन वसता विश्वेशितुः पत्तने ॥
 इति सूजर्जनविरचितमहाकाव्ये विंशतितमः सर्गः समाप्तः ।
 विषयः । सूजर्जनराजकीयवृत्तान्तसंवर्णनम् ।

LXXVII.

Saptas'atī. A collection of miscellaneous poetry, consisting chiefly of prayers, hymns, moral maxims, and amatory verses. Judging from its name, it originally included seven hundred stanzas in the Ārya metre, but the MS. under notice contains 743 stanzas, some of which are not in Ārya. From one of the verses in praise of a Sena Rājā of Bengal, it would seem that the author, Govardhana Achārya, lived in the 12th century.

७७ । सप्तशतीकाव्यं ।

ग्रन्थकारः गोवर्द्धनाचार्यः ।
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ५९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ७४१ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का० — ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । पाणिग्रहे पुलकितं वपुरैशं भूतिभूषितं जयति ।
 अङ्कुरित इव मनोभूर्यस्मिन् भस्मावशेषोऽपि ॥
 समाप्तिवा० । विरचन् वामनशीला वामन इव कविपदं लिप्सुः ।
 अकृतार्यासप्तशतीमेतां गोवर्द्धनाचार्यः ॥
 इति श्रीगोवर्द्धनाचार्यविरचितं सप्तशतीकाव्यं समाप्तं ।
 विषयः । नीतिगर्भस्तवादिरसादिनानाविधपद्यसमूहः ।

LXXVIII.

Sītārāma-rihāra Kāvya. A poem on the life of Rāma and his spouse Sītā. By Lakshmana Somarājī.

७८ । सीतारामविहारकाव्यं ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणसेमयाजी ।

विवरणं । प्राचीनमविशुद्धं । प० ४२ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० — ? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्धुः ।

प्रा० वाक्यं । अस्ति प्रशस्ताखिललोकभूषाविभूषितद्वादसयोजनैषा ।
विशुद्धभावैर्विनिविष्टमध्या विराजमाना विबुधैरयोध्या ॥

समाप्तिवा० । ओर्गण्डिवंशवर्द्धनलक्ष्मण्याजिप्रणीतकृतिवर्थ्ये ।

सीतारामविहारे द्वादशसर्गाऽगमन्महाकाव्ये ॥

इति श्रीओर्गण्डिशङ्करसीमयाजितनूजलक्ष्मणसेमयाजिकृतौ सीतारामविहारे
महाकाव्ये यौवराज्याभिषेको नाम द्वादशः सर्गः ।

विषयः । सीतारामवृत्तान्तविषयकोपाख्यानम् ।

LXXIX.

Bhāminīvilāsa Kāvya. The heroine offended ; a poem by Jagannātha.

७९ । भामिनीविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः जगन्नाथः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं खण्डितं । प० ७ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० — ? । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्धुः ।

प्रा० वाक्यं । न मनागपि राजरोषशङ्का न कलङ्कानुगमो न पाण्डुभावः ।

उपचीयत एव कोऽपि भावः परितो भामिनि ते सुखस्य नित्यं ॥

समाप्तिवा० । सभ्यवरार्थिनि सुदृशि जयति रूपा परुषा ।

इति श्रीमत्पण्डितराजविरचिते भामिनीविलासे द्वितीय उल्लासः ।

विषयः । अशेषरहस्यादिविषयकवर्णनं ।

LXXX.

Kalāvilāsa Kāvya. A poem by Kshemendra.

८० । कलाविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः क्षेमेन्द्रः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० २० । पङ्क्ति० १४ । श्लो० — ? । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयका-
गजः । का० संवत् १८२१ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्धुः ।

प्रा० वाक्यं । अस्ति विशालकमलाललितपरिवृज्जमङ्गलायतनं ।

श्रीपतिवचःस्थलमिव रत्नोज्ज्वलमुज्ज्वलनगरं ॥

समाप्तिवा० । शशीव मानसाङ्गादं करोतु सततं सतां ।

इत्याचार्यश्रीव्यासदासापरनामधेयत्वेमेन्द्रकृते कलाविलासकाव्ये दशमः सर्गः ।

विषयः । उज्ज्वलनगरीयमनोज्ञरहस्योपाख्यानं ।

LXXXI.

Párijáta-harāṇa Champu. A romance, in poetical prose, on the rape of the Párijáta flower of Indra's garden by Kṛishṇa, for the gratification of his wife Satyabhámá. By Kṛishṇa Kavi.

८१ । पारिजातहरणचम्पूः ।

ग्रन्थकारः कृष्णकविः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धं । प० ३३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सानन्दं मकरन्दविन्दुनिकरप्रस्यन्दवन्दीभवन्मन्दीभूतमिलिन्दतुन्दिलदलन्मन्दार-
मन्दादरं । भूयः सौरभलोभसम्भ्रमभजद्भङ्गीभिरङ्गीकृते भासन्ती किल पारिजात-
कुसुमे जीयात् सहृद्यं मनः ॥

समाप्तिवा० । किलपारिजातहरणे पूर्णोऽभवत् पञ्चमः ॥

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमन्नरोत्तमादिष्टशेषनरसिंहस्वरिस्त्रुनुकृष्णविरचिता
पारिजातहरणचम्पूः सम्पूर्णा ।

विषयः । पारिजातकुसुमापहरणदृष्टान्तसंवर्णनम् ।

LXXXII.

Mádhavánala Uphákhyaṇa. *The story of Mádhava and Anala—a poem.

८२ । माधवानलोपाख्यानकाव्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायःशुद्धं प्राचीनं । प० ७० । पङ्क्ति० १० । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । एका नगरी पुष्पचण्डीनामान्विता ।

समाप्तिवा०। लोकाश्च हर्षिता बभूवुः। इति श्रीमाधवानलोपाख्यानं सम्पूर्णं।
विषयः। माधवानलसम्बन्धिनानाटतान्तसंवर्णनम्।

LXXXIII.

Harivilāsa Mahākāvya. An epic on the doings of Hari in Vrindāvana and Gokula. By Lolimbarāja.

८३ । हरिविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः लोलिम्वराजः।
विवरणं। अपरिशोधितं नवीनञ्च। प० १८। पङ्क्ति० १०। श्लो०—?। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः।
प्रा० वाक्यं। रचयतिसहसा चरित्रमेतत्।
समाप्तिवा०। त्रैलोक्यकौतुककरं क्रियते स्म काव्यं लोलिम्वराजकविना कविनायकेन॥
इति श्रीमतसूर्य्यपण्डितकुलालङ्कारश्रीहरिहरमहाराजाधिराजयोतितलोलिम्वराजविरचितं हरिविलासकाव्यं सम्पूर्णं।
विषयः। भगवच्चरित्रविषयकोपाख्यानम्।

LXXXIV.

Karpūra-manjari Nāṭikā. A drama in four acts. By Rajanivallabha.

८४ । कर्पूरमञ्जरी नाटिका ।

ग्रन्थकारः रजनीवल्लभः।
विवरणं। अपरिशोधितं। प० ४८। पङ्क्ति० ६। श्लो०—?। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १९५७। स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः।
प्रा० वाक्यं। भद्रं भोदु सरस्वद् अकदणो णंदंतु वासादणो अण्णणं पिपय ददुवरो वासीद्वदुलम्बयी।
समाप्तिवा०। इति निष्क्रान्ताः सर्वे। चतुर्थ्यजवनिकान्तरं। समाप्ता चेयं कर्पूरमञ्जरी।
विषयः। कर्पूरमञ्जरीनायिकासम्बन्धिनानारहस्योपाख्यानम्।

LXXXV.

Dhūrtasamāgama. The Council of rogues ; a farce in two acts. By Jyotis'vara. Wilson's *Hindu Theatre*, II, p. 408.

८५ । धूर्तसमागमप्रहसनं ।

ग्रन्थकारः ज्योतीश्वरः ।

विवरणं । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? ।

स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईर्ष्यादम्भीजजन्मप्रभृतिदिविषदां संसदि प्रीतिमत्या खक्रा++पुरारे दुहितृप-
रिणये साक्षतं चुम्बमाने ।

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । द्वितीयः सन्धिः ।

इति श्रीकविशेखराचार्यश्रीज्योतीश्वरविरचितं धूर्तसमागमं नाम प्रहसनं सम्पूर्णं ।

विषयः । वेश्याशक्तधूर्तसम्बन्धितान्तसंवर्णनम् ।

LXXXVI.

Chūlika Upanishad. An Atharva Upanishad on the knowledge of Brahma. *Indische Studien*, I. 249, 51, 83.

८६ । चूलिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १॥० । पङ्क्ति० १० । श्लो० २४ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अष्टपादं शुचिं हंसं चिस्त्वं मणिमव्ययं ।

द्विवर्त्ममान् तेजसैभ्यं सर्व्वः पश्यन्न पश्यति ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्म ब्रह्मविदानास्तु ये विदुर्ब्राह्मणादयः ।

ते लयं यान्ति तत्रैव लीनाः स्युर्ब्रह्मशायिने,

लीनाः स्युर्ब्रह्मशायिने इति ॥ इति चूलिकोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

LXXXVII.

Atharva s'ira Upanishad. An Upanishad of the Atharva Veda on divine knowledge. Vide No. LV.

८७ । अथर्वशिर उपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० ६ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।
प्रा० वाक्यं । देवा ह वै स्वर्गलोकमायंस्ते रुद्रमष्टच्छन् को भवान् ।
समाप्तिवा० । —द्वितीयं जप्त्वा गणाधिपत्यमवाप्नोति तृतीयं जप्त्वा एकमेवाविशति । ओं सत्यं
ओं सत्यं ओं सत्यं ।

इत्यथर्वशिर उपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । रुद्रस्य ब्रह्मत्वप्रतिपादनं ।

LXXXVIII.

Atharvas'ikhá Upanishad. A dissertation on the value of the mystic syllable Om, in meditation. *Indische Studien*, I. 51, 53, 249, 383, II. 40, 53, 54.

८८ । अथर्वशिखोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।
प्रा० वाक्यं । पिप्पलादोऽङ्गिराः सनत्कुमारस्याथर्वणं भगवन्तं पप्रच्छ किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायि-
तव्यं किं तत् ध्यानं को वा ध्याता ।
समाप्तिवा० । —सर्वमन्यत् परित्यज्यैतामधीत्य द्विजो गर्भवासान् मुच्यते गर्भवासान् मुच्यत इति ।
इत्यथर्वशिखोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ॐकारतत्त्वनिरूपणं ।

LXXXIX.

Garbha Upanishad. An Atharva Upanishad on the five elements of the human body, gestation, &c. *Indische Studien*, I. 348, 49, 51, 309, 469, II. 65.

८९ । गर्भोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ४० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०— ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्तमानं षडाश्रयं षड्गुणयोगयुक्तं ।

तत्सप्तधातुं त्रिमलं द्वियोनिं चतुर्विधाहारमयं शरीरं ॥

समाप्तिवा० । —पैप्पलादं मोक्षशास्त्रमिति । इति गर्भोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । शरीरस्य पञ्चभूतात्मकत्वादिनिरूपणम् ।

XC.

Pránāgnihotra Upanishad. An Atharva Upanishad typifying meditation as a fire sacrifice. *Ind. Std.* 1. 286, 302.

६० । प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनं प्रायेण शुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४८ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०— ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ अथातः सर्वोपनिषत्सारं संसारज्ञानमग्नं सूत्रं शरीरयज्ञं व्याख्यास्यामः ।

समाप्तिवा० । वाराणस्यां मृतो वापि इदं वा ब्रह्म यः पठेत् ।

एकेन जन्मना जन्तुर्मोक्षं प्राप्नुयादिति ॥

इति आथर्वणीय प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । शरीरयज्ञादिनिरूपणम् ।

XCI.

Vaitathya Upanishad. On the knowledge of the divine essence. *Ind. Std.* II. 201.

६१ । वैतथ्योपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० २॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४६ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०— ? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वैतथ्यं सर्वभूतानां स्वप्न आर्द्धमनीषिणः ।

अन्तःस्थानात् भेदानां संवृतत्वेन हेतुना ॥

समाप्तिवा० । निस्तुतिर्निर्नमस्कारो निःस्वधाकर एव च ।

चलाचलनिकेतस्य यतिर्धादृच्छिको भवेत् ॥

इति द्वितीयं वैतथ्यप्रकरणमुपनिषदां ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCII.

Advaita Upanishad. On the unity of the divine and the human souls. *Ind. Std.* I. 303, 435, 11, 102.

६२ । अद्वैतोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ५४ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिस्वन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं उपासनाश्रितो धर्म्मो जाते ब्रह्मणि वर्त्तते ।

प्रागुत्पत्तेरजं सर्व्वं तेनासौ कृपणः स्मृतः ॥

समाप्तिवा० । न कश्चिज्जायते जीवः सम्भवोऽस्य न विद्यते ।

एतत्तदुत्तमं सत्यं यत्र किञ्चित् न जायते ॥

इत्युपदेशग्रन्थे अद्वैताख्यं प्रकरणं समाप्तं । तृतीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । आत्मतत्त्वं ।

XCIII.

Alātas'ānti Upanishad. On the knowledge of the divine soul. *Ind. Std.* 1. 435. II. 101.

६३ । अलातशान्त्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिस्वन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ज्ञानाकाशविकल्पेन धर्म्मान्योगमलोपमान् ।

ज्ञेयाभिन्नेन सन्निभं वन्दे द्विजपदाम्बरं ॥

सिमाप्तिवा० । दुर्द्दर्शमतिगम्भीरमजं शम्यं विशारदं ।

बुद्धा पदसनानात्वं मनः कुर्मो यथाचलं, मनः कुर्मो यथाचलमिति ॥

इत्युपदेशग्रन्थे अलातशान्त्याख्यं प्रकरणं । चतुर्थोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCIV.

Nīlarudra Upanishad. Praise of the mantra for worshiping Rudra.

६४ । नीलरुद्रोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । अपश्यन्त्वावरोऽन्नं दिवितः पृथिवी भव (?) ।

अपश्यमस्य तं रूपं नीलग्रीवं शिखण्डिनम् ॥

समाप्तिवा० । यस्य हरी अश्वतरौ गर्दभावभितः करौ ।

तस्मै नीलशिखण्डाय नमः सभा-प्रपादिने,

नमः सभा-प्रपादिने (?) ॥

इति नीलरुद्रोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । रुद्रमाहात्म्यप्रकाशमन्त्रः ।

XCV.

Nāḍavindu Upanishad. Praise of the mystic syllable Om. *Ind. Std.*
I. 302.

६५ । नादविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । अकारो दक्षिणः पक्ष उकारसूचरः स्मृतः ।

मकारस्तस्य पुच्छं वा अर्द्धमात्रा शिरस्तथा ॥

समाप्तिवा० । ततो विलीनपाशोऽसौ विमलः केवलः प्रभुः ।

तेनैव ब्रह्मभावेन परमानन्दमश्नुते, परमानन्दमश्नुते इति ॥

इति नादविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ओङ्कारस्वरूपादिनिरूपणम् ।

XCVI.

Brahmaravindu Upanishad. On the knowledge of Brahma. *Ind. Std.* I. 302, 425, II. 1, 59.

६६ । ब्रह्मविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६ । अ० नागरं । आ० देशीय-

कागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं मनो हि द्विविधं प्रोक्तं शुद्धञ्चाशुद्धमेव च ।

अशुद्धं कामसङ्कल्पं शुद्धं कामविवर्जितं ॥

मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः ।

बन्धाय विषयासक्तं मुक्तं निर्विषयं स्मृतं ॥

समाप्तिवा० । निष्कलं निर्मलं शान्तं तद्ब्रह्माहमिति स्मृतं ।

सर्वभूताधिवासञ्च यद् भूतेषु च सत्यतिः ॥

सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्य हं वासुदेवस्तदस्य हं वासुदेव इति ॥

इति ब्रह्मविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCVII.

Dhyānvinḍu Upanishad. On Yoga as the means of attaining salvation. *Ind. Std.* I. 349, 52, 424, II. 1.

६७ । ध्यानविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६ । अ० नागरं । आ० देशीय-

कागजः । का० संवत् १८७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि योगिनां हितकाम्यया ।

तच्छ्रुत्वा च पठित्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

विष्णुर्नाम महायोगी महाकायो महातपाः ।

तत्त्वमार्गे यथा दीपो दृश्यते पुरुषोत्तमः ॥

समाप्तिवा०। कर्षयेन्नालमार्गेण भ्रुवोर्मध्ये नयेत्क्षयं ।

भ्रुवोर्मध्ये ललाटन्तु नासिकायास्तु मूलतः ॥

अमृतस्थानं विजानीयाद्विश्वस्यायतनं महत्,

विश्वस्यायतनं महदिति ॥

इति ध्यानविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । योगतत्त्वप्रतिपादनम् ।

XCVIII.

Yogas'ikshā Upanishad. On the mode of exercising the Yoga. *Ind.*
Std. I. 249.

६८ । योगशिक्षोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुद्धरिसिन्धुः ।

प्रा० वाक्यं । ओं योगश्चिं प्रवक्ष्यामि सर्वज्ञानेषु चोत्तमां ।

यदा तु ध्यायते मन्त्रं गात्रकम्पोऽभिजायते ॥

आसनं पद्मकम्बध्वा यच्चान्यद्वापि रोचते ।

समाप्तिवा०। लब्धयोगेन बोद्धव्यं प्रसन्नं परमेष्ठितं ।

जन्मान्तरसहस्रेषु यदा नास्माति किल्बिषं ॥

तदा पश्यति योगेन संसारच्छेदनं परं,

संसारच्छेदनं परमिति ॥ इति योगशिक्षोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । योगशिक्षाकथनम् ।

XCIX.

Yogatattva Upanishad. On the essentials of the Yoga form of
meditation.

६६ । योगतत्त्वोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्धुः ।

प्रा० वाक्यं । ओं योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि योगिनां हितकाम्यया ।

तच्छ्रुत्वा च पठित्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

विष्णुर्नाम महायोगी महामायो महातपाः ।

तत्त्वमार्गं यथा दीपो दृश्यते पुरुषोत्तमः ॥

समाप्तिवा० । पद्मपत्रमिवाच्छन्नमूर्द्धं वायुविमोक्षणे ।

भुवोर्ललाटमध्यस्थं तज्ज्ञेयञ्च निरञ्जनं ॥

निषिद्धे तु न निर्व्याते निर्जने निरुपद्रवे ।

निश्चितश्चात्मभूतानामरिष्टं योगसेवया, अरिष्टं योगसेवयेति ॥

इति योगतत्त्वोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । योगतत्त्वम् ।

C.

Sannyāsa Upanishad. On the duties of Sannyāsis. Ind. Std. 1. 202.

१०० । सन्न्यासोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्धुः ।

प्रा० वाक्यं । ओं अथाहिताग्निर्घ्रियेत प्रेतस्य मन्त्रैः संस्कारोपतिष्ठते । स्वःस्त्रो वाअमपारं गच्छे-
यमिति । एतासां पितृमेघकामो विधिसम्भारान् समृत्य अरण्ये गत्वा अमावास्यायां
प्रातरेवान्ते अग्निमुपसमाधाय पितृभ्यः श्राद्धतर्पणं कृत्वा ब्राह्मेष्टिं निर्वपेत् ।

समाप्तिवा० । अथ तैः सम्भूतैर्वायुः संश्राव्य हृदयं तपः ऊर्ध्वं प्रपद्यते देहाङ्गित्वा मूर्ध्नि अथ स
मूर्ध्नि नमस्य देहैषा मतिर्मतिमतो ये प्राप्य परमांगतिं भूयस्ते न निर्वर्तन्ते परापर-
मवस्थितां परापरमवस्थितामिति ॥

विषयः । सन्न्यासिकर्तव्यानुष्ठानकथनम् ।

CI.

Aruneya, alias *Aruni*, *Arunika*, *Arunya Upanishad*. The performance of Sannyāsa described. *Ind. Std.* 1. 249, 59, II, 76, 176, 76, 81.

१०१ । आरुण्योपनिषत् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २७ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिश्चन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । ओं आरुणिः प्रजापतेर्लोकं जगाम तं गत्वावाच, केन भगवन् कर्माण्यशेषतो विमुक्तजामीति । तं होवाच प्रजापतिः,
समाप्तिवा० । य इदं वेदं पालाशं वैल्वं दण्डमजिनं मेखलां यज्ञोपवीतं च त्यक्त्वा शूरो य एवं वेद । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति स्मरयः । दिवीव चक्षुराततं । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसः समिन्वते विष्णोर्यत् परमं पदमिति । तन्निर्व्वीण-
मनुशासनमिति वेदानुशासनमिति वेदानुशासनमिति । इति सन्न्यासोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । सन्न्यासादिकथनम् ।

CII.

Pinda Upanishad. A chapter of the Atharva Veda, on the origin of the mundane egg.

१०२ । पिण्डोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिश्चन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । ओं देवता ऋषयः सर्वे ब्रह्माणमिदमब्रुवन् ।
मृतस्य दीयते पिण्डं कथं गृह्णन्त्यचेतसः ॥
भिन्ने पञ्चात्मके देहे गते पञ्चसु पञ्चधा ।

समाप्तिवा० । अष्टमेन तु पिण्डेन वाचःपुष्टाग्निवीर्यवान् ।
 नवमेन तु पिण्डेन सर्वेन्द्रियसमाहृतिः ॥
 दशमेन तु पिण्डेन भावानां स्रवनं तथा ।
 पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पिण्डदानेन सम्भवः ॥
 इति पिण्डोपनिषत् समाप्ता ।
 विषयः । पिण्डोत्पत्तिकथनम् ।

CIII.

Ātma Upanishad. On the identity of the human and the divine souls. *Ind. Std.* I. 249, 51, 302, II. 56.

१०३ । आत्मोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण शुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । —अथैवाङ्गिरास्त्रिविधः पुरुषस्तद्यथा बाह्यात्मान्तरात्मा परमात्मा चेति त्वक्चर्म-
 नखमांसलोमाङ्गुल्यङ्गुष्ठपृष्ठवंशनखगुल्फोदरनाडीमेढ्रकटूखकपोलध्रुवो ललाटवाङ्ग-
 पार्श्वशिरोधमनिकाक्षीणि श्रोत्राणि भवन्ति ।
 समाप्तिवा० । संस्कारो नास्ति संस्कारो नास्त्येव परमात्मा पुरुषो नाम । इत्यथर्ववेदे आत्मोप-
 निषत् समाप्ता ।
 विषयः । बाह्यात्मान्तरात्मपरमात्मनां स्वरूपनिरूपणं ।

CIV.

Paramahaṁsa Upanishad. On the divine soul. *Ind. Std.* I. 249, 51, 470, II. 173-5.

१०४ । परमहंसोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायम् । प० १॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४५ । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावु-
 हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ अथ योगिनां परमहंसानां कोऽयं मार्गस्तेषां का स्थितिरिति नारदो भगव-
न्तमुपगम्योवाच । तं भगवानाह योऽयं परमहंसमार्गो लोके दुर्लभतरः ।
समाप्तिवा० । दुःखेनोद्विग्नः सुखे निःस्पृहस्त्यागो रागे सर्व्वं शुभाशुभयोरनभिस्नेहो न द्वेष्टि
न प्रमोदं च सर्व्वेषामिन्द्रियाणां गतिरुपरमते ज्ञाने स्थिरस्य सदा आत्मा आ-
त्मन्येवावतिष्ठते स यतिर्यत् पूर्णानन्दैकं कथ्यते स एव योगी स एव ज्ञानी च
यत् पूर्णानन्दैकबोधस्तद् ब्रह्माहमस्मि कृतकृत्यो भवति । इति परमहंसोपनि-
षत् समाप्ता ।

विषयः । परमहंसमार्गादिनिरूपणम् । अस्या दीपिकाख्या टीका ४९ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CV.

Jábála Upanishad. This Upanishad is attributed to the Yajur Veda, though it occurs in collections of the Atharva. It treats of Brahma as the Paramahansa.

१०५ । जावालापनिषत् ।

प्रत्यकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४६ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावु-
हरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । बृहस्पतिरुवाच । याज्ञवल्क्यं यदनु कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्व्वेषां भूतानां
ब्रह्मसदनमविमुक्तं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं ।

समाप्तिवा० । निर्ममः शुक्लध्यानपरायणोऽध्यात्मनिष्ठोऽशुभकर्मनिर्मूलनपरः स त्र्यासेन देह-
त्यागं करोति स परमहंसो नाम परमहंसो नामेति । इति यजुःशाखायां
जावालोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या परमहंसस्वरूपनिरूपणञ्च ।

CVI.

Kaivalya Upanishad. On the knowledge of the divine soul. For commentary vide No. 54. *Ind. Std.* I. 249, 52, 53, 802, 469, II. 10, 14.

१०६ । कैवल्योपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितम् । प० २॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनमुपसमेत्योवाच । अधोहि भगवन् ब्रह्मविद्यां
वरिष्ठां सदा यतिभिः सेव्यमानां निगूढां । यया चिरात् सर्वं पापं व्यपोह्य
परात् परं पुरुषमुपयाति विद्वान् ।

समाप्तिवा० । अनेन ज्ञानसाम्प्रोति संसारार्णवनाशनं । तस्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं फलमश्नुते,
कैवल्यं फलमश्नुते इति ॥ इति कैवल्योपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या । अस्या दीपिकाख्या टीका ५४ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CVII.

Vedānurvachana. A collection of S'ánti mantras or blessings with which
Upanishads are generally made to begin and end. By Tris'anku.

१०७ । वेदानुवचनम् ।

ग्रन्थकारः त्रिशङ्कुः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुह
रिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ शन्नो मित्रः शं वरुणः । शन्नो भवत्वर्थमा । शन्न इन्द्रो वृहस्पतिः शन्नो
विष्णुरुद्रक्रमः ।

समाप्तिवा० । अहं वृक्षस्यरेरिव (?) । कीर्तिः पृष्ठं गिरेरिव । ऊर्ध्वं पवित्रो वाजिनीव स्वमृत-
मस्मि । द्रविणं सुवर्चसं । सुमेधा अमृतोक्षितः । इति त्रिशङ्कोर्व्वेदानुवचनम् ।

विषयः । वेदादिप्रारम्भपाठशान्तिमन्त्राः ।

CVIII.

Kālāgnirudra Upanishad. On the divinity of Mahārudra, and the
propriety of putting on the triple sectarian mark on the forehead.
Ind. Std. I. 249.

१०८ । कालाग्निरुद्रोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिसिन्धुः ।
 प्रा० वाक्यं । अथ कालाग्निरुद्रं भगवन्तं सनत्कुमारः पप्रच्छाधोहि भगवंस्त्रिपुण्ड्रविधिं सतत्त्वं किं द्रव्यं किं स्थानं कतिप्रमाणं का रेखा किं दैवतं के मन्त्राः काः शक्तयः ।
 समाप्तिवा० । स सर्व्वैर्देवैर्ज्ञातो भवति स सर्व्वेषु तीर्थेषु स्नातो भवति स सततं रुद्रजापी भवति स सकलभोगभुक् देहं त्यक्त्वा शिवसायुज्यमेति न स पुनरावर्त्तते न स पुनरावर्त्तत इत्याह भगवान् कालाग्निरुद्रः । यस्वेतदधीते सोऽप्येवमेव भवतीत्येवं सत्यमित्युपनिषत् । इत्यार्यर्वणवेदे कालाग्निरुद्रोपनिषत् समाप्ता ।
 विषयः । त्रिपुण्ड्रविधानादिनिरूपणं महारुद्रस्य ब्रह्मत्वप्रतिपादनञ्च ।

CIX.

Krishna Upanishad. On the divinity of Krishna.

१०९ । कृष्णोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिसिन्धुः ।
 प्रा० वाक्यं । ते होचुस्तं सुराः सर्व्वे भगवन्तं सनातनं ।
 नावद्यमवतारा वै गृह्यन्ते नैव भूतले ॥
 समाप्तिवा० । तस्मान्न भिन्ना एतास्ता नैवैताभिर्भिन्ना विभुः ।
 भूमावुत्तारितं सर्व्वं वैकुण्ठस्वर्गवासिनं,
 वैकुण्ठस्वर्गवासिनमिति ॥ इति कृष्णोपनिषत् समाप्ता ।
 विषयः । श्रीकृष्णस्येश्वरत्वकथनम् ।

Vāsudeva Upanishad. On the propriety of putting on sectarial marks with the yellow ochreous earth called Gopichandana. Vide No. 27.

११० । वासुदेवोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धि । प० २॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ३२ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिसिन्धुः । प्रा० वाक्यं । ओं नमस्कृत्य भगवन्तं नारदः सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ, श्रीभगवन्नूर्द्धपुण्ड्रविधिं ब्रह्मन्त्रस्थानादिसंहितं मे ब्रूहीति । तं होवाच भगवान् ।

समाप्तिवा० । नारायणे मयि अचला भक्तिश्च वर्द्धते सम्यग्न ज्ञानं लब्ध्वा विष्णुसायुज्यमवाप्नोति न च पुनरावर्तते । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति स्मरयः । दिवीव चक्षुराततं । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवाऽसः समिन्वते विष्णोर्यत्परमं पदम् । इति वासुदेवोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनधारणमन्त्रादिकथनम् । अस्या दीपिकाख्या टीका १७ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

Gopichandana Upanishad. On the specific character and religious value of the ochre so called. For commentary vide No 31. *Ind. Std.* I. 250.

१११ । गोपीचन्दनोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धि । प० २ ॥ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुक्तवावुहरिसिन्धुः ।

प्रा० वाक्यं । गोपिका नाम संरक्षणी । कुतः संरक्षणी लोकस्य नरकान्मृत्योर्भयाच्च संरक्षणी चन्दनं तुष्टिकरणं च । किं तुष्टिकरणं ब्रह्मानन्दकारणं ।

समाप्तिवा० । कृष्णमाराधयामासुर्गोकुले धर्मसंकुले । श्रीकृष्णाख्यं परं ब्रह्म गोपिकाः श्रुतयोऽभवन् । एतत् सम्भोगसम्भूतं चन्दनं गोपीचन्दनं गोपीचन्दनमिति ।

इति अथर्ववेदे गोपीचन्दनोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनस्वरूपादिनिरूपणं । अस्या दीपिकाख्या टीका १३ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ॥

Gāṇapatya Tāpanī. On the divinity of Gaṇeś'a.

११२ । गाणपत्यपूर्वतापनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिपरिशुद्धं । प० ६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावु-
हरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथातो ब्रह्मोपनिषदं व्याख्यास्यामः । ब्रह्मा देवानां सवितुः कवीनामृषि-
र्विप्राणां महिषो मृगाणां ।

समाप्तिवा० । वर्णे ह वै स पुरुषः स लोकाधिष्ठितो भवत्यनुष्टुप् वै पुरुषः स होवाच भृगुपुत्रे
एतमानुष्टुभं मन्त्रमजं साङ्गं सप्रसूतिकं समायं साधिष्ठानं स्वतन्त्रं यो जानाति स
भूतिमान् भवति सोऽमृतत्वञ्च गच्छति सोऽमृतत्वञ्च गच्छति ।
इति गाणपत्यपूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । गणपतितत्त्वम् । एतदुपनिषत्समाप्तानन्तरं शान्तिपाठः पत्रैकलिखितो विद्यते ॥

Kalpa-Sutra. Rules for the use of the Sāma Veda hymns in the
Agnishṭoma, *Jyotishṭoma* and other ceremonies; by Maś'aka. Max
Müller's *Sanskrit Literature*, pp. 199-209.

११३ । कल्पसूत्रम् ।

ग्रन्थकारः मशकाचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ६८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०९० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ कक्षो ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रः षोडशिकः ।

समाप्तिवा० । सद्यस्वं संवत्सरं विश्वसृजामयनमिति सत्राणि ।

इति मशकाचार्यविरचिते कल्पसूत्रे एकादशोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । अग्निष्टोमादिविवरणं ॥

CXIV.

Rádhiká Upanishad. On the preeminence of Rádhá and Kṛishṇa as objects of worship said to be an Upanishad of the Rig Veda.

११४ । राधिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं । नवीनमण्डपः । प० २॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २४ । अ० नागरं । आ० देशीय-

कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । अथ ऊर्द्धमन्यिन ऋषयः सनकाद्या भगवन्तं हिरण्यगर्भमुपगम्योचुः । कः परमो देवः का वा तच्छक्तयः ।

समाप्तिवा० । सर्वतीर्थेषु स्नातो भवति सोऽग्निपूतो भवति स सर्वपूतो भवति राधाकृष्णप्रियो भवति । वाक् चतुः सफलीभवति ।

इति ऋग्वेदे ब्रह्मभागे परमरहस्ये श्रीराधिकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । राधाकृष्णयोः सर्वदेवोत्कृष्टत्ववस्थापनं ॥

CXV.

Mádhava Champu. A romance on the life of Mádhava or Kṛishṇa during his sojourn in Vrindávana.

११५ । माधवचम्पूः ।

ग्रन्थकारः चिरञ्जीवः ।

विवरणं । प्राचीनमण्डपः । प० ३० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । तमोगणनिवासिनी सकलकालमुद्योतिनी

धरातलविहारिणी जङ्गसमाजविद्वेषिणी ।

कलानिधिसहायिनी लसदलोलसौदामिनी

मदनरवलम्बिनी भवतु कापि कादम्बिनी ॥

समाप्तिवा० । चम्पूमाधववर्णिकेति समभूदुच्छ्वासकः पञ्चमः ।

इति श्रीचिरञ्जीवभट्टाचार्यविरचिता माधवचम्पूः समाप्ता ॥

विषयः । माधवसम्बन्धितचरित्रोपाख्यानम् ॥

CXVI.

Vasanta-tilaka. A comic drama in five acts ; by Varadā Achārya.

११६ । वसन्ततिलको भाणः ।

ग्रन्थकारः वरदाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमशुद्धञ्च । प० ३९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १९१८ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसुन्दरः ।

प्रा० वाक्यं । जयन्ति जगतां मातुः स्तनकुङ्कुमविन्दवः ।

मुकुटाश्लेषसङ्क्रान्तकौतुकश्रीविडम्बिनः॥

समाप्तिवा० । आकल्पयन् वसुमतीमनुरज्य मानी कल्पद्रुमो जयति कस्यन मानवानां ।

इति श्रीमद्वटिकाशङ्कश्रीवरदाचार्यकृतौ वसन्ततिलको नाम्ना भाणः समाप्तः ।

विषयः । नायकादिसम्बन्धिरहस्यवृत्तान्तसंवर्णनम् ॥

CXVII.

Chūlikopanishad Dīpikā. Commentary on No. 86, by Narāyāna.

११७ । चूलिकोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २॥० । पङ्क्ति० २४ । श्लो० ९९० । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था रसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । चूलिका चूड़िका लोके सभायां तीक्ष्णमुच्यते ।

तद्वद्वेदान्तभागोऽयं चतुष्खण्डोऽभिधीयते ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।

च्यस्यष्टपदवाक्यानां दीपिका चूलिकाभिधे ॥

समाप्ता चूलिकोपनिषद्दीपिका ॥

विषयः । ब्रह्मविद्याबोधकचूलिकोपनिषदर्थव्याख्यानं ॥

CXVII.

Garbhopanishad Dīpikā. Commentary on Rs. 98, by S'añkarānanda.

११८ । गर्भोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ३० । श्लो० ३०० । अ० वङ्गोयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । संसारदुर्वैतरणीनिमग्नान्निरीक्ष्य सर्वान् बद्धधास्रदादीन् ।

समाप्तिवा० । सर्वतः समाप्तिं गतं पैप्पलादं मोक्षशास्त्रं समाप्तं व्याख्यातं । वाक्याभ्यास उपनिषत्समाप्त्यर्थः । इति श्रीमच्छङ्करानन्दभगवतः कृतिर्गर्भोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । शरीरकोत्पत्त्यादिबोधकगर्भोपनिषदर्थप्रतिपादनं ।

CXIX.

Uparágodaya Nāṭiká. A comic drama in four Acts, by Rudra-chandra Deva.

११९ । उपरागोदया नाटिका ।

ग्रन्थकारः रुद्रचन्द्रदेवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी त्रियुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणयकलहकोपात् पाटलेस्य प्रभाते

मुखशशिनि परार्द्धे पाण्डुवर्णे च सद्यः ।

प्रकटितनिजदेहद्वन्द्वसीमाविभेदं

वपुस्थ शिवयोस्तद् भूतये शश्वदात्मा (?) ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । समाप्तश्चतुर्थोऽङ्कः ।

इति श्रीकूर्मगिरिवरेश्वरश्रीमत्प्रतापचारितारितमोभास्करश्रीमद्रुद्रचन्द्रदेवविरचिता उपरागोदया नाम नाटिका सम्पूर्णा ।

विषयः । नायकादिसम्बन्धिरहस्योपाख्यानं ।

CXX.

Dars'apaurṇamāsa Prāyas'chitta káriká. Memorial verses for the

performance of expiations for omissions and irregularities in the observance of the new and the full moon ceremonies.

१२० । दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तकारिका ।

ग्रन्थकारः—?.

विवरणं । नवीनं प्रायशः परिशुद्धम् । प० ३९ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० १८६६ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ बौधायनदर्शपौर्णमासयोः प्रायश्चित्तानि । तत्र अन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशे शुचिर्भूत्वा विहारं प्रविश्य गार्हपत्यान् प्रणीय ।

समाप्तिवा० । महाव्याहृतिभिश्च ऊत्वा द्वादशगृहीतेन शुचं पूरयित्वा जातवेदसे मनो ज्योतिरिति एताभ्यां ऊत्वा महाव्याहृतिभिर्जुहुयादिति मन्त्रकृत् । इति दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तकारिका समाप्ता ।

विषयः । आहिताग्रेरन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशादिनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

CXXI.

Adhvana-kānda. A section of the Śāatapatha Brāhmaṇa of the Yajur Veda. The MS. contains only the first half of the work. Weber's *Catalogue*, 181-200.

१२१ । अश्वरकाण्डं, पूर्वार्द्धं ।

ग्रन्थकारः—?.

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ५० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ९०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । तद्वै देवयजनमीक्षन्ते । तद् यदेव वर्षिष्ठं भूमेस्तदेव देवयजनम् ।

समाप्तिवा० । स यदि द्वादशोपसदो भवति त्रींश्चतुरहं दोग्धि द्वौ चतुरहमेकं चतुरहं । चतुर्थं ब्राह्मणं । इति चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । शुक्लयजुर्वेदोपसदपथब्राह्मणान्तर्गतयज्ञीयानुष्ठानयोक्तब्राह्मणं ।

CXXII.

Agnyādhāna Paddhati. A ritual for the collection and maintenance of the domestic sacred fire.

१२२ । अग्न्याधानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० २४०० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा योगेश्वरीं देवीं तथा हरिहरेश्वरौ ।

आराध्य परशुरामश्च सत्याषाढं मुनिं गुरुन् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । द्विरण्यकेशिशाखीयाम्नाधानाद्यनुष्ठाननिरूपणम् ।

CXXIII.

S'iva Purāṇa. According to the *Nārada Purāṇa*, this is an *Upa* or minor *Purāṇa*, but it itself claims to be a *Mahā* or great *Purāṇa*, embracing a hundred thousand verses, and divided into twelve books or *Saṅhitās*. The MS. contains only three of these books viz. the *Vighnes'vara*, the *Vāyaviya*, and the *Rudra Saṅhitās*. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 113.

१२३ । शिवपुराणम् ।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धश्च । प० विघ्नेशसंहितायाः २४, वायवीयसंहितापूर्वभागस्य ६६,
तदुत्तरभागस्य ५४, रुद्रसंहितापूर्वभागस्य १५७, तदुत्तरभागस्य ४३६ । पङ्क्ति० १४ ।
श्लो० २३०९३ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९२४ । स्या०
कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं विघ्नेशसंहिता । आद्यन्तमङ्गलमजातममानभयं तं विश्वमङ्गलमजं परमात्मदेवम् ।

वायवीयसंहिताप्रा० वाक्यं । ओं नमः शिवाय सोमाय सगणाय ससूनुवे ।

प्रधानपुरुषेशाय सर्गस्थित्यन्तहेतवे ॥

रुद्रसंहिताप्रा० वाक्यं । त्रिभिरंशैः शोभमानमजसुखमययं ।

एकपादं सद्वादं सज्जालकवलेर्मुखे ॥

तदुत्तरभागस्य प्रा० वाक्यं । जगतः पितरं शम्भुं जगतो मातरं शिवां ।

तत्पुत्रं च गणाधीशं नत्वा तद्वर्णयाम्यहं ॥

समाप्तिवा०। अन्ये भक्तिं परां प्राप्य मुक्तिं वै प्राप्नुयात् पुनः ।

शिवे भक्तिः शिवे भक्तिः शिवे भक्तिर्भवे भवे ॥

इति श्रीशिवपुराणे व्याससूतसंवादे ज्ञानप्रकरणनिरूपणं नाम षष्ठसप्ततितमोऽध्यायः ।

विषयः । शिवसाक्षात्प्रादिविविधप्रस्तावनिरूपणं । वायवीयसंहितायामेतस्य महापुराणत्वमुक्तं । नारदपुराणे चास्योपपुराणत्वं निरणायि । इदन्तु लक्षश्लोकात्मकं द्वादशसंहितासमन्वितञ्च । तदुच्यते, १, विघ्नेशसंहिताश्लोकसङ्ख्याः १०००० । २, रुद्रसंहिता ८००० । ३, विनायकसंहिता ८००० । ४, भौमसंहिता ८००० । ५, मातृकासंहिता ८००० । ६, रुद्रैकादशसंहिता १२००० । ७, कैलाशसंहिता ६००० । ८, शतरुद्रसंहिता ३००० । ९, कोटिरुद्रसंहिता ९०० । १०, सहस्रकोटिरुद्रसंहिता ११००० । ११, वायवीयसंहिता ४००० । १२, धर्मसंहिता १२००० । एतत्प्रमाणं वायवीयसंहितायां प्रथमाध्याये उक्तम् । अत्र विघ्नेशसंहितायाः १६ अध्यायाः, ११२० श्लोकाश्च वर्तन्ते । वायवीयसंहितापूर्वभागस्य ३० अध्यायाः, १८४८ श्लोकाश्च सन्ति । तदुत्तरभागस्य ६० अध्यायाः, २४३० श्लोकाश्च विद्यन्ते । रुद्रसंहितापूर्वभागस्य ६४ अध्यायाः, ५४५५ श्लोकाश्च सन्ति । तदुत्तरभागस्य ७६ अध्यायाः, १२२६० श्लोकाश्च वर्तन्ते ॥

CXXIV.

Chandra-prabhā Nāṭikā. A drama in five acts, by an unknown author.

१२४ । चन्द्रप्रभा नाटिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० ४८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० दशियकागजः । का० संवत् १९१५ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । धाम्यन्पिङ्गजटाकलापविलसद्गङ्गाजलासेचनै-

र्लोकानामखिलं त्रितापदहनं निर्व्यापयन् सर्वतः ।

तत्वेजानतिकालम्वनजगद्विस्तारिकल्पद्रुमो (?)

देवः स्नातकपण्डितो गिरिसुताप्राणप्रियः पातु वः ॥

समाप्तिवा०। निष्क्रान्ताः सर्वे । चन्द्रप्रभालाभो नाम चतुर्थोऽङ्कः ।

विषयः । चन्द्रप्रभाविषयकविविधोपाख्यानम् ।

Muṇḍita Prāhasana. A farce in three acts; by Śiva Jyotirvit.

१२५ । मुण्डितप्रहसनं ।

ग्रन्थकारः शिवज्योतिर्वित ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१५ । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कठिनकुचयुगं ते चञ्चलाच्छिद्यन्ते कुण्डिलकचचयस्ते मन्दयानं त्वदीयं ।

अतिक्रशतरमध्यस्ते प्रियः केलितर्णः प्रलपनमिति रोषात् पातु गौरीशयोर्वः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

इति मुण्डितप्रहसने शिवज्योतिर्वित्कृते तृतीयोऽङ्कः ॥

विषयः । नायकनायिकादिविषयकविविधोपाख्यानम् ।

CXXVI.

Vetāla-panchaviṁśati. Twenty-five tales related by an evil spirit to Vikramāditya. Versions of these tales exist in almost every Aryan vernacular of India, as also in the Tāmīl and the Telegu languages. Four English translations therefrom are likewise current, as also one from the Sanskrit original. In Sanskrit there are three recensions extant, two by Śiva-dāsa and one by Jambhala Bhaṭṭa. The MS. under notice is by Śivadāsa. Vide Nos. C XXVII—III.

१२६ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः शिवदासः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायं जीर्णञ्च । प० ४० । पङ्क्ति० ११—१४ । श्लो० १४०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६५२ । स्या० काशीवासी श्रीयुत-वावुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । विघ्नेश्वरं गणेशञ्च गजासं मूषवाहनं ।

विघ्नत्रासं महाकायं नमामि गणनायकम् ॥

अस्ति दक्षिणापथे प्रतिष्ठानपुरं नाम नगरं ।

तत्र राजा विक्रमसेनाख्यो मन्त्रिवर्गपुरस्कृतः ॥

समाप्तिवा० । त्वं स विक्रमसेनस्य राजवंशविभूषणः ।

सर्गापवर्गसुभगां भुङ्क्ष्व विद्याधरश्रियम् ॥

इति श्रीशिवदासविरचितायां वेतालपञ्चविंशतिकायां पञ्चविंशतिकथानकं समाप्तम् ।

विषयः । विक्रमसेनमुद्दिश्य वेतालस्य नानाविषयकोपन्यासकथनम् ।

CXXVII.

Vetāla-panchaviṃś'ati. A second recension of No. CXXVI, differing greatly both in matter and style.

१२७ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः शिवदासः ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धं । प० ५० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्या० कलिकातावासी श्रीयुक्तवावुराजेन्द्रलालमित्रः ।

प्रा० वाक्यं । गङ्गाधरजटाजूटवासकाशनिभा शुभा ।

पायाङ्गागीरथी तीरनीरपूरितसागरा ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । विक्रमादित्यनरपतिसन्निधौ वेतालस्य पञ्चविंशत्युपाख्यानं ।

CXXVIII.

Vetāla-panchaviṃś'ati. The tales of Vetāla by Jambhala Bhaṭṭa.

१२८ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः जम्भलभट्टः ।

विवरणं । नवीनं प्रायः शुद्धं । प० ५२ । पङ्क्ति० २८ । श्लो० १४०० । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२६ । स्या० कलिकातावासी श्रीयुतवावुराजेन्द्रलालमित्रः ।

प्रा० वाक्यं । दोर्दण्डयलीलयाचलगिरिभ्राम्यन्तदुच्चैरव-

ध्वानोद्गीतजगद्भ्रमत्पदभरालोलत्फणायोरगं ।

समाप्तिवा० । सुखेन महता राज्यं चकार तदनुदिवसे महोधरस्त्वयाहतगतिर्जगति लोकपाल-
इवासीत् । इति श्रीजम्भलभट्टविरचितकथापोठे पञ्चविंशतितमो वेतालः ।

विषयः । विक्रमसेनभूभुजं प्रति वेतालस्य नानाविधोपाख्यानं ।

CXXIX.

Vijayapārijāta Nāṭaka. A drama in five acts by Harijīvana Miś'ra, son of Lāla Miś'ra.

१२६ । विजयपारिजातं नाटकं ।

ग्रन्थकारः हरिजीवनमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं विंशत्यङ्गैः समन्वितञ्च । प० १४७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो०—? ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७३० । स्या० काशीवासी
श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । आनन्दाय महीयसामुपचयं कर्तुं प्रजानामहो
स्वेच्छाविग्रहवैभवेन जगतामाधारतामागता ।
भूमिर्भग्नमनोरथस्य विलसद्धूर्मादिरक्षाक्षमा
कामाख्या कलिकालकर्दमहरा श्रीरामसिंहप्रभोः ॥

समाप्तिवा० । शोभनञ्चं मुदपति सततं । इति निष्क्रान्तः सर्व्वे । श्रीवेदवेदान्तविशारदश्रीगौड़ा-
ग्रगण्यश्रीवैद्यनाथमिश्रान्वयसर्व्वोत्तमश्रीलालमिश्रात्मजश्रीहरिजीवनमिश्रविरचितं वि-
जयपारिजातं नाम नाटकं सम्पूर्णं ।

विषयः । विजयसम्बन्धिविविधचरित्रोपाख्यानं ।

CXXX.

Sīṅhāsana-Dvātriṅśat Kathā. This, like the *Vetāla-panchaviṅśati*, is a collection of tales popular in every part of India, and occurs in almost every vernacular language of the country, but the Sanskrit original has nowhere been noticed. In it thirty-two images relate to Bhoja, king of Dhāra, a variety of tales in praise of Vikramāditya.

१३० । सिंहासनद्वात्रिंशत्कथा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ६५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १०३० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिद्धः ।

प्रा० वाक्यं । अनन्तशब्दार्थगतोपयोगिनः पश्यन्ति पारं नहि यस्य योगिनः ।

जगत्त्रयाशेषतमोविनाशकं ज्योतिः परं तज्जयति प्रकाशकम् ॥

समाप्तिवा० । भो राजन् यः कश्चित् श्रीविक्रमादित्यचरित्रं देवाङ्गनासंवादसुन्दरं पठिष्यति,
वाचयिष्यति, तस्य धृतिः कीर्त्तिर्लक्ष्मीः सकलसौभाग्यावाप्तिर्भविष्यति इति वरं
दत्त्वा देवाङ्गनाः स्वर्गं जग्मुः । श्रीभोजसु जलनिधिमखलायामखण्डशासनस्थिरं
रराज राजलक्ष्मीः ॥ इति सिंहासनद्वात्रिंशत्कथा समाप्ता ।

विषयः । भोजमभुजः पुरतो रत्नमयसिंहासनस्थपुत्तलिकाभिर्द्वात्रिंशत्कथानकैर्विक्रमनरपते-
गुणकीर्त्तनम् ॥

CXXXI.

Mani parīkshā. A treatise on precious stones, their origin and character.

१३१ । मणिपरीक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० ४६० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२८ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ऋषय ऊचुः । शृच्छन्ति मुनयः सर्वे कृताञ्जलिपुटाः स्थिताः ।

मुनीनां त्वं मुनियेष्ठ अगस्त्याय नमोऽस्तु ते ॥

समाप्तिवा० । तीर्थाकारस्तुतेजाश्च युतिमानिह दृश्यते ।

समस्तविषहो ज्ञेयः स मणिर्जीयते ध्रुवम् ॥ इति श्रीमणिपरीक्षा समाप्ता ॥

विषयः । रत्नोत्पत्तितारतम्यादिनिरूपणं ।

CXXXII.

Lomas' S'ikshā. On the pronunciation of Vedic words, by Garga A'chārya.

१३२ । लोमशी शिक्षा ।

ग्रन्थकारः गर्गाचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ८५ । अ० वल्लीयं । आ० देशीय-

कागजः । का० संवत् १८२६ । स्था० कलिकाताखा एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । लोमशिन्यां प्रवक्ष्यामि गर्गाचार्येण चिन्तिताम् ।

साभिधानां यथोक्तां वा आचार्यवचनं यथा ॥

समाप्तिवा० । शून्यगृहे पिशाचस्तु गर्जते न च दृश्यते ।

एवं यकारा वक्तव्या धियग्निर्ज्यानिदर्शनम् (?) ॥

८ खण्डः । इति प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः । इति लोमशी शिक्षा समाप्ता ॥

विषयः । सामवेदीयह्रस्वदीर्घखराद्युच्चारणनिरूपणम् ।

Amoghānandinī S'ikshā. A treatise on Vedic phonetics.

१३३ । अमोघानन्दिनी शिक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमशुद्धञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९२६ । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि अमोघानन्दकारिणीम् ।

यस्याः श्रवणमात्रेण सर्वत्र विजयो भवेत् ॥

समाप्तिवा० । खरहीना तु या वाणी वलहीना तु योमिता ।

एवं वर्णा न शोभन्ते प्राणहीना यथा तनुः ॥

इति अमोघानन्दिनी शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकौष्ठप्रदन्त्यादिवर्णस्वरादिनिरूपणं ।

Kaus'ikī S'ikshā. Vedic phonetics according to the School of Kaus'ika Āchārya.

१३४ । कौशिकी शिक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ८-९ । श्लो० ८० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८२६ । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । द्वेधा चैव समुत्पन्ने लक्षणं निर्णयो भवेत् ।

लक्षणं न विनाशः स्यात् सम्प्रदायो विनाशवान् ॥

समाप्तिवा० । करेण तारितस्याङ्गं तद्वत्कालेपुरङ्गयोः (?) ।

अहीनप्रहारोज्ञः यथा आ ई ओ इति निदर्शनम् (?) ॥

इति कौशिकाचार्यमतानुसारिणी शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकवर्णाच्चारणादिनिरूपणं ।

CXXXV.

Manduka-S'ikshā. Vedic phonetics, by Manduka.

१३५ । मण्डूकशिक्षा ।

ग्रन्थकारः मण्डूकः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९२६ । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ तिस्रो वृत्तीरनुक्रान्ता द्रुतमध्यविलम्बिताः ।

यथानुपूर्वं प्रथमा द्रुता वृत्तिः प्रशस्यते ॥

समाप्तिवा० । यो हि तत्त्वेन जानाति ब्रह्मलोकं स गच्छति,

ब्रह्मलोकं स गच्छति ॥ १६ ॥ इति श्रीमण्डूककृता शिक्षा समाप्ता ।

विषयः । सामवेदीयस्रोच्चारणादिनिरूपणं ।

CXXXVI.

Nāradya-S'ikshā. Vedic phonetics, by Nārada. For commentary vide No. 9.

१३६ । नारदीयशिक्षा ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९२६ । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथातः स्वरशास्त्राणां सर्वेषां वेद निश्चयम् ।

उच्चनीचविशेषाद्धि स्वरान्यत्वं प्रवर्त्तते ॥

समाप्तिवा० । एवं वर्णाः प्रयोक्तव्या नाव्यक्ता न च पीडिताः ।

सम्यग्वर्णप्रयोगेण ब्रह्मलोके मद्दीयते ॥

३१ खण्डः । इति द्वितीयप्रपाठकः समाप्तः । इति नारदीयशिक्षा समाप्ता ।

विषयः । वैदिकस्वरादिनिरूपणं । एतस्या विवरणाख्या टीका ९ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CXXXVII.

Balabhadra-Sandarbha. Epitome of the Categories of the Nyāya Philosophy ; by Balabhadra, son of Vishṇu-dāsa and Mādhavī.

१३७ । बलभद्रसन्दर्भः ।

ग्रन्थकारः बलभद्रः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । अत्र ९ + १० पत्रद्वयं नास्ति । प० १८ पङ्क्ति० ८—९ स्तो० २७२ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा दुष्टिपदद्वन्द्वं सर्वकामार्थसिद्धये ।

अनल्पमतिसम्भूत्यै बलभद्रः समातनोत् ॥

समाप्तिवा० । धर्मसम्बन्धोऽपि करणत्वमिति बोध्यं । साधनेति । साधनं तत्त्वज्ञानं निःश्रेयसोऽप-
वर्गादिः तदभिधायकं शाल्मलित्यर्थः । इति श्रीवासुदेवपरायणश्रीमन्निपाठिविष्णु-
दासतनूजमाधवीस्त्रुबलभद्रकृतसन्दर्भः समाप्तः ।

विषयः । नैयायिकसम्मतद्रव्यगुणादिसप्तपदार्थनिरूपणम् ।

CXXXVIII.

Āchāra-dēpa. The diurnal religious duties of a strict Hindu ; by Nāgadeva Bhaṭṭa.

१३८ । आचारदीपः ।

ग्रन्थकारः नागदेवभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितञ्च । प० ५३ । पङ्क्ति० १०—११ । स्तो० ८५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । उक्तो वाजसनेयेन याज्ञवल्क्येन धीमता ।

आचारो द्विजवर्णानां सुबोधः कथ्यतेऽधुना ॥

समाप्तिवा० । ऋतुस्नातान्तु यो भार्यां सन्निधौ नापगच्छति ।

घोरायां ब्रह्महत्यायां युज्यते नात्र संशयः ॥

इति भट्टनागदेवकृतौ स्वयंभिगमनविधिः ।

इति योगीश्वराङ्गिके आचारदीपे कर्मसमुदायः समाप्तः ।

विषयः । अत्र आचारमाटका, आत्मचिन्तनम्, सुप्रभातविधिः, मूत्रपुरीषोत्सर्गविधिः, शौचविधिः, आचमनविधिः, दन्तधाननविधिः, यज्ञोपवीतविधिः, दर्भविधिः, प्रातःसन्ध्याविधिः, अभिवादनविधिः, अभिवन्दनविधिः, प्रातर्होमविधिः, दान-विधिः, मङ्गलावेक्षणविधिः, वेदाध्ययनविधिः, योगक्षेमविधिः, मध्याह्नस्नानविधिः, सङ्क्षेपस्नानविधिः, सङ्क्षेपतर्पणविधिः, मध्याह्नसन्धोपासनविधिः, तर्पण-विधिः, जलदेवतार्चनविधिः, प्रोक्षणाहरणविधिः, गृहदेवतार्चनविधिः, पञ्चम-हायज्ञनिर्व्वपणविधिः, भोजनविधिः, सायंसन्ध्याविधिः, सायंहोमविधिः, शयन-विधिः, स्थितिगमनविधिस्य वर्त्तते ।

CXXXIX.

Pramāṇa-Paddhati. A manual on proofs or sources of knowledge as recognised in the Nyāya Philosophy ; by Jayatīrtha.

१३९ । प्रमाणपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः जयतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ३८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । जयतीर्थमुनीन्द्रेण बालबोधाय निर्मिता ।

प्रमाणपद्धतिर्भूयात्प्रीत्यै साधवसम्बन्धोः ॥

द्वितीयोऽयमजयतीर्थपूज्यचरणविरचितायां प्रमाणपद्धतौ तृतीयं प्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । प्रत्यक्षादिप्रमाणनिरूपणं ।

CXL.

Kālanīrṇaya-Dīpikā Vivaraṇa. A gloss or *Vivaraṇa*, by Nṛsiṅha, son of Rāmachandra A'chārya, on the commentary (*Dīpikā*) on an essay on auspicious and inauspicious times, by Rāmachandra Bhaṭṭa.

१४० । कालनिर्णयदीपिकाविवरणं ।

ग्रन्थकारः श्रीनृसिंहाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १५२ । पङ्क्ति० ९-११ । श्लो० ३००० । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का०—? । । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसा-
 इटी । अत्र २१, २२, ८३, ८४, पत्राणि न सन्ति । ६१ अवधि ६९ पर्यन्तं
 सह्याया वारत्रयं विन्यासो भ्रमाधीनः । पाठस्तु क्रमेण वर्त्तते ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । तज्ज्येष्ठधाट्यपुत्रः परिकलितकलः श्रीगुरो रामचन्द्रात्
 काव्यानां येन टीका व्यरचि स करुणाम्भोनिधिर्ज्ञानसिन्धुः ।
 श्रीकृष्णाचार्यसञ्ज्ञो गुरुरयमवतात् मां कृपां प्राप्य यस्य
 श्रीरामाचार्यसूनुर्विवरणमकरोद्दीपिकायां नृसिंहः ॥
 इति श्रीमत्सर्वशास्त्रज्ञसकलसदागमाचार्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीगोपालगुरु-
 पूज्यपादप्रियशिष्यश्रीरामचन्द्राचार्यसुतश्रीनृसिंहाचार्यकृतं कालनिर्णयदीपिकावि-
 वरणं समाप्तं ।

विषयः । मलमाससङ्क्रान्त्यादिकालव्यवस्थापककालनिर्णयदीपिकार्थविवरणं ।

CXLI.

Dakṣiṇāmūrtistotra-Vyākhyā Pravandha. Vedānta Philosophy il-
 lustrated by verses in praise of a form of Śiva named Dakṣiṇāmūrti;
 by Rāmatīrtha.

१४१ । दक्षिणामूर्तिस्तोत्रव्याख्याप्रबन्धः ।

ग्रन्थकारः रामतीर्थः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ५२ । पङ्क्ति० १३-१६ । श्लो० १५६० । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७८८ । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक्
 सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रोद्यच्छास्त्रमहावटद्रुमतटे योगासनस्थं प्रभुं
 प्रत्यक्तत्त्वबुभुत्सुभिः प्रतिदिशं प्रोद्वीक्ष्यमाणाननम् ।
 मुद्रां तर्कमयीं दधानममलं कर्पूरगौरं शिवं
 हृद्यन्तः कलये स्फुरन्तमनिशं श्रीदक्षिणामूर्तिकम् ॥

समाप्तिवा० । अनेन भगवान् श्रीमदक्षिणामूर्तिरीश्वरः ।

गुर्व्यात्मा प्रीयतां नित्यं तत्त्वज्ञानप्रदः सताम् ॥

इति श्रीदक्षिणामूर्तिस्तोत्रव्याख्याप्रबन्धो मानसैल्लासवृत्तान्तविलासः समाप्तः ।

विषयः । दक्षिणामूर्त्याख्यमहेश्वरस्य माहात्म्यप्रकथनं ।

CXLII.

Smṛiti-saṅskāra-Vichāra. Disquisition on initiatory sacramental rites.

१४२ । स्मृतिसंस्कारविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ९ । पङ्क्ति० १५—१७ । श्लो० २५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । घटगोचरस्मृतिं प्रति घटगोचरज्ञानत्वेन न हेतुना, घटनिर्विकल्पकादपि घट-
स्मरणापत्तेः ।

समाप्तिवा० । तादृशसंस्कारनाशं प्रति तादृशसंस्कारस्यापि प्रतियोगिविधया हेतुत्वेन तदभावादेव
तथापत्त्यसम्भवादित्याहुः । इति स्मृतिसंस्कारविचारः समाप्तः ।

विषयः । स्मृतिसंस्कारयोः कार्य्यकारणत्वव्यवस्थापनं ।

CXLIII.

Laukika-vishayatā-vichāra. Dissertation on material and imma-
terial objects according to the Nyāya system.

१४३ । लौकिकविषयताविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायम् । प० ४ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० १४० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । घटं साक्षात्करोमीत्याद्यनुव्यवसायविषयतया लौकिकविषयतायाः सिद्धिरिति
नवीनाः ।

समाप्तिवा० । कार्य्यकारणभावस्योपदर्शितप्रतिबन्धिसहस्रकवलितत्वेनानुपादेयत्वात् इत्यलमति-
विस्तरेण । इति लौकिकविषयताविचारः ।

विषयः । विषयताया लौकिकत्वव्यवस्थापनम् ।

CXLIV.

Apekshá-buddheranekatva-saṅkhyá-hetutva-vichára. A Nyáya dissertation on the faculty of number.

१४४ । अपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० १४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अपेक्षाबुद्धिर्जन्यकाले द्वित्वाद्यनुपलम्भात् अपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वं स्वी-
क्रियते ।

समाप्तिवा० । अपेक्षाबुद्धिर्जन्यद्वित्वाद्विजनकत्वात् फलोपहिततज्जन्यतायाः प्रत्यासत्तित्वे चानु-
गमादिति । इत्यपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वविचारः समाप्तः । ५

विषयः । अपेक्षाबुद्धेर्द्वित्वादिसङ्ख्याहेतुत्वव्यवस्थापनं ।

CXLV.

Váyu-pratyakshya-vichára. A Nyáya disquisition on the materia-
lity of air.

१४५ । वायुप्रत्यक्षविचारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० १६ । श्लो० ७५ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । रूपस्पर्शयोः स्पर्शनचाक्षुषे स्यातामिति विभिन्नरूपेण हेतुत्वावश्यकत्वं तथाच
नाधिककार्यकारणभावकल्पनेति वायुरात्मा च प्रत्यक्ष एवेति परमार्थः । इति
वायुप्रत्यक्षविचारः ।

विषयः । वायोः स्पर्शनप्रत्यक्षगोचरत्वव्यवस्थापनं ।

CXLVI.

Sarva Upanishad. On the Vedantic doctrine of moksha or salvation.
Ind. Std. I. 244-51-302.

१४६ । सर्वोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ६७ । श्लो० ४६ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिसिन्धुः ।
 प्रा० वाक्यं । कथं मोक्षः का विद्या का अविवेकि जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिपुरीयश्च कथम् ।
 समाप्तिवा० । न सती न सदसती स्वयमविकारहेतौ अनिरूप्यमाणसन्नक्षणाभ्यामायेत्युच्यते ।
 इति सर्वोपनिषत् समाप्ता ।
 विषयः । मोक्षादिनिरूपणम् ।

CXLVII.

Vrihajjābāla Upanishad. On the divinity of Kālāgnirudra. *Ind. Std. II.* 72.

१४७ । वृहज्जाबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितम् । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २०० । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।
 प्रा० वाक्यं । अं भद्रं कर्णेभिरित्यादिशान्तिमन्त्रद्वयानन्तरं ।
 अं आपो वा इदमास शलिलमेव स एकः पुष्करपर्णे भूशुण्डः समभवत् ।
 समाप्तिवा० । खण्डितत्वाद् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । कालाग्निरुद्रस्य विभूतिकथनम् ।

CXLVIII.

Rāsapradīpa. A collection of prescriptions with a Hindustani translation.

१४८ । रसप्रदीपः । (हिन्दीभाषीयटीकासहितः) ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० ९९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १९०० । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमन्मुकुन्दचरणौ नत्वा तोषाय भिषजाम् ।

क्रियते रसप्रदीपो गदकुलतिमिरापहः श्रेष्ठः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । विविधौषधादिनिरूपणं ।

CXLIX.

Kālikā-Purāṇa. One of the eighteen Upapurāṇas ; it recounts the life of Kālikā and her wars with demons.

१४९ । कालिकापुराणं ।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम्, एकादिक्रमनिबद्धाङ्गरहितञ्च । प० २२१ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० ७६०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिका-
तास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यद्योगिभिर्भवभयार्त्तिविनाशयोग्यमासाद्य वन्दितमतीव विविक्तचित्तैः ।

तद्वः पुनातु हरिपादसरोजयुग्ममाविर्भवाक्रमविलङ्घितभूर्भुवःस्वः ॥

समाप्तिवा० । इति सकलजगद्विभर्त्ति या सा मधुरिपुमोहकरी दिवास्वरूपा ।

रमयति च हरं शिवास्वरूपा वितरतु वो विभवं शुभानि माया ॥

इति कालिकापुराणं समाप्तम् ।

विषयः । महामायाजन्मतत्कटिकमहादेवसम्मोहनादिविविधदृष्टान्तस्य वर्णनम् ।

CL.

Triṅsachchhloka-vivarana-sāroddhāra. Notes, by S'ambhu Bhaṭṭa, on the Triṅsachchhloka-vivarana of Raghunātha Bhaṭṭa, on mourning or religious impurities caused by death.

१५० । त्रिंशच्छ्लोकविवरणसारोद्धारः ।

ग्रन्थकारः शम्भुभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धञ्च । प० ३९ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । रघुनाथकृतत्रिंशद्भुक्त्याख्यानसारतः ।

शम्भुराशौचविषयं लिखत्यनतिविस्तरम् ॥

समाप्तिवा० । मया कृतः सङ्ग्रहमात्रबुद्ध्या विरुद्धनानामतसन्निवेशः ।

तथापि विद्वत्परिभावनीये मते समाख्या रघुनाथदृष्टे ॥

इति श्रीमद्वाजपेययाजिभट्टरघुनाथकृतत्रिंशद्भुक्त्याख्यानसारोद्धारः कविसण्डनश-
म्भुभट्टकृतः समाप्तः ।

विषयः । गर्भश्रावजननमरणाद्यशौचविनिर्णयः ।

CLI.

Viddhyaparādha-Prāyas'chitta. Expiations for accidents to the sacred fires to be kept up by strict Brahman householders ; anonymous.

१५१ । विध्यपराधप्रायश्चित्तम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धम् । प० २४ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ४६० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८६६ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सेसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ बौधायनमवलम्ब्य कानिचिदैष्टिकानि प्रायश्चित्तानि अभिधीयन्ते । अन्वा-
धानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशे शुचिर्भूत्वा गार्हपत्यादक्षिणाग्निं प्रणोय ।

समाप्तिवा० । पूर्णाहुतौ द्वादशगृहोत्तममृगमाध्यायं जुहोति । अग्नये पथिकृते स्वाहा अग्नये पथि-
कृत इदं सर्वप्रायश्चित्तं विष्णुस्मरणञ्च ।

इति विध्यपराधोक्तप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

विषयः । अन्वाहितस्य दक्षिणाग्न्यादिनाशनिमित्तकप्रायश्चित्तनिरूपणं ।

CLII.

Subodhinī. A commentary on the Kalpa-Sūtra of Baudhāyana.

१५२ । सुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धं । प० १९० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ५६५० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सेसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नमस्कृत्य गुरुन् सम्यक् भावार्थानवधारयन् ।

बोधायनीयसूत्रस्य कुर्व्ये वृत्तिं सुबोधिनीं ।

समाप्तिवा० । बोधायनीयकृतस्यासौ वृत्तिः सूत्रस्य तोर्यते ।

दर्शय पौर्णमासस्य सम्पूर्णः प्रीयतां शिवः ॥

केदं बोधायनं सूत्रं क्व मेऽल्पविषया मतिः ।

गुरोः कटाक्षस्तनुते वृत्तिमेवं सुबोधिनीं ॥

विषयः । बोधायनीयकल्पसूत्रार्थविवरणं ।

CLIII.

Garga Saṅhitā. Legends in praise of Goloka, Vrindāvana, Girirāja, Mathurā, Dvārakā, Vis'vajit, and other sacred places, in seven books, the last being devoted to Vedantic knowledge ; by Garga A'chārya.

१५३ । गर्गसंहिता ।

ग्रन्थकारः गर्गाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं नवभिः खण्डैरन्वितञ्च । तत्र १ गोलोकखण्डः । प० ५१ । २ वृन्दा-
वनखण्डः । प० ५५ । ३ गिरिराजखण्डः । प० २४ । ४ माधुर्यखण्डः । प० ४७ ।
५ मथुराखण्डः । प० ६८ । ७ द्वारकाखण्डः । प० ५१ । ७ विश्वजित्खण्डः । प०
१४० । ८ बलभद्रखण्डः । प० ७४ । ९ विज्ञानखण्डः । प० २१ । पङ्क्ति०—? ।
श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था
एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रा० वाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । इति श्रीमद्गर्गाचार्यविरचिता संहिता सम्पूर्णा ।

विषयः । गोलोकादिधान्नां माहात्म्यनिरूपणं ।

CLIV.

Karnasundarī Nāṭikā. A Drama in five acts.

१५४ । कर्णसुन्दरी नाटिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ६० । पङ्क्ति० ५ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयतवावुहरिसन्धः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रा० वाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यमपि नास्ति ।

विषयः । कर्णमुन्दरीनायिकासम्बन्धिविविधवृत्तान्तोपाख्यानं । उल्लासाः पञ्चात्र सन्ति ।

CLV.

A'dhána Prayoga. Rules for the establishment of the sacred household fire ; by Tryāmbaka Bhaṭṭa.

१५५ । आधानप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः त्र्यम्बकभट्टः ।

विवरणं । प्रायेण शुद्धं । प० २९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १८१० । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आश्वलायनस्य वरणे विशेषः । अस्मिन्नाधाने चन्द्रमासे ब्रह्मासने ब्रह्मा ब्रह्माणं
त्वां केशवशर्माणं वृणे सहन्मेवोचो भर्गो मेवोचो भर्गो मेवोचो यशो मेवोचो स्तोमं
मेवोचः क्षिप्रं मेवोचो भुक्तिं मेवोचस्तृप्तिं मेवोचः सर्वं मेवोचः चन्द्रमासे ब्रह्मा-
सने ब्रह्माहं ते मानुषः ।

समाप्तिवा० । उभयोररण्योरेकवृत्तादाहरणं । अन्यतरारण्येर्द्वैतान्तरादाहरणेनागन्युत्पत्तिः ।
इत्याधानं समाप्तं ।

विषयः । आश्वलायनशाखिनामाधानाङ्गवरणाद्यनुष्ठानविधानं ।

CLVI.

Itihása-Samuchchaya. Ancient legends and tales of Vedavyása retold.

१५६ । इतिहाससमुच्चयः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । १०१ पञ्चावधि १२० पत्रपर्यन्तं नास्ति । प० १४३ ।
पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० २३०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? ।
स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । कृष्णद्वैपायनं व्यासं विद्धि नारायणं परम् ।

को ह्यन्यः पण्डरीकाक्षान्महाभारतकृद्भवेत् ॥

समाप्तिवा० । एवं संसारकूपस्य धर्म एष उदाहृतः ।

धर्मात्परतरं नास्ति धर्मः सुखकरः स्मृतः ॥

इति इतिहाससमुच्चये संसारकूपवर्णनं नाम त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ।

विषयः । अत्र श्येनजिदाख्यानं लुब्धकगीतम्याख्यानं मुद्गलोपाख्यानं शिविश्येनसंवादः गङ्गा-
माहात्म्यं शक्तुप्रस्थोद्योपाख्यानं सुदर्शनाख्यानं नरकाख्यानं दुर्गतेस्तरणं सप्तर्षीणां
संवादः लोभ्याख्यानं जाजल्याख्यानं कुण्डधारस्याख्यानं मङ्गीगीतं बोध्यनङ्गसंवादः
इन्द्रकाश्यपसंवादः पितुः पुत्रस्य संवादः शुकसंवादः भूमिदानमाहात्म्यं गोदान-
माहात्म्यं अन्नदानमाहात्म्यं तिलदानमाहात्म्यं नृगाख्यानं च्यवनसंवादः मानसो-
तीर्थयात्रा ब्रह्महत्याविधिः मांसभक्षणनिषेधः नङ्गवाख्यानं बज्रलाख्यानं सुव्रता-
संवादः नारदपुण्डरीकसंवादश्च वर्तते ।

CLVII.

Sukavi-hridayānandinī. A commentary, by Sulhana, on the *Vṛitta-Ratnākara*, a treatise on versification.

१५७ । सुकविहृदयानन्दिनी ।

ग्रन्थकारः सुल्हणः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५४ । पङ्क्ति० ११-१३ । श्लो० १००० । अ० नागरं ।
आ० देशीयक गजः । का० —? । स्था० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सश्रीकं प्रभया युतं रुचिरया प्रोद्भासितं गङ्गाया
नानावक्त्रविराजितं शशिकलाकाण्डोच्छ्रयालङ्कृतम् ।
आर्योपेतमुपस्थिताखिलगणखकपूजितं सर्वदा
हृन्दःशस्त्रमिवेश्वरस्य जयति त्रैलोक्यवन्द्यं वपु ॥

समाप्तिवा० । वंशेभूक्तश्यपस्य प्रकटगुणगणः शैवसिद्धान्तवेत्ता

विप्रः पथेकनामा विमलतरमतिर्विदत्तत्वावबोधी ।

केदारस्तस्य सूनुः शिवचरणयुगाराधनैकाग्रचित्त-

श्रृन्दस्तेनाभिरामं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम् ।

इति सुल्हणकृतायां सुकविहृदयानन्दिनीनामधेयायां श्रीवृत्तरत्नाकराख्यच्छन्दो-
व्याख्यायां षट्प्रत्ययाध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । यतिगणमात्राहृन्दःप्रसारादिविभेदलक्ष्यलक्षणादिवोधकवृत्तरत्नाकरव्याख्यानं ।

CLVIII.

S'abden'd'usekhara-doshoddhāra. A dissertation on Sanskrit Grammatical terminology, by Manyu-deva.

१५८ । शब्देन्दुशेखरदोषोद्धारः ।

ग्रन्थकारः मन्युदेवः ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितञ्च । प० १०२ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० २५०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० — ? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा गणपतिं देवं नृसिंहं कमलायुतम् ।

तातं शम्भुं प्रभुं दुर्गां कृष्णदेवं तथाग्रजम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिस्त्रयचकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । वैयाकरणपरिभाषादोषनिराकरणयुक्तिप्रदर्शनं ।

CLIX.

Saṅskāra-Prayoga. Rules for the performance of the initiatory sacraments or *saṅskāras*. By Kamalākara Bhaṭṭa.

१५९ । संस्कारप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः कमलाकरभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ६० । पङ्क्ति० ८-९ । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७६० । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरसज्जितः ।

श्रीरामं पितरं नत्वा संस्कारान् वक्ति साम्प्रतम् ॥

समाप्तिवा० । ततो ब्रह्मणेऽन्यस्मै वा दक्षिणां ऊतशेषं वा सहिरणं दत्त्वा यस्य स्मृत्यनुक्ता कर्मस्य-
रार्पणं कुर्यात् ।

इति श्रीजगद्गुरुनारायणभट्टसूनुरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतः स्थालीपाक-
प्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । गर्भाधानादिविविधसंस्कारनिरूपणम् ।

Hiranyakes'i-Su'tra-Prayogarātna. Directions, by Mahādeva Somayājī, for the application of the rules regarding the performance of the *Dars'a*, *Paurṇamāsa* and other Vedic ceremonies according to the school of *Hiranyakes'i*.

१६० । हिरण्यकेशिसूत्रप्रयोगरत्नं ।

ग्रन्थकारः महादेवसोमयाजी ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ५१ । पङ्क्ति० ८-१० । श्लो० ११०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७१४ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यदर्पितं कर्म महाफलायते यदर्पितं न्यूनमपोह पूर्त्तये ।
तस्मै परस्मै हरये नमोस्तु मे यज्ञेश्वरायात्मविभूतये सताम् ।

समाप्तिवा० । अत्राप्यादिष्टदक्षिणां तुल्यमूल्यां प्रतिष्ठितां ।

आपस्तम्बसूत्रे उर्वरा प्रतिष्ठा देया इत्यत्रैवोक्तत्वात् ।

इति श्रीमहादेवसोमयाजिविरचिते सत्याषाढीयहिरण्यकेशिसूत्रप्रयोगरत्ने दर्श-
पौर्णमासप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

विषयः । आहिताग्नेरग्न्याधानादौ दक्षिणाग्न्यादिनाशनिमित्तकप्रायश्चित्तविधानम् ।

Vishnu-gūḍha. Directions, by Vishnu Upādhyāya, for the performance of the *Ukṛtha*, *Vājapeya*, *Mādhyandina*, *Das'arātra* and other rites.

१६१ । विष्णुगूढः ।

ग्रन्थकारः विष्णुपाध्यायः ।

विवरणं । प० १२७ । पङ्क्ति० ७-१० । श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथैक्यप्रयोग उच्यते । तस्यैन्द्रायः पशुः आवाहनकाले आज्यभागानन्तरं इन्द्रा-
ग्नौ आरवच । वनस्पतिमारवच इन्द्रवसुमन्तमन्तमारवच ।

समाप्तिवा० । चिरुक्ता भूर्भुवः स्वरोमिति उक्ता वाजं विष्टजन्ते । एवमेतदहः कृत्वा एतां रात्रिं
वसन्ति । सन्तिष्ठते दशमसहः । इति दशरात्रः समाप्तः ।

विषयः । उक्थवाजपेयमाध्यन्दिनसवनदशरात्रादिवैदिकप्रयोगविधिः ।

CLXII.

Párasī-prakás'a. Persian (Arabian ?) astronomy as known to the Brahmanas. By Vedānga Rāya.

१६२ । पारसीप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः वेदाङ्गरायः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० २१ । पङ्क्ति० १२ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिस्यन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीभुवनेश्वरीं हरिहरौ लम्बोदरादीन् द्विजान्
श्रीमच्छाहजहानरेन्द्रपरमप्रीतिप्रसादाप्तये ।
कृत्वा संस्कृतपारसीकरचनाभेदप्रदं कौतुकं
ज्योतिःशास्त्रपदोपयोगि सरलं वेदाङ्गरायः सुधोः ॥

समाप्तिवा० । ज्योतिर्विदुपकारी च पारसीसुप्रकाशकः ।

सङ्क्षेपतः समाप्तोऽयं पारसीग्रन्थनामतः ॥

इति पारसीप्रकाशः ग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः । लग्नयात्रादिनिरूपणम् ॥

CLXIII.

Tripurīṭīkā. A Vedantic disquisition on some passages of the Upanishads declaring the unity of the divine and the human souls. By Prajñānanda.

१६३ । त्रिपुरीटीका ।

ग्रन्थकारः प्रज्ञानानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनं । कीटनिष्कुपितं मध्ये खण्डितं परिशुद्धप्रायश्च । प० २४ । पङ्क्ति० ६ ।
श्लो० १५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्या
एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आकाशादिजगत् खट्वा स्थूलसूक्ष्मात्मकं पुरं ।

भजन भोक्तैव यो मायां सोऽहमस्मि हरिः परः ॥

समाप्तिवा० । प्रज्ञानानन्दकृतिना कृता शिष्यहितैषिणा ।

त्रिपुरीविवृतिः पूर्णा सन्तोषं कुरुतात् सताम् ॥

इति श्रीप्रज्ञानानन्दभगवता कृता त्रिपुरीटीका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्माहमस्मीत्यादिमहावाक्यार्थनिरूपणं ।

CLXIV.

Tarkāmṛita-taraṅginī. A commentary, by Mukunda Bhaṭṭa, on the elements of the Vais'eṣhika philosophy—the Tarkāmṛita of Jagadīś'a Tarkālañkāra. Hall's *Contributions*. 76.

१६४। तर्कामृततरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः मुकुन्दभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ७६० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । लम्बोदरपदद्वन्द्वचिन्तनाप्तमनोरथं ।

अनन्तभट्टं सीमांसापारगं तातसाश्रये ॥

शरणीकृत्य विश्वेशचरणौ तन्यतेतरां ।

बालानामवगाद्याय तर्कामृततरङ्गिणी ॥

समाप्तिवा० । न च वैपरीत्यं उपसर्गाभावेऽपि धातोरर्थप्रतीतेः धातुर्थस्य प्राक् सत्त्वात् केवलादुपसर्गादर्थप्रतीत्यभावादित्यादि । इति मुकुन्दभट्टकृता तर्कामृततरङ्गिणी समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिपदार्थबोधकतर्कामृतार्थविवरणं ।

CLXV.

S'rauta-prayaschittā-chandrikā. An exposition of the rules for performing expiations for irregularities in the performance of Srauta works ; by Vísvanátha Bhaṭṭa, son of Narasiṅha Díkshita.

१६५। श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ५४ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ४६० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चशरवैरिसञ्चितमगणितपुण्यं गणेशजन्मपदम् ।

अञ्चितदृगन्तरूपं कञ्चन कलयामि शोणिमोक्षसम् ॥

समाप्तिवा० । अग्रये हिरण्यं सोमाय वामो रुद्राय गामिति प्रतिग्रहः ।

इति बोधायनीयेष्टिः । इति नरसिंहदोक्षितस्त्रुविश्वनाथभट्टविरचिता श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । श्रुतिबोधितकर्मणः कालातिपातादिनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

CLXVI.

Vṛttaratnākara. Sanskrit meters ; by Kedāra Bhaṭṭa. For commentary vide No. CLVII.

१६६ । वृत्तरत्नाकरः ।

ग्रन्थकारः केदारभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० १०-१२ । श्लो० २०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८०१ । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सुखसन्तानसिद्धयर्थं नत्वा ब्रह्माच्युतार्चितम् ।

गौरोविनायकोपेतं शङ्करं लोकशङ्करम् ॥

समाप्तिवा० । केदारस्तस्य स्तूतः शिवचरणयुगाराधनैकाग्रचित्त-

शब्दस्तेनाभिरामं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम् ॥

इति श्रीभट्टकेदारविरचिते वृत्तरत्नाकरे षष्ठोऽध्यायः ।

विषयः । यतिगणसाचाप्रसारच्छन्दोविशेषादिकथनम् । अस्य सुकविहृदयानन्दिनीनाम्नी टीका १५७ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CLXVII.

Tattvaparakāśa. The elements of Saiva Philosophy ; by Bhoja Deva.

१६७ । तत्त्वप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः भोजदेवः ।

विवरणं । नवीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ९५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । चिह्नन एको व्यापी नित्यः सततोदितः प्रभुः शान्तः ।

जयति जगदेकबीजं सर्वानुग्राहकः शम्भुः ॥

समाप्तिवा० । यस्याखिलं करतलामलकक्रमेण

देवस्य विस्फुरति चेतसि विश्वजातम् ।

श्रीभोजदेववृत्तपतिः स शिवागमार्थ-

तत्त्वप्रकाशमसमानमिमं व्यधत् ॥ ३५ ॥

इति श्रीभोजदेवविरचितस्तत्त्वप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । पशुपतिपाशनिरूपणं वा शैवदर्शनं ।

CLXVIII.

Brahmopanishad-dīpikā. A commentary on the Brahma Upanishad (No. XXIII.) ; by S'añkarānanda.

१६८ । ब्रह्मोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २१० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ब्रह्मोपनिषदं नाम ब्रह्मात्मैक्यावबोधिनी ।

व्याकरिष्यामि तेनेदं ब्रह्म तुष्यतु सर्वदा ॥

समाप्तिवा० । तत् ब्रह्मोपनिषत्पदं व्याख्यातं । पादाभ्यास उपनिषदर्थपरिसमाप्तरर्थः । इति

उपनिषत्समाप्तरर्थः । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य

श्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतिर्ब्रह्मोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मोपनिषदर्थविवरणं ।

CLXIX.

Haṁsopanishad-dīpikā. A commentary on the Haṁsa Upanishad (No. XLI.) ; by S'añkarānanda.

१६९ । हंसोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धश्च । प० ६ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० १६० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ हंसोपनिषदो व्याख्यां करिष्येऽहं स एव सत् ।

सम्बन्धाद्युपनिषदां विज्ञेयं तुल्यमत्र तत् ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्मात्मबोधार्थस्वप्नेन किञ्चिन्मायापिशाचीं प्रतिहन्ति हन्त्री ।

स सर्वजन्तोस्तत एव लोकास्तदेकविश्वसपरा भवन्तु ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभगवतः

कतिहंसोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । हंसोपनिषदर्थव्याख्यानं ।

CLXX.

Nārāyaṇopaniṣad-dīpikā. A commentary on the Nārāyaṇa Upani-
shad (No. XVII.) ; by S'aṅkarānanda.

१७० । नारायणोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ७० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ नारायणोपनिषदं भेदपर्वतभेदिनी ।

व्याख्यास्ये ब्रह्मविद्यायाः जननीं पापहारिणीं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । नारायणोपनिषदर्थप्रतिपादनम् ।

CLXXI.

Paramahaṁsopaniṣad-dīpikā. A commentary on No. CIV. by S'aṅ-
karānanda.

१७१ । परमहंसोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । परिशुद्धप्रायं सुजीर्णञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ३८० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । साध्वो परमहंसाभिधानां कोपनिषत्सुधा ।

पदावलोकनान्तस्था अर्थमाविष्करोम्यहम् ॥

समाप्तिवा० । इयं परमहंसानां व्याख्यातोपनिषन्मया ।

तद्धर्मज्ञानजननी सानन्दात्मप्रबोधिनी ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्येण श्रीशङ्करानन्दभगवता
विरचिता परमहंसोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । परमहंसोपनिषद्दर्थतात्पर्यव्याख्यानं । ४९ सङ्ख्यायामुल्लिखिता तु इतोऽन्येवेति ।

CLXXII.

Jábálopanishad-dīpikā. A commentary on No. CV. by S'añka-
rānanda.

१७२ । जाबालोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १० । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० २८० । अ० नागरं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्वा० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ओं जाबालोपनिषद्वाक्यां व्यापयन्तीं सुधानिधिं ।

करिष्ये प्रीयतां देवोऽविमुक्तो यस्तयेश्वरः ॥

समाप्तिवा० । स्पष्टं स स्वल्पमधिकं वा कालमनुष्ठितसन्ध्यासः परमहंसः परमहंसं शब्दाभिधेयः,
नाम निश्चितम्, इति समाप्ता ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करानन्दभगवतः
कृतौ जाबालोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । जाबालोपनिषद्दर्थव्याख्यानं ।

CLXXIII.

A'rūṇyupanishad-Dīpikā. A commentary on No. CI., by Sañkarā-
nanda.

१७३ । आरुण्योपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २४० । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्वा० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आरुण्योपनिषदं व्याख्यास्ये न्यासमार्गगां ।

आनन्दात्मानमायान्तीं गङ्गामिव पयोनिधिं ॥

समाप्तिवा० । उपनिषदन्तरस्यार्थं मदर्थपर्यवसायित्वमित्येतदर्थमिति शब्दः ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमदानन्दात्मभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करा-
नन्दभगवतः कृतावारुण्युपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । आरुण्युपनिषदर्थविवरणम् ।

CLXXIV.

Snāna-paddhati. A gloss on Kātyāyanā's rules for bathing ; by Harihara.

१७४ । स्नानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः हरिहरः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च १५, १६, १७ पत्राणि न सन्ति । प० १८ । पङ्क्ति० ११-१२ ।
श्लो० ४७० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१२ । स्या०
कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणतोऽस्मि हरेरङ्घ्रिसरसीरुहमादरात् ।

यज्जगत्यावनं पाथः प्राप्नोम्यमरसैन्धवं (?) ॥

कात्यायनकृतस्नानविधेर्याख्यापुरःसरं ।

विधास्ये पद्धतिं विद्वत्सदाचारद्विजप्रियाम् ॥

समाप्तिवा० । ताताम्बात्मभगिन्यपत्यधवयुग्जायापिता सद्गुरुः

शिष्यान्नाः पितरो महालयविधौ तीर्थे तथा तर्पणे ॥

इति श्रीमिश्राग्निहोत्रिहरिहरकृतौ कात्यायनोक्तस्नानविधिस्त्रय्याख्यानपूर्विका
स्नानपद्धतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । कात्यायनकृतस्नानविधिस्त्रय्यर्थविवरणं सङ्क्षेपतः स्नानायनुष्ठाननिरूपणञ्च ।

CLXXV.

Bālābodhinī. The elements of the Vedānta doctrine ; by S'aṅkara A'chārya. Mr. Hall describes a book of this name as a commentary on the *Vākyasudhā* of S'aṅkara, by an unknown scholiast. Vide his *Contributions*, p. 130.

१७५ । बालबोधिनी ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ९-११ । श्लो० ९० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०-? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमानन्दं मोहान्धतिमिरापहं ।
तत्प्रसादबलेनैव क्रियते बालबोधिनी ॥
समाप्तिवा० । विशुद्धबुद्धयो धीरा ज्ञानदीपकराः करे ।
पश्यन्ति मणिवद्भित्त्वा तमो ब्रह्म परं तु यत् ॥
इति श्रीशङ्कराचार्यविरचिता बालबोधिनी समाप्ता ।
विषयः । आत्मस्वरूपादिनिरूपणम् ।

CLXXVI.

A'tmajñānopades'a-vidhi. Lessons on the knowledge of the divine essence ; by S'añkara A 'chārya. Mr. Hall notices a treatise of this description under the title of *A'tmajñānopades'a prakaraṇa*. Vide *Contributions*, p. 129.

१७६ । आत्मज्ञानोपदेशविधिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।
विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २॥० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४८ । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का०-? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । अनात्मभूते देहादावात्मबुद्धिसु देहिनां ।
साऽविद्या तत्कृतो बन्धस्तन्नाशो मोक्ष उच्यते ॥
समाप्तिवा० । एवं ज्ञात्वा कृतकृत्यो भवति नान्यथेत्येवं वेदान्तानुशासनं वेदान्तानुशासनमिति ।
इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्भगवत्पूज्यपादशिष्यस्य शङ्करस्य
कृतौ आत्मज्ञानोपदेशविधिः सम्पूर्णः ।
विषयः । ब्रह्मविद्या ।

CLXXVII.

Bālabodhinī bhāvaṇapraśaṇinī. A commentary on No. CLXXV. ; by Rāmachandra Sarasvatī. Hall's *Contributions*, p. 203.

१७७ । बालबोधिनीभावप्रकाशिनी ।

ग्रन्थकारः रामचन्द्रसरस्वती ।

विवरणं । नवीनमपरिगोधितञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० १०-१२ । श्लो० ५५० । अ० नागरं । अ० देशीयकागजः । का०-? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नृसिंहाख्यं परं ब्रह्म सच्चिदानन्दविग्रहम् ।

जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिज्ञं यत्सोऽहं प्रत्यगद्वयः ॥

समाप्तिवा० । प्रसन्नवदनो देवो भक्तलीलात्तविग्रहः ।

नृसिंहाऽनेन कृत्येन तुष्यतां मे मुहुर्मुहुः ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्भोविन्दानन्दसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीरघुनाथसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीमद्रामचन्द्रसरस्वतीविरचितायां बालबोधिनीभावप्रकाशिनीयां द्वितीयः कल्पः समाप्तः ।

विषयः । शङ्कराचार्यप्रणीतबालबोधिनीतात्पर्यार्थविवरणं ।

CLXXVIII.

Vākyaṛitti savirīti. An exposition of the Vedānta by S'aṅkara Achārya, with an anonymous commentary. Hall's *Contributions*, p. 106.

१७८ । वाक्यवृत्तिः सविवृतिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं प्रायेण शुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २५० । अ० नागरं । अ० देशीयकागजः । का०-? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । मू० प्रा० स्वर्गस्थितिप्रलयहेतुमचिन्त्यशक्तिं विश्वेश्वरं विदितविश्वमनन्तमूर्तिम् ।

टी० प्रा० तात्पर्येण वेदान्ता यद्वदन्ति परमं पदं । तदहं ब्रह्म निर्भेदं सत्यादिपदलक्षितम् ॥

समाप्तिवा० । मू० स० निरस्तातिशयानन्दं वैष्णवं परमं पदं । पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥

टी० स० वाक्यवृत्तेरियं वृत्ती रुचिरा रचिता मया । पना रुचिरतां याता सा मता पुरुषोत्तमे ॥

इति श्रीवाक्यवृत्तिप्रकरणं समाप्तम् । इति श्रीमच्छङ्करभगवतः कृता वाक्यवृत्तिः
समाप्ता ।

विषयः । वाक्यवृत्तितात्पर्यार्थविवरणम् ।

CLXXIX.

Yogachandrikā. A manual of Materia Medica and therapeutics.
By Lakshmana, son of Datta.

१७६ । योगचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १०७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १७०० । अ० नागरं । आ०
देशीयकागजः । का० संवत् १७५७ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
प्रा० वाक्यं । विश्वोत्पत्तिस्थानसंहारहेतुं जेतुं देवैरादिदेवात् स्मृतं तं ।
सन्दिग्धार्थोदन्वदुत्तारनावं देवं प्रत्युच्चाटवीदावमीडे ॥

समाप्तिवा० । चिरं चरकसुश्रुतादिरचितानि तन्त्राणि यद्विभाव्य नियतं ततोर्थमतिदुर्ग्रहं विस्तरात् ।
विविच्य सुखसङ्ग्रहं रचयतो महायास इत्यदभ्रमतिस्मृतस्य गुणगृह्यतासां
मयि ॥ ३ ॥

इति श्रीमद्ब्रह्मज्ञानिवंशावतंसदत्तसुतलक्ष्मणविरचिता योगचन्द्रिका समाप्तिमगात् ।

विषयः । सुश्रुतचरकादिमतसङ्गृहीतनानाविधौषधादिनिरूपणं ।

CLXXX.

Bhāva-prakāśa. The nature and treatment of diseases ; by Bhāva Mis'ra ; the most elaborate work on the subject in Sanskrit next to the Charaka.

१८० । भावप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः भावमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितं । प० ५१० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २०००० ।
१ पत्रावधि ५८ पर्थ्यन्तानि पत्राणि न सन्ति । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १९०४ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे खण्डितत्वात् आद्यवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । यावच्चावनिमण्डलं फणिपतेरास्ते फणामण्डले

तावत् सङ्क्षिपजः पठन्तु परितो भावप्रकाशं शुभम् ।

विषयः । ज्वरादिनानाविधरोगाणां तदुपशमकौषधादीनाञ्च निरूपणं ।

CLXXXI.

Agni Purāna. One of the eighteen great Purānas of Vyāsa. Vide Aufrecht's Bodleian Catalogue 7, 79, 84, 103, 277, Wilson, in Journal As. Soc. I. 80.

१८१ । अग्निपुराणम् ।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ३३० । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० १५००० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० कलिकातावासी श्रीयुतवावुयतीन्द्रमोह-
नठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रियं सरस्वतीं गौरीं गणेशं स्कन्दमीश्वरं ।

ब्रह्माणं वक्त्रिमिन्द्रादीन् वासुदेवं नमाम्यहम् ॥

नैमिषे हरिमीजाना ऋषयः शौनकादयः ।

तीर्थयात्राप्रसङ्गेन स्वागतं सूतमब्रुवन् ॥

समाप्तिवा० । यूयं स्मरत चाग्नेयं पुराणं रूपमीश्वरं ।

सूतो गतः पूजितस्तैः शौनकाद्याः हरिं ययुः ॥

इत्याग्नेये महापुराणे पुराणमाहात्म्यं ।

विषयः । अत्र मत्स्याद्यवतारवर्णनं रामायणहरिवंशभारतवृत्तान्तकथनं जगत्सर्गवर्णनं वासु-
देवादिपूजाकथनं सर्वदेवदीक्षाविधिः प्रतिष्ठाविधानं पवित्रारोपणादिविवरणं
प्रतिमालक्षणादिविधिः प्रासादलक्षणादिकथनं सौरादिमन्त्रनिरूपणं मण्डलकथनं
विविधमन्त्रकथनं द्वीपवर्षादिकथनं गङ्गादितीर्थमाहात्म्यं ज्योतिषक्रवर्णनं मन्व-
न्तरादिविवरणं अशौचद्रव्यशुद्धिप्रायश्चित्तविधानं राजधर्मादिवर्णनं व्यवहारप्रद-
र्शनं शान्तिविधानं सूर्य्यवंशादिवर्णनं धनुर्वेदवैद्यकगजाश्चचिकित्सादिकथनं
गान्धर्व्ववेदान्तार्थप्रतिपादनं वेदाङ्गानां सङ्क्षेपेण तात्पर्य्यकथनं नैमित्तिका-
दिप्रलयवर्णनं ब्रह्मज्ञानविवरणादिश्च वर्तते ।

CLXXXII.

Ātma Purāna. Dissertations, in verse, on the contents of the Upani-
shads; by Saṅkarānada. Hall's *Contributions*, p. 116.

१८२ । आत्मपुराणम् ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । पञ्चमाध्यायविकलितञ्च । प० २४३ । पङ्क्ति० १९-२० ।
श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० -? । स्था० कलिका-
तास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ईशानीशादिभेदेन व्याकुलं सकलं जगत् ।

निरीक्ष्य श्रान्तिः कश्चिच्छ्रुतार्थग्रहणक्षमः ॥

समाप्तिवा० । सर्वत्र नापरं किञ्चित्त एतत्पठन् पुमान् ।

शृण्वन् वदन् विजानन् वै मुच्यते भवसङ्कटात् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यनान्दात्मपूज्यपादशिष्येण शङ्करानन्दभगवता
विरचित उपनिषद्गत आत्मपुराणे अष्टादशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । अत्र १ अध्याये ऐतरेयार्थो वर्णितः । २ अ० कौषीतकुपनिषत्सारार्थोऽभिहितः ।
३+४ अ० वृहदारण्यकमधुकाण्डसारार्थवर्णनं । ५ अ० वृहदारण्यकीययाज्ञवल्क्य-
जनकसंवादप्रदर्शनं । ७ अ० वृहदारण्यकीययाज्ञवल्क्यमैत्रेयीसंवादकथनं । ८ अ०
श्वेताश्वतरोपनिषत्सारार्थविवरणं । ९ अ० काठकोपनिषत्सारार्थनिरूपणं । १० अ०
तैत्तिरीयोपनिषत्सारार्थवर्णनम् । ११ अ० गर्भादुपनिषत्सारार्थकथनं । १२+१३
+१४ अ० कान्दोग्योपनिषत्सारार्थवर्णनं । १५ अ० तलवकारोपनिषत्सारार्थक-
थनं । १६ अ० मुण्डकोपनिषदर्थविवरणं । १७ अ० प्रश्नोपनिषत्सारार्थकथनम् ।
१८ अ० ब्रह्मविद्यावर्णनं च वर्त्तते ।

CLXXXIII.

Kāma-Sūtra. On association, marital and non-marital, with woman.
By Vātsyāyana.

१८३ । कामसूत्रं ।

ग्रन्थकारः वात्स्यायनः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं नवीनञ्च । पूर्णग्रन्थस्य ३२ अध्यायाः ६० प्रकरणानि ७ अधिकरणानि
च वर्त्तन्ते । अत्र १ अवधि ६ अधिकरणानि सन्ति । प० ६० । पङ्क्ति० १७ ।
श्लो० १२५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७९१ ।
स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शास्त्रे प्रकृतत्वात् । तत्समवायबोधकेभ्यश्चाचार्य्येभ्यस्तत्सम्बन्धात् । प्रजापतिर्हि प्रजा
वृद्ध्या तासां स्थितिनिबन्धनं त्रिवर्गस्य ।

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । साम्प्रयोगिकपारदारिकादिसम्प्रदायानां वर्णनं ।

CLXXXIV.

Dādas'āha-hotra-prayoga. Manual for the performance of the Dādas'āha or the "twelve-day" ceremony.

१८४ । द्वादशाहहोत्रप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १४५ । पङ्क्ति० ८-१० । श्लो० २५०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । द्वादशाहे अतिरात्रप्रभृतिविशेषा लिख्यन्ते । दृष्टव्येतिरात्रः । हारियोजने प्रागुत्तमादङ्गः । तिष्ठानुमेकं मघवन्मापरागाः सोमस्य नुत्वा सुषुतस्य यत्ति ।

समाप्तिवा० । अग्रे विश्वेभिः सुमना अनोकोतये अग्रे मयाश्वं न स्तोमैः क्रतुं न भद्रं हृदिस्पृशम् । श्रद्धामात ॐ है वौषट् । इति पौर्णमासवदन्यत् । आश्वलायनपत्रे द्वादशाहहोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । सातिरात्रप्रभृतिद्वादशाहहोत्रागोयमन्त्रादिकथनं ।

CLXXXV.

Sambandha-nirṇaya. Enquiry into the nature of the relationship which bars marriage. By Gopāla Nyāyapañchānana.

१८५ । सम्बन्धनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः गोपालन्यायपञ्चाननः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं सुजीर्णञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० १०-११ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सम्बन्धस्तु सपिण्डसमानोदकसगोत्रसमानप्रवरबान्धवभेदात्पञ्चविधः । तत्र सापिण्डमाह शङ्खः । सपिण्डता तु सर्वेषां गोत्रतः साप्तपौरुषी ।

समाप्तिवा० । अग्निं परिगता या तु पुनर्भूप्रसवा च या । इत्येताः काश्यपेनाक्ता दहन्ति कुलमग्नवत् । कतकौतुकमङ्गला कतकङ्कणचा++यः । इति श्रीगोपालन्यायपञ्चानन-भट्टाचार्यकृतः सम्बन्धनिर्णयः सम्पूर्णः ।

विषयः । विवाह्याविवाह्यादिनिरूपणं ।

CLXXXVI.

Subodhinī. A commentary on the Srauta Sūtra of Baudhāyana.

१८६ । सुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ७३ । पङ्क्ति० १३ । श्लो० १६२९ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१४ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आधानं सविकारं सप्रपञ्चमुक्त्वा क्रमप्राप्तमग्निहोत्रमाह । पुरादित्यस्यास्तमयात्
गार्हपत्यमुपसमाधायान्वाहार्यपचनमाहृत्य ज्वलन्तमाहवनीयमुद्धरति ।

समाप्तिवा० । व्याख्यातेयं दशाध्यायी यथाशास्त्रं यथामति ।

ततस्तुष्यन्तु विद्वांसः प्रीयतां मे सदा शिवः ।

इति बौधायनसूत्रविद्वतो सुबोधिन्यां हौत्रव्याख्यानं सम्पूर्णम् । सम्पूर्णं च
दशाध्यायी ।

विषयः । बौधायनसूत्रार्थविवरणं । १८२ सङ्ख्यायां समुल्लिखिता तु इतो विभिन्नेवेति ।

CLXXXVII.

Rudra-padphati. Manual for the adoration of Rudra, according to the Taittirīya Sākhā of the Black Yajur Veda. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rames'vara Bhaṭṭa.

१८७ । रुद्रपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नारायणभट्टः ।

विवरणं । प्रचीनं परिशुद्धञ्च । प० ६२ । पङ्क्ति० ८—१० । श्लो० ११०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८३८ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः कृती ।

प्रणम्य रामं तनुते रुद्रानुष्ठानपद्धतिम् ॥

तत्र तावद्दयदप्यनेकास्तु यजुःशाखास्तु रुद्रः पथते तथापि तैत्तिरीयशाखानुसारेण
रुद्रप्रयोग उच्यते ।

समाप्तिवा० । रामेश्वरभट्टात्मजनारायणसूरिणा काश्यां ।

कर्मठसज्जनतुष्टैः रुद्रानुष्ठानपद्धतौ रचिता ॥

ग्रन्थाननेकानालोच्य विचार्य्य सदसच्च यः ।

कृतः श्रमस्तेन विभुः शङ्करः प्रीयतां मम ॥

इति श्रीरामेश्वरभट्टसूनुनारायणभट्टकृता रुद्रपद्धतिः ।

विषयः । रुद्रसम्बन्धिजपहोमादिप्रयोगः ।

CLXXXVIII.

Rudra-Bhāshya. Explanation of the Mantras for worshipping Rudra. By Śāyana Āchārya.

१८८ । रुद्रभाष्यं ।

ग्रन्थकारः सायणाचार्य्यः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० २७ । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० २६३ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७५ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । रुद्राणां व्याख्यानं वक्ष्यामि । यज्जपो मोक्षाय सालोक्यव्याधिनाशः प्रयोजनम् ।
तत्र जाबालोपनिषत् ।

समाप्तिवा० । नमो रुद्रेभ्य इत्येष प्रथिव्यादिविभेदतः ।

त्रेधा भिन्नस्ततो होमे पण्यन्ता इह कीर्तिताः ॥

इति सायणाचार्य्यविरचिते रुद्रभाष्ये एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।

विषयः । रुद्रमन्त्रव्याख्यानम् ।

CLXXXIX.

Uttaragītā-Bhāshya. A commentary, by Gauḍapāda Āchārya, on the *Uttara Gītā*—a metaphysical dissertation on the model of the *Bhagavad Gītā*.

१८९ । उत्तरगीताभाष्यं ।

ग्रन्थकारः गौड़पादाचार्य्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशोधितञ्च । प० ३१ । पङ्क्ति० ९—११ । श्लो० ६०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सू० प्रा० वा० । यदेकं निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरञ्जनं ।

टी० प्रा० वा० । अखण्डं सच्चिदानन्दमवाङ्मनसगोचरम् ।

आत्मानमखिलाधारमाश्रयेभोष्टसिद्धये ॥

इह खलु भगवानर्जुनः धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे इत्यादि ।

समाप्तिवा० । मूलसमाप्तिवा० । भूतवस्तुन्यशोचित्वे पुनर्जन्म न विद्यते ।

टी० समाप्तिवा० । आत्मयोगमवाचयो भक्तियोगश्चिरोमणिम् ।

तं वन्दे परमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरम् ॥

इति गौड़पादाचार्यविरचितायामुत्तरगीताव्याख्यायां तृतीयाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । तत्त्वबुभुत्सुमर्जुनं प्रति आत्मतत्त्वादिकथनं ।

CXC.

Rāsasundara Mahākāvya. An epic poem, by Sundara Deva, a physician, illustrating the principles of rhetoric ; with an anonymous commentary. The MS. is incomplete and contains only the 21st canto.

१८० । राससुन्दरमहाकाव्यं सुन्दरालङ्कारकाव्यवृत्तिसहितं ।

ग्रन्थकारः सुन्दरदेववैद्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ७०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७६२ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । २१सर्गस्य प्रा०वा० । रासेन तारा बभुरेणनेत्राः श्रान्ताः प्रगेनन्तकलाधिपेन ।

परालयं प्राप्य सुखेष्वसत्ता स्नानिं भृशं साध्व्य इवाथ जग्मुः ॥

समाप्तिवा० । श्रीमत्काश्यपगोत्रपावनजनेर्देवोपनाम्नो भिषग्-

गोविन्दात्मजसुन्दरस्य मुरजिच्छीरासलीलोत्तमे ।

साहित्याद्यसुराससुन्दर इति ध्वन्यर्थशब्दाद्भुते

काव्येऽगाद् गुणभूषणाञ्जनरसप्रायेतिसर्गः शुभः ॥

इति श्रीमत्काश्यपगोत्रपवित्रतिलकद्विजवरकुलालङ्कारचूडामणिमुकुटमणिमरीचिनीराजितपदारविन्दगोविन्ददेवसुतागदङ्कारधुरीणसाहित्यार्णवकर्णधारश्रीसुन्दरदेववैद्यविरचिते राससुन्दरमहाकाव्ये सुन्दरालङ्कारकाव्यवृत्तौ अर्थालङ्कारनिरूपणे चन्द्रासस्वर्योदयवर्णनं नामैकविंशतिकः सर्गः ।

समाप्तिमिदं चित्रकाव्यम् ।

विषयः । उपमाद्यलङ्कारनिरूपणं । अत्र केवलमेकविंशतितमसर्गो वर्तते ।

CXCI.

Piṅgala-Sāstra. A treatise on versification in the Prākṛita dialect.

१८१ । पिङ्गलशास्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १६ । पङ्क्ति० १५ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० काशीवासी श्रीयुतवावुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । आजोयणाभियाणकुवणवसिविया हरिसं जननी प्रसवस्तयन्नवदासुमत्त्वा जय-
उज्जिणवाणी ।

समाप्तिवा० । इति श्रीनिशिपालचन्द्रः समाप्तं । इति श्रीपिङ्गलशास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । यतिमात्राचन्द्रःप्रसारादिविवरणं ।

CXCII.

Sadāchāra-Saṅgraha. The religious duties of well behaved men, illustrated by extracts from the Purāṇas.

१८२ । सदाचारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं सुजीर्णं । प० ६८ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० २६०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० कतिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमत्सुकच्छपवराहदृसिंहकुजरामाभिरामहलधृग्वधकल्किरूपान् ।
एको हिताय जगतः स्थितिभङ्गसर्गान् धत्ते स मामवतु वाचमलङ्करोतु ॥

समाप्तिवा० । जयति जयति देवो देवकीनन्दनायं

जयति जयति कृष्णो दृष्टिर्वंशप्रदीपः ।

जयति जयति मेघश्यामलः कोमलाङ्गो

जयति जयति पृथ्वीभारनाशो मुकुन्दः ॥

इति श्रीसदाचारसङ्ग्रहे विष्णुभक्तिविषयवर्णने वार्षिकपर्वसु क्रियाविधानवर्णनं
नाम नवमप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । नानापुराणेतिहासासुद्धृतपद्यैर्दीक्षास्नानादिविविधसदाचारप्रतिपादनं ।

CXCIH.

Mānasa-pujana. A hymn to Durgā, in which the author, Vijaya-rāma Kchārya, makes a variety of offerings to that divinity.

१६३ । मानसपूजनं ।

ग्रन्थकारः विजयरामाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २६ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० ४५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्माजेशपुरन्दरादिविबुधानीकस्फुरच्छेखरा-
स्त्रियसृष्टमणिप्रदीपनिकरैर्नीराजिताङ्घ्रिद्वये ।
संसारानलदह्यमानमनिशं कारुण्यवारां निधे
मातर्मां शरणागतं शरणदे दीनं समालोक्य ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्माण्डाधारभूतां विविधमणिगणालङ्कृतां रक्तवस्त्रां
वन्दे ब्रह्मादिवन्द्यां त्रिपुरहरवधूं सूर्यसोमाग्निनेत्रां ॥
इति श्रीमच्चतुर्भुजाचार्यचरणसरोजनिवसितमनस्वचरीकास्वादितचिन्मकरन्दश्रीम-
द्विजयरामाचार्यविरचितं श्रीमानसपूजनं सम्पूर्णम् ।

विषयः । जयदुर्गास्तोत्रं ।

CXCIH.

Sabdas'akti-prakās'ikā-prabodhinī. A commentary, by Rāmabhadra Siddhāntavāgis'a, on the *S'abdas'akti-prakāsikā* of Jagadīs'a Tarkālañkāra, a Nyāya treatise on testimony as a proof.

१६४ । शब्दशक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी ।

ग्रन्थकारः रामभद्रसिद्धान्तवागीशः ।

विवरणं । नवीनं प्रायमपरिशुद्धञ्च । प० ४३ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० १२०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विश्वतात जगन्मातरेवं गौरीगिरीशयोः ।

मिथः सम्भाषया स्मेरं हेरग्वं समुपास्यहे ॥

समाप्तिवा० । संशयकोटितायामनुभवस्य बाधितत्वात् इत्याशयेनाङ्गरित्युक्ताखरसेयञ्जितः ।

इति नवद्वीपीयमहामहोपाध्यायश्रीरामभद्रसिद्धान्तवागीशभट्टाचार्यविरचिता शब्द-
शक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । नैमित्तिक्यादिसञ्ज्ञानामधात्वादिप्रतिपादकशब्दशक्तिप्रकाशिकार्यविवरणं ।

CXCV.

Aurdhadehika-paddhati. A Compendium of the funeral rites to be observed for a Bráhmaṇa who has cherished the sacred household fire. By Náráyana Bhaṭṭa, son of Rámes'vara Bhaṭṭa.

१८५ । और्ध्वदेहिकपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नारायणभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । २ पत्रे नस्तः । प० ६५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११०० ।
अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आसन्नमरणं पित्रादिकं पुत्रादिस्तीर्थे नीत्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् । तदीयं स्वयं वा
कुर्यात् । तद्यथा । तच्च षड्व्यं त्र्यव्यं सार्द्धाव्यं वा यथाशक्ति तदैव सुवर्णादिप्रत्या-
म्नायद्वारा कुर्यात् ।

समाप्तिवा० । भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।

व्यधत्त रुचिरां काश्यामौर्ध्वदेहिकपद्धतिम् ॥

आश्वलायनमार्गेण सन्ति पद्धतयः शतम् ।

ताभ्यस्वस्य विशेषो यः पण्डितैः सोऽवधार्यताम् ॥

इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यहीराङ्गुरश्रीमद्रामेश्वरभट्टस्त्रुश्रीमद्भट्टनारायणकृते प्र-
योगरत्ने और्ध्वदेहिकपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । साम्प्रतिकपित्रादिमरणोत्तरकर्तव्यानुष्ठानविशेषनिरूपणं ।

CXCVI.

Vṛihaspatisava-prayoga. A guide to the performance of the *Vṛihas-
pati-sava* ceremony ; by Govinda.

१८६ । वृहस्पतिसवप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः गोविन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० ७५ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । दृष्टस्पतिसवो नाम वसन्ते क्रियतामयं ।
 वसन्त एव कर्त्तव्यः स्वतन्त्रो नियमेन तु ॥
 समाप्तिवा० । दृष्टस्पतिसवस्यास्य कृतः सङ्क्षेपतो मया ।
 अभ्यधायि प्रयोगोऽयं गोविन्देन मनीषिणा ॥
 इति दृष्टस्पतिसवप्रयोगः समाप्तः ।
 विषयः । दृष्टस्पतिसवाख्ययागीयहोत्रादिनिरूपणं ।

CXCVII.

Dādas'āha-prayoga-vṛitti. A handbook for the performance of the *Dādas'āha* ceremony. This work is different from the one noticed under No. CXXXIV.

१६७ । द्वादशाहप्रयोगवृत्तिः ।

ग्रन्थकारः———?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४॥० । पङ्क्ति० १४—१७ । श्लो० १८० । अ० नागरं ।
 आ० देशीयकागजः । का०———? । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । अथ द्वादशाहप्रयोगो वक्ष्यते । अयं द्वादशाहो द्विविधः अहीनः सचक्षेति ।
 समाप्तिवा० । पूर्वञ्च हृदयशूलोद्वासनं न कृतं चेदत्रोद्देशोद्वासनं कर्त्तव्यं । पत्नीसंयाजान्तमग्नि-
 होमवत् । समाप्तः षष्ठसत्रे षष्ठश्मनीयप्रयोगः । द्वादशाहप्रयोगवृत्तिः समाप्ता ।
 विषयः । द्वादशाहसचविवरणं ।

CXCVIII.

Paundarika-prayoga. A manual for the performance of the *Paundarika* ceremony.

१६८ । पौण्डरीकप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः———?
 विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ५ । अ० नागरं । आ०
 देशीयकागजः । का०———? । स्या० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । अथेदानीं पौण्डरीकप्रयोगो वक्ष्यते । तस्य परिमिता दीक्षा द्वादशोपसदः ।

समाप्तिवा०। प्रथमादिव्यहःसु सद्यस्वं सद्यस्वं ददाति । अन्यत् सर्वं द्वादशाहवत् पशुकृत्तिरित्यादि चरति । इति पौण्डरीकप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । पौण्डरीकाख्यसत्रीयानुष्ठाननिरूपणं ।

CXCIX.

Mahāvratā-prayoga. A manual for the performance of the *Mahāvratā* ceremony.

१८८ । महाव्रतप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १२-१५ । श्लो० ७६ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताखा एसियाटिक् सोसाइटी । प्रा० वाक्यं । अथ महाव्रतस्य प्रयोगो वक्ष्यते । स्वर्गकामस्य महत्त्वप्राप्तिकामस्य वा महाव्रतं । समाप्तिवा० । प्रथमवषट्कारहोमानन्तरं प्रतिप्रस्थाता प्राजापत्यमतिग्राह्यं जुहोति । अन्यत् सर्वमग्निष्टोमवत्समाप्यते । महाव्रतप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । महाव्रताख्ययागस्यानुष्ठाननिरूपणं ।

CC.

Pās'ukādi-prayoga-sūtra. Rules for the performance of the *Pās'uka* and other Vedic ceremonies.

२०० । पाशुकादिप्रयोगसूत्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० १५-१६ । श्लो० १००० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताखा एसियाटिक् सोसाइटी । प्रा० वाक्यं । अथ पाशुकः प्रक्रम्यते । तत्र पशुर्नित्यः काम्यश्च । तत्र नित्यः षट्सु मासेषु यावज्जीवं प्रयेज्यः । माघमासे अविष्टानक्षत्रगते सवितर्यैकस्य पशोः कालः । समाप्तिवा० । ज्योतिरतिरात्रः सन्निष्ठते सूर्याचन्द्रमसोरेतस्यायुज्यं सलोकतामानुवन्ति स एतेनायनेन यन्ति य उ चैनदेवं विदुर्य उ चैनदेवं विदुः । ५० इति उत्तरा चितिः समाप्ता ।

विषयः । पाशुकसोमयागवरणप्रघासादिबहुविधप्रसिद्धवैदिकप्रयोगविधिः ।

Karma paddhati. Rules for the performance of the marital ceremony.

२०१ । कर्मपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० ३५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६३८ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विष्टरः पाद्यम् अर्घ्यं आचमनीयम् मधुपर्कः इति आसादयेत् । अथ वरसोरणमा-
गतः । प्रथमं शान्तिपाठः ।

समाप्तिवा० । माता माङ्गल्यं कृत्वा श्रीगणेशगोत्रदेव्योः पूजनं कुर्यात् । इति कर्मपद्धतिः समाप्ता ।
विषयः । विवाहसंस्कारप्रयोगः ।

Nāḍijnāna. On the examination of the pulse for the ascertainment of disease. By Āttreya.

२०२ । नाडीज्ञानं ।

ग्रन्थकारः आत्रेयः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० २६ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८४४ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी ।

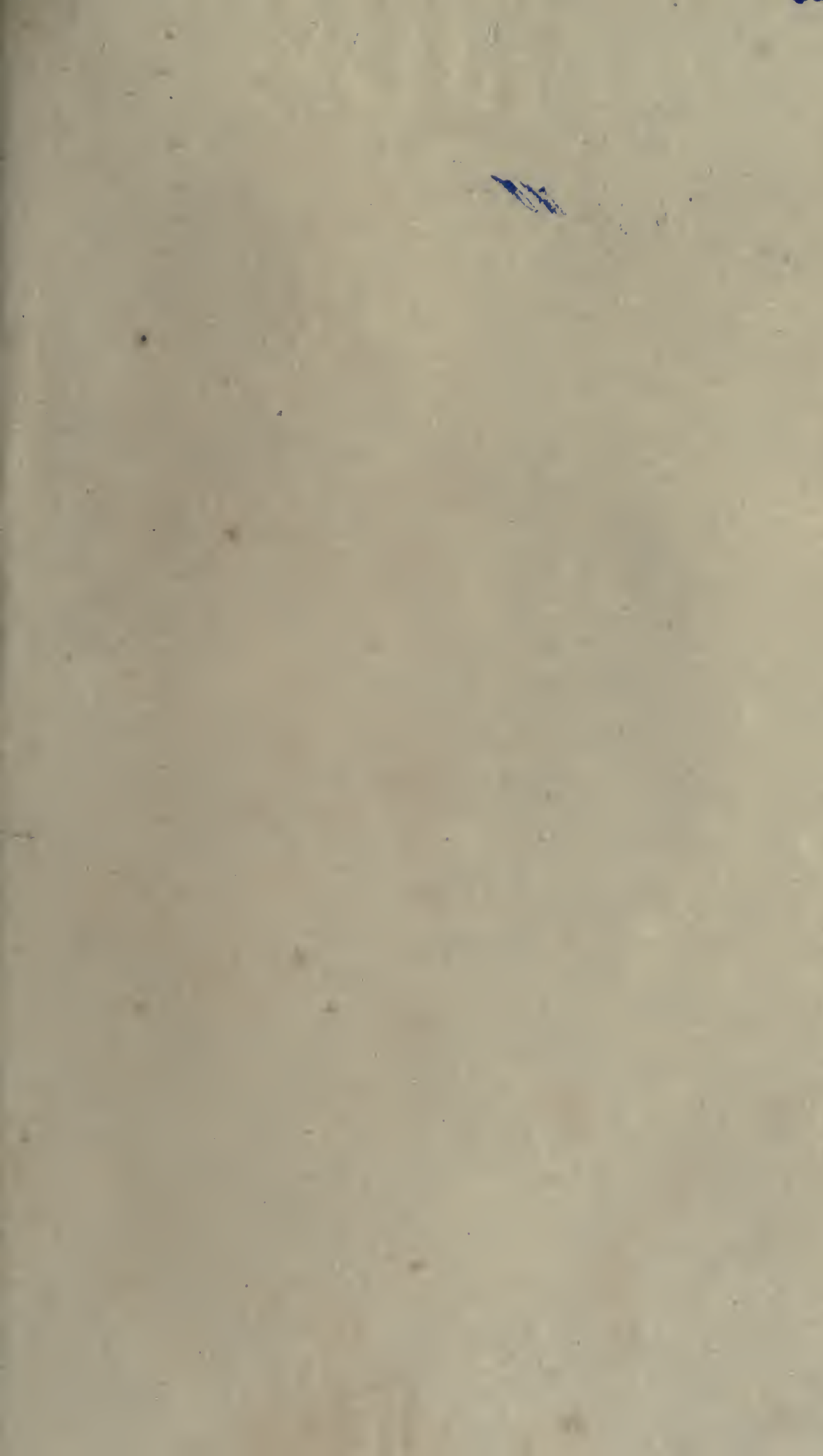
प्रा० वाक्यं । अतः परं प्रवक्ष्यामि नाडिकाज्ञानमुत्तमम् ।

येन विज्ञानमात्रेण ज्ञायन्ते रोगसङ्कराः ।

समाप्तिवा० । भिषक् रोगान् वदेत् पश्चात् मुनिरात्रेयभाषितम् । दर्शनं स्पर्शनं प्रश्नस्तुर्थं ना-
डिलक्षणं ॥ इति आत्रेयप्रोक्तनाडीज्ञानं सम्पूर्णम् ।

विषयः । नाडीनिरूपणम् ।

Drabyaguna-Satas'lokī. Materia Medica in a hundred verses ; by Trimalla Bhaṭṭa.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY

RAJENDRALĀLA MITRA,

*Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and
Ireland and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences,
Vienna; Corresponding Member of the German and of the American
Oriental Societies, of the Royal Academy of Science, Hungary,
and of the Anthropometrical Society of London; Fellow
of the Royal Society of Northern Antiquaries,
Copenhagen, &c., &c.*

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS

1870.

I N D E X.

	<i>Page</i>
Āchāramālā, ...	176
Āchārasāra-prakarana, ...	180
Adbhuta-charita, ...	133
Adbhutasāra, ...	134
Āgama-chandrikā, ...	145
Āgamasāra, ...	141
Amṛitānanda, ...	154
Anandadīpanī Tīkā, ...	187
Anandataranginī, ...	171
Ananta Deva, ...	167, 196
Annapūrnāśṭottara-satanāma- stotra, ...	118
Āpadeva, ...	167
Appayidikshita, ...	199
Bālabodhinī, ...	168
Bhagiratha Mīśra, ...	117
Bhavanīprasāda, ...	135
Bhoja Deva, ...	115
Bhoja Narapati, ...	146
Brahmāṇḍa Tantra, ...	163
Brahmāṇḍajñāna Tantra, ...	131
Brahmānanda Sarasvatī, ...	187
Brahmayāmala Tantra, ...	180
Chaitanya Dāsa, ...	168
Chandī Tīkā, ...	202
Chandrasekhara Vāchas- pati, ...	147
Chandrasekhara, ...	192

	<i>Page</i>
Chintāmanī Tantra, ...	143
Chudāmṇi, ...	198
Dakārādi-sahasranāma-stotra, ...	200
Dakṣiṇā-Kālikā-sankshepa- pujā-prayoga, ...	136
Dakṣiṇā-kalpa, ...	161
Dāmodara, ...	137
Dāna-sāgara, ...	151
Dāna-vākyāvalī, ...	177
Dandī, ...	165
Dattātreyā, ...	129
Dattātreyā Sañhitā, ...	134
Desiyarājasekhara-kosha, ...	178
Divyachudāmāni, ...	198
Dravyaguna, ...	111
Dravyagunādhirāja, ...	188
Durgāpujā-vidhi, ...	122
Durgābhakti-laharī, ...	123
Durgādāsa Vidyāvāchas- pati, ...	186
Gada Siñha, ...	199
Gaṇādhyāya, ...	112
Ganes'a, ...	186
Gaurīvara S'armā, ...	184
Gheraṇḍa, ...	135
Gheraṇḍa Sañhitā, ...	135
Gopāla Nyāyapanchānana, ...	150
Grantha-sangraha, ...	185

	<i>Page</i>
Gúḍhabodhaka, ...	110
Gurupáduká-panchaka-sto- tra Tíká, ...	186
Guru Tantra, ...	131
Haláyudha Mísra, ...	119
Haragovinda, ...	161
Harakumára Thákura, . .	136
Haṭha-dípiká, ...	132
Heramba Sena, ...	110
Jagadánanda, ...	145
Jayadeva, ...	168
Jnánánanda-taranginí, . . .	156
Jyotis-sára, ...	119
Kaivalya Tantra, ...	142
Kálanirnaya, ...	150
Kálí-pujá-vidhi, ...	123
Kálíká-máhátmya, ...	190
Kalyána Varma, ...	191
Kályashtaka, ...	125
Kámadeva Kaviballabha, .	202
Kámarúpiya-nibandha Tan- tra, ...	177
Kankála-máliní Tantra, . .	130
Kártavírya-dípadána Pad- dhati, ...	125
Kásírvara Bhaṭṭáchárya, . .	199
Kaulikárchana-dípiká, . . .	145
Kavikalpadruma Tíká, . . .	203
Kávyádarsa-vyákhya, . . .	165
Kávyádarsa, ...	165
Kávyaprákáśa-rahasya-pra- káśa, ...	182
Kerali, ...	198
Koshṭhi-pradípa, ...	183
Koshṭhi prakaraṇa, ...	198
Kramachandriká, ...	187
Kṛishni-vishaya, ...	179

	<i>Page</i>
Kṛishna, ...	157
Kṛishṇánanda, ...	153
Kula-chúdamaṇi, ...	130
Kula-dípiká, ...	145
Kulárnava Tantra, ...	138, 160
Lakshmaṇa Des'ika, ...	124
Lingárchana Tantra, ...	158
Mádhavánanda, ...	116
Madhusúdana Sarasvatí, . .	175
Mahábhágavata, ...	203
Mahádeva Sarmá, ...	134
Máhákálí Tantra, ...	115
Maháníla Tantra, ...	124
Mahánirvána Tantra, ...	159
Mahásodhánýása, ...	201
Mathures'a, ...	200
Máyá Tantra, ...	114
Mimáṃsá-nyáya-prakás'a, .	167
Mugḍhabodha Parisishṭa, .	199
Muhúrta-sarvasva, ...	109
Muktitattva, ...	167
Nánárthas'abda, ...	200
Nárada, ...	128, 182
Náráyana, ...	152
Náráyana Dása, ...	111, 112
Náráyaniya-prasnávalí, . .	193
Navaratnes'vara Tantra, . .	114
Nidhiráma S'armá, ...	176
Nigamakalpadruma, ...	163
Níla Tantra, ...	114
Nirdosha-kula-sárávalí, . .	178
Nirnayámṛita, ...	151
Niruttara Tantra, ...	155
Panchamasára Sañhitá, . .	182
Panchánana Bhaṭṭáchárya, .	178
Panchapakshi Tíká, ...	183
Panchikaraṇa Várttika, . .	174

	<i>Page</i>
Parames'vara Rakshita, ..	112
Paribhāshā, ...	112
Paryāya-ratnamālā, ...	111
Pathya-vidhāna, ...	111
Patra-kaumudi, ...	196
Picchhilā Tantra, ...	164
Prajāpati Dāsa, ...	125
Prasthānabheda, ...	175
Purāna-sarvasva, ...	188
Purnānanda, ...	120
Purusottama, ...	188
Purusottama Datta, ...	197
Purusottma Mīśra, ...	180
Rāghavānanda, ...	183
Raghumaṇi, ...	141
Raghunandana Bhaṭṭā- chārya;	166, 191
Raghūttama Yati, ...	123
Raghuvīra, ...	109
Rahasyātirahasya Puru- scharaṇa, ...	201
Rājadharmā Kaustubha, ..	196
Rājamārtanda, ...	115
Rājavallabha, ...	111
Rāmacharaṇa, ...	144
Rāmagopāla Panchānana, ..	152
Rāmakānta, ...	169
Rāmalilodaya, ...	169
Rāmānanda S'vāmi, ...	167
Ramānātha, ...	152
Ramānātha Vidyāvāchas- pati, ...	182
Rāma Sena, ...	109
Rāsasārāmṛita, ...	109
Rāsayātrā-paddhati, ...	191
Ratnagarbha Sārvaabhauma, ..	187
Rituguna, ...	113

	<i>Page</i>
Rudrayāmala Tantra, ...	161
Sabdabheda Prakās'a, ...	118
Sabedendu-s'ekhara, ...	202
Sakārabheda, ...	197
S'aktiratnākara, ...	127
S'akuna-dīpikā, ...	186
Sanatkumāra Tantra, ...	126
Sanatkumāra, ...	126
Sangīta-nārāyaṇa, ...	180
Sankalpachandrikā, ...	166
Sankalpa-durga-bhānjana, ..	192
S'ankara Acharya, ...	141
Saṅskāra-vadārtha, ...	150
Sārachintāmaṇi, ...	135
S'arangadhara, ...	204
Sārasangraha, ...	147
Sarasvatī Tantra, ...	140
Sārāvalī, ...	191
Shatçhakrabheda, ...	120
Siddhanāgārjunīya, ...	137
Siddhāntagītā, ...	170
Siddhāntamaṇi-mangarī, ..	170
Siddhānta Panchānana, ..	165
Siddhānta-sangraha, ...	194
Siddhavidyā-dīpikā, ...	141
S'ilāmāhātmya, ...	195
S'iromaṇi, ...	156
S'iva-Rahasya, ...	118, 123
S'ivasahasranāma, ...	116
Smārta-vyavasthāṇava, ...	181
Srīhari-stotra, ...	171
Srikrishṇa Vidyāvāgīś'a, ..	126
S'rīnāma, ...	193
S'rīnātha Bhaṭṭa, ...	183
S'rīnivāsa, ...	184
S'rītattvabodhinī, ...	153
Suddhi-dīpikā, ...	184

	<i>Page</i>
Sundara Deva, ...	113
Súresvara Āchārya, ...	174
S'urya Sena, ...	151
Svātmārāma, ...	132
Syámá-Kalpalatá, ...	144
Syámánitya-pujá-paddhati, ...	179
Syámá-pradipa, ...	175
Syámārchana-chandriká, ...	116
Tantra-gandharva, ...	129
Tantra-prāmōda, ...	139
Tantra-ratna, ...	126
Tārā-kshobhya sañváda, ...	204
Tārā-pradīpa, ...	124
Tattva-dīpiká, ...	117
Tattvavāgīśa, ...	161
Ulkādi-svarūpa, ...	119
Urdhāmnāya Sañhitá, ...	128
Ushnaviveka, ...	149
Uttara Tantra, ...	132
Vāchaspati Mīśra, ...	149
Vāhyamātrikānyāsa, ...	201
Vaisvadevādīmantra-vyākhyá, ...	147
Vākyatattva, ...	165
Vallāla Sena, ...	151
Varadā Tantra, ...	120

	<i>Page</i>
Vārāhi Tantra, ...	157
Vararuchi, ...	196
Vārṇabhairava, ...	152
Vāsistha-sāra, ...	192
VechārāmaNyáyālakāra, 171, 173	
Vedāntārtha Sangraha, ...	193
Vidvanmanoramá, ...	184
Vidyá-māhātmya, ...	190
Vidyotpatti-vidhi, ...	189
Vījāchintāmaṇi Tantra, ...	142
Vimalā Tantra, ...	122
Vīrachintāmaṇi, ...	204
Vīra Tantra, ...	121, 144
Vishṇu, ...	125
Visvesvara Sarasvatī, ...	173
Vopadeva, ...	203
Vrihannirvána Tantra, ...	148
Yantra-chintāmaṇi, ...	137
Yatīśānkāra Prayoga, ...	173
Yatyāchāra sangraha, ...	173
Yoga-chandriká, ...	113
Yogasāra-sangraha, ...	115
Yogāvalī Tantra, ...	139
Yoginīhṛidaya, ...	153
Yoginīhṛidaya-dīpiká, ...	154
Yuktikalpataru, ...	146

२०३ । द्रव्यगुणशतश्लोकी ।

ग्रन्थकारः चिमल्लभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १९ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागज । का० संवत् १५५५ । स्या० कलिकातास्या एसियाटिक
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीकण्ठं गिरिजागणेशसहितं नत्वा शरण्यं सतां
नानाद्रव्यगुणागुणान् कथयतो ग्रन्थान् विचार्यासकृत् ।
पथ्यापथ्यविदे गुणागुणयुतं यद्वस्तु तोयादिकं
तत्पङ्क्तेपतया ब्रवीति हि शतश्लोक्या चिमल्लः कविः ॥

समाप्तिवा० । अदोषा सानन्दं गदिविरचितस्तोचनिवद्धा शिवा
मे नैरुज्यं जनयति सदानन्दजननी ॥

इति श्रीचिमल्लभट्टविरचिता द्रव्यगुणशतश्लोकी समाप्ता ।

विषयः । जललवणाद्यादिद्रव्याणां गुणदोषनिरूपणं ।

No. CCIV.

Muhūrta-sarvasva. Astrological Calendar ; by Raghuvīra.

२०४ । मुहूर्त्तसर्वस्व ।

ग्रन्थकारः रघुवीरः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धश्च । प० २६ । पङ्क्ति० ११-१२ । श्लो० ४५० । अ०
नागरं । आ० देशीयकागज । का० संवत् १८१८ । स्या० कलिकातास्या
एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । गौरीपुत्रं नमस्कृत्य दीक्षितं विठ्ठलं गुरुं । मुहूर्त्तानानु सर्वस्वं रघुवीरेण रच्यते ॥
समाप्तिवा० । श्रीशालिवाहने शाके सप्तपञ्चतिथिप्रमे । चक्रे मुहूर्त्तसर्वस्वं रघुवीरोऽविमुक्तके ॥
इति श्रीविठ्ठलदीक्षितात्मजरघुवीरज्योतिर्विरचिते मुहूर्त्तसर्वस्वे मिश्रप्रकरणं
समाप्तं ।

विषयः । अत्र संवत्सरप्रकरणं तिथिप्रकरणं वारप्रकरणं करणप्रकरणं योगावयगप्रकरणं
नक्षत्रप्रकरणं सङ्क्रान्तिप्रकरणं गोचरप्रकरणं संस्कारप्रकरणं विवाहप्रकरणं यात्रा-
प्रकरणं गृहप्रकरणं गृहप्रवेशप्रकरणं अवकडचक्रप्रकरणं मिश्रप्रकरणं च विद्यते ।

No. CC V.

Rasasārāmrita. On pharmaceutical preparations of mercury
and other metallic substances ; by Rāma Sena.

२०५ । रससारासृतं ।

ग्रन्थकारः रामसेनः ।

विवरणं । परिशुद्धप्राथं सम्पूर्णं प्राचीनञ्च । प० १८२ । पङ्क्ति० २-७ । स्त्रो०—?
अ० वङ्गीयं । आं देशीयकागज । कां—? । स्था० नवद्वीपगोदाङ्गिवासिवावु
उमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । गोपीजनपदं वन्दे नित्यमानन्दरूपिणम् । त्रिभङ्गललितं श्यामं तिर्य्यग्रीवं मनोहरम् ॥

शालिनाथकृताद्ग्रन्थान्नित्यनाथकृतात्तथा । गहनानन्दनाथादेः सारं नीत्वा प्रयत्नतः

नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं सुस्तिग्धं वाञ्छितप्रदम् । रससारासृतो ग्रन्थो रामसेनेन वक्ष्यते ॥

समाप्तिवा० । स्वचूर्णमेकीकृत्य तत्समानं शोधितं शक्रासनचूर्णं सर्वद्रव्यस्य समां शर्करां
घृतमधु तत्समं कर्पूरकर्षं सर्वं मोदकं कार्य्यं । कामाग्निसन्दीपनमोदकं
इति वृथाधिकारः ॥ समाप्तश्चायं रससारासृतो ग्रन्थः ।

विषयः । अस्मिन् पथ्यौषधादीनां विशदा व्यवस्था रसायनव्यवस्था च विद्यते ।

No. CCVI.

Gúdhābodhaka. An essay, by Heramba Sena, on certain diseases and the medicines most appropriate for them.

२०६ । गूढबोधकः ।

ग्रन्थकारः हेरम्बसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४५ । पङ्क्ति० १० । स्त्रो०—? । अ० वङ्गीयं ।
आ० देशीयकागज । का०—? । स्था०, नवद्वीपगोदाङ्गिवासिवावुउमेश-
चन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । नमो गणेशाय शिवात्मजाय गजेन्द्रवक्त्राय चतुर्भुजाय ।

कुबुद्धिनाशाय वरप्रदाय योगार्थिने सिद्धसुखेवकाय ॥

चक्रपाणिपदद्वन्द्वं वन्दे वन्द्यं महेश्वरम् ।

माधवं नित्यनाथञ्च नित्यं मूर्द्ध्नि कृताञ्जलिः ॥

यत् प्रसिद्धं तदत्रास्ति यस्य योगेषु यौगिकं ।

ततः सर्वं प्रयत्नेन सारमेकीकृतं मया ॥

रसरत्नाकराचन्द्रादन्यपुस्तकसङ्कुलात् ।

माहेश्वरात् समाकृष्य सङ्ग्रहे गूढबोधकः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । व्याधीनां लक्षणानि शान्तिसमुपायाश्च विद्यन्ते ।

No. CCVII.

Paryáyaratnamálá alias *Rájavallabha*. By Rájavallabha. Treats concisely of food, drinks, baths, dress, habitation, diurnal duties, and other subjects of hygiene. It includes also the names of a number of medicines arranged in classes.

२०७ । पर्यायरत्नमाला ।

ग्रन्थकारः राजवल्लभः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १३ । पङ्क्ति० ८-१० । स्तो०—? । अ० वङ्गीय० । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपगोयाङ्गिवासि-
वावुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमं देवं दुःखत्रयहरं हरं । संसारसागरत्राणहेतुं सेतुमिवोत्थितं ।
पर्यायरत्नमालेयमायुर्वेदार्णवोत्थिता । विविच्यते मया सारो नातिसङ्क्षेपवित्तरात् ॥
समाप्तिवा० । खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । पथ्यौषधादिव्यवस्थापनं ।

No. CCVIII.

Pathya-vidhāna. On dietetics in health and disease.

२०८ । पथ्यविधानं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १३ । पङ्क्ति० ८-१० । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपगोयाङ्गिवासिवावुउमेश-
चन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । विनापि भेषजैर्बोधिः पथ्यादेव निवर्तते । न तु पथ्यविहीनस्य भेषजानां शतैरपि ॥
तस्माद् यत्नेन सदैवैः पथ्यापथ्यं सुनिर्णीतम् । विज्ञातव्यं च्वरादीनां रोगिणां एकप्रशान्तये ॥
समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अस्मिन् पथ्यप्राधान्यं विद्यते तस्य प्रकाराश्च ।

No. CCIX.

Dravyaguna. By Nárāyaṇa Dāsa. A short treatise on the properties of various drugs, as also of the different alimentary substances in common use among the Hindus of Bengal.

२०८ । द्रव्यगुणः ।

ग्रन्थकारः नारायणदासः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ४ । पङ्क्ति० ५ । स्त्रो—? । अ० वङ्गीयं ।
आं देशीयकागजः । कां—? । स्यां नवद्वीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।
प्रा० वाक्यं । परमानन्दसन्देशकरं भद्रकरं सतां । इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोपालं नन्दनन्दनम् ॥
श्रीनारायणदासेन कविराजेन धीमता । प्रतिसंस्क्रियते द्रव्यगुणोऽयं राजवल्लभः ।
समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । पानीयादिद्रव्याणां गुणनिरूपणं औषधिव्यवस्था च विद्यते ।

No. CCX.

Paribhāshā. A guide to medical technicalities ; by Nārāyaṇa Dāsa.

११० । परिभाषा ।

ग्रन्थकारः नारायणदासः ।

विवरणं । अनतिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० २-५ । स्त्रो—? । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । कां—? । स्या० नवद्वीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।
प्रा० वाक्यं । जयति गणैकदीपः प्राचीवदनैकदर्पणस्तनः
उदयाचलैकतिलकस्त्रिभुवनमुकुटैकमाणिक्यं ॥
अव्यक्तानुक्तलेशोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।
परिभाषाः प्रकाशयन्ते दीपीभूताः सुनिश्चिताः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अनुक्तभागादिकद्रव्यस्य समभागादिप्रतिपादनं यथोक्तद्रव्यालाम्बे प्रतिनिधिविधानञ्च ।

No. CCXI.

Gaṇādhyaṃya. By Parameśvara Rakshita. Classification of medicines.

२११ । गणाध्यायः ।

ग्रन्थकारः परमेश्वररक्षितः ।

विवरणं । प्राचीनमशुद्धं सम्पूर्णञ्च । प० ६ । पङ्क्ति०—७ । स्त्रो—? । अ० वङ्गीयं ।
आ० देशीयकागजः । कां—? । स्या० नवद्वीपगोयाडिवासिवावुउमेशचन्द्रदत्तः ।
प्रा० वाक्यं । विदारोगण्वया युक्तो जीवकर्षभकैः सह ।
दन्तिपणी शृङ्गकर्षणी शकशिम्भिः शतावरी ॥

समाप्तिवा० । समस्तवर्गमर्द्धं वा यथालाभमथापि वा ।

कल्कक्वाथरजःस्नेहलेहाद्यैर्योजयेत् गणान् ॥

इति श्रीपरमेश्वररक्षितकृतो गणाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । गणपठितौषधादिकथनं ।

No. CCXII.

Rítuguna. On the effect of drugs and alimentary substances as influenced by the seasons.

२१२ । ऋतुगुणः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १५ । पङ्क्ति०—८-९ । श्लो—? । अ० वङ्गीयं ।

आं देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपगोयाडिवासिवावुजमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रार० वाक्यं । मासैर्द्विसहस्रैर्मार्गाद्यैः क्रमात् षडृतवः स्मृताः ।

परिसमाप्तिवाक्यं । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अस्मिन् ऋतुरसधान्यशाकलवणफलतैयक्षोरदधितक्रष्टतादीनां गुणा विद्यन्ते ।

No. CCXIII.

Yoga-chandriká. An essay on the Yoga system of philosophy. It is probably the same work which is quoted in the Hatha-sanketa-chandriká of Sundara Deva. Hall's Contribution, 17.

२१३ । योगचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं सम्पूर्णं । प० ७ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो—? । अ० वङ्गीयं ।

आं देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । भित्त्वा मूलाभिधानं तदनु रसदलं वारिजं वायुयोगात् ।

भूयो द्विद्वादशार्णं स्मरदलललितं दग्धपत्रं तद्वत् ॥

प्राप्य श्रोनाथसज्जं जननि जनयसि चेमकृत् योगिनां यत् ।

पोयूषं तेन मातर्विरचय सततं मामतिक्षीणपुण्यं ॥

समाप्तिवा० । शेषे खण्डितत्वात् अन्तिमवाक्यं नास्ति ।

विषयः । योगनिरूपणं । १७९ सहस्रासमुल्लिखिता तु वैयकीया इतोऽन्या एतदीयप्रमाणे हटदीपिकायामुक्ता ॥

No. CCXIV.

Máyá Tantra. The rigin and adoration of Máya and the myjs-
tic diagrams appropriate for her worship.

२१४ । मायातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८ । स्तो० २२० । अ० वङ्गीयं । आ
देशीयकागजः । कां—? स्या० कलिकातास्यश्रीयुक्तवावधतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि तत्त्वमन्यत् यथा पुरा ।
समाप्तिवा० । इति ते कथितं देवि रहस्यं परमाद्भुतं । न कस्मैचित् प्रवक्तव्यं यदि तेऽस्तिदया मयि
इति मत्यातं च सप्तमः पटलः ॥

विषयः । १ पटले मायोत्पत्तिः । २ मायारानं । ३ देव्या यन्त्रस्तवादिविधानं । ४ मन्त्र-
पुरस्चरणं । ५ दुर्गानामफलकथनं । ६ योगतत्त्वकथनं । ७ यन्त्रविशेषकथनं ।

No. CCXV.

Nilā Tantra. A dialogue between Mahādeva and Durgā, on the
mode of worshipping Dakṣiṇā Kālī, and performing the diverse
ceremonials of that worship.

२१५ । नीलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनतममपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः ।
प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरारूढं देवदेवं जगद्गुरुम् । सदा स्मेरमुखी दुर्गा पप्रच्छ नगनन्दिनी ॥
चतुःषष्टि च तन्त्राणि कृतानि भवता प्रभो । तेषां मध्ये प्रधानानि वद मे करुणानिधे ।
समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः पुरस्चरणनैमित्तिकार्चनकुलपूजादिविधानं ।

No. CCXVI.

Navaratnesvara Tantra. On fasts, penance, meditations and the
worship of Kālikā and other Śākta divinities.

२१६ । नवरत्नेश्वरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति ७-८ । श्लो०—१ । अ० वङ्गीयं । आ०
 देशीयकागजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः ।
 प्रा० वाक्यं । हिमवच्छिखरासीनं खच्छन्दाच्चं महेश्वरं । तपोगुह्यपदद्वन्द्वं प्रोवाच जगदम्बिका ॥
 भयादहं न पृच्छामि भगवन् गणभैरव । भवार्णवनिमग्नानां त्वमुद्रार्तुमिहार्हसि ॥
 नवरत्नेश्वरं तन्त्रं खच्छन्दपदसम्मितम् । पुरा मयि समाज्ञातुं निर्ममे जगदीश्वरः ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । कालिकायाः पूजाध्यानजपादिविधानं ।

No. CCXVII.

Mahākālī Tantra. Discourse on the adoration of Mahākālī.

२१७ । महाकालीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।
 विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति ७-८ । श्लो०—१ । अ० वङ्गीयं । आ०
 देशीयकागजः । का०—१ । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः ।
 प्रा० वाक्यं । पार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।
 येयं त्वया महाविद्या प्रोक्ता देव सुदुर्लभा ॥
 यस्यास्तु ज्ञानमात्रेण कृतार्था तु न संशयः ।
 किन्त्वस्या मन्त्रतन्त्राणि न ज्ञातानि महानघ ॥
 तदेव कथयस्वाद्य यदि तेऽस्ति कृपा मयि ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
 विषयः । महाकाल्याः पूजनध्यानादिनिरूपणं ।

No. CCXVIII.

Rāja-mārtanda alias Yogasāra Sangraha. A treatise on the preparation of medicated oils and other compound medicines, attributed to Rājā Bhoja Deva of Dhārā.

२१८ । राजमार्तण्डनामयोगसारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः भोजदेवः ।
 विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धं सुजीर्णं । प० १५ । पङ्क्ति ८ । श्लो० ५६० । अ०
 नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—१ । स्था० एसियाटिक् सोसाइटी ।
 प्रा० वाक्यं । नीलस्निग्ध गिरीन्द्रजालकलतासम्बद्धसृष्टः

चन्द्रांशुद्युतिशुभदंष्ट्रवदनः प्रोत्पदुग्रध्वनिः ।
 लोलोद्रेककरप्रहारदलितोद्दामद्विपेन्द्रः श्रियं
 दिश्याद्दोऽग्निशिखापिङ्गनयनस्रण्डीशपञ्चाननः ॥
 दृष्ट्वा रोगैः समयैर्जनमवशमिमं सर्वतः पीयमानं
 योगानां सङ्ग्रहोऽयं नृपतिशतशिरोधिष्ठिताज्ञेन राज्ञा ।
 कारुणात् सन्निबद्धः स्फुटपदपदवीसुन्दरोद्दामवन्द्यै-
 र्वृत्तैरुद्धृतशत्रुप्रमथनपटुना राजमार्त्तण्डनामा ॥

समाप्तिवाक्यं । समस्तपाथोनिधिवीचिसङ्ख्यप्रवर्त्तितान्दोलनकेलिकोर्त्तिना ।
 प्रकाशितो भोजनपेण देहिनां हिताय नानाविधयोगसङ्ग्रहः ॥
 महाराजश्रीभोजराजविरचितो राजमार्त्तण्डनामयोगसारसङ्ग्रहः समाप्तः ।
 विषयः । नानाविधतैलौषधादिनिरूपणं ।

No. CCXIX.

Siva-sahasra-nāma. One thousand epithets descriptive of the attributes of Siva.

२१६ । शिवसहस्रनाम ।

प्रत्यकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनतममपरिशुद्धं । प० २२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो०—१ । अ० वक्तीयं । आ० देशीयं ।

कागजः । स्या० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीशतीसचन्द्रायः ।

प्रा० वाक्यं । ऋषय ऊचुः । सूत वेदार्थतत्त्वज्ञ शिवध्यानपरायण ।

मुक्त्युपायं वदाऽस्मभ्यं कृपालो मुनिसत्तम ॥

समाप्तिवा० । ये शम्भूँ सुरसत्तमासुरगणैराराध्यमीशं शिवं

शैलाधीशसुतासमेतममलं सम्पूजयन्त्यादरात् ।

ते धन्या शिवपादपूजनपराङ्मान्यो न धन्यो जनः

सत्यं सत्यमिहोच्यते मुनिवरैः सत्यं पुनः सर्वदा ॥ ५८ ॥

इति श्रीशिवरहस्ये सप्तमांशे स्कन्दसदाशिवसंवादे शिवसहस्रनामकथनं नाम

प्रथमोऽध्यायः ।

विषयः । शिवस्तोत्रं ।

No. CCXX.

Syāmārchana-chandrikā. The mode of worshipping the goddess Syāmā or the rituals of the Kālipujā By Mādhavānanda.

२२० । श्यामार्चनचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रत्नगर्भसर्वभौमः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्राथम्यं । प० १७६ । पङ्क्ति० ८ । स्तौ० ५२५० । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । शकाब्दाः १७४५ । स्या० कलिकातास्यश्रियोक्तवावयतोन्द्रमोहमठाकुरः ।

प्रां वाक्यं । नमामि कालीं कलिकलमपापहं प्रेतासनां चण्डनृमुण्डधारिणीं ।

विशालदंष्ट्रानिवहैर्भयानकां कृष्णां त्रिनेत्राक्ष दिगम्बरां तां ॥

समाप्तिवां । गौडश्रीरत्नगर्भाख्यसर्वभौमविपश्चिता ।

वंश्यानां चित्तमुद्दिश्य कृता श्यामार्चनचन्द्रिका ॥

इति स्वर्णप्रागनिवासिगौडमहागमिकश्रियोत्तररत्नगर्भसर्वभौमविरचितायां श्यामार्चनचन्द्रिकायां नित्यानुष्ठानादिप्रकरणं षष्ठः पटलः ।

विषयः । शक्तिमाहात्म्यं विद्यामाहात्म्यं देव्यः सामान्यविशेषपूजाङ्गभूतशुद्धादि देवीसामान्यविशेषपूजा पुरस्सरणं शाक्ताचारवीरसाधनादिसाधनप्रभेदादीनि बहूनि प्रकरणानि विद्यन्ते ।

CCXXI.

Tattva-dīpikā. A commentary on the Megha-dūta of Kālidāsa, by Bhāgīratha Mīśra. The commentary that is generally known is by Mallinātha. Wilson had access to five others, viz. the works of Kalyāna Malla, Sanātana Gosvāmī, Bharata Mallika, Ramānātha Tarkālakāra, and Haragovinda Vāchaspatī; but he does not appear to have seen the work now under notice.

२२१ । तत्त्वदीपिका ।

ग्रन्थकारः भागीरथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २५ । पङ्क्ति० ९-८ । स्तौ०—१ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—१ । स्या० तत्त्वदीपकृष्णनगरमहाराजश्रियोत्तमतीर्थचन्द्रायः ।

प्रां वाक्यं । परमानन्दसन्देहकन्दं वन्देऽखुदप्रभं । गोविन्दमशुभस्कन्दमिन्दिरानन्ददायकं ।

श्रीभागीरथमिश्रेण गोविन्दपदसेविनां । क्रियते मेघदूताख्यटीकेयं तत्त्वदीपिका ।

समाप्तिवां । एतेन मेघे आशीर्वाद् कृतः । ११४ ॥

इति महामहोपाध्यायश्रीभागीरथमिश्रविरचिता तत्त्वदीपिकायां मेघदूतटीका समाप्ता ।

विषयः । मेघदूतार्थविवरणं ।

CCXXII.

Sāra-sangraha. A manual of practice of medicine and therapeutics. By Raghunātha.

२२२ । सारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ४१ । पङ्क्ति० ६-७ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अशेषगदविध्वंसं मत्वा कृष्णपदाम्बुजं । कृतः श्रीरघुनाथेन ग्रन्थोऽयं सारसङ्ग्रहः ॥

श्रीपार्वतीहृदयमन्दननित्यनाथसिद्धादिभिर्विरचिताम्यवलोक्य तानि ।

तन्त्राणि वीक्ष्य चरकादिमतं समासात् नृणां हिताय ब्रह्मणो रचितः प्रयत्नात् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । विविधरोगैश्चिपय्यानां निरूपणं ।

CCXXIII.

Śabda-bhedaPrakāsa. A vocabulary of words having the same, or very nearly the same, sounds, but very different meanings. Anonymous.

२२३ । शब्दभेदप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं । प० ३ । पङ्क्ति० ५ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । कां—? । स्थां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । प्रबोधनायाखिलशब्दिकानां कृपामुपेत्यापि सतां कवीनां ।

कृतो मया रूपमवाप्य शब्दभेदप्रकाशोऽखिलवाङ्मयार्थः ॥

समाप्तिवा० । अव्ययानयया दोषा शब्दो वाऽत्र प्रचक्ष्यते ॥ इति शब्दभेदप्रकाशः ॥

वषयः । शब्दानां विशेषप्रतिपादनम् यथा अगार आगारः जम्बूकः जम्बुकः शम्बूकः शम्बुक इत्यादि ।

CCXXVI.

Annapūrṇāśṭottara-śata-nāma Stotra. A hymn in praise of Annapūrṇā, a form of Durgā, in which one hundred and eight epithets appropriate to her are worked out into verses. This is said to be a fragment of the Tantra named *Śiva-Rahasya*, but it does not occur in No. 233.

२२४ । अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्र० ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनद्वय । प० ६ । पङ्क्ति०—६ । श्लो०—? । अ० वल्लीयं । आ०

कागजः । कां—? । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं

समाप्तिर्वा । तेषां मुक्तिर्भवत्येव मङ्गले मदनुग्रहात् ॥

इति शिवरहस्ये सप्तमांशे अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । अन्नपूर्णाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रं ।—

CCXXV.

Ulkādi-svarūpa. Extraordinary physical phenomena, such as meteors, rain-bows, multiplicity of moons, spontaneous fires in forests, their nature and causes, and prayers for alleviating their evil effects. The work is incomplete; it is probably a part of one of the Tantras.

२२५ । उल्कादिस्वरूपः ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धद्वय । प० १८ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो०—? । अ० वल्लीयं । आ०

कागजः । कां—? । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । तत्र प्रथमतः उल्का तत्स्वरूपमाह—

समाप्तिर्वा । खण्डितं ।

विषयः । प्रथमा शान्तिः द्वितीया शान्तिः तृतीया शान्तिः चतुर्थी शान्तिः पञ्चमी शान्तिः षष्ठी शान्तिः सप्तमी शान्तिः सामान्या शान्तिः प्रतिसूर्य्यकः परिधान्यकाराद्भुतानि आयाद्भुतं सन्ध्याद्भुतं दिवानक्षत्रदर्शनाद्भुतं दृष्ट्याद्भुतानि मेघाद्भुतं विद्युत् दिग्दाहः चन्द्रोत्पात इन्द्रधनुः निर्घातदण्डद्विष्टात्पातादि अन्तरीक्षोत्पातादयश्च निरूपिताः ।

CCXXVI.

Jyotis-sāra. The elements of Astronomy. By Halāyudha Miśra.

२२६ । ज्योतिःसारः ।

ग्रन्थकारः हलायुधमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धद्वय । प० ११ । पङ्क्ति० ५-७ । श्लो०—? । अ० वल्लीयं ।

आ० कागजः । कां—? । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रां वाक्यं । मेढ्रस्थाने शिखाकारमाधारे कनकप्रभं । नाभिस्थं सूर्यविष्णुतं तरुणादित्यवचसे ।
समाप्तिर्वा । —परिहरेत् षष्ठोमिह द्वादशो । इति सर्वसम्मतहलायुधमित्रहृतज्योतिः-
सारः समाप्तः ॥

विषयः । ग्रहनक्षत्रादिनिरूपणं ।

CCXXVII.

Shatchakra-bheda. Adoration of the female energy, Śakti, through the medium of mystic diagrams. By Puṇḍarīka.

२२७ । षट्चक्रप्रभेदः ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १० । पङ्क्ति० ३-६ । स्तो०—? । अ० नागरं ।
आ० कागजः । कां—? । स्थां नवद्वीपकण्ठनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रायः ।

प्रां वाक्यं । अथ तन्त्रानुसारेण षट्चक्रादिक्रमोक्तः । तन्यते परमानन्दनिर्वादप्रथमाङ्कुरः ॥

समाप्तिर्वा । —नरो नृत्यते । इति श्रीपूर्णानन्दविरचितः षट्चक्रप्रभेदः समाप्तः ॥

विषयः । मूलाधारादिचक्राणां विवरणम् ॥

CCXXVIII.

Varadā Tantra. This MS. is probably incomplete. The following are the contents of the first eight chapters ; 1st. mystic mantras of Kālī and Dakṣiṇā Vidyā ; 2nd. diurnal duties of Śāktas ; 3rd. the mode of attaining perfection in the Kālī mantra ; 4th. time appropriate for the attainment of that perfection ; 5th. certain mantras of Kālīkā for the attainment of special objects ; 6th. Yoni Mudrā or the mystic diagram of the female energy ; 7th. worship of the spiritual guide ; 8th. astrological influence on the mantra for the worship of Kālīkā.

२२८ । वरदातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० ४-६ । स्तो०—? । अ० वज्रीयं ।

आ० कागजः । कां—? । स्थां नवद्वीपकण्ठनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रायः ।

प्रां वाक्यं । देवदानवगर्भसेवितं त्रिदशेश्वरं । उवाच विनयविष्टा पार्वती पार्वतीपतिं ।

देवता । देवदेव महादेव जगदानन्दकारक । कालिका वरदा देवी कथं भवति तद्वद ॥

समाप्तिर्वा । यदि प्रकाशिता न स्यात् त्रिगुणा परमेश्वरी । प्रकाशिता च सा देवी सर्वनाश-
करी मता ॥ इति वरदातन्त्रे अष्टमः पटलः ॥

विषयः । अष्टाष्टो पटलानि विद्यन्ते । प्रथमे कालीमन्त्रदक्षिणाविद्यामन्त्रकथनं । द्वितीये
नित्यनैमित्तिकलक्षणं । तृतीये कलौ कालीमन्त्रपुरस्सरप्रशंसा । चतुर्थे
तदीयपुरस्सरस्य कालनिरूपणं । पञ्चमे राज्यलाभार्थं कालिकायास्त्राक्षर-
मन्त्रसाधनं । षष्ठे योनिमुद्राकथनं । सप्तमे गुरुपूजाविधिः । अष्टमे कालिकाया-
मन्त्रकालमन्त्रगुणकथनं ।

CCXXIX.

Vīra Tantra. This is likewise incomplete. Its contents are ; 1st. the spiritual guide ; 2nd. the worship of Tārā ; 3rd. derivation of cer-
tain mystic mantras ; 4th. those appropriate to particular individuals ;
5th. the mode of attaining perfection in them ; 6th. desirable objects de-
fined ; 7th. worship of Dakṣiṇā Kālī ; 8th. and 9th. isoterics of the
Śākta secret science ; 10th. controul over the passions ; 11th. char-
acteristics of the mahā-vīra, or the great hero in this form of reli-
gious worship ; 12th worship of Mahā-vidyā ; 13th. worship of Ugra-
chandā ; 14th. vocabulary of mystic mantras ; 15th. means and obser-
vances for the attainment of supernatural powers, for the distruction
of enemies, securing the affection of woman. &c. &c.

२२६ । वीरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ७० । पङ्क्ति० ४-६ । स्तो०—? । अ० वल्लीयं ।

आं कागजः । कां—? । स्थां नवद्वोपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । शम्भो सर्वविचारवर्षचतुरः सर्वागमानां निधिस्त्वं दाता सत्सत्फलैकनिपुणस्त्वं-
ब्रह्म बन्धोऽपि च । देव त्वज्ज्ञानपारे प्रभवति न हि यत्तादृशं कार्यरूपं तन्नै-
वास्ति न जायते सम पुनर्वाच्यं विचार्यं गुरो ॥

यदुक्तं भवता तन्व तत् सर्वदुःखसिद्धिदं ।

विना पापैर्विना दुःखैस्तत्सिद्धिं ब्रूहि मे प्रभो ॥

समाप्तिर्वा । खण्डितं ।

विषयः । पञ्चदशपटलान्यत्र सन्ति । तत्र १ गुरुरहस्यं । २ ताराप्रकरणं । ३ मन्त्रो-
द्धारः । ४ सपर्याक्रमः । ५ पुरस्सरविधिः । ६ काम्यकर्मनिर्णयः । ७ दक्षिण-
कालिकाप्रकरणं । ८ गुप्तविधिरहस्य । ९ व्यसमसंज्ञादिकथनं । १० नि-

ग्रहकथनं । ११ महावीरक्रमः । १२ । महाविद्यानुष्ठानं । १३ उग्रचण्डाप्रकरणं ।
१४ मन्त्रकोषादिकथनं । १५ रुक्प्रतिकारः ।

CCXXX.

Vimalā Tantra. Mystic rites to be celebrated with wine, women, &c.

२३० । विमलातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ११ । पङ्क्ति० ६-५ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । कां—? । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । शिव उवाच । प्रचण्डचण्डिकाविद्या त्वयोक्ताऽधिगता मया ।

सम्प्रति श्रोतुमिच्छामि वीराणां नित्यकर्म यत् ॥

यस्यानुष्ठानमात्रेण व्रजेत् तत्पुण्यमादतः ॥

समाप्तिवा० ।—प्रचण्डचण्डिका देवी तस्य सर्वं विनाशयेत् ॥

इति श्रीविमलातन्त्रे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । सप्त पटलान्यत्र विद्यन्ते । प्रथमे ग्राम्यव्यवहारेण सुकीयस्त्रिया शक्तिसाधनं
देव्याऽभिहितं । द्वितीये परकीयस्त्रिया शक्तिसाधनं । तृतीये योगान्तरकथनं
चतुर्थे गौर्यास्तवक्रमप्रश्नोत्तरे । पञ्चमे प्रचण्डचण्डिकाकवचं । षष्ठे कुलाचा-
रविषयकप्रश्नोत्तरे । सप्तमे कुलाचारविवेकः ।

CCXXXI.

Durgā-pujā-vidhi. Manual for the performance of the Durgā Pujā.

२३१ । दुर्गापूजाविधिः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ४१ । पङ्क्ति० ६ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । शकाब्दाः १५७६ । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ नवम्यादिकल्पः ।

समाप्तिवा० । ततो दशान्यूनब्राह्मणान् भोजयेत् इति ।

इति वार्षिकशरत्कालीनदुर्गापूजाविधिः ।

विषयः । यथाक्रमं जयदुर्गापूजानुष्ठानविवरणं ।

CCXXXII.

Kālī-pujā-vidhi. Guide to the performance of the Kālī Pūjā.

२३२ । कालीपूजाविधिः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १९ । पङ्क्ति० ५ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं ।

आं कागजः । कां—? । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । तत्वादौ स्नामादिकं विधायेत्यादि ।

समाप्तिवां । यथा सुखं विश्वरेत् । इतिकालीपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । कालिकाया ध्यानमन्त्रादिकथनं ।

CCXXXIII.

Śiva-rahasya. A compilation from the Tantras on the devinity and worship of Śiva. Anonymous.

२३३ । शिवरहस्यं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २६० । पङ्क्ति० ६-१९ । स्तो०— । अ० वङ्गीयं ।

आं कागजः । कां—? । स्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । ऋषय ऊचुः । सूत वेदार्थतत्त्वज्ञ शिवध्यानपरायण ।

भुक्त्युपायं वदाम्भ्यं कृपास्त्रो मुनिसत्तम ॥

समाप्तिवां । —अद्वयः स्मरणोयौ ॥ १०२२ ॥

इति श्रीशिवरहस्ये सप्तमांशे शिवगौरीसंवादे काशीप्रभावकथनं नाम
एकोनविंशोऽध्यायः ॥

विषयः । शैवाचैनजपनहोमपुरस्करणमन्त्रोद्धारयन्त्रोद्धारस्तवकवचादीन्यत्र वर्तन्ते एतेषां वि-
चारपूर्विका व्यवस्था च वर्तते ।

CCXXXIV.

Durgā-bhakti-laharī. An eulogium on faith in Durgā. By Ra-
ghúttama Yati.

२३४ । दुर्गाभक्तिलहरी ।

ग्रन्थकारः । रघूत्तमतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २६ । पङ्क्ति० ५-६ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं । आं

कागजः । शकाब्दाः १६६७ । स्या० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा०वाक्यं । निःशरीरोऽपि भगवान् सशरीरोऽभिजायते । यो भक्तद्वयया देवस्तं वन्देऽहं सनातनं ।
स्त्रीपुंसादिवपुर्द्धत्ते देवतिर्याङ्वराकृतिः । निराकृतिरपौशानो नटवत् यःसनोऽवतु ॥
समाप्तिवां । इति सकलजगद् विभक्तिं या सा मधुरिपुमोहकरोन्द्रियस्वरूपा ।
रमयति च हरं शिवास्वरूपा वितरतु वो विभवं शुभानि माया ॥
विषयः । दुर्गाभक्तिमाहात्म्यादिकथनं ।

CCXXXV.

Mahānīla Tantra. On the devinity of Śiva and Śakti, and their mantras.

२३५ । महानीलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८६ । पङ्क्ति० १-७ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं ।
आं कागजः । कां—? । श्यां नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।
प्रां वा० । कैलाशशिखराकूटं देवदेवं जगद्गुरुं । सदा स्मेरमुखी दुर्गा पप्रच्छ नगनन्दिनी ।
समाप्तिवां । यथा शक्त्या तु दीयेत देशकालानुरूपतः । न चित्तशायं कुर्वीत न शाठंक्रुरते सुधीः ।
इति सहानीलतन्त्रे हरगौरीसंवादे एकविंशः पटलः ।
विवरणं । शिवशक्तिप्राधान्ययोगस्वरूपादिनिरूपणं ।

CCXXXVI

Tārā pradīpa. A compendium, in five chapters, on the principles of the Śākta faith, and the rules to be observed in the worship of Tārā. By Lakshmaṇa Deśika.

२३६ । ताराप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः ।
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ६-७ । स्तो०—? । अ० वङ्गीयं ।
कागजः । कां—? । श्या० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।
प्रा०वाक्यं । पञ्चाशद्वर्णभेत्ता सकलगुणमयो नादचिद्रूपसाक्षी व्यापी सत्ता विधाता परमगुरुतरो
निष्कलो निर्विकारः । आधारे लिङ्गनाभौ हृदि गलवदने भालदेशे खभावर्थाप्रो
यो रामभद्रः स जयति नितरां योगिनां ज्ञानगम्यः ।
नत्वा वेदाभ्युपारं द्विजकुलतिलकं व्यासदेवं विधानैर्लोकाणां धर्महेतौ कलि-
भवविभवे तारणार्थं प्रयत्नात् । स्वच्छं सत्कारभूतं त्रिविधजनहितं मन्त्रतन्त्रादिगुह्यं
व्याचचे भव्यमुक्तिवरयजनविधौ शास्त्रमेतत् समन्नात् ॥

समाप्तिवा० । एतद्रहस्यं परमं कथितं प्रतिगोपितं । न दद्यात् भक्तिहीनाय निर्धनाय कदाचन ॥

इति श्रीलक्षणदेशिकविरचिते ताराप्रदीपे नानामन्त्रकथनं नाम पञ्चमः पटलः ।

विषयः । १ पटले मन्त्रसाधनविवरणं । २ पूजासङ्केतकथनं । ३ मन्त्रसङ्केतकथनं ।
४ साधनसङ्केतः ॥ ५ नानामन्त्रकथनं ।

CCXXXVII.

Kārtavīrya-dīpadāna Paddhati. Rules for dedicating lighted lamps to Kārta-vīrya. By Lakshmaṇa Deśika.

२३७ । कार्तवीर्यदीपदानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः लक्षणदेशिकः ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धञ्च । प० १६ । पङ्क्ति० ७-९ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कार्तवीर्यदीपदानप्रयोगः । तत्र वसन्तशिशिररहेमन्तऋतुषु वर्षाशरदोर्वा ।

वैशाखश्रावणाश्विनकार्तिकमागेशोर्षपौषमाघ फाल्गुनमासेषु ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीकार्तवीर्यदीपदानपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । कार्तवीर्यप्रीत्यर्थकदीपदानविवरणं ।

CCXXXVIII.

Kālyashtaka. A hymn to Kālī. from the *Dakṣiṇā-Kālī-Kalpa.* By Viṣṇu.

२३८ । काल्यष्टकं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ३-८ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच ॥ सुखासोनं जगन्नाथं कैलासे गिरिजैकदा । आलिङ्ग्याह कथं वासं
दत्वाऽङ्गाङ्गेय वच्चे ॥

समाप्तिवा० । वाचा वृद्धस्तिसमो गजवाजिवृन्दसंसेवमानचरणो दिवि मोदते च ।

इति श्रीदक्षिणकालिकाकल्पे विष्णुना विरचितं काल्यष्टकं समाप्तं ।

विषयः । कालिकासुतः ।

CCXXXIX.

Sanatkumára Tantra. A Vaishṇava Tantra, attributed to Sanat-kumára, one of the earliest Rishis. Its contents are ; 1st. mantra of Viṣṇu ; 2nd. 3rd. & 4th. worship of Kriṣṇa ; 5th. mystic mantras of Viṣṇu ; 6th. mystic mantras of Gopála ; 7th. the form in which Gopála should be worshipped ; 8th. Homa &c. explained ; 9th. a charm for overcoming evils of every kind ; 10th. ritual for attaining perfection in the mantras ; 11th. initiation in the mantras.

२३८ । सनत्कुमारतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः सनत्कुमारः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २८ । पङ्क्तिं ६ । स्तो० ५०४ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नमः कनककिञ्जल्कपीतनिर्मलवाससे । महावीजरिपुस्कन्धसृष्टचक्राय चक्रिणे ॥

सुविविक्ते वने रम्ये सिद्धचारणसेविते । सनत्कुमारं नमस्य पप्रच्छेदं पुलस्तकः ।

समाप्तिवा० । दक्षिणाभिमुखं दृष्ट्वां दोलयेद् यः समाहितः ।

लक्ष्मीस्तस्य गृहं साक्षात् त्रिसन्धं न विमुञ्चति ।

इति सनत्कुमारीयतन्त्रे एकादशः पटलः ।

विषयः । १ विष्णुमन्त्रकथनं । २-३-४ श्रीदृष्ट्यपूजादिकथनं । ५ श्रीदृष्ट्यविषयकमन्त्रान्तरकथनं । ६ गोपाक्षमन्त्रकथनं । ७ गोपाक्षपूजाकथनं । ८ होमादि-

निर्णयः । ९ त्रैलोक्यमङ्गलकवचं । १० पुरस्सरणविधानं । ११ दोक्षाविधिकथनं ।

CCLX.

Tantra Ratna. This MS. is incomplete ; it contains 5 Patalas on the following subjects : viz. secret congregation ; time for initiation ; mystic diagrams ; rituals ; regulation of the breath and gesticulation during worship. By Śrīkriṣṇa Vidyāvágīśa.

२४० । तन्त्ररत्नं ।

ग्रन्थकारः श्रीदृष्ट्यविद्यावागीशः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २९ । पङ्क्तिं ११- । स्तो० १८०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नित्यामन्दां परां वन्द ब्रह्मरूपां गुणाश्रयां । सर्वभूतमयीन्देवी श्रीमत्तिपरसुन्दरीं ।

पुराणकरणं वन्दे गणेशं पार्वतीसुतं । यस्य स्मरणमात्रेण विघ्ना दूरेभवन्ति हि ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १ चक्रविचारः । २ दीक्षाकालनियमः । ३ सर्वतोभद्रमण्डलादिकथनं । ४ साङ्ग
पूजनादिविधानं । ५ मातृकान्यासादिकथनं ।

CCLXI.

Devī Upanishad. On the preeminence of the Devī as the supreme
devinity.

२४१ । देव्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० २ । पङ्क्तिं ६-७ । स्तो० ५० । अ० षड्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकास्त्यश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ओं सर्वे देवा देवीमुपतस्थुः । काऽसि त्वं महादेवी साऽब्रवीदहं ब्रह्मस्वरूपिणी ।

मत्तः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगत् शून्यञ्चाशून्यञ्च अहमानन्दानानन्दौ ।

समाप्तिवा० । प्राणप्रतिष्ठायां जपत्वा प्राणानां प्रतिष्ठा भवति भौमाश्विन्यां महादेवीसन्निधौ जपत्वा
महामृत्युं तरति महामृत्युं तरति य एवं वेद इत्युपनिषत् । इति देव्यथर्वण
शीर्षं सम्पूर्णं ।

विषयः । देवाः जगत्कर्तृत्वादिप्रतिपादिनौ ब्रह्मविद्या ।

CCLXII.

Śakti-ratnākara. A work of the Tantra class in five chapters.
Contents : 1st. an enquiry into what is Brahma ; 2nd. the true nature of
Durgā ; 3rd. the merits of her many names ; 4th. the merits of wor-
shipping her ; 5th. the nature and attributes of Mahāvidyā.

२४२ । शक्तिरत्नाकरः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्तिं ६ । स्तो० २२६ । अ० षड्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्त्यश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । या शक्तिर्गिरिशस्य चक्षुरधिका दृष्टिः परा शम्भवी कण्ठे गीः श्रवणे रवा च रसना-

मध्ये रसैकात्मिका । ग्राणे याऽपि च गन्धिका किमपरं प्राणात्मिका मानसे । वन्दे तं ।
त्रिगुणैकवन्दितपदां भूयोऽपवर्गप्रदां ।

समाप्तिवा० । गकारः सिद्धिदः प्रोक्तो रेफः पापस्य दाहकः ।

उकारः शम्भुरित्युक्तस्त्रितयात्मा गुरुः परः ।

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।

गुरुदेवात् परं नास्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः ।

इति शक्तिरत्नाकरे श्रीविद्यामहाविद्यानिरूपणं नाम पञ्चम उक्तासः । समाप्तश्चायं-
ग्रन्थः ।

विषयः । १ ब्रह्मनिरूपणं । २ दुर्गास्वरूपनिरूपणं । ३ भगवत्या नाममाहात्म्यं । ४ दुर्गारा-
धनमाहात्म्यं । ५ महाविद्यानिरूपणं ।

CCLXIII.

Urdhāmnāya Sanhitā. A treatise on modern Vaishṇava faith, attributed to Nārada. Its contents are ; 1st. faith in the spiritual guide ; 2nd. incarnations ; 3rd. derivation of the mystic mantra for the worship of Gaura and Chaitanya ; 4th. praise of the *tulasī* plant ; 5th. praise of the river Ganges ; 6th. worship of the spiritual guide ; 7th. hymn to Nārāyaṇa ; 8th. praise of Gayā as a place of pilgrimage ; 9th. praise of the month Kārtika, as the season meat for the performance of religious acts ; 10th. various sects of Vaishṇavas ; 11th. worship of Vaishṇava saints ; 12th. offences against the Vaishṇava religion.

२४३ । ऊर्ध्वाम्नायसंहिता ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४ । पङ्क्तिं ९ । स्तो० २५२ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कदाचित् सुखमासीनं नारदं मुनिसत्तमं । पप्रच्छ नियतो भूत्वा व्यास लीकनमस्कृतः ॥

महामुने कथय मे विष्णुभक्तिमनुत्तमां । विष्णुभक्तिञ्च कात्स्न्येन अवतारगुणान्विता ।

समाप्तिवा० । अष्टादशपुराणानि महाभारतमेव च । युत्वा यत् फलमाप्नोति तदूर्ध्वाम्नायसंश्रवात् ।

प्रत्यहं पूजनं कुर्वीत पुस्तकस्य तु वैष्णवः । लक्ष्मीनारायणगृहे संस्थाप्य भक्तिभावतः ॥

इत्यूर्ध्वाम्नायसंहितायामपराधकथनं नाम द्वादशोऽध्यायः ।

इत्यूर्ध्वाम्नायसंहिता समाप्ता ।

विषयः । १ गुरुभक्तिकथनं । २ अवतारकौत्तनं । ३ गौरमन्त्रोद्धारः । ४ तुलसी-
माहात्म्यवर्णनं । ५ गङ्गामाहात्म्यं । ६ गुर्वादपूजाकथनं । ७ नारायणस्तवः ।
८ गयामाहात्म्यं । ९ कार्तिकमासमाहात्म्यं । १० दैव्यवर्गगणनं । ११ वैष्णव-
सङ्खावारपूजा । १२ अपराधकथनं ।

CCXLIV.

Tantra-gandharva. An elaborate treatise on the various subjects of Śākta religious observances, attributed to Dattātreyā, author of one of the original Smritis.

२४४ । तन्त्रगन्धर्वः ।

ग्रन्थकारः दत्तात्रेयः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १८३ । पङ्क्तिं ६ । श्लो० ४५७५ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रौतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यं वदन्त्यमलात्मानः पुरुषं प्रकृतेः परं । चिद्रूपं परमानन्दं वन्दे तं विघ्ननाशनं ।

भर्तारं गुणवृद्धिशून्यमचलं गत्वाऽभिसारक्रमादिव्यन्तो कुलवर्त्मनैव गुणवत्यानन्दमात-
न्वती । श्वेते सुप्रभुजङ्घपोतकुटिला या मेरुमूलं गता सूते जन्तुशतानि तानि मुर-
जिन्मुक्ष्यानि पायादसौ ।

समाप्तिवा० । अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनं । तस्मादेवं विदित्वैव कैवल्यं फलमश्नुते ।

इति तन्त्रगन्धर्वे द्वित्रिवारिंशत् पटलः ।

विषयः । १ देवीं प्रति महादेवस्य गीतमोक्तशास्त्रादीनामनादेयत्वकथनं । २ शक्ति-
मन्त्रकथनं । ३ पञ्चमोविद्यामाहात्म्यं । ४ त्रिपुराकवचः । ५ त्रिपुर-
सुन्दर्यायन्त्रादिकथनं । ६ त्रिपुरादेव्यः पूजादिकथनं । ७-८-९
१० षोडशमाहकान्यासकथनं । ११ करशुद्धादिकथनं । १२ षोडशोपचारपू-
जादिकथनं । १३ साङ्गवह्निद्योगविधानं । १४ खेचर्यादिनानाविधमुद्राकथनं ।
१५ पूजोपचारकथनं । १६ मयविशेषादिकथनं । १७ प्रकटादिशक्तिविशेष-
पूजनं । १८ जपविधानं । १९ वटुकादिविधानं । २० —२१-२२ शेषिकादेव्याः
पूजनादिविधानं । २३ कुमारीपूजाकथनं । २४ तत्फलकथनं ।
२५ पुण्यचेवादिकथनं । २६ गुरुशिष्यलक्षणकथनं । २७ दीक्षाविधानं । २८-२९
पुरस्सरणविधानं । ३० हंसमन्त्रजपकथनं । ३१ होमविधानं । ३२ मुद्रा-
धारणविधिः । ३३ पूजाधिष्ठानस्थानकथनं । ३४ कुलाचारादिकथनं ।
३५ रात्रौ शक्तिविशेषपूजाकथनं । ३६ कुलपूजाकथनं । ३७ ३८ शक्ति-

माहात्म्यं । २९ कौलाचारकथनं । ४० शिवशक्तिज्ञानं । ४१-४२ तत्त्वज्ञान-
कथनं ।

CCXLV.

Kula-chúdá-maṇi Tantra. This MS. is incomplete. Its subject is the adoration of the Devī through the medium of wine, women &c. It is one of the text books of the Kaulas, a sect of lecherous drunkards.

२४५ । कुलचूडामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० २२ । पङ्क्तिं ५ । स्तो० ४६० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । असङ्ख्या त्रिपुरा देवि असङ्ख्याता च कालिका ।

वागीश्वरी तथाऽसङ्ख्या तथा चाप्यकुलाकुला ॥

मातङ्गिनी तथा पूर्णा विमला चण्डनायिका ।

त्रिपुरैकजटा दुर्गा या चान्या कुलसुन्दरी ॥

वैष्णवं गाणपत्यञ्च तथा सौरमतं तथा । शैवं शङ्करजतञ्च यत्किञ्चिद्भूतसम्भवं ॥

समाप्तिदा० । खण्डितं ।

१ पटले कुलतन्त्रप्रशंसा । २ कौलकर्तव्यानुष्ठानकथनं । ३ कुलशक्तिपूजा-

विधानं । ४-५-६ कौलिकानुष्ठानविशेषः । ७ महिषमर्दिन्या स्रवादिकथनं ।

CCXLVI.

Kankála-málini Tantra. An original Tantra in fifty thousand verses. The portion found contains: 1st. the relation of the Devī to the letters of the alphabet; 2nd. the mystic diagram of the *Yoni*; 3rd. adoration of the spiritual guide; 4th. the mantra of Mahákálí; 5th the mode of praying with it.

२४६ । कङ्कालमालिनीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धम् । प० २८ । पङ्क्ति० ६ । स्तो० ६७६ । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्री भेरव्युवाच । त्रिपुरेश महेशान पार्वतीप्राणवक्त्रम् ।

जगद्वन्य शूलपाणे वर्णानां कारणं वद ॥

समाप्तिवा० । प्रत्यहं प्रजपेदादौ तदा सिद्धिः प्रजायते । सत्यं सत्यं परं सत्यं सत्यपूर्वं समीरितं ।
इति दक्षिणाम्नाये सार्द्धलक्षग्रन्थे कङ्कालमालिनोतङ्गे पुरश्चरणादिकथनं नाम पञ्चम
पटलः ।

विषयः । १ अकारादिवर्णानां शिवशक्तिस्वरूपकथनं । २ योनिमुद्राकथनं । ३ गुरुपजा-
ततत्त्वचादिकथनं । ४ महाकालोमन्त्रकथनं । ५ पुरश्चरणविधानं ।

CCXLVII.

Guru Tantra. The spiritual guide, his character and adoration.

२४७ । गुरुतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवोनं परिशुद्धम् । प० २२ । पङ्क्ति० ४ । स्तो० २६४ । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं । शङ्करं रहसि प्रीत्या पप्रच्छ परमेश्वरी ।
श्रीदेयुवाच । देवदेव जगद्वन्य सृष्टिस्थित्यन्तकारक ।
परमेश महेशान सर्वभूतहिते रत ॥

समाप्तिवा० । इत्युक्तं मम तन्त्रराजमतुलं पुण्यं यशस्यं कृती नित्यं शम्भुमहेश्वरीगुरुपदं ध्यात्वा
सदा वै पठेत् । तस्यासीत् किल भक्तिशक्तिवटिता मुक्तिः करस्यायिनी । वश्य याति
महोपतिः प्रतिदिनं लक्ष्मीशरोऽयं भवेत् ॥ इति श्रीगुरुतन्त्रे पञ्चमः पटलः ॥

विषयः । गुरुध्यानपूजामाहात्म्यादिकथनं ।

CCXLVIII.

Brahmīṇḍa-jñāna Tantra. A Tantra on the origin and destruction of the universe, and the knowledge of the devine essence.

२४८ । ब्रह्माण्डज्ञानतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः ।

विवरणं । नवोनं परिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ६ । स्तो० २४० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्य० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेव जगद्गुरुं । पृच्छत्येव उमा देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ।

कुतः सृष्टिर्भवत्येव कुतः सृष्टिर्विनश्यति । ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितं ।
समाप्तिवा० । पुण्याह्नानिमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।

निन्दका यान्ति नरकं नाहं त्रामि महेश्वरि ।

इति श्रीपार्वतीश्वरसंवादे ब्रह्माण्डज्ञानमहाराजतन्त्रे पञ्चमः पटलः ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वनिरूपणं ।

CCXLIX.

Uttara Tantra. This treatise includes ten chapters on the following subjects of the Śākta faith, viz: 1st. duties of the faithful ; 2nd. the mode of performing them ; 3rd. proper persons for initiation into the faith ; 4th. discription of *Kula-Śakti* ; 5th. the peculiarities of the persons who are fit to worship her ; 6th. different forms of Śakti ; 7th. praise of Śakti ; 8th. praise of a disgustingly obscene form of worship called *Sayambhu-kusuma* ; 9th. different forms of seats proper during worship ; 10th. praise of sacrifice.

२४९ । उत्तरतन्त्रं ॥

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ११ । पङ्क्ति० ६ । स्तो० २१० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । वक्षःस्थले समासीना देवी पप्रच्छ शङ्करं ।

भगवन् साधकानाञ्च कथयस्व क्रियाविधिं । श्रुताणि सर्वतन्त्राणि यामलादीनि वै प्रभो ।

कुदापि न श्रुतो देव क्रियाया विधिरुत्तमः ।

समाप्तिवां । ताम्रपात्रे कलापे वा श्मशानकाठनिर्मिते । शनिभौमदिने वाऽपि न वारे मृतसम्भवे ।

इत्युत्तरतन्त्रे हरपावतीसंवादे दशमः पटलः ।

विषयः । १ क्रियाविधानं । २ प्रयोगः । ३ पात्रनिर्णयः । ४ कुलशक्तिकथनं । ५ कुल-

साधकलक्षणं । ६ कलाप्रशंसा । ७ शक्तिप्रशंसा । ८ स्वयम्भूकुसुमसाक्षात्प्राप्तिः ।

९ आसनविधानं । १० बलिप्रशंसा ।

CCL.

Hatha-dīpikā. A Yoga manual, by Svātmārāma. Its contents are ; 1st. overcoming of the passions and regulation of habits ; 2nd. regula-

tion of the breath ; 3rd. mystic diagrams ; 4th. the highest form of meditation.

२४८ । हठदीपिका ।

ग्रन्थकारः स्वात्मारामः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४४८ । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीआदिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।

विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छोरधिरोहणीव ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथमात्मारामेण योगिना । केवलं राजयोगाय हठविद्यापदिश्यते ॥

भ्रान्त्या बद्धमतध्वान्तराजयोगमजानतां । हठप्रदीपिकां धत्ते स्वात्मारामः क्षपाकरः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः—? । १ यमनियमासनलक्षणं । २ रेचकादिप्राणायामलक्षणं । ३ खेचर्यादिमुद्रा-
कथनं । ४ समाधिक्रमकथनं । अत्र किञ्चिन्नूनचत्वारः पटलाः सन्ति ।

CCL.

Adbhuta-Charita. Terrestrial, atmospheric and celestial portents, and the mode of overcoming their evil effects by mantras and religious observances.

२५० । अद्भुतचरितं ।

ग्रन्थकार ईश्वरः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २९२ । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । दुर्निमित्तान्यथो वक्ष्यैष्टुष्वन्तु मुनिपुङ्गवाः ।

येषां यद्ग्रहदोषैश्च तेषां शान्तिं यथाक्रमात् ॥

समाप्तिवा० । चन्द्रमण्डलकद्वन्द्वं उल्कावज्रप्रपातनं । दर्शने राष्ट्रदुर्भिक्षं मरकं वृषतिक्षयः ॥

इतीश्वरभाषिताद्भुतचरितं समाप्तं ॥

विषयः । भौमदिव्यान्तरोक्षविधेयात्पाततच्छान्तिकथनं ।

Dattātreyā Sañhitā. A work of the Tantra class, on the details for the performance of Yoga, or meditation for the attainment of perfection in this life. By Dattātreyā.

२५१ । दत्तात्रेयसंहिताः ।

ग्रन्थकारः दत्तात्रेयः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २२५ । अ० वङ्गीयं । अ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यश्रुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ऋसिंहरूपिणे चिदात्मने सुखस्वरूपिणे ।

पदैस्त्रिभिस्तदादिभिर्नभोऽपि तायते नमः ॥

साङ्गतिर्मुनिवर्योऽसौ भूतले योगमिच्छया ।

सकलञ्च परिभ्रम्य नैमिषारणमाप्तवान् ॥

सुगन्धि नानाकुसुमैः स्वादुसत्फलसङ्गतैः ।

शाखाभिः शोभितं पुष्पं जलकासारमण्डितं ॥

समुनिर्विचरंस्तत्र ददर्शास्य तरोरधः ।

वेदिकायां समासीनं दत्तात्रेयं महामुनिं ॥

समाप्तिवा० । महामायाप्रसादेन सर्वेषामस्ति तत् सुखं ।

एतत् सर्वं यथा युक्तं तदेव धारयेत्ततः ॥ इति दत्तात्रेयभाषिते योगप्रकरणे

दत्तात्रेयसंहिता समाप्ता ।

विषयः । योगाङ्गयमनियमादिवङ्गविधयोगोपायकथनं ।

Adbhuta-sāra. Terrestrial, atmospheric and celestial omens of approaching evils, such as earthquakes, meteors, comets, &c., and the means of obviating their mischievous effects. This work quotes No. CCLI. By Mahādeva Sarmā.

२५२ । अद्भुतसारः ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४८० । अ० वङ्गीयं । अ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यश्रुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीशपदद्वन्द्वं शास्त्राण्यलोक्य भूरिशः ।

लिख्यतेऽद्भुतसारोऽयं श्रीमहादेवशर्म्मा ॥

[१२५]

अथाद्भुतं । वसिष्ठसंहितायां ।

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि उत्पाताध्यायमुत्तमं ।

अन्यत्वं प्रकृतेर्यत्तत् साक्षादुत्पातसञ्ज्ञकं ॥

समाप्तिवा० । प्रभुः प्रथमकल्पस्य योऽनुकल्पेन वर्त्तते ।

न साम्परायिकं तस्य दुर्मतेर्विद्यते फलं ॥ इत्यद्भुतवारः समाप्तः ।

विषयः । दिव्यनाभसभूमिजत्रिविधोत्पातशान्तिकथनं ।

No. CCLIII.

Sārachintāmaṇi. A Tantra compilation on *Dikshā* or initiation in the mantras, and the rituals of S'ākta worship. By Bhavānīprasāda.

२५३ । सारचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः भवानोप्रसादः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १५४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५५४४ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । शकाब्दाः १७५४ । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीशिवसुन्दरीपदयुगं नित्यं हि ययोगिना

ध्यानासक्तहृदोऽप्यमो युगशतं नासादिताः सत्परं ।

तन्त्राणां कतिचिन्मतानि कियतां श्रीमद्भवानीप्रसा-

देनोद्धृत्य वितन्यतेऽर्चनविधिः श्रीसारचिन्तामणिः ॥

समाप्तिवा० । शृष्टे द्वेषो भवति च सत्यं मध्ये रोगो विलसति नित्यं ।

क्रोडे मृत्युं वदति मद्देशः क्रोडे शृष्टे बलते सुयशः ॥

क्रोडे सा * * * * सन्नाम मध्ये शृष्टे । इति समाप्तः ॥

विषयः । दीक्षाव्यवस्थाकडमादिचक्रादिविधिनित्यानुष्ठानपूजामन्त्रोद्घारादिबहुविधशक्तिविषयकानुष्ठानकथनं ।

No. CCLIV.

Gheraṇḍa Saṁhitā. A Tantra, in seven chapters, on *Upadesa*, or the mode of performing the Yoga form of S'ākta worship. By Gheraṇḍa.

२५४ । घेरण्डसंहिता ।

ग्रन्थकारः घेरण्डः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १९ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४५६ । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का० - ? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । आदीश्वराय प्रणमामि तस्मै येनोपदिष्टा षडयोगविद्या ।

विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छन् विधियोग एव ॥

एकदा चण्डकापालिर्गत्वा घेरण्डकुट्टिरं ।

प्रणम्य विनयाद्भक्त्या घेरण्डं परिपृच्छति ॥

चण्डकापालिरवाच ।

घटस्थयोगं योगेश तत्त्वज्ञानस्य कारणं ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि तद्वदस्व योगेश्वर ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं चण्ड समाधिं दुर्लभं परं ।

यज् ज्ञात्वा न पुनर्जन्म जायते भुमिमण्डले ॥

इति घेरण्डसंहितायां घटस्थयोगसाधने घेरण्डचण्डसंवादे समाधियोगो नाम

सप्तमोपदेशः ।

विषयः । १ उद्देशे धैत्यादिषट्कर्मकथनं । २ घटस्थयोगकथनं । ३ घटस्थयोगमुद्रा

प्रकरणं । ४ प्रत्याहारप्रयोगकथनं । ५ प्राणायामलक्षणं । ६ ध्यानयोगकथनं

७ समाधियोगः ।

No. CCLV.

Dakṣiṇá-Káliká-saṅkṣhepa-pujá-prayoga. A compilation, from divers Tantras, on the details of worshipping Dakṣiṇá Káli. By Harakumára Thákura. The author was a member of the Tagore family of Calcutta, and died about fourteen years ago.

२५५ । दक्षिणकालिकासङ्क्षेपपूजाप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः हरकुमारठाकुरः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० २६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४६८ । अ० वङ्गीयं । आ

कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । तत्रादौ प्रातरुत्थाय शय्यास्थः साधक उत्तराभिमुखो भूत्वा स्वनाभौ दक्षिण

हस्तोपरि वामहस्तं निधाय शिरःस्थसहस्रदलकमले शिवस्वरूपिणमित्यादि ।

समाप्तिवा० । कुमारीपूजनकर्मणः साङ्गतार्थं दक्षिणोमिदं रजतं कुमार्यै अहं ददे । तत्

अच्छिद्रावधारणं कुर्यात् । इति कुमारीपूजा ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः आसनशुद्धादिसहितपुस्तकप्रकरणदिविधानं ।

No. CCLVI.

Siddha-nāgārjunīya. – A Tantra on the attainment of supernatural powers, and the means of causing death by imprecation, and securing the good-will and affection of kings, women, &c. By Siddhanāgārjuna.

२५६ । सिद्धनागार्जुनीयः ।

ग्रन्थकारः सिद्धनागार्जुनः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७३ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १८०० । अ० वज्रीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यः शम्भुः परमात्ययः परशिवः कः कालाकालान्तलो

ध्यानातीतमनादिनित्यनिचयः सङ्कल्पसङ्कोचयेत् ।

आभासान्तरहासकः समरसः सन्मानसाबोधकः

सोऽयं सर्वहितं ददातु जगतां विद्यादिसिद्ध्यर्थकं ॥

समाप्तिवा० । ॐ नमो समुद्रतीरे वलिशिलिवाडोलागुडचोपीहा कण्डमाला भस्मान्तकरि
आधीया वेतालओमहारी शक्तिपुरे ॐ फट् स्वाहा ॥ ० ॥ एद मन्त्रमणिपाथ
तिने छेटरा २७ उगि येवलि इत्यादिदशमे ।

इति श्रीसिद्धनागार्जुनविरचिते कच्छपुटे सर्वसङ्ग्रहनाम एकविंशतितमः
पटलः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । मन्त्रसाधनं — वशीकरणं — राजादिवशीकरणं — मारणेच्चाटना-
दिप्रयोगः ।

No. CCLVII.

Yantra-Chintāmaṇi. A Tantra compilation, by Dāmodara, on fascinating, killing, paralyzing, &c., females, kings and enemies, by means of charms and mystic diagrams.

२५७ । यन्त्रचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः दामोदरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० १३२० । अ० वज्रीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यं ध्यायन्ति सुरासुराश्च निखिला यक्षाः पिशाचोरागाः

राजानश्च तथा मुनीन्द्रनिवहाः सर्वार्थदं सिद्धये ।

भक्तानां वरदा भयप्रदकरं पाशाङ्कुशलङ्कृतं

चक्षुश्चामरवीज्यमानमनिर्गमोऽहं श्रेष्ठे शङ्करं ॥

समाप्तिवा० । नित्यं नद्यां प्रदातव्यमष्टोत्तरसहस्रकं ।

परस्परं भवेत् द्वेषः सिद्धयोग उदाहृतः ॥

ॐ आमोदकि प्रमोदकि गौरि मे गौरि अमुकस्यामुकेन सह काकोलूकादिवत

कुरु कुरु स्वाहा ॥ समाप्तिश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । वशीकरणमारणस्तम्भनोच्चाटनादिविधानं ।

No. CCLVIII.

Kulārṇava Tantra. An original Tantra, attributed to S'iva. Contents : 1, creation and existence of humanity; 2, advantages of the Kulāchāra system of worship; 3, praise of Urdhāmṇāya and other Tantras on the subject; 4, derivation of mantras; 5, articles necessary for the *Kula* form of worship; 6, purification of those articles of sacrifice and of Vatuka; 8, Rules for drinking wine; 9, Yoga, as performed by the followers of the Kula system; 10, worship on particular auspicious days; 11, Rules of the Kula system; 12, adoration of the shoes of the spiritual guide; 13, characteristics of the spiritual teacher and the taught; 14, their trials; 15, attainment of power over mantras; 16, desirable objects; 17, name of the Guru, &c.

२५८ । कुलार्णवतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । नातिनवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ७९ । पङ्क्ति० ६ । स्तो० २२७० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकान्तास्थश्रीयुतवावुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । भगवन् देवदेवेश पञ्चवक्त्र विधायक । सर्व्वज्ञ भक्तिसुलभ शरणागतवत्सल ॥

कुलेश परमेशान करुणानृतवारिधे । असारे घोरसंसारे सर्व्वदुःखमलीमसे ॥

समाप्तिवा० । ऊर्द्धोन्मायः समाख्यातः समासेन च विस्तरात् ।

कुलार्णवमिदं प्रोक्तं योगिनामुपवर्णितं ॥

इति श्रीकुलार्णवमहारचस्ये सर्व्वगमोत्तमे सपादलक्षग्रन्थे पञ्चमखण्डे गुरुनाम-
वासनादिकथनं नाम सप्तदशोऽध्यायः ।

विषयः । १ जीवस्थितिकथनं । २ कुलमाहात्म्यकथनं । ३ ऊर्द्धोन्मायादिमाहात्म्यं ।

४ मन्त्रोद्धारादिकथनं । ५ कुलद्रव्यनिर्माणादिविधिः । ६ कुलद्रव्यसंस्कारादि-

कथनं । ७ वटुकादीनां बलिशक्त्यादिकथनं । ८ पानभेदादिकथनं । ९ कुल-

योगादिकथनं । १० विशेषदिवसपूजाकथनं । ११ कुलाचारविधिकथनं ।

१२ श्रीपादुकाभक्तिलक्षणकथनं । १३ गुरुशिष्यलक्षणकथनं । १४ गुरुशिष्य
परोक्षादिकथनं । १५ पुरस्खरणादिकथने । १६ काम्यकर्मकथनं । १७ गुरुनाम-
वासनादिकथनं ।

No. CCLIX.

Yogāvali Tantra. Tantric explanation of the Yoga dogma.

२५८ । योगावलितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १७ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २७२ अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । महादेव उवाच । एकीभूतं यथाऽऽकाशः शरीरं जायते तथा ।

पद्मं सप्तदलं चक्रं प्रमाणं द्वादशाङ्गुलं ॥

तस्य मध्यगते वायौ तदा गर्भः प्रजायते । वामचक्रे भवेन्नारी दक्षिणे पुरुषोत्तमः ॥

समाप्तिवा० । मूलाधारे पुनः पीत्वा पिङ्गलाय गुणद्वये ।

एवं कृत्वा महादेवि पुनर्जन्म न विद्यते ॥

इति योगावलीतन्त्रे हरगौरीसंवादे मोक्षसाधने पञ्चमपटले कुलदोपनी समाप्ता ।

विषयः । देहोत्पत्त्यादिनिरुक्तिपूर्वकं योगविशेषादिकथनं ।

No. CCLX.

Tantra-pramoda. Rules for the performance of the Homa for ini-
tiation into the Tantric doctrine.

२६० । तन्त्रप्रमोदः ।

ग्रन्थकारः रामेश्वरः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० २१ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ३६८ । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । योमाम्भोरुद्धमध्यमण्डलसन्नाथाङ्गविद्यातनीं

रक्ताच्छादनधारिणीं नवदिवानाथप्रभारूपिणीं ।

हस्ताभ्यामभयं वरं विदधतीमानन्दकन्दस्थलीं

वन्दे श्रीगुरुमङ्गनातनुमतीं तेजस्वीं सन्ततं ॥

यो जातः पृथिवीतले द्विजकुलयोतस्वतीनायके

राकानिर्मलशर्व्वरीपरिवृढः श्रीरामभद्रः कृती ।

ब्राह्मणजवशैर्यवीर्यनिचयेर्मह्यां महीयानसौ
विद्याभिः प्रतिवासरं कलुषितप्रत्यर्थिविद्वद्गणः ॥
न्यायालङ्कारनामा सुविदितसुकृताभेधिभूकीर्त्तिपूर्ण-
प्रक्षीणाङ्गवियामाकरकरनिकरो दिक्षु सर्वासु योऽयं ।
भट्टाचार्यः प्रसिद्धो निखिलजनपदे जङ्गुकन्याप्रतीरे
श्रान्तं खेयामराङ्घ्रिद्वयसरसिरुहध्यानधामैकबन्धुः ॥
दानैर्देन्यदरौघदारणपटुर्यो भूमिनाकौकसं
ख्यातश्च क्षितिमण्डलेश्वरगणैः संसेविताङ्घ्रिद्वयः ।
ज्ञात्वाऽयं क्रियतेऽखिलागममतं तस्य द्वितीयात्मज-
श्रीरामेश्वरशर्माणा सुविदुषा तन्त्रप्रमोदः शुभः ॥

समाप्तिवा० । रामेश्वरभूमिसुरकृते तन्त्रप्रमोदके ।

सङ्क्षेपदीक्षाविधिः सप्तमः पटलो गतः ॥ समाप्तस्यायं ग्रन्थः ।

विषयः । १ कुण्डविनिर्णयः । २ सुगादिनिर्णयः । ३ वक्रिसंस्कारः । ४ होमविधानं ।
५ सङ्क्षेपहोमविधिः । ६ हवनीयवस्तुप्रमाणादिकथनं । ७ सङ्क्षेपदीक्षाविधिः ।

No. CCLXI.

Sarasvatī Tantra. Contents: 1, means for vitalising mantras; 2, Yoni mudrá, or mystic diagram of the female emblem; 3, the goddess Kulluka; 4, the purification of the great bridge, &c.; 5, purification of the mouth; 6, the Yoga of life.

२६१ । सरस्वतीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —? ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १४० । अ० वङ्गीयं । स्था०
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । मन्त्रार्थं मन्त्रचैतन्यं योनिमुद्रां न वेत्ति यः ।

शतकोटिजपेनापि तस्य विद्या न सिध्यति ॥

देवदेव महादेव इति यत्पूर्वसूचितं ।

एतत्तन्त्रं महादेव कृपया वद शङ्कर ॥

समाप्तिवा० । एतत्तन्त्रं गृहे यस्य तत्राहं सुरवन्दिते ।

तिष्ठामि नात्र सन्देहो गोप्तव्यममरेष्वपि ॥ इति सरस्वतीतन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । १ मन्त्रचैतन्यकथनं । २ योनिमुद्राकथनं । ३ कुलुकाकथनं । ४ महासेतु-
शुद्ध्यादिकथनं । ५ मुखशोधनविधानं । ६ प्राणयोगकथनं ।

Siddhavidyā-dīpikā. On the cult of Dakṣiṇā Kālī, by S'aṅkara Āchārya, disciple of Jagannātha.

२६२ । सिद्धविद्यादीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० २७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ९७२ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । जाग्रत्स्वप्नसुषुप्ता च तुर्यतुर्योत्तरां परां ।

महाप्रकाशसुभगां वन्दे तां शोडशीं कलां ॥

सर्वसन्देहवेत्तारं सर्वागमविशारदं । जगन्नाथं गुहं वन्दे शिवधारेकवियहं ॥

समाप्तिवा० । भूचरखेचरसंयोगान्मूलाच्छक्तिं संशोध्य सेतुबन्धनमार्गेण पञ्चकारणत्यागान्नादा-
शमः । इति सिद्धविद्यादीपिकायां नवमः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । १, दक्षिणकालिकायाः कल्पः । २, तदीयपूजाविधिकथनं । ३, साधनविशेष-
कथनं । ४, पुनः पूजाकथनं । ५, मन्त्रोद्धारकथनं । ६, ७, ८, पुरस्चरणविधानं ।
९, नैमित्तिकानुष्ठानं ।

Āgamasāra. A compilation, by Raghumaṇi, on Tantric mysteries.

२६३ । आगमसारः ।

ग्रन्थकारः रघुमणिः ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितं । प० १०९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ६५२ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नमामि नागमस्तकञ्च शङ्खवत् करोज्ज्वलं ।

द्विजैकनिर्युतं वराभयापवर्जितोद्यतं ॥

समित्यरावशङ्करं तमोघ्नधामभाजनं ।

सवामभाक्कलत्रकं च खण्डपर्शनात्मकं ॥

नावयद्युम्नदानद्रुतदलिततलसद्बुद्धिविद्वत्समुद्यद्-

दारिद्र्याद्रावितारिद्रुमविलविलसत्सत्प्रतापैर्विगर्भः ।

व्यायालङ्कारवित्तिर्विविधवधवरत्रातदुर्बोधविद्या-

व्याख्यानावयबुद्धिव्यथितदिविषदाचार्यको रामभद्रः ॥

भट्टाचार्यस्य तस्य स्वगुणगणरविज्ञानगोत्रास्थगाढ-

ध्वान्तः खान्तान्तशान्तेन्द्रियविकृतिवशी यः सुतः षष्ठ आसीत् ॥

समाप्तिवा० । प्रीणयेदनया स्तुत्या जगन्नाथं जगन्मयं ।

धर्मार्थकाममोक्षाणामाप्तये पुरुषोत्तमं ॥ इति विष्णुस्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः । तन्त्रशास्त्रोक्तविविधप्रकरणसङ्ग्रहः ।

No. CCLXIV.

Vijachintāmaṇi Tantra. An original Tantra. Contents: 1, praise of the alphabet; 2, its origin; 3-4, mystic mantras—their derivation; 5, desirable objects; 6, 7, 8, vitalizing of mantras; 9, particular forms of meditation.

२६४ । वीजचिन्तामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशोधितञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २८० । अ० वङ्गोद्यं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।

शूलपाणे महाकाल कथ्यतां चन्द्रशेखर ॥

सर्वञ्च पूर्वमीशान श्रुतं तव मुखात् प्रभो ।

एकं प्रच्छामि देवेश गुप्ततत्त्वं दृषध्वज ॥

समाप्तिवा० । स धनी स गुणी लोके स एव पुरुषोत्तमः ।

स विष्णुः स च रुद्रः स्यात् स एव श्रीसदाशिवः ॥

इति वीजचिन्तामणितन्त्रे नवमः पटलः ।

विषयः । १, वर्णप्रशंसा । २, वर्णतत्त्वकथनं । ३, वीजमन्त्रकथनं । ४, मन्त्रोद्धारकथनं ।

५, वासनाकथनं । ६, ७, ८, मन्त्रचैतन्यनिरूपणं । ९, ध्यानविशेषकथनं ।

No. CCLXV.

Kaivalya Tantra. Tantric secret observances. Contents: 1, praise of wine, (*madya*), flesh, (*māṁsa*), fish, (*mīna*), gesticulation, (*mudrā*), female society, (*maithuna*),—the five essentials of Tantric worship. These are technically called, from their initial letters, the five ms.,—*pancha makāra*. 2-3, purification of the five essential ms.; 4, five great principles; 5, public homas.

२६५ । कैवल्यतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धप्रायश्च । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २२४ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । म्हा० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्य । श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव हृदिस्थित्यन्तकारक ।

श्रुतं बहुविधं देव समयाचारलक्षणं ॥

इदानीं श्रोतुमिच्छामि तेषां सारञ्च यत् प्रियं ।

कथयस्व महाबाहो यदि खेदोऽस्ति मां प्रति ॥

समाप्तिवा० । इति श्रुत्वा महादेवो नृत्यमानः पुनः पुनः ।

दुर्गा दुर्गेति संसृत्य मूको भूत्वा स्मरन्मनुं ॥

इति कैवल्यतन्त्रे पञ्चमः पटलः ।

विषयः । १, मयादिपञ्चमकारप्रशंसा । २, ३, पञ्चमकारशोधनं । ४, पञ्चतत्त्वशोधनं । ५, वाङ्महोमविधानं ।

No. CCLXVI.

Chintāmaṇi Tantra. The MS. is incomplete ; its contents are : 1, the six mystic circles ; 2, the all-protecting charm ; 3, Yoni-mudrá diagram ; 4, meaning of mantras ; 5, vitality of the meanings of mantras ; 6, ditto of mantras relating to diagrams ; 7, ditto of diagrams.

२६६ । चिन्तामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्ध । प० ११ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २६४ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । म्हा० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।

शूलपाणे महादेव कथ्यतां चन्द्रशेखर ॥

सर्वं हि परमेशान श्रुतं तव मुखात् प्रभो ।

एकं शृण्वामि देवेश गुप्ततत्त्वं वषध्वज ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, षट्चक्राधिकरणकथानिरूपचिन्ताविधिः । २, त्रैलोक्यमङ्गलकवचं । ३, योनि-मुद्रानिरूपणं । ४, मन्त्रार्थनिरूपणं । ५, मन्त्रार्थचेतन्यनिरूपणं । ६, मुद्रामन्त्रार्थ-चेतन्यं । ७, मुद्रार्थचेतन्यं । एवं सप्तपटलाः सन्ति ।

Syámákalpalatá. A work of the Tantra class, by Rámacharāṇa. Contents : 1, praise of the Devī ; 2, initiation ; 3, diurnal worship ; 4, hymn to Syámá ; 5, charms ; 6, exercise in the mantra ; 7-8, particular forms of worship ; 9, secret worship ; 10, different forms of reflection &c. ; 11, homa.

२६७ । श्यामाकल्पलता ।

ग्रन्थकारः रामचरणः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० १०८ । पङ्क्तिः ७-८ । श्लो० २२४० । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतोन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ज्ञानातीतोऽपि संवित् सृजति च तद्वत्यन्ति विश्वैकहेतु-

र्विश्वात्मा बुद्धिचेतःप्रकृतिसहदहङ्कारमात्रास्वरूपा ।

वर्णात्मा वर्णधामा प्रकृतिरिति परा गीयते वेदविद्भिः ।

धारासाराऽस्तु तस्यै वनतिमिरभिदे सर्वयुक्त्यै नमोऽस्तु ॥

अज्ञानध्वान्तहंसाय चित्कैरवकलाभते ।

दीनत्राणकृपाधाम्ने श्रीकृष्णाय नमो नमः ॥

देवीं दुर्द्धरदैत्यदर्पदमनीं नग्नां शिरःपङ्कजे

धृत्वा श्रीगुरुपादपङ्कजरजो ज्ञात्वा गुरुणां मतं ।

तेषामाचरणञ्च तन्त्रनिवहानालोक्य यत्नादिमां

श्यामाकल्पलतां सतां वितनुते मोदाय रामः सुधीः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, विद्यामाहात्म्यनिरूपणं । २, दीक्षाप्रकरणोपदेशः । ३, नित्यपूजाप्रमाणं ।
४, श्यामास्तवप्रकाशः । ५, कवचप्रकाशः । ६, पुरस्सरणविधिः । ७-८, साधन-
विशेषकथनं । ९, रहस्यसाधनविधिः । १०, भावादिनिर्णयः । ११, होम-
विधानं । एवं एकादशस्तवका लभ्यन्ते ॥

Vīra Tantra. This work is said to be an original Tantra treating of the whole S'ákta cult. The MS. examined is imperfect and contains only charms for bringing persons under control ; for bewitching, paralyzing, and making them of unsettled mind ; for appeasing malevolent influences, &c.

२६८ । वीरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४२० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । उड्डीशे च समाकीर्णे योगिष्टन्दसमाकुले ।
प्रणम्य शिरसा गौरी परिष्टच्छति शङ्करं ॥
विशेषेण तु तत्सर्वं कथयस्व प्रभो मम ।
अन्येऽपि विविधाः कार्याः (?) मन्त्रांश्च ब्रूहि भैरव ॥
समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । वशीकरणोच्चाटनमोहनसम्भनशान्तिकपौष्टिकादिविविधोपायकथनं ।

No. CCLXIX.

Āgama Chandrikā. A Tantric compilation, by Rāmakrishṇa, on initiation, bathing, worship of different divinities, diagrams, &c. The MS. examined is incomplete.

२६९ । आगमचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रामकृष्णः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ६१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १५२५ । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । प्रणम्य गुरुपादाब्जं मुनिवेदद्वये शके ।
श्रीरामकृष्णः सङ्क्षिप्य तनोत्यागमचन्द्रिकां ॥
तातोक्त्या तत्त्वविलासं सप्रपञ्चमुपलक्ष्य प्रपञ्चं कालानुरूपं सानसवस्त्वविकलं (?)
प्रत्यवायभीतानुरागाय किञ्चिदत्र लिखति ॥
समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । दीक्षाविधिस्नानसर्वदेवपूजाविविधचक्रादिनिरूपणं ।

No. CCLXX.

Kaulikārchana-dīpikā, alias *Kula-dīpikā*. The religious duties of the Kaulas. By Jagadānanda.

२७० । कौलिकार्चनदीपिका ।

ग्रन्थकारः जगदानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ६२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८६० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा विश्वेश्वरं भक्त्या जगदानन्दशर्मणा ।

प्राच्यते कौलिकप्रीत्यै कौलिकार्चनदीपिका ॥

तत्र कुलार्चने कुलागमादिसर्वतन्त्रेषु मद्यादिदानस्यावश्यकत्वमाह, यथेति ।

समाप्तिवा० । एवं शेषं पुरा कृत्वा इत्येतयोर्मन्त्रघोरेकतमेनाभिषिञ्चेदित्यभिषेकविधिः ।

सम्प्रेरणद्वि बद्धसाधकानां हिताय तेषां कुलसाधकानां ।

तन्त्राण्यनेकानि विलोक्य यत्नात् प्रकाशिता स्म कुलदीपिकेयं ॥

यद् यन्मया चात्र विमूढबुद्ध्या स्पष्टीकृतं गुह्यतरं सुगुप्तं ।

सुगोप्यमेतत् खलु साधकानां प्रयाति घोरं नरकं प्रकाशात् ॥

नभोव्योमाश्विचन्द्राब्दे काश्यां चैत्रे सिते तरे ।

जगदानन्दमिश्रेण कृतैषा कुलदीपिका ॥

विषयः । कुलधर्मप्रशंसादिबद्धविधिकौलिकाचारादिनिरूपणं ।

No. CCLXXI.

Yuktikalpataru. A compilation by Bhoja Narapati. It treats of jewels, swords, horses, elephants, ornaments, flags, umbrellas, seats, ministers, army, horses, boats, &c. and frequently quotes from an author of the name of Bhoja (*bhojepi*), meaning probably Bhoja Rájá of Dhárá.

२७१ । युक्तिकल्पतरुः ।

ग्रन्थकारः भोजराजः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ७२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०१६ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । विश्वसर्गविधौ वेधास्तत्प्रात्ययति यो विभुः ।

तदत्ययविधावीशसं वन्दे परमेश्वरं ॥

कं सानन्दमकुर्व्याणः कंसानन्दं करोति यः ।

तं देवद्वन्द्वैराराध्यमनाराध्यमहं भजे ॥

नमामि शास्त्रकर्तृणां चरणानि मुहुर्मुहुः ।

येषां वाचः पारयन्ति श्रवणेनैव सज्जनान् ॥

नानामुनिनिबन्धानां सारमाकृष्य यत्नतः ।

तनुते भोजनपतिर्युक्तिकल्पतरुं मुदे ॥

समाप्तिवा० । यानं यत् लघुभिर्वर्तैर्वैद्ययानं तदुच्यते ।

जन्तुभिः सलिले यानं जन्तुयानं प्रचक्षते ॥

वाङ्मयां वारि * * * * ज्ञानेषु न निर्णयः ।

इति युक्तिकल्पतरौ निष्पद्यानोद्देशः ।

विषयः । अमात्यादिबलयानयात्राविग्रहदूतलक्षणद्वैधदण्डमन्त्रिनीतियुक्तिः द्वन्द्वयुक्तिः
नगरीयुक्तिः वास्तुयुक्तिः राजगृहयुक्तिः गृहयुक्तिः आसनयुक्तिः कृत्रयुक्तिः
ध्वजयुक्तिः उपकरणयुक्तिः अलङ्कारयुक्तिः हीरकपरीक्षा विद्रुमपरीक्षा प्रवाल-
परीक्षा मुक्तापरीक्षा वैदूर्यपरीक्षा इन्द्रनीलपरीक्षा मरकतपरीक्षा कृत्रिमा-
कृत्रिमपरीक्षा कर्केतनपरीक्षा भीष्ममणिपरीक्षा रुधिराख्यपरीक्षा स्फटिक-
परीक्षा खड्गपरीक्षा गजादिपरीक्षादयो विविधा उपाया वर्तन्ते ।

No. CCLXXII.

Sārasañgraha. On stellar conjunctions, mourning, expiations, lunar days, &c. By Chandras'ekhara Vachaspati.

२७२ । सारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरवाचस्पतिः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० १०३ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतोन्द्रमोहनढाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । शिवं नत्वा स्मृते स्तुत्वे क्रियते सारसङ्ग्रहः । श्रीवाचस्पतिधीरेण वैधक्यप्रवर्तये ॥

अथ कालस्य तत्र संवत्सरस्यान्द्रः सौरः सावनो नाक्षत्रस्येति चतुर्विधः ।

समाप्तिवा० । अथोनौ गोथोनौ अस्तु वा मैथुने देवी वाप इत्यस्य जपः प्राणायामशतं वा इति ।

विषयः । सङ्क्रान्त्याशौचप्रायश्चित्तादित्यादिव्यवस्था ।

No. CCLXXIII.

Vaiśvadevādi-mantra-vyākhyā. Object of the mantras for the performance of śrāddha, &c.

२७३ । वैश्वदेवादिमन्त्रव्याख्या ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २०० । अ० वज्जीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रोयुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । अग्रये स्वाहा इति सुगमं । देव चे अग्रे इति गम्यं देवे देवकर्म्मणि हतस्य एनस्य पापस्य अवयजनं नाशनमसि ।

समाप्तिवा० — ?

विषयः । आद्यादिमन्त्रप्रतिमाद्यार्थविवरणं ।

No. CCLXXIV.

Vrihannirvāna Tantra. An original Tantra. Contents, 1, origin of the universe ; 2, the mundane creation ; 3, praise of the female energy ; 4 ; 5, 6, 7, 8, Goloka and other celestial regions ; 9, the lotus of knowledge ; 10, the upper part thereof ; 11, knowledge of the Tantras ; 12, Tantras appropriate to the Vaishnavas ; 13, praise of the Brahma whose name is formed of ten syllables ; 14, characteristics of the *avadhuta* hermit.

२७४ । वृहन्निर्वाणतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १६ । अ० वज्जीयं । आ० कागजः । का० ? शकाब्दाः १७३४ । स्था० कलिकाताम्रश्रोयुतवायुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशपर्वते रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।

विपरीतरताशक्ता चण्डी पप्रच्छ शङ्करं ॥

श्रीचण्डिकोवाच । निराकारं निर्गुणं सुतिनिन्दाविवर्जितं ।

यन्नित्यं सर्वकर्तारं वर्णयितुं सुनिश्चितं ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं कान्ते चतुराश्रमलक्षणं ।

न वक्तव्यं पशेरग्रे प्राणान्तेऽपि महेश्वरि ॥

इति श्रीवृहन्निर्वाणतन्त्रे चण्डिकाशङ्करसंवादे चतुराश्रमवर्णनं नाम चतुर्दशः पटलः ॥

विषयः १, ब्रह्माण्डकथनं । २, ह्यष्टिनिरूपणं । ३, प्रकृतिप्रशंसा । ४, सन्नासवयणादिकथनं ।
५, ६, ७, ८, गोलोकादिकथनं । ९, ज्ञानपद्मकथनं । १०, प्रोक्तपद्मस्योद्देश-
देशविवरणं । ११, तत्त्वज्ञानकथनं । १२, वैष्णवतत्त्वकथनं । १३, दशाक्षरमन्त्र-
माहात्म्यं । १४, अवधूतलक्षणकथनं ॥

CCLXXV.

Dvaitanirṇaya.—Dissertations, by Vāchaspati Miśra, on disputed ques-
tions of Smṛiti, such as, bathing, duties during eclipses, when they extend
from day to night, or night to day, adoption, intercalary months,
shedding of the hair of the head near sacred streams, &c.

२७५ । द्वैतनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः वाचस्पतिमिश्रः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १०२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । आभीरदारकमुद्धितकिङ्किणीकमातासपाणिचरणं पुरुषं पुराणं ।

सञ्जीरमञ्जुमण्णाधरमम्बुजाक्षमद्वैतचिन्मयमनादिमनन्तमोडे ॥

सरसुलितसागरं व्यधित यो नृपग्रामणीर्भजाविजितकाञ्चनैरदित यस्तुलापूरुषान् ।

स एव नृपभैरवः समरसीम्नि पञ्चाननो जयत्यरिविदारको जगति राजवृन्दारकः ॥

अयं वापि नामानतोतः कवीनां गुणैर्दोःप्रतापानतीतो भटानाम् ।

त्रिलोकोपतिः श्रेयसी वासभूमिः पुनीते जगन्मण्डलं राजचन्द्रः ॥

सत्यभामेव कृष्णस्य गौरीव मदनद्विषः ।

सविशेषा जयत्येषा नृपभैरवभामिनी ॥

विष्णोऽध्यक्तः पुरमिव शम्भोरिव देहवामाङ्गं ।

देवी सनाभिरेषा जयति जयात्मा महादेवी ॥

एषा विदितविशेषा प्रसहारं वीक्ष्यते जगज्जननी ।

तदुपरि परितः प्रपतति हाटकहीरकमयी दृष्टिः ।

श्रीभैरवेल्लधरणोपतिधर्मपत्नी राजाधिराजपुरुषोत्तमदेवमाता ।

वाचस्पतिं निखिलचन्द्रविदं नियुज्य द्वैते विनिर्णयविधिं विधिरुत्तनोति ॥

समाप्तिर्वा० । मेखलाबन्धसमये सर्वपञ्चकसङ्ग्रहं । शुभयुक्तं प्रशंसन्ति तदालोकितमेव वा ॥

इति महामहोपाध्यायमिश्रवाचस्पतिविरचितो द्वैतनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १, स्नानादिद्वैतनिर्णयः । २, वृद्धिग्रहणविचारः । ३, दत्तकपुत्रविधानं । ४, अधि-
मासादिविचारः । ५, तीर्थमुण्डनादिविचारादिविविधसन्दिग्धार्थविनिर्णयो
वर्तते ।

CCLXXVI.

Saṅskāra-vādārtha.—A Smṛiti compilation on essential sacraments
or saṅskāras.

२७६ । संस्कारवादार्थः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ३८० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रौयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।
प्रा० वाक्यं । ननु जातकर्मादिसंस्काराणां स्वकालाकरणे उपनयनकाले आगते प्रायश्चित्तं कृत्वा
करणं तत्र बाध एवेति संशयः ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । जातकर्मादिसंस्काराणां कर्तव्यसमयादिविचारः ।

CCLXXVII.

Kālanirnaya.—On proper times for the performance of religious
rites. By Gopāla Nyāya-panchānana.

२७७ । कालनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः गोपालन्यायपञ्चाननः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रौयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कस्मिन् कर्माणि कः कालो नैव कालः कदा तयोः ।

विलोक्य मुनिवाक्यानि निर्णयेऽत्र निगद्यते ॥

समाप्तिवा० । एकस्मिन्नेव वर्षे तु द्वौ मासावधिमासकौ । प्रकृतस्तत्र पूर्वः स्यादधिमासस्तदुत्तरः ॥

इति जावालवचनाच्च परोऽधिमास इत्याहुः । इति मलमासकालनिर्णयः सम्पूर्णः ।

विषयः । १, कार्यविशेषप्रतिपादकसमयनिरूपणं । २, मलमासादिकालनिरूपणञ्च ।

CCLXXVIII.

Dānasāgara.—A compilation, in 70 sections, on the advantages of various kinds of gifts, and their consecration. The author of this treatise was Rājā Vallāla Sena of Bengal. He calls himself the son of Vijaya Sena, and grandson of Hemanta Sena. According to the author of the *Samaya Prakāś'a*, the work was completed in the S'aka year 1019, = A. D. 1097. *Vide Journal As. Soc. Bengal, XXXIV. pt. i. p. 137.*

२७८ । दानसागरः ।

ग्रन्थकारः वल्लालसेनः ।

विवरणं । नवीनप्रायमपरिशोधितञ्च । प० २२९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ३५०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का० शकाब्दाः १७२८ । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्र-
मोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ये साक्षादवनीतलामृतभुजो वर्णाश्रमज्यायसां

येषां पाणिषु निःक्षिपन्ति कृतिनः पाथे * * * * * ।

* * * * * नियमगुरुत्तवचारित्रचर्या-

मर्यादागोत्र *नः कलिचकितसदाचारसञ्चारसोमा ॥

समाप्तिवा० । श्रीवल्लालनरेन्द्रवर्णितममुं सर्वानुसम्पत्प्रतिदानसागरमधिद्वैरूपार्द्धजनाः ।

इति परमेश्वरपरमसाहेश्वरमहाराजाधिराजनिःशङ्कशङ्करश्रीमद्वल्लालसेनदेववि-
रचितः श्रीदानसागरः समाप्तः ।

विषयः । ब्राह्मणप्रशंसा । दानप्रशंसा । पात्रप्रशंसा । सात्त्विकराजसतामसदानफलं ।
तुलापुरुषदानादिनिरूपणं । धान्याचलादिदानं । गोदानादिविविधदान-
फलकथनं च । प्रयोगश्च ।

CCLXXIX.

Nirṇayāmṛita.—A Smṛiti treatise on obligatory diurnal duties. By Śūrya Sena.

२७९ । निर्णयामृतं ।

ग्रन्थकारः सूर्यसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ३८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ७०० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कारणमेकं जगतां वारणमास्येन वारणं विपदां ।

किमपि महामहनीयं प्रत्यूहबूहदारणं वन्दे ।

भावयामि दृढभक्तिभावनीं भाविताङ्घ्रियुगलां सुमङ्गलां ।

इष्टदां सततमिष्टदेवतामन्त्रवत्सकलमन्त्रमातरं ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १, तिथ्यादितत्कर्तव्यकर्मनिश्चयः ।

CCLXXX.

Varnabhairava.—On the origin, forms, and merits of the letters of the Sanskrit alphabet. By Rāmagopāla Pañchānana, son of Rāmanatha, grandson of Nārāyaṇa.

२८० । वर्णभैरवः ।

ग्रन्थकारः रामगोपालपञ्चाननः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १३ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ६९० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । सहस्रच्छदाभोजमध्यापविष्टं नितान्तप्रशान्तं सदाशक्तियुक्तं ।

त्रिय्या युक्तमीडे गुरुं सुप्रसन्नं गिरीशं स्फुरद्दंसमीडे निषण्णं ॥

यामलादीनि तन्त्राणि समालोक्य बहूनि च ।

नानामुनिनिबन्धांश्च तथा सम्पूर्णसंहितां ॥

साधकानां मतं ज्ञात्वा स्वयं युक्त्या निरूप्य च ।

मन्त्राणां तत्त्वसङ्गत्यै रामगोपालशर्मणा ॥

साधकानां तथा प्रीत्यै वर्णभैरव उच्यते ।

समाप्तिवा० । विलोक्य नानातन्त्राणि ज्ञात्वैश्वरमतानि च ।

अकारादिक्षकारान्तः वर्णभैरव ईरितः ॥

यद्व लिखितं भ्रान्त्या तद्दोषः क्षम्यतामुमे ।

शक्नोति कथितुं को वा वाग्वैदग्ध्यं महेशितुः ॥

विख्यातः कविराजमिश्रधरणीगीर्वाणवाचस्पति-

र्योगोशस्तनुजस्तदोयगुणयुक् षट्त्तर्कविद्यापतिः ॥

आचार्य्योजनि तत्सुतः श्रुतिगुरुर्लक्ष्मणादिनारायण-

सद्दीरात्मजरामनाथतनयस्यैषां कृतो राजते ॥

विषयः । १, शब्देत्यन्तिकथनं । २, अकारादिप्रत्येकवर्णानां साक्षात्प्रकरणं ॥

CCLXXXI.

S'ritattvabodhini.—A compilation, by Kṛishṇānanda, embracing the whole of the S'ākta cult. The MS. is incomplete and contains only 15 chapters.

२८१ । श्रीतत्त्वबोधिनी ।

ग्रन्थकारः कृष्णानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० २१५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीनाथाङ्गिसरोरुहं प्रतिदिनं सञ्चिन्त्य मुक्तिप्रदं
नानातन्त्रमतं विविच्य विदुषां श्रीनाथवक्त्रान्मुदा ।
सारं तेषु निगूढमाहृतवता ज्ञात्वा मया श्रीमता
कृष्णानन्दविदित्सुना विरचिता श्रीतत्त्वबोधिन्यपि ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, कल्पे गुरुस्तोत्रकवचादिकथनं । २, नित्यकर्मानुष्ठानपूजादिकथनं । ३, शिव-
पूजाविधानं । ४, पूजाधारादिन्यासविवरणं । ५, साधारणपूजाकथनं ।
६, जपरहस्यकथनं । ७, पञ्चाङ्गपुरस्सरणकथनं । ८, ग्रहणपुरस्सरणादिविवरणं ।
९—१०, होमविवरणं । ११, कुमारीपूजादिकथनं । १२, षट्चक्रविधिकथनं ।
१३, शान्तिवश्यादिषट्कर्मकथनं । १४, शान्तिकल्पविधानं । १५, आथर्वणोक्त-
ज्वरशान्तिकथनं । एवं पञ्चदशपटलाः सन्ति ।

CCLXXXII.

Yoginīhṛidaya.—This MS. is also incomplete. Its contents are, 1, hints regarding magic circles; 2, hints regarding mantras; 3, hints about the mode of worshipping the Devī; 4, derivation of mantras; 5, time meet for initiation; 6, how to become a *vīra*, or one who can worship with spirituous liquors.

२८२ । योगिनीहृदयं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवोनमपरिशुद्धश्च । प० २७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । ओदेव्युवाच । देवदेव महादेव परिपूर्णप्रथामय ।
 वामकेश्वरतन्त्रेऽस्मिन्नज्ञातार्थास्त्वनेकशः ।
 तांस्तानर्थानशेषेण वक्तुमर्हसि शङ्कर ॥
 ओभैरव उवाच । शृणु देवि महागुह्यं योगिनीहृदयं परं ॥
 त्वत्प्रीत्या कथयाम्यद्य गोपितव्यं विशेषतः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, पटले श्रीचक्रसङ्केतकथनं । २, मन्त्रसङ्केतकथनं । ३, पूजासङ्केतकथनं ।
 ४, मन्त्रोद्धारकथनं । ५, दीक्षाकालविनिर्णयादिकथनं ॥ ६ वीरसाधनकथनं ॥
 एवं षट् पटला वर्तन्ते ।

CCLXXXIII.

Yoginīhṛidaya-dīpikā.—A commentary on No. CCLXXXII, by Amṛtānanda.

२८३ । योगिनीहृदयदीपिका ।

ग्रन्थकारः अमृतानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५३ । पङ्क्ति० १० । श्लो० १५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
 कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । जगद्वन्द्यावेतौ गणपवटुकौ विश्वविनुतौ
 जगद्रक्षाशीलौ जपनिरतसाहित्यवरदौ ।
 रथाङ्गस * * रविशशिकृष्णनूज्वलदृशौ
 मयि स्यातां रक्षापरवशधियौ सद्गुरुमयौ ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, योगिनीहृदयतात्पर्यार्थविवरणं ।

CCLXXXIV.

Tārāpradīpa.—A Tantra compilation by Lakshmaṇa Des'ika.

२८४ । ताराप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ३४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ९०० । अ० वङ्गीयं । आ०
 कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चाशद्वर्णवेत्ता सकलगुणमयो पादचिद्रूपसाक्षी
 व्यापी सत्ताविधाता परमगुरुतरो निष्कलो निर्विकारः ।
 आधारे लिङ्गनाभौ हृदि गलवदने भालदेशे स्वभावै-
 र्योषं यो रामभद्रः स जयति नितरां योगिनां ज्ञानगम्यः ॥
 नत्वा भेदाब्धिपारं द्विजकुलतिलकं व्यासदेवं विधानै-
 र्लोकानां धर्महेतौ कलिभवविभवे तारणार्थं प्रयत्नात् ।
 स्वच्छं संसारभूतं विविधजनहितं मन्त्रतन्त्रातिगुह्यं
 व्याचक्षे भयमूर्तिर्व्वरजयनविधौ शास्त्रमेतत्समन्तात् ॥
 श्रीमल्लक्ष्मणदेशिको निजगुरोः पादाब्जसेवावशात्
 व्याचक्षे जनरोचनाय विधिना शास्त्रं प्रमोदप्रदं ।
 केचित्त्वागममन्त्रतन्त्रनिपुणाः कौटिल्यमोक्षादृता-
 स्तेषां वामधिमार्गमोचनधिया ताराप्रदीपं शुभं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १. पटले गुरुशिष्यादिलक्षणं । २. पूजाज्ञानादिकथनं । ३. तारामहाविद्याया-
 स्त्रयोदशावान्तरमहामूर्तिकथनं । ४. मारणेच्चाटनादिबद्धविधोपायकथनं ।
 ५. मन्त्रसाधनप्रभेदकथनं । एवं पञ्च पटलाः सन्ति ।

CCLXXXV.

Niruttara Tantra.—An original Tantra, attributed to Mahádeva. Contents : 1, praise of Dakshinā Kālī; 2, the cult of that divinity; 3, charms, bearing her name; 4, purifications necessary for her worship; 5-6, the mode of worshipping her at night; 7-8, bathing her image for worship; 9, attainment of power over her mantra; 10, differences of the various forms of S'akti; 11, form of adoration appropriate for *Yogis*; 12, another form; 13, adoration of Siddha Vidyā, a form of S'akti; 14, characteristics of courtezans who may be engaged for the Kaula form of worship; 15, purifications of wine, flesh, meat, fish, gesticulation and female society, or the five essentials of Kaula worship.

२८५ । निरुत्तरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनप्रायं परिशुद्धं । प० १०८ । पङ्क्तिः ४ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं ।
 आ० कागजः । का०—? । श्या० कलिकातास्यश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । सिद्धविद्या पुरा प्रोक्ता मन्त्रयन्त्रादिकानि च ।

नानाभावप्रभेदेन संस्कारो जायते प्रभो ॥

भावभेदेन कथय लोकनिस्तारकारक ।

सर्वेषां शरणं तन्त्रसिद्धान्तं विष्णुसम्मतं ॥

आसामाराधना केन भावेन परिजायते ।

आसां वा प्रकृतिः कापि तस्या वा कीदृशी क्रिया ॥

तत्प्रकाशाय सम्यग् मे येन यामि निरुत्तरं ।

समाप्तिवा० । न वारतिथिनक्षत्रं न योगकरणन्तथा ।

सिद्धविद्या महाविद्या युगमेवा प्रकीर्तिता ॥

इति श्रीनिरुत्तरतन्त्रे पार्व्वतीशिवसंवादे पञ्चदशः पटलः ।

विषयः । १ देवीकवचकथावदीयप्रश्नोत्तरकरणात् देव्या निरुत्तरत्वेन निरुत्तरतन्त्रेति समाख्या
यौगिकी । अत्र १५ पटला वर्तन्ते ।

१, सङ्क्षेपेण दक्षिणकालिकाया माहात्म्यकथनं । २, दक्षिणकालिकायाः पूजा-

प्रकारमन्त्रकथनं । ३, तस्याः कवचं । ४, तदीयपुरस्सरविधानं । ५-६,

रजनीदेव्याः पूजनादिकथनं । ७, दक्षिणकालिकाया अभिषेककथनं । ८,

पुनस्तदीयाभिषेकादिकथनं । ९, मन्त्रसिद्धिप्रकारकथनं । १०, शक्तिप्रभेदकथनं ।

११, योगिनां साधनविशेषविधानं । १२, साधनान्तरकथनं । १३, सिद्धविद्या-

साधनोपयोगिशक्तिविशेषप्रतिपादनं । १४, कौलसाधनानुकूलवेश्याशक्तेः प्रभेद-

प्रतिपादनं । १५, मद्यमांसमीनमुद्रामैथुनाख्यपञ्चमकारशुद्धिकथनं ।

CCLXXXVI.

Jñānānanda-taranginī.—A Tantra compilation by Śīromani. The MS. is incomplete, containing only the first seven chapters and a portion of the 8th. The subject is the cult of the Devī and of her different manifestations. One chapter is devoted to prove that the Durgā puja is founded upon unquestionable authorities.

२८६ । ज्ञानानन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः शिरोमणिः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्चित्त । प० १२० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यश्रियुतवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तियुक्तं शिवं नत्वा शिरोमणिद्विजन्मना ।

सङ्गृह्य सत्प्रयत्नेन ज्ञानानन्दतरङ्गिणी ॥

आलोक्य शिववाक्यञ्च नानातन्त्रे यथोदितं ।

प्रकाश्यते मया यत्नात् साधकस्यार्थसिद्धये ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १ परिच्छेदे गुह्यशिथलक्षणाकडमाचाद्यासनप्रभेदमालासंस्कारादयः । २, पुर-
स्सरणयोनिमुद्राविधानादिग्रहणपुरस्सरणं । ३, महाविद्याविवेचनं । ४, भगवत्या-
ल्लत्त्वविनिर्णयः, दुर्गात्मवप्रमाणञ्च । ५, सर्वतोभद्रमण्डलकथनं । ६, दीक्षा-
विधानं, सामान्यपूजाविधानञ्च । ७, गायत्र्यादिपूजाविधिः । ८, मन्त्रोद्धार-
कथनं । एवं कियदंशरहिता अष्टपरिच्छेदा वर्तन्ते ।

No. CCLXXXVII.

Vārāhi Tantra. A Vaishnava Tantra attributed to Krishna. Con-
tents : 1, dialogue between Krishna and Rādhikā on their birth and
sojourn among the Gopa tribe ; 2, description of Brahma stones and
Brahma Līṅgas ; 3, sacred places, where perfection may be attained ; 4,
places with five sacred pools ; 5-6, the Mahādeva of Chandrás'ekhara, a
place of pilgrimage in Chittagong ; 7, the Champaka forest, and other
places of pilgrimage ; 8, merits of reading hymns to Chāṇḍī, wearing
charms bearing her name, &c.

२८७ । वाराहीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः श्रीकृष्णः ।

विवरणं । नवीनं परिष्कृतप्रायञ्च । प० १७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । एकदा गोलके रम्ये षोडशद्वारमन्दिरे ।

नानामणीन्द्रनिर्माणे श्वेतचामरशोभिते ॥

गोपत्रिकोटिभिः सार्द्धं गोपिकानां तथैव च ।

पार्षदैर्विष्णुरूपैश्च ब्रह्मविष्णुशिवादिभिः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । १ पटले नारायणं प्रति राधिकाया गोपकुलवासादिविषयकविविधप्रश्नोत्तरे ।

२, ब्रह्मशिलादिब्रह्मलिङ्गादीनां तत्त्वकथनं । ३, सिद्धिस्थानादिविनिर्णयः ।

४, पञ्चकुण्डान्वितस्थानादिकथनं । ५-६, चन्द्रशेखरमहादेवावस्थित्यादिकथनं ।
७, चम्पकारणादिवर्णनं । ८, चण्डोखोत्रैकाष्टतन्त्रादिपाठमाहात्म्यकथनं ।
एवमत्रोष्टौ पटलाः सन्ति ।

No. CCLXXXVIII.

Līngārchana Tantra. The rules and advantages of worshipping the
Līngam.

२८८ । लिङ्गार्चनतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्चित्तं । प० ६९ । पङ्क्ति० १—६ । श्लो० १००० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेवुवाच । कामरूपसमासीनं शङ्करं त्रिदशेश्वरं ।

पप्रच्छ सादरं देवी योगमाया जगन्मयी ॥

तपोधन महादेव सर्वेषामोश्वर प्रभो ।

पुरा यत् सूचितं देव शिवलिङ्गार्चनं प्रभो ॥

हृदये विद्यते देव मम श्लोपमं सदा ।

इदानीं परमेशान कृपया श्रुत्यमुद्धर ॥

शिवलिङ्गार्चनं तन्त्रं विचार्य कथय प्रभो ।

समाप्तिवा० । स एव धन्यो देवेशि स एव श्रीसदाशिवः ।

कैलाशसदृशकारं पश्यामि तस्य मन्दिरं ॥

इति लिङ्गार्चनतन्त्रे देवीश्वरसंवादे ज्ञानप्रकाशेष्टादशपटलः समाप्तः ॥

विषयः । १ पदले सर्वपूजानामादौ लिङ्गपूजाव्यवस्थापनं । २, शिवलिङ्गपूजनादिविधानं । ३, भस्मादिधारणविधानं । ४, पूजाङ्गधानादिविधानं । ५, पूजाधिष्ठान-मण्डलयन्त्रादिकथनं । ६, उल्लूकोपाख्यानकथनं । ७, अष्टमूर्त्तग्रादिपूजाविधानं । ८, भ्रमरोक्त्या माहात्म्यादिकथनं । ९, षोडशोपचारादिकथनं, प्रलयादि-काले पूजाव्यवस्थाविधानञ्च । १०, विजयापवादिना लिङ्गपूजाविधानं । ११, देवीं प्रति महादेवस्य वाच्यज्ञानायुपदेशः । १२, शिवलिङ्गरहस्यकथनं । १३, शिवनिर्माणदूषणदृष्टान्तकथनं । १४, ज्ञानोपदेशः । १५, तत्त्वज्ञानकथनं । १६, श्रीफलपत्रतत्त्वकथनं । १७, योगकथनं । १८, शिवलिङ्गार्चनफलकथनं ॥

Mahánirvāna Tantra. One of the original and most revered of Tantras, attributed to Mahádeva. The MS. includes only the first half in 14 chapters. Contents: 1, enquiry into salvation; 2-3, adoration of Para Brahma; 4, ditto of Prakṛiti or the female energy; 5, the decasyllabic mantra of the Devī, and adoration therewith; 6, homa, magic circles, &c.; 7, the cult of the Kaulas; 8, duties of the several castes and orders of men; 9, the ten sacraments; 10, Śráddhas and other ceremonies; 11, expiations; 12, rules regarding conduct; 13, consecration of houses, tanks, temples, alms, images of gods, &c.; 14, consecration of Liṅgams; fourteen orders of Avadhúta ascetics, &c.

२८६ । महानिर्व्वाणतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः— ?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १२५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ३६०० । अ० वङ्गीयं ।
 आ० कागजः । का०—? स्था० कलिकातास्थश्रीदुतवावुयतीन्द्रमोहनटाकुरः ।
 प्रा० वाकं । गिरीन्द्रशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते । नानावृक्षलताकीर्णे नानापक्षिरवैर्युते ॥
 समाप्तिवा० । महानिर्व्वाणतन्त्रस्य माहात्म्यं किं ब्रवीमि ते ।

विदित्वैनं महातन्त्रं ब्रह्मनिर्व्वाणमाप्नुयात् ॥

इति श्रीमहानिर्व्वाणतन्त्रे सर्वतन्त्रोत्तमोत्तमे सर्वधर्मनिर्णयसारे श्रीमदाद्यासदा-
 शिवसंवादे पूर्वकाण्डे शिवलिङ्गस्थापनचतुर्विधावधूतविवरणकथनं नाम चतु-
 र्दशोऽध्यायः । समाप्तोऽयं पूर्वकाण्डः ॥

विषयः । इदं खण्डद्वयविभक्तं । अत्र पूर्वार्द्धमात्रं वर्तते । अत्र चतुर्दशोऽध्यायाः सन्ति ।
 तत्र १ प्रथमे, जीवनिस्तारोपायविषयकप्रश्नो भगवत्या महादेवं प्रति । २, पर-
 ब्रह्मोपासनक्रमविषयकमहादेवोत्तरं । ३, परब्रह्मोपासनकथनं । ४, प्रकृति-
 साधनोपक्रमः । ५, देव्या दशक्षरादिमन्त्रोद्धारकलशस्थापनतत्त्वसंस्काराः ।
 ६, श्रीपात्रस्थापनहोमचक्रानुष्ठानकथनं । ७, कुलतत्त्वकथनं । ८, वर्णा-
 यमाचारकथनं । ९, कुशण्डिकादशविधसंस्कारविधिकथनं । १०, वृद्धिआ-
 द्वादिमृतक्रियापूर्णाभिषेककथनं । ११, स्वपरानिष्टजनकपापप्रायश्चित्तकथनं ।
 १२, सनातनव्यवहारकथनं । १३, वास्तुग्रहयागजलाशयादिदेवगृहदानाद्यादि-
 सर्वदेवप्रतिष्ठाकथनं । १४, शिवलिङ्गस्थापनचतुर्विधावधूतविवरणकथनं ।

ग्रन्थोऽयं समीचिन इत्यवधीयते ॥

Kulārṇava Tantra. An original and standard Tantra—the text book of the Kaulas. Contents: 1, existence of created beings; 2, praise of the Kaula tenet; 3, praise of Urdhāmnāya, &c.; 4, derivation of mantras, and rules regarding the regulation of the breath; 5-6, consecration of articles necessary for the Kaula form of worship; 7, adoration of the Vātuka attendants of Śīva and his consort; 8, rules regarding drinking during worship; 9, Yoga; 10, particular forms of worship; 11, rules of conduct for Kaulas; 12, respect for the shoes of Śrī; 13-14, teacher and the taught, their characteristics and trials; 15, mode of attaining perfection in mantras; 16, rites for the attainment of desirable objects; 17, miscellaneous rules regarding Kaula teachers.

२६० । कुलार्णवतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ६६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं । आ०

कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवायुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

प्रपञ्चेशं परानन्दं पार्वती परमेश्वरं ॥

श्रीदेव्युवाच । भगवन् देवदेवेश पङ्क्तक्रतुविधायक ।

सर्वज्ञ भक्तिसुलभ शरणागतवत्सल ॥

समाप्तिवा० । ऊर्ध्वाम्नायः समाख्यातः समासेन च विस्तरात् ।

कुलार्णवमिदं शास्त्रं मुक्तिदमुपवर्णितं ॥

इति श्रीकुलार्णवमहारहस्ये सर्वागमोत्तमोत्तमे सपादलक्षग्रन्थे पञ्चमखण्डे गुरुनाम-
वासनादिकथनं नाम सप्तदशोऽध्यायः ॥

विषयः । १, जीवस्थितिकथनं । २, कुलमाहात्म्यकथनं । ३, ऊर्ध्वाम्नायादिमाहात्म्य-
कथनं । ४, मन्त्रोद्धारषोढान्यासकथनं । ५, कुलद्रव्यादिसंस्कारकथनं । ६, द्रव्य-
संस्कारादिकथनं । ७, वटुकादिपूजाविधानं । ८, तत्त्वत्रयोऽध्यासपानभेदकथनं ।
९, योगादिकथनं । १०, विशेषपूजाकथनं । ११, कुलाचारविधिकथनं । १२,
श्रीपादुकाभक्तिलक्षणकथनं । १३, गुरुशिष्यलक्षणकथनं । १४, गुरुशिष्यादि
परीक्षाकथनं । १५, पुरस्सरणविधिकथनं । १६, काम्यकर्म्मविधानं । १७, गुरु-
नामवासनादिकथनं ।

Dakṣiṇā-Kalpa. Manual of S'ākta worship. By Haragovinda Tattvavāgis'a.

२६१ । दक्षिणाकल्पः ।

ग्रन्थकारः हरगोविन्दतन्त्रवागीशः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ५३ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १००० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य शिरसा देवं गुरुञ्च ज्ञानदायकं ।

हरगोविन्दतन्त्रादिवागीशेन मयाधुना ॥

नानातन्त्रात् समाकृत्य सारमादाय यत्नतः ।

कथ्यते दक्षिणाकल्पः प्रयोगविधिरुत्तमः ॥

समाप्तिवा० । शेषं खण्डितं ।

विषयः । अत्र किञ्चिदधिकत्रयोदशपरिच्छेदा लभ्यन्ते । पुरुषप्रकृत्यभेदशक्तप्रशंसा । दक्षिणकालिकामन्त्रोद्धारप्रातःकृत्यस्नानतिलकविधिः । सन्ध्यादिविधिः । पूजा-स्थाननिर्णयः । दिङ्नियमशिवपूजादिविधानगुरुपूजास्तोत्रादिदक्षिणकालिका-पूजामन्त्रादिप्रतिपादनं ।

Rudrayāmala Tantra. An elaborate and original Tantra, including the whole range of S'ākta knowledge about religion, social orders, castes, sacred places, modes of adoration, forms of ceremonies, &c., &c. The MS. is imperfect, and contains nine thousand verses divided into 67 sections.

२६२ । रुद्रयामलं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० २५८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ९००० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्थश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच । पुरा श्रीपरमेशानीवदनाम्भोजनिःसृतं ।

श्रीयामलं मद्भातन्त्रं स्वतन्त्रं विष्णुयामलं ॥

शक्तियामलमाख्यातं ब्रह्मणस्तुष्टिहेतुना ।

ब्रह्मयामलवेदाङ्गं सर्व्वच्च कथितं प्रिये ॥

इदानीमुत्तराकाण्डं वद श्रीरुद्रयामलं ।

समाप्तिवा० । शेषं खण्डितं ।

विषयः । अत्र सप्तषष्टिसङ्ख्याकाः पटलाः सन्ति । १, सिद्धमन्त्रप्रकरणं । २, सर्व्वचक्रानुष्ठानमहागुरुप्रकरणं । ३, सर्व्वचक्रानुष्ठाने सिद्धमन्त्रप्रकरणे भाविनिर्णयः । ४—५, चक्रानुष्ठानप्रकरणं । ६—७, कुमार्युपचर्याविन्यासप्रकरणं । ८, कुमारीपूजादिविवरणं । ९, कुमारीकवचोक्तासः । १०, कुमार्या अष्टोत्तरसहस्रनाम । ११, पशुभावविचारः । १२, आज्ञाचक्रसङ्गतिसिद्धमन्त्रप्रकरणं । १३, आज्ञाचक्रसारसङ्केतकथनं । १४, भरणादिसप्तविंशतिनक्षत्रफलाफलकथनं । १५, वेदप्रकरणं । १६, वेदभाषापरिच्छेदः । १७, अथर्व्ववेदप्रकरणं । १८, चतुर्वेदोक्तासः । १९, प्रश्नचक्रसारसङ्केते चतुर्वेदोक्तासः । २०, फलचक्रसारसङ्केते चतुर्वेदोक्तासः । २१, भूमिचक्रस्वर्गचक्रतुलाचक्रवारिचक्रसारसङ्केते मूलपद्मोक्तासः । २२, षट्चक्रसारसङ्केते योगशिक्षाविधिः । २३, आसनकथनं । २४, योगशास्त्रतात्पर्यार्थकथनं । २५, ब्रह्मतत्त्वप्रकरणं । २६, प्राणायामनिरूपणं । २७, शक्तितत्त्वकथनं । २८, मन्त्रसिद्धिलक्षणकथनं । २९, षट्चक्रप्रकाशे महाप्रलयनिर्णयः । ३०, षट्चक्रसिद्धिसाधने डाकिनीब्रह्मसोत्रं । ३१, भेदिन्यादिसोत्रं । ३२, स्कन्दवासिनीसोत्रं । ३३, स्कन्दवासिनीकवचं । ३४—३५, पञ्चामरायोगसाधनं । ३६, महाकुण्डलिन्यष्टोत्तरसहस्रनामस्तवः । ३७, स्वाधिष्ठानश्रीकृष्णराकिणीसाधनं । ३८, श्रीकृष्णस्वाधिष्ठानप्रवेशः । ३९, श्रीकृष्णस्तवकवचं । ४०, षड्दलवर्णप्रकाशः । ४१, राकिणीसोत्रं । ४२, राकिणा अष्टोत्तरसहस्रनामसोत्रं । ४३, षट्चक्रभेदादिकथनं । ४४, मणिपूरचक्रभेदप्रकारः । ४५, त्रितत्त्वलोकिनीशक्तितवः । ४६, वर्णध्यानकथनं । ४७, रुद्रशक्तिलाकिनीसोत्रं । ४८, रुद्रमन्त्रप्रकाशः । ४९, रुद्रमृत्युञ्जयस्तवः । ५०, लाकिनीशक्तितवः । ५१, मणिपूरभेदप्रकाशः । ५२, महारुद्रमृत्युञ्जयलाकिनीसाष्टोत्तरशतसहस्रनाम । ५३, मन्त्रार्थचैतन्यविन्यासः । ५४, मणिपूरभेदः । ५५, अमरुचामरादिपञ्चद्रव्यशोधनं । ५६, हृद्योगकथनं । ५७, अनाहतपद्मविन्यासः । ५८—५९, काकिनीश्वरवर्णपार्श्वचरयजनादिकथनं । ६०, काकिनीसिद्धिसाधनं । ६१, काकिनीसोत्रविन्यासः । ६२, काकिन्यष्टोत्तरशतसहस्रनामसोत्रं । ६३, ईश्वरसोत्रविन्यासः । ६४—६५, अनाहतेश्वरसम्बोधनाथकवचं । ६६, शाकिनीशिवार्चनं । ६७, शाकिनीसोत्रविन्यासः ॥

Nigama Kalpadruma. A Tantra compilation, on secret or licentious worship. Contents : 1, praise of wine, flesh, fish, gesticulation and female society ; 2, the reason why they should be purified ; 3, the noblest form of worship ; 4, praise of women as an instrument of worship ; 5, particulars thereof ; 6, worship thereof ; 7, especial worship ; 8, ditto with *svayambhu-kusuma*, a kind of filthy rag ; 9, purification of the five essentials of worship noticed in the 1st chapter ; 10, particular kinds of flesh, and their purification.

२८३ । निगमकल्पद्रुमः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० ३६ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ६०० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताम्रश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरे रम्ये क्रोडस्थां नगनन्दिनीं ।

रतेः प्राथम्यसमये भगवान् शङ्करोऽब्रवीत् ॥

समाप्तिवा० । शक्तिसन्तोषमात्रेण पूर्णा याति कुलक्रिया ।

येन तेन प्रकारेण सक्तिसन्तोषणं चरेत् ॥

इति निगमकल्पद्रुमे श्रीशिवपार्वतीसंवादे दशमः पटलः ॥

विषयः । १ पटले पञ्चमकारप्रशंसा । २, पञ्चमकारशुद्धिकारणकथनं । ३, परमसाधनकथनं । ४, स्त्रिया माहात्म्यं । ५, तदङ्गविशेषप्रभेदादिकथनं । ६, तदीयपूजनादिकथनं । ७, तदीयसाधनविशेषकथनं । ८, स्वयम्भुकुसुमाभिधानं । ९, पञ्चतत्त्वादिशोधनं । १०, मांसविशेषादिकथनं तदीयशोधनप्रकारश्च ।

Brahmāṇḍa Tantra. A Tantra in which Nārāyaṇa, in reply to a question from Nārada, expounds the truth about Brahma, Prakṛiti or female energy, and *Pralaya* or periodical destruction of the universe. Contents : 1, Unity of Prakṛiti and Puruṣa ; 2, praise of S'akti ; 3, description of Goloka, the region of Viṣṇu ; 4, incarnation of Prakṛiti ; 5-6-7, various names of Prakṛiti ; 8, worship of Tārini ; 9, true knowledge explained ; 10, hymn to Prakṛiti ; 11, distinction between Prakṛiti and Puruṣa.

२८४ । ब्रह्माण्डतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायश्च । प० १७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नारायणं नमस्कृत्य नारदो मुनिपुङ्गवः । पप्रच्छ वेदसारश्च सारभूतं सुमङ्गलं ॥ नारद उवाच । ब्रह्म किं वद साकारं किं निराकारमीश्वरं ।

प्रलयं कीदृशं नाम का वा प्रकृतिरीश्वरी ॥

समाप्तिवा० । किम्भेदो लक्ष्यते तत्र यज्जले शैत्यमेव तत् ।

अत एव हि योगीन्द्रैः स्त्रीपुम्भेदो न लक्ष्यते ॥

इति ब्रह्माण्डतन्त्रे एकादशः पटलः ॥

विषयः । १ पटले । प्रकृतिपुरुषाद्योरभेदकथनं । २, शक्तिमाहात्म्यं । ३, गोलोकधाम-
वृत्तान्तकथनं । ४, प्रकृतीनामाविर्भावादिकथनं । ५, प्रकृतिनामानि । ६—७,
प्रकृतिनामानि । ८, तारिणीपूजाकथनं । ९, तत्त्वज्ञानकथनं । १०, प्रकृतिस्त्ववः ।
११, प्रकृतिपुरुषविवेचन ।

No. CCXCV.

Pichchhilá Tantra. An original Tantra in two parts: the MS. includes the first. Contents: 1, characteristics of the spiritual guide; 2-3, praise of Káliká; 4, mantra of Kṛishṇa; 5, initiation; 6, rules for bringing people under control by charms; 7, mantras for seizing thieves, &c.; 8, ditto for overcoming snake poison; 9, the mystic diagram called *sarvatobhadra*; 10, individual peculiarities; 11, mantras of Káliká; 12, daily worship; 13, pacification of demons; 14, mantras of Durgá; 15, worship of virgins; 16, six mystic circles; 17, praise of the mantra of Káliká; 18, charm bearing the name of Bhuvanes'varí; 19, mantra of Mahá Káli; 20, origin of Vidyá; 21, monosyllabic mantra of Káliká.

२८५ । पिच्छिलातन्त्रं पूर्वार्द्धं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धश्च । प० १६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्या० कलिकातास्यश्रीयुतवावुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं दृषध्वजं । भवानी रहसि प्रीत्या जगाद् मधुरं वचः ॥

श्रीदेव्युवाच । भगवन् देवदेवेश लोकानुग्रहकारक ।

स्मृचितं यत् पुरा देव कालिकामाधनक्रमं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, गुरुलक्षणं । २-३, कालिकायाः प्रशंसा । ४, कृष्णमन्त्रकथनं । ५, दीक्षाप्रयोग-
विधानं । ६, वशीकरणकथनं । ७, चौरधारणार्थकप्राकृतमाषीयमन्त्रादिकथनं ।
८, सर्पविषनाशकमन्त्रादिकथनं । ९, सर्वतो भद्रमण्डलकथनं । १०, भावप्रभेद-
कथनं । ११, कालीमन्त्रकथनं । १२, नित्यपूजाविधिकथनं । १३, भूतशुद्धिविधानं ।
१४, दुर्गामन्त्रकथनं । १५, कुमारीपूजनक्रमः । १६, षट्चक्रक्रमनिरूपणं ।
१७, कालीमन्त्रप्रशंसा । १८, भुवनेश्वरीकवचं । १९, महाकालीमन्त्रकथनं ।
२०, विद्योत्पत्तिप्रकारकथनं । २१, कालिकायाः एकाक्षरमन्त्रनिरूपणं ।

No. CCXCVI.

Vákyatattova. A Smárta treatise by Siddhánta Pañchánana, on time
meet for religious ceremonies.

२८६ । वाक्यतत्त्वं ।

ग्रन्थकारः सिद्धान्तपञ्चाननः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२ । पङ्क्तिः ५-६ । स्तो० २६० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०-? । स्था० ढाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थ-
श्रीयुतकालीकृष्णगङ्गोपाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । वाक्यतत्त्वं निरूप्यते । तत्र वाक्यं मासपक्षतिथिघटितं ।

मासपक्षतिथीनाञ्च निमित्तानाञ्च सर्व्वशः ।

उल्लेखनमकुर्व्वाणो न तस्य फलभाग् भवेत् ॥

समाप्तिवा० । पूर्व्ववदेवान्यत्र सुगममित्याह । इति सिद्धान्तपञ्चाननकृतं वाक्यतत्त्वं समाप्तम् ॥

विषयः । मासपक्षादिघटितवाक्यस्य तात्पर्य्यनिर्णयः ।

No. CCXCVII.

Kávyádars'a-ryákhya. A commentary on the *Kávyádars'a*, a treatise
on rhetoric, by Dandí.

२८७ । काव्यादर्शव्याख्या ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं । प० ६ । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० ढाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थश्रीयुत-
कालीकृष्णगङ्गापाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । काव्यलक्षणमारभमाणः काव्यस्य वाङ्मयत्वात् तदधिष्ठात्रीं सरस्वतीं कीर्त्तयन्नाह
चतुर्मुखेत्यादि । भगवतो मुखानां बहुत्वात् अभोजवनत्वेन निरूपणं ॥

समाप्तिवा० । अतस्तन्त्रैर्विगतालस्यैः ईशते समर्था भवन्ति ।

इति काव्यादर्शटीकायां प्रथमपरिच्छेदस्य व्याख्या समाप्ता ॥

विषयः । दण्ड्याचार्यकृतकाव्यादर्शनामालङ्कारग्रन्थस्य व्याख्या ।

No. CCXCVIII.

Saṅkalpachandrikā. A Smṛiti treatise on resolution to commence a religious ceremony. By Raghunandana Bhaṭṭāchārya, the author of the 28 Tattvas.

२८८ । सङ्कल्पचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रघुनन्दनः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४—७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० ढाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थश्रीयुत-
कालीकृष्णगङ्गापाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीगुरोश्चरणद्वन्द्वं नत्वा सङ्कल्पचन्द्रिकां । गङ्गातीरसमुद्भूतः करोति रघुनन्दनः ॥
अथ कलावत् सङ्कल्प इति चेत् अत्र हारीतः । मनसा सङ्कल्पयति वाचाभि-
लपति कर्मणा चोपपादयति । तथा ब्रह्मपुराणेऽपि । आसाद्य च शुभं कार्य-
मुद्दिश्य च मनोगतं ।

समाप्तिवा० । अहः पदस्याहोरात्रार्थकतयाऽत्र चावगतत्वात् ।

इति रघुनन्दनभट्टाचार्यकृता सङ्कल्पचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । सङ्कल्पपदार्थादिनिरूपणं ।

Mīmāṃsā-nyāya-prakāś'a. A treatise on the elements of the Mīmāṃsā philosophy, by Āpadeva son of Anantadeva. Dr. Hall describes this work as “of first-rate repute and great comparative currency.” *Contributions &c.*, p. 185.

२८८ । मीमांसान्यायप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः आपदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितम् । प० ५३ । पङ्क्ति० १०—१३ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० ङ्गलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राह्यग्रामस्थः
श्रीवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतत्त्वचरलः ।

प्रा० वाक्यं । यत्कृपालेशमात्रेण पुरुषार्थचतुष्टयं । प्राप्यते तमहं वन्दे गोविन्दं भक्तवत्सलं ॥

अनन्तगुणसम्पन्नमनन्तभजनप्रियं । अनन्तरूपिणं वन्दे गुरुमानन्दरूपिणं ॥

ह खलु परमकारुणिकेन भगवता जैमिन्युषिणा अथातो धर्मजिज्ञासा इत्यादिना
द्वादशसु अध्यायेषु धर्मा विचारितः । अत्र वेदेन प्रयोजनमुद्दिश्य विधीयमानो
धर्मः । यथा यागादिः ।

समाप्तिवा० । ग्रन्थरूपो मदीयोऽयं वाग्व्यापारः सुशोभनः ।

अनेन प्रीयतां देवो गोविन्दो भक्तवत्सलः ॥

इति श्रीअनन्तदेवसूनुना आपदेवेन कृतं मीमांसान्यायप्रकाशसञ्ज्ञकं मीमांसा-
प्रकरणं समाप्तं ॥

विषयः । मीमांसादर्शनप्रतिपादितधर्मप्रमाणादिपदार्थनिरूपणं ।

Muktatattva. Nine dissertations on the means of salvation as described by the Vedāntic philosophers. By Rāmānanda S'vāmī.

३०० । मुक्तितत्त्वं ।

ग्रन्थकारः रामानन्दस्वामी ।

विवरणं । परिशुद्धं नवीनं । प० २४ । पङ्क्ति० ६—९ । श्लो० ७२० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० ङ्गलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राह्यग्रामस्थः श्रीवर्द्ध-
मानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतत्त्वचरलः ।

प्रा० वाक्यं । ननु साभुक्तं क्षीयते कर्म कल्पकोटिशतैरपि ।

अवश्यमेव भोक्तव्यं कृतं कर्म शुभाशुभम् ॥

इति कथं सङ्गच्छते सृष्ट्यभावकाले कर्माभावात् । अत्र केनचिदुक्तं । सृष्टेर्नाशो नास्ति नित्यत्वात् । तथाच प्रमाणं । नासदुत्पद्यते न च सद् विनश्यति इति । न च कदाचिदनीदृशं जगदिति च ॥

समाप्तिर्वा० । एवमेवात्मबुद्ध्या तु मायात्मानं विचिन्तय ।

तेनैव सदभिन्नो हि भविष्यसि सुनिश्चितं ॥

इति श्रीमन्मुक्तितत्त्वे परमरहस्योपदेशे नवमः परिच्छेदः ॥

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । १, परिच्छेदे ब्रह्मनिरूपणं । २, संसारवैचित्र्यकथनं । ३, जीवस्य बन्धननिवृत्तिहेतुकथनं । ४, अष्टाङ्गयोगकथनं । ५, भक्तिस्वरूपकथनं । ६, साधनोपदेशे शाण्डिल्यविद्याकथनं । ७, गृहब्रह्मचार्युदासीनवानप्रस्थसत्याग्निनां सर्वेषामेव यथाक्रमं मुक्तेर्विधानकथनं । ८, मरणविशेषेण तीर्थादौ मुक्तिकथनं । ९, निर्व्याणमुक्तेर्मुख्यलोककथनं तदुपायनिरूपणञ्च ॥

No. CCCI.

Bālabodhinī.—A commentary on the Gīta-Govinda of Jayadeva. By Chaitanya Dāsa.

३०१ । बालबोधिनी ।

ग्रन्थकारः चैतन्यदासः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ४१ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राह्यग्रामस्थः श्रीयुततारकनाथतत्त्वराजः श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीचैतन्यपादपद्ममधून्मतेन केनचित् । टीका सङ्गृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ॥ स्वयम्बोद्धुमभिप्रायं जयदेवमहामतेः । क्रमेणोपक्रमादेशा ग्रथ्यते बालबोधिनी ॥ अत्र व्याकरणादीनां ग्रन्थबाहुल्यभीतितः । विवृतिर्न कृता सा स्याद् ज्ञेया ग्रन्थान्तराद् बुधैः ॥ वक्तव्ये बालबोधिन्यां शब्दार्थः शब्दवेदिभिः । भावार्थदीपिकायाञ्च भावो भावार्थलोलुपैः ॥

समाप्तिवा० । श्रीगोविन्दपादसेवाप्रभावादुदिता स्वयं ।

चैतन्यदासतो बालबोधिनी स्यात् सतां मुदे ॥

श्रीमद्रूपगणान् वन्दे दण्डवत् भुवि सम्पतन् ।

समर्थोत्कर्षपीयूषं साध्यते यैरहर्निशम् ॥ समाप्ता चैयं बालबोधिनी ॥

विषयः । जयदेवगोखामिप्रणीतगीतगोविन्दकाव्यस्य तात्पर्यार्थविवरणं ।

CCCII.

Rámahilodaya.—An epic poem, in twenty cantos, on the life of Ráma from his birth to his coronation. By Rámakánta.

३०२ । रामलीलोदयं ।

ग्रन्थकारः रामकान्तः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धं । प० ८१ । पङ्क्ति० ३३ । श्लो० ४५०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० कागजः । शकाब्दाः १७८० । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राख्यग्रामस्थः

श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतत्त्वचरलः ।

प्रा० वाक्यं । नवीनघननीरदप्रभमतीवमुद्यज्ज्वल-

न्मणिस्रजमुदन्वति प्रबलवोचिमातन्वति ।

कृतालिमुरसा दृशा चरणजानुमूर्द्धा हृदा

भुजेन वचसा भृशं मधुरमूर्त्तिरामं भजे ॥ १ ॥

को जानाति महेन्द्रवज्रवपुषो वातात्मजस्यामलं

विक्रान्तं जननीप्रसूतिसमयेऽधावत् प्रचण्डद्युतिं ।

यो गम्भीरपयोधिपारमगमत् लीलारसव्यञ्जनात्

दग्ध्वा काञ्चनपद्मसञ्चयलसलङ्कामगाहत् पुनः ॥ २ ॥

अस्यानुग्रहमात्रतो जडजनैः पाण्डित्यमातन्वते

येन श्रीरघुनाथपादकमले भृङ्गीकृतं मानसं ।

येनानीय महौषधालयगिरिं श्रीलक्ष्मणो रक्षितः

तं वन्दे सुरश्चतुर्दलनं वीरं समीरात्मजं ॥ ३ ॥

समाप्तिवा० । धीरश्रीयुतरामकान्तकृतिना स्वर्गापवर्गार्थिना

पाठाभ्यासविचारमज्जनमनोमोदं समाकाङ्क्षिणा ।

श्रीवाणेश्वरस्त्रनुना विरचिते श्रीरामलीलोदये

काव्ये विंशतिरीरितोऽतिरुचिरो रामाभिषेकाभिधः ॥ १० ॥

विवयः । १ सर्गे, श्रीरामजन्म । २, जानकीपरिणयः । ३, भार्गवजयः । ४, वनान्तराभि-
गमनं । ५, भरतागमः । ६-७, जानकीहरणं । ८, लङ्कादाहः । ९, हनूमत्-
प्रत्यागतिः । १०, सीतासन्देशः । ११, विभीषणाश्वासः । १२, अङ्गदागमनं ।
१३, लक्ष्मणशक्तिबोधः । १४, अतिकायनिकुम्भबधः । १५, इन्द्रजिद्युद्धं । १६,
मयशक्तिमोक्षणं । १७, रामचन्द्रकर्टकब्रह्माक्षपरित्यागः । १८, शुभसंवादकथनं ।
१९, भरतदर्शनं । २०, श्रीरामाभिषेकः ।

CCCCIII.

Siddhānta Gītā.—A treatise on salvation. It says that the first three Vedas are the great causes of bondage, and the last the means of freedom from transmigration and of eternal beatitude. It is said to be a part of a work named *Atharva-rahasya*, and is divided into eight chapters.

३०३ । सिद्धान्तगीता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ७-२२ । श्लो० २७०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० इरेजीयकागजः । शकाब्दाः १७८७ । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राह्य-
ग्रामस्थः श्रियुततारकनाथतत्त्वरत्नः श्रियुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीचर्जुन उवाच । देवादिदेव देवेश कथयस्व महामते ।

केन ज्ञानप्रभावेन मुच्यते भवबन्धनात् ॥ १ ॥

श्रीभगवानुवाच । वेदत्रयं महाप्राज्ञ भवबन्धनकारणं ।

चतुर्थं परिज्ञातं मुच्यते भवसागरात् ॥ २ ॥

ऋग्यजुःसामभेदोऽयं परित्याज्यो महामते ।

वेदे चाथर्वणे सारं ग्राहयित्वा प्रयत्नतः ॥ ३ ॥

तत्रास्ति प्रणयो मूलं विचार्य्यञ्च पुनः पुनः ।

वेदत्रयविनिर्मुक्तो मात्रात्रयविवर्जितः ॥ ४ ॥

समाप्तिवा० । सकलभुवनहेतुः ज्ञानमार्गैकसेतुः गुरुचरणजबोधः सर्वसंसाररोधः ।

सगुणभजनहानिः प्राणिनां मोक्षपाणिः दिशतु दिशतु तूर्णं सद्गुरुः सातपूर्तं ॥

इति श्रीमद्यजुर्वेदरहस्ये श्रीकृष्णार्जुनसंवादे सिद्धान्तगीतायामष्टमोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याये, मतनिर्दर्शनं । २, वर्णाक्षरयोः परिचयः । ३, केवलं ब्रह्माहमिति प्रतिपत्तिः । ४, तत्त्वज्ञानतत्त्वयोगतत्त्वार्थचिन्ताप्रभृतयः । ५, देहनिर्णयः । ६, लिङ्गदेहसमुच्चयः । ७, निर्गुणशतनामवर्णनं । ८, महाकारणदेहादिकथनम् ॥

CCCIV.

Srīharistotra.—A hymn in praise of Hari. By S'āṅkara Āchārya.

३०४ । ओहरिस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० १९ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीयं । आ० इंग्रेजीयकागजः । का०—? । श्ला० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाद्याख्यग्रामनिवासि-
श्रियुततारकनाथतत्त्वरत्नः श्रियुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । स्तोत्रे भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं यस्मिन्नेतत् संहतिचक्रं ध्रुमतोत्यं ।

यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत् संहतिचक्रं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे ॥ १ ॥

समाप्तिवा० । इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेन भवतीति ध्वान्तार्काभं भगवत्पादीयमिदं यः ।

विष्णोर्लोकं पठति शृणोति व्रजति ज्ञानं ज्ञेयं स्वात्मनि चाप्नोति मनुष्यः ॥

इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं श्रीहरिस्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः । ४४ सङ्ख्यकश्लोकात्मकमिदं स्तोत्रं । अत्र भगवतो नारायणस्य माहात्म्यप्रति-
पादनम् ॥

CCCV.

Anandatarāṅgini. Itinerary from Chandananagara to Benares, and description of the latter city, its foundation and ancient legends. By Vechāvāma Nyáyāṅkārā.

३०५ । आनन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः वेचारायन्यायालङ्कारः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० ९६ । पङ्क्ति० ४—११ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । शकाब्दाः १७२१ । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्राह्य-
ग्रामस्थः श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतत्त्वरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । विश्वेशमाधवकदुण्डिकदण्डपाणिश्रीकालभैरवगुहामरनिम्नगाभिः ।

दुर्गादिभिश्च मणिकर्णिकया च युक्ता वाराणसी मम मनोरथसिद्धयेऽस्तु ॥ १ ॥

आनन्दं ब्रह्मरूपं श्रुतिवच इति यच्चैकमेवाद्वितीयं

ब्रह्मेति स्वात्मनो दर्शयितुमिति न भिन्ना च शक्तिर्जगत्सु ।

यः सर्वान्नायबोधः स्वयमपि भगवान् अर्द्धनारीश्वरोऽभूत्

तत्पादाम्भोजलुब्धो भवतु मम मनश्चञ्चरीकश्चिराय ॥ २ ॥

प्रणम्य सच्चिन्म सदाभिवासतिं महेश्वरं सोममुपास्य कोऽपि सन् ।

स्वनिर्मितानन्दतरङ्गिणीकृतौ करोति सिद्धान्ततरिं सतां मुदे ॥

कोमलोऽपि सतां श्लोको विधूर्णयति बालकं ।

विनाऽपि धातुवैषम्यात् यथा मातुलपुत्रकः ॥

समाप्तिवा० । सिद्धान्तोत्तरराजरामतनयो वन्द्यान्वयः श्रीयुतो

वेचारामसुधीर्महेश्वरगरीं दृष्ट्वा त्रिक्ललो मुदा ।

तेनानन्दतरङ्गिणी कविमनःसन्तोषणी निर्मिता

सा चेहाष्टमसर्गमूलसहिता लेभेऽथ सण्म्यूतां ॥

ग्रन्थसमाप्तानन्तरं ग्रन्थकृता पञ्चभिः श्लोकैः स्वपरिचयः प्रदत्तः । तेषामन्त्यः

श्लोको यथा ।

यथैतन्यरहस्यमद्भुतरसं सत्काव्यरत्नाकरं

वैद्यानां सुखहेतवेऽतिबहुलं भैषज्यरत्नाकरं ।

तस्मात् श्रीमणिमञ्चरीं सुखचिरां नेपालभूपालया

श्रीसिद्धान्तमनोरमां समकरोत् टीकां तथा ज्योतिषि ॥

महामहोपाध्यायश्रीराजरामसिद्धान्तभट्टाचार्यात्मजश्रीवेचारामन्यायालङ्कारविर-

चिता श्रीसिद्धान्ततरिनाम्नी श्रीआनन्दतरङ्गिणी टीका सम्पूर्णा ॥

विषयः । १ प्रथमसर्गे, बर्तकथनं । अर्थात् चन्दननगरात् काशीपर्यन्तभागीरथीतीरवर्ति-
ग्रामादिवर्णनं । २, शम्भुशिवारहस्यवर्णनं । ३, रत्नपुरीनिधानकथनं । ४, हिम-
शैलराजचरितवर्णनं । ५, व्यासभुजावरोधकथनं । ६, व्यासविलापकथनं । ७,
तीर्थकशक्तिलिङ्गकथनं । ८, काशीपुरीवर्णनं ग्रन्थसमाप्तिश्च ।

Siddhāntamanī-manjarī. An astrological compendium, by Vechā-rāma Nyáyālakāra, containing detailed accounts of the effects of particular conjunctions of the Planets.

३०६ । सिद्धान्तमणिमञ्जरी ।

ग्रन्थकारः वेचारामन्यायालङ्कारः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० २२ । पङ्क्ति० ३-९ । श्लो० ४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । शकाब्दाः १७३७ । स्था० ऊगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाट्याख्यग्राम-निवासि श्रीवर्द्धमानाधिपति सभापण्डितश्रीयुततारकनाथतत्त्वचरलः ।

प्रा० वाक्यं । वाणीपाण्यलगाद्भुततमविचलतन्त्रिकोत्था समन्तात्
प्रोद्यद्वासन्नरागोत्तममधुरिमसन्मूर्च्छनासूज्ज्वलाङ्गी ।
सीमांसान्यायवैशेषिकविरसविचारप्रयासातिशुष्कं
सत्काव्यज्ञप्तिदात्री सुखयतु हृदयं कल्पकीकाकली वः ॥ १ ॥
निजनिर्मितसिद्धान्तरत्नाकरसमुद्भूतां ।
करोमि काव्यवत् खल्पां सिद्धान्तमणिमञ्जरीं ॥ २ ॥

समाप्तिवा० । वैधेयो मासु विधेयो भवतितरां तत्र नैव नः खेदः ।
दोषज्ञा दोषज्ञा न गुणज्ञा एतदाश्चर्यम् ॥ १६३ ॥
इति वन्द्यघटीयश्रीराजरामसिद्धान्तभट्टाचार्यात्मजश्रीवेचारामन्यायालङ्कारविर-
चिता सिद्धान्तमणिमञ्जरी सम्पूर्णा ॥

विषयः । ग्रन्थकारनिवेदनं । राशिविभागः । राशिविशेषसञ्ज्ञा । चेन्नकथनं । होरा-
द्रेक्काणकथनं । नवांशः । द्वादशांशः । त्रिंशांशः । तन्वादिभावाः ।
पापग्रहाः । ग्रहदृष्टिः । रवेर्मित्रं । रवेः शत्रुः । चन्द्रस्य मित्रं । कुजशत्रुमित्रे ।
बुधशत्रुमित्रे । गुरुशत्रुमित्रे । शुक्रशत्रुमित्रे । शनिशत्रुमित्रे । राहुशत्रुमित्रे ।
केतुशत्रुमित्रे । तात्कालिकमित्राणि । गोचरः । चन्द्रताराशुद्धेरावश्यकं ।
चन्द्रशुद्धिः । ताराशुद्धिः । नक्षत्राधीशः । सप्तगणः । पाठान्तरेण लघुगणः ।
अधोमुखगणः । ऊर्ध्वमुखगणः । पुन्नामगणः । नक्षत्रमुहूर्त्ताः । पुष्यप्रशसा । वार-
वेला । इत्यादिविविधज्योतिर्विषया वर्तन्ते ।

Yatyāchāra-Sangraha. A manual of the duties of a Yati, by Vis'-ves'vara Sarasvatī. The MS. found contains only the rules for the funeral of Yatis, and is entitled Yatisaṅskāra Prayoga.

३०७ । यत्याचारसङ्गहीययतिसंस्कारप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः विश्वेश्वरसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २५ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुत-
वावुहितलालमिश्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यतिसंस्कारः । तद्व्यवस्था विश्वेश्वर्याख्यसङ्गहोक्ता यथा,

शैनकः । अथवा कालगत्या च भिक्षुके गतजीविते ।

संस्कार्यात् ब्राह्मणो विद्वान् गृही धर्मपरायणः ॥

भगवत्पादपूज्यश्रीगोविन्दसरस्वतीनां । अस्मत् परमेष्ठिगुरुणां विचार आचारश्चेति ।

असंस्कृतं विशीर्येत यत्र देशे कलेवरं ।

धर्मलोपो भवेत्तत्र दुर्भिक्षं मङ्गकादिकं ॥

समाप्तिवा० । परमानन्दपूर्वकं स्वस्वगृहं व्रजेयुः ।

इति विश्वेश्वरसरस्वतीविरचितं यत्याचारसङ्गहीययतिसंस्कारप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । यत्यन्तेष्टिक्रिया ।

No. CCCVIII.

Panchikarana Vārttika. A metrical paraphrase of S'ankara Āchārya's *Panchikarana, Prakriyā*,—a disquisition on the union of the five elements in the formation of the universe, and the means of redemption therefrom. By Sures'vara Āchārya.—Vide Hall's *Contributions*, 139.

३०८ । पञ्चीकरणवार्तिकं ।

ग्रन्थकारः सुरेश्वराचार्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४—१६ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुतवावु-
हितलालमिश्रः ।

प्रा० वाक्यं । उक्ताकारः सर्वदेवानां सारस्वत्प्रकाशकः ।

तेन चित्तसमाधानं मुमुक्षूणां प्रकाशयते ॥ १ ॥

आसीदेकं परं ब्रह्म नित्यमुक्तमविक्रियं ।

तत् स्वमायासमावेशात् बीजमव्याकृतात्मकं ॥ २ ॥

समाप्तिवा० । समभ्यसेदिहामुत्र भोगानासक्तधीः सुधीः ।

रागद्वेषादिरहितः स्वात्मानं चिन्तयेत् सदा ॥ ६४ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपादशिष्यसुरेश्वराचार्यस्य कृतौ पञ्चीकरणवार्त्तिकं समाप्तम् ॥

विषयः । आसियाटिकशोशाइटिनामकसभालयस्थितात् पुस्तकात् खतन्त्रमिदं । सङ्क्षेपेण ब्रह्मतत्त्वपञ्चीकारवर्णनं ॥

No. CCCIX.

Prasthāna-bheda. Essay on the different schools of the Vedānta Philosophy. By Madhusūdana Sarasvatī.

३०६ । प्रस्थानभेदः ।

ग्रन्थकारः मधुसूदनसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ६६ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटाकागजः । का०—? । स्था० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुतवावु-
हितलालमिश्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ सर्वेषां शास्त्राणां भगवत्येव तात्पर्यं साक्षात् परम्परया चेति समासेन तेषां प्रस्थानभेदोऽत्र उद्दिश्यते । तथा हि । ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्व-
वेद इति वेदाश्चत्वारः । शिञ्चा कल्पो व्याकरणं निरुक्तं छन्दो ज्योतिषमिति वेदा-
ङ्गानि षट् । पुराणन्यायमीमांसाधर्मशास्त्राणि चेति चत्वार्युपाङ्गानि । अत्र
उपपुराणानामपि पुराणे अन्तर्भावः ।

समाप्तिवा० । तत्र तेषां तात्पर्यमबुद्ध्या वेदविरुद्धेऽप्यर्थे तात्पर्यमुत्प्रेक्षमाणास्त्वन्तर्भवेवोपादेय-
त्वेन गृह्यन्तो जना नानापथजुषो भवन्ति इति सर्वमनवद्यं ।

इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितः प्रस्थानभेदः समाप्तः ॥

विषयः । वेदान्तशास्त्रीयप्रस्थानविशेषनिरूपणं ।

No. CCCX.

Syāmā-pradīpa. A manual for the worship of Syāmā. Contents :
1. The derivation of the mystic mantra of the Devi. 2. The mode of worshipping her. 3. Prayers. 4. Fee &c. 5. Purification. 6. Natures of the worshipers and the worshiped. 7. Occasional worship. 8. Esoterics of the cult. 9. What are desirable objects. 10. Ritual for the worship of Tārā. 11. Especial worship. 12. Hymns and prayers. 13. Expiations, &c.

३१० । श्यामाप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० १४९ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराजश्रीयुतसती-
शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नमामि परदेवतां प्रणतकार्यसिद्धिप्रदां महेशकमलापतिप्रभृतिदेवदेवसुतां ।
अनेकजननार्जितप्रथितपुण्यलभ्याश्रयां निरङ्कुशशलाञ्छनप्रचुरविम्बकान्ताननां ॥
समान्निवा० । लोकैर्दृश्यते न तु तद्धान्तरमिति (?) तथाचेति । इत्यास्तां विस्तरः ।
इति श्यामाप्रदीपे ताराकल्पे त्रयोदशपरिच्छेदः ॥

विषयः । १, देव्या मन्त्रोद्धारविनिर्णयः । २, पूजाविधिः । ३, स्तवादिकथनं । ४, दक्षिणा-
विधानं । ५, पुरस्चरणं । ६, भावनिर्णयः । ७, नैमित्तिकनिरूपणं । ८, गोप्यनि-
र्णयः । ९, काम्यविधानं । १०, ताराकल्पः । ११, देव्या अर्चनं । १२, विशेषतः
स्तवादिकथनं । १३, प्रकीर्णप्रकरणं ॥

No. CCCXI.

Achāra-mālā. Rules of conduct, or what to do and what to avoid.
By Nidhirāma S'armā.

३११ । आचारमाला ।

ग्रन्थकारः निधिरामशर्मा ।

विवरणं । परिशुद्धं कदर्यलिखितञ्च । प० ४२ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा विघ्नविनाशाय देवेन्द्रं गणनायकं ।
दुर्गां दुर्गतिनाशाय शिवाय च शिवं गुरुं ॥
आचारमाला नाम (?) स्मृतितन्त्रानुसारिणी ।
भण्यते निधिरामेण द्विजेन प्रीतये सताम् ।

समान्निवा० । खण्डितं ।

विषयः । सदाचारनिरूपणम् ।

Dānarākyaśālā. Consecration of various kinds of gifts, and the merits of bestowing them upon particular persons.

३१२ । दानवाक्यावली ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धं नवीनञ्च । प० १०९ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १५०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । शकाब्दाः १६८५ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थ-
महाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देशे काले तथा पात्रे धनं न्यायार्जितं तथा ।

यद्दत्तं ब्राह्मणश्रेष्ठास्तदनन्तं प्रकल्पितं ॥

मत्स्यपुराणे, न्यायेनार्जनमर्थस्य वर्जनञ्चातिरक्षणं ।

सत्यान्ने प्रतिपत्तिश्च सर्वशस्त्रेषु गीयते ॥

समाप्तिवा० । ततः कुशादीनादाय अमुकनामगोत्रायेत्यादि । दक्षिणा च ।

वर्षे गौडमहीभुजः शशिसरिन्नाथाग्निचिक्रे शुचौ

पञ्चम्यां भृगुनन्दने रतिपतिः श्रीमानसे श्रीधदा ।

एतत् पुस्तकमुत्तमं गुणगणग्रामाभिरामाय वै

गोविन्दार्चनतत्पराय भवते श्रीरत्नपाणेऽस्तु ते ॥

विषयः । हिरण्यतैजसरजतरत्नालङ्कारपुष्पागादिमणिवेश्मधेनुवृषभगवाश्वाजादिपशुमृग-
घृतधेनुतिलधेन्यादिविविधदाननिरूपणं ॥

Kāmarūpiya-nibandha Tantra. Various kinds of potentates, kings, and emperors, the curse of Vasistha on drinkers of spirits, &c.

३१३ । कामरूपीयनिबन्धतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८० । पङ्क्ति० ३—६ । श्लो० १००० । अ० वङ्गीयं । आ०
पत्रविशेषः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीश-
चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देवुवाच । भगवन् सर्वधर्माञ्च चन्द्रादिकृतभूषण ।

विप्रचक्रविशं धर्माः शूद्रस्य कथितास्त्वया ॥

निर्णीतं लक्षणं तेषां यथानुक्रमयोगतः ।

ब्रह्मचर्यं तथा गार्हं वानप्रस्थाश्रमेऽपि च ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । हरगौरीसमागमराजनिर्णयवशिष्टशापचक्रवर्त्तिनियमादिवर्णनम् ।

No. CCCXIV.

Nirdosha-kula-sāravalī. Kulins, their attributes, defects, and genealogy. The bulk of the work is in Sanscrit, but in some places the Bengali language is introduced.

३१४ । निर्दोषकुलसारावली ।

ग्रन्थकारः ————— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २८६ । पङ्क्ति० ९—१२ । श्लो० ९००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतलोहारांशुरामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । अथ दुर्बलिप्रकरणं । दुर्बले वार्त्तियं आर्हते अरविन्दजः न्यूनं मुं सिरो खञ्जकरं गृहीषा उधोजः उचितं मुं विकर्त्तनं साधुः उधोजः सिरो खञ्जकरणात् परं विकर्त्तनप्राप्तिनात् दुर्बलेः साधुः केचित् इत्यादि ।

समाप्तिवा० । सर्व्वे दाधवकाटोनिवासिनः ।

इति निर्दोषकुलसारावल्यां काञ्चीकुलं समाप्तम् ।

विषयः । पुस्तिकादौ संस्कृतभाषया लिखिता । परन्तु कुत्र कुत्रचित् वङ्गभाषापि विद्यते । अत्र कुलीनानां लक्षणादि वंशवलिख्य वर्त्तते । कुलीनानां प्रभेदश्च विद्यते ॥

No. CCCXV.

Des'iyarāja-s'ekhara-kosha. A dictionary of Synonyms. By Pan-chánana Bhaṭṭāchārya.

३१५ । देशीयराजशेखरकोषः ।

ग्रन्थकारः पञ्चाननभट्टाचार्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं । प० २ । पङ्क्ति० २—७ । श्लो० ९० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सारस्वतरहस्यानि रसमुच्चि पदे पदे ।

सर्व्वखानि कवीन्द्रस्य शब्दतत्त्वानि बोधत ॥

सामजः सिन्धुरः कुम्भी मददृन्दो महामृगः ।

कुञ्जरे कुन्दरोवाहर्बालमाऊर्नवेष्ट ये (?) ॥

पारावतः कलरवे गुञ्जनं गजमज्जने ।

कादम्बिनी मेघदाम्नि सवो हावे भुजा भुजे ॥

समाप्तिवा० । कण्ठीरवस्तु पारीन्द्रो मृगेन्द्रे तरसं तथा । इति देशीयरजशेखरकोपः ॥

विषयः । पर्यायशब्दकथनम् ॥

No. CCCXVI.

Syámá-nitya-pújá-paddhati. A manual for the daily worship of Syámá.

३१६ । श्यामानित्यपूजापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १९ । पङ्क्ति० ३—६ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० पत्र-

विशेषः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्य महाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य । ॐ सूर्यः सोमः यमः कालो महाभूतानि पञ्च च ।

एते शुभाशुभस्येह कर्मणो नव साक्षिणः ॥

समाप्तिवा० । ॐ उच्छिष्टचाण्डालिन्यै नम इति निर्माल्येन सम्यूज्य दक्षिणां कुर्यात् ॥

विषयः । कालिकाराधनानुष्ठानकथनम् ।

No. CCCXVII.

Krishi-vishaya. A guide to agriculture.

३१७ । कृषिविषयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-

कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्य महाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । जयति पराशरनामा मुनिः कृषिकर्मधर्मसंवेदी ।

कृषका यस्य मतङ्गा वसुधां फलन्ति सर्व्वरत्नानि ॥

चतुर्विदार्यतत्त्वज्ञो ब्रवीति कृपणं वृचः ।
 अलक्ष्यागृह्यते सोऽपि प्रार्थनालाघवान्वितः ॥
 सुवर्णमणिमणिक्यवसनैरपि पूरितः ।
 तथापि प्रार्थयन्त्येते कृपकान् भक्तदृष्टया ॥
 कटौ हस्ते च कर्णे च सुवर्णं विद्यते यदि ।
 उपवासस्तथापि स्यात् अन्नालाभेन देहिनाम् ॥
 समाप्तिवा० । अङ्गारको यदा सिंहे तदाङ्गारमयी मही ।
 स एव रविणा युक्तः समुद्रमपि शोषयेत् ॥
 इति कृषिविषयः समाप्तः ॥
 विषयः । कृषिसम्बन्धिनानाविधोपायकथनम् ।

No. CCCXVIII.

Sangita-nārāyaṇa. On tone, rythm, gamut, &c. of the Indian music. By Purusottma Mis'ra.

३१८ । सङ्गीतनारायणं ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तममिश्रः ।
 विवरणं । प्राचोनमपरिशुद्धं सुजीर्णतमञ्च । प० ८० । पङ्क्ति० ५—७ । श्लो० १५०० । अ०
 वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहा-
 राजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । लीलाद्रिकन्दरानन्दिमन्दरायणवन्दितं ।
 वन्दे वन्दारसाङ्ग(?)मन्दिर मेन्दिरं मन्दः ॥
 प्रवृत्तलालं करतालिकाभिराभीरिकानां कलवेणुगीतं ।
 नृत्यन्तमत्यन्तमुदीर्णहासं रासं भजन्तं हरिमन्तमीडे ॥
 समाप्तिवा० । दोर्मूलकूलङ्कषशतकुम्भभ्रमस्वरारम्भिकुचापि यापि ॥
 श्रीकविरत्नपुरुषोत्तममिश्रकृतः सङ्गीतनारायणनामा ग्रन्थः समाप्तः ॥
 विषयः । सङ्गीतापयोगिखरताललयादिविवरणं ।

No. CCCXIX.

Achāra-sāra-prakarana of the *Brahma-jāmala Tantra*. The praise of Buddha in seven cantos.

३१६ । आचारसारप्रकरणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० २५० । अ० वल्लीयं । आ० तुलटकागजः । शकाब्दाः १६९२ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । महाचीनक्रमाचारः सूचितो न प्रकाशितः ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व महेश्वर ॥

समाप्तिवा० । एतत्ते कथितं सर्व्वं विजयाकल्पमुत्तमं ।

प्रसादादचिरादस्य वाञ्छितं ते भविष्यति ॥

इति ब्रह्मयामले आचारसारप्रकरणे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । भगवतो बुद्धदेवस्य माहात्म्यवर्णनेन महाचीनाचारस्य गौरवमुक्तं ब्रह्मणा । शिवेनैतदेवोक्तं भगवत्यै ॥

No. CCCXX.

Smārta-vyavasthārnava. Responsa prudentum, on various questions of Hindu law. By Raghunātha.

३२० । स्मार्तव्यवस्थार्णवः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४४ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० ९०० । अ० वल्लीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीरघुनाथ ईश्वरपदाम्भोजं गुरुं सादरात्

मन्वादिस्मृतिसंहितार्थमवधार्याचार्य्यवाक्येन च ।

बालानां पटुताविधायकममुं स्मार्तव्यवस्थार्णवं

रायश्रीयुतराघवस्य नृपतेरादेशतो निर्ममे ॥

तिथिसङ्क्रान्त्यशौचेषु द्रव्यशुद्ध्याधिकारिणोः ।

प्रायश्चित्तोद्वाहदायेष्वपि वाच्योऽत्र निर्णयः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । रघुनन्दनभट्टाचार्य्यसङ्कलितधर्मशास्त्रीयवङ्गविधयवस्थायाः सङ्क्षेपेण प्रतिपादनम् ॥

No. CCCXXI.

Kāvya-prakāś'a-rahasya-prakāśa. A commentary on the *Kāvya-prakāś'a* of Mammattā Bhaṭṭa. By Rāmanātha Vidyāvāchaspati.

३२१ । काव्यप्रकाशरहस्यप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः रामनाथविद्यावाचस्पतिः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ११६ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० १८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसती-शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । व्रजशिशुद्वन्द्वयस्य सततमुपास्यं मुनीन्द्राणां ।

वेदाविदितरहस्यं गिरिशनमस्यं नमस्यामः ॥

मौनीभूतमुखार्द्धमादरदरस्तुत्याकुलार्द्धाननं

रम्यं सार्द्धविलोचनं भयपरिम्नानान्यसार्द्धैर्दृष्टं (?) ।

रुद्धं वामकरेण सत्यचरणन्यस्तान्यदोःपङ्क्तवं

व्यामुह्यञ्चिरसा पदान्तपतनं शैवं वपुः पातु वः ॥

निःशेषशास्त्रसारं वारं वारं विचार्य चिन्वानः ।

काव्यप्रकाशगूढं विद्यावाचस्पतिर्विकाशयति ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । मम्मटभट्टप्रणीतकाव्यप्रकाशार्थविवरणं ।

No. CCCXXII.

Panchama-sāra-saṁhitā. Dissertations on the notes of the Hindu gamut. By Nārada.

३२२ । पञ्चमसारसंहिता ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० २-५ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । मयूरवृषभच्छागक्रोद्युकोकिलवाजिनः ।

मातङ्गाश्च क्रमेणाहुः खरानेतान् सुदुर्गमान् ॥

[१८३]

निषादर्धभगान्धारषड्जमध्यमधैवताः ।

पञ्चमसेत्यमी सप्त तन्त्रोक्तोत्थिताः खराः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितम् ।

विषयः । निषादादिसप्तखराग्राममूर्च्छनादिनिरूपणम् ।

No. CCCXXIII.

Koshthi-pradipa. Elements of horoscopy. By S'rínátha Bhaṭṭa.

३२३ । कोष्ठोप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः श्रीनाथभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० १८ । पङ्क्ति० ७-९ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरग्रामनिवासिश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । तच्चिन्तामणिमात्रस्य प्रभावात् प्रभविष्णवे ।

सर्व्ववेदार्थतत्त्वाय कस्मैचित् श्रेयसे नमः ॥

तन्त्राणि यत्नेन विमृश्य भूयसा शुभप्रभावोज्ज्वलसारकल्पनं ।

श्रीनाथभट्टः सुरनिम्नगातटे कोष्ठोप्रदीपं विदधे विचक्षणः ॥

समाप्तिवा० । विवाहितायाः पतिफलेनैव फलवतीत्वं, अविवाहितायाः सप्तमं स्थानं फलजननाय विचार्य्यमिति भावः ।

इति कोष्ठोप्रदीपे तनुवित्तादिप्रकाशिका समाप्ता ॥

विषयः । तन्त्रादिद्वादशस्थानविचारलग्नादिनिरूपणं ।

No. CCCXXIV.

Panchapakshī Tikā. A commentary, by Rāghavanandana, on the Pancha-pakshī, a treatise on horoscopy.

३२४ । पञ्चपक्षीटीका ।

ग्रन्थकारः राघवनन्दनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० २० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । पञ्चभिश्च हृतादिति । जन्मसकासात् कार्तिकवर्षादिगणनया यावन्तः संवत्सरा
गतास्त एव वयः । राशिर्दृष्टादिजन्मकालोना याह्यः स्वरोऽपि । यत्र नामाक्षरं
तदङ्कं एकादिरूपं तदा च शुक्लैकादश्यादौ जन्मनि वयोवर्षे एकं देयं ॥
समाप्तिवा० । पताकीगणनं कृत्वा पापं ज्ञेयं, एवं त्रिपापे त्रिपापीति ॥
इति श्रीराघवनन्दनविरचिता पञ्चपक्षीटीका समाप्ता ॥
विषयः । प्रश्नादिगणनाप्रतिपादकपञ्चपक्षीयतात्पर्यविवरणम् ।

No. CCCXXV.

Sūddhidīpikā. Astrological disquisitions on auspicious and inauspicious days. By Śrīnivāsa.

३१५ । शुद्धिदीपिका ।

ग्रन्थकारः श्रीनिवासः ।
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८५ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० १००० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्च्युत-
वावु-उमानन्दरायः ।
प्रा० वाक्यं । दृष्ट्वातरङ्गदुस्तरसंसाराभोधिलङ्घने तरणिः ।
उदयवसुधाधरारुणमुकुटमणिः (?) ॥
अस्मिं गतवति मिहिरेऽतिमलिनदोषाकुले च गोविभवे ।
उद्वाहादिषु शुद्धिग्रहणार्थं दीपिका क्रियते ॥
समाप्तिवा० । रिपुर्गन्धर्वशगता नयन्ति चाक्षारिनिधनस्थाः । मृतस्य देवल्लोकादिगति-
निर्णयः ।
सुविस्तरे ज्योतिषि यत्नतः कृतां समस्तकर्म्मव्यवहारदर्शिकां ।
श्रीश्रीनिवासेन समाहृतामिमामसत्सराः पश्यत शुद्धिदीपिकां ॥
इति शुद्धिदीपिकायां यात्रानिर्णयो नामाष्टमोऽध्यायः ॥
विषयः । लग्नाविवाहयात्रादीनां निरूपणं ।

No. CCCXXVI.

Vidvanmanoramā. A commentary on a hymn to Chāṇḍikā in the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gaurīvara Ś'armā.

३२६ । विद्वन्मनोरमा ।

ग्रन्थकारः गौरीवरश्मि ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ७१ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । कां०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासित्रीयुतवावु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । समाधिर्नाम वैश्वोऽहमत्यन्तो धनिनां कुले ।

पुत्रदारैर्निरस्य धनलोभादसाधुभिरिति श्लोकात् सप्तमपत्राच्च विद्यते ।

समाप्तिवा० । वैवस्वतेऽन्तरे प्राप्ते अष्टाविंशतिमे युगे ।

शुभो निशुभश्चैवान्यावुन्यस्येते महासुरावित्यतः श्लोकात् ७१ पत्राच्च खण्डिता ॥

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डिकास्तोत्रतात्पर्यव्याख्यानं ॥

No. CCCXXVII.

Grantha-Sangraha. A collection of rules and maxims for calculating nativities, &c. By Prajāpati Dāsa. At the end of the work there is a collection of the astrological maxims of Khaná, in Bengali.

३२७ । ग्रन्थसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः प्रजापतिदासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ५—८ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । कां०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासित्रीयुतवावु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ।

श्रीप्रजापतिदासेन क्रियते ग्रन्थसङ्ग्रहः ॥

नवग्रहान्नमस्कृत्य देवीसैव सरस्वतीं ।

प्रणिपत्य गुरुं मूर्ध्ना ज्योतिर्ग्रन्थं वदाम्यहं ॥

समाप्तिवा० । काणा खोड़ा तुमि शनैश्चर मानुषमारे पोड़ाय घरे । कील चापड़ पड़े पीठे चावुकेर वाड़ी गाय उठे ॥ श ॥ केतुकुण्डलिनीफलं समाप्तं ॥

विषयः । शिशुरिष्टमाहुरिष्टपितरिष्टदण्डपलादिनिर्णयः । पुंजन्महोवजन्मस्त्रीजन्मनिर्णयः ।

जारजज्ञानं । सुखदुःखादिनिर्णयः ।

षष्ठाध्याये ग्रन्थसमाप्तिः । खनायाः वचनमपि सङ्गृहीतं ।

S'akuna-dīpikā. On good and evil omens. By Ganes'a.

३२८ । शकुनदीपिका ।

ग्रन्थकारः गणेशः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुतवावु-उमानन्द-
रायः ।

प्रा० वाक्यं । वाञ्छाकल्पतरुं वृणां संसाराभोधिपारदं ।

लम्बोदरपदाभोजद्वन्द्वं वन्दामहे वयं ॥

अज्ञानतिमिरध्वंसकारिणी दृष्टदर्शिनी ।

तन्यते श्रीगणेशेन मुदा शकुनदीपिका ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ॥

विषयः । अत्र शुभाशुभसूचकनिमित्तानि विद्यन्ते ।

Guru-pādukā-panchaka-stotra Tikā. A commentary on five hymns
in praise of the great guru ; attributed to Mahādeva. By Durgādāsa
Vidyāvāchaspati.

३२९ । गुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रटीका ।

ग्रन्थकारः दुर्गादासविद्यावाचस्पतिः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्मरन्ध्रसरसीरुहोदये नित्यलग्नमवदातमद्भुतम् ।

कुण्डलीविवरकाण्डमण्डितं द्वादशार्णसरसीरुहं भजे ॥

समाप्तिवा० । एतद्वचनानुसारेण षड्भक्त्यागमोक्तोपासनाबाधां कुर्वन्ति तेऽतिमन्द्ध्यो
भ्रान्ता इति सङ्क्षेपः ॥

इति श्रीदुर्गादासविद्यावाचस्पतिमिश्रविरचिता श्रीमच्छिवपञ्चवक्त्रविनिर्गतश्री
गुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रटीका समाप्ता ॥

विषयः । श्रीगुरुदेवमाहात्म्यप्रकाशकगुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रस्य तात्पर्यविवरणं ॥

No. CCCXXX.

Anandadīpanī Tīkā. A commentary on a hymn called Karpūra Stotra. By Brahmānanda Sarasvatī.

३३० । आनन्ददीपिनीटीका ।

ग्रन्थकारः ब्रह्मानन्दसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धं । प० ३५ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का० शकाब्दाः १७४३ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासि-
श्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । अथानन्दमयीं ब्राह्मीं त्रिगुणं निर्गुणात्मिकां ।

वन्देऽहं नीलकुहरत्विषा स्मितविलासिनीं ॥

सच्चिन्म्य कृष्णाङ्घ्रिसरोरुहामलं सङ्गृह्य वेदागमव्यासवाक्यं ।

हिताय मन्मन्त्रजपार्थिकानां कुर्वे स्फुर्यानन्दकलाखरूपां (?) ॥

आनन्ददीपिनी टीका श्रोत्रव्याख्याखरूपतः ॥

समाप्तिवा० । तत्कीदृशः प्रेम्णा रसेन तरलमित्यर्थः ।

इति श्रीब्रह्मानन्दसरस्वतीविरचिता श्रीकर्पूराख्यश्रोत्रस्य आनन्ददीपिनी टीका समाप्ता ॥

विषयः । टीकेयं कर्पूराख्यश्रोत्रस्य टीकाकृता २२ श्लोकानां समीचीना व्याख्या कृता । अस्यां कालिकाया मन्त्रोद्धारो वर्तते । श्रोत्रस्यादिमः श्लोकः, कर्पूरं मध्यमान्तराखरपरि-
रहितमित्यादिः ॥

No. CCCXXXI.

Kramachandrikā. Tāntric Liturgy. By Ratnagarbha Sārva-
bhauma.

३३१ । क्रमचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रत्नगर्भसार्धभौमः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ७४ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १२२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहा-
राजश्रीयुतसतोशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गुरौ सन्निहिते यस्तु पूजयेदम्यदैवतं ।

स याति नरकं घोरं सा पूजा विफला भवेत् ॥

समान्निवा०। तत्पादपद्मरजसा निर्धूताखिलकल्मषः ।

प्रकाशितोऽस्मि शास्त्राणि ज्ञात्वा सारं ततोऽर्थतः ॥

इति श्रीरत्नगर्भसार्वभौमविरचिता क्रमचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । तन्त्रशास्त्रप्रतिपादितार्थव्याख्यानं ।

No. CCCXXXII.

Dravyagunādhirāja. Physiological action of various articles of food, drink and medicine.

३३२ । द्रव्यगुणाधिराजः ।

ग्रन्थकारः ———?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ४९ । पङ्क्ति० ५२ । श्लो० ९६० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । द्वौ जातौ भुवि वासवौ निरुपमौ राजन्यविप्रान्वयौ

सप्तद्वीपपतिर्विराट् पुनरसौ विप्रो नवद्वीपराट् ।

नामादेः परिगृह्यतेऽत्र चरमे शेषस्य राहर्मूखे

क्षत्रस्यास्य सभासदो मुनिगणा विप्रस्य तर्काल्बणाः ॥ १ ॥

समान्निवा०। सहितं परप्रीतीनां शिवेन परमात्मना ।

खट्वीजिगीसतावत्स आयुर्वेदः प्रकाशितः ॥ इत्यायुर्वेदः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र मधुरासुलवणकटुतिक्तकषायशीतवीर्याण्यवीर्यप्रभृतीनां द्रव्याणां गुणकथनं ।

No. CCCXXXIII.

Purāṇa-Sarvasva. Summary of various Puranic legends, ancient dynasties, cosmic phenomena, consecration of houses, cars, &c. &c. By Purusottama.

३३३ । पुराणसर्वस्वं ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ३३१ । पङ्क्ति० ४—९ । श्लो० ८३०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १५९३ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-

निवासिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । योऽथ वेदपुराणभारतमनुस्मृत्यादिरामायणेः

शास्त्रैः पुरुषोत्तमैरहरहो ज्ञातो हिताकाङ्क्षिभिः ।

सब्रह्मर्षिसुरासुरैरभिनुतो वन्द्योऽभिनन्द्यो जनै-

र्देवो वः शिवमातनोतु सततं त्रैगुण्यभिन्ना हरिः ॥

समाप्तिवा० । इत्येतत् कथितं विप्र पञ्चमीकल्पमुत्तमं ।

यत्रायं पठ्यते मन्त्रः सर्वसर्पविशेषकः ॥

ॐ कुरु कुरु नवः फट् स्वाहा ॥ इति पुराणसर्वस्वे नागलक्षणं ॥

विषयः । अनुक्रमणिका । चन्द्रवंशः । मन्वन्तरकथनं । वंशानुचरितं । इक्ष्वाकुचरितं ।
गणेशस्तवः । पुरुवंशः । पृथिव्यादिसंस्थानं । योजनसङ्ख्या । भुवनकोपः । नरक-
कथनं । भूकम्पलक्षणं । नरकनिर्णयः । संसारचक्रं । स्वर्गस्थानं । भुवर्लोकादिकथनं ।
अहःपरिमाणं । सूर्य्यरथपरिमाणं । मेघलक्षणं । अहोरात्रिव्यवस्था । चतुर्मुख-
सङ्ख्या । चन्द्रकरसंस्थानं । अमावास्यायां वृक्षच्छेदनदोषः । बुधादिग्रहरथवर्णनं ।
ध्रुवादिसंस्थानं । जातिधर्मः । ग्रहदर्शनमाहात्म्यं । भुवनकोपसमाप्तिः । आद्यादि-
प्रकरणं । ब्रह्मपुराणीयनानातीर्थप्रकरणं । प्रासादनिर्माणं । ध्वजदानं । सम्मार्जनं ।
उपलेपः । देवाकानफलं । द्रव्यपूजाफलं । शासनादिदानं । दक्षिणावर्तशङ्खदान-
प्रभृतयः ॥

No. CCCXXXIV.

Vidyotpatti-vidhi. Descriptions of the various manifestations of the Deví, or Vidyá, and the most appropriate days and manner of worship-
ing them.

३३४ । विद्योत्पत्तिविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ४-६ । श्लो० ११२ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्यामार्चनघृतविष्णुयामले । आगमोक्तविधानेन कलौ देवान् यजेत् सुधीरित्यादि ॥

समाप्तिवा० । तृतीया माधवे शुक्ला कुलर्चै (?) दारुणा तिथिः ।

इत्येताः तिथयः पुण्या अन्यास्यैव सहस्रशः ॥

इति गुह्यातिगुह्यतः प्रोक्तो विद्योत्पत्तिविधिः ॥

विषयः । नानाविद्यानामुत्पत्तिकथनम् ।

Kālikā-māhātmya. Praise of Kālikā, a manifestation of the Devi
a compilation from some of the Tantras.

३३५ । कालिकामाहात्यम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० २३० । अ० वज्रीयं । अ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० . नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयु
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्यामामोदतरङ्गिण्यां । मातर्वदामि देवेशि कालिकानामतः फलं ।

ककारो वाञ्छितं दत्ते धनपुत्रादिकान् परान् ॥

समाप्तिवा० । असद्वद्वा सद्वद्वापि येन काली स्मृता परा ।

मुक्तिसुखं करे देवि नात्र कार्यं विचारणा ॥ इति कालिकानाममाहात्म्यं ।

विषयः । कालिकाया महत्त्वख्यापनम् ॥

Vidyā-māhātmya. Praise of Ādyā Vidyā and the mode of worshi
ing her. This work is likewise a Tantric compilation.

३३६ । विद्यामाहात्यम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० २-६ । श्लो० ४० । अ० वज्रीयं । अ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० . नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयु
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । श्यामार्चनचन्द्रिकाधृतगान्धर्व्ये । अस्या विज्ञानमात्रेण कुलकोटोः समुद्वरेत् ।

नन्दन्ति पितरः सर्वे गाथां गायन्ति ते मुदा ॥

समाप्तिवा० । चन्द्रसूर्यसमो भूत्वा वसेत् कल्पायुतं दिवि ।

न तस्य दुर्लभं किञ्चित् यः स्मरेत् कालिदक्षिणं ॥

इति विद्यामाहात्म्यं समाप्तं ॥

विषयः । आद्याविद्याया महत्त्वप्रतिपादनम् ॥

No. CCCXXXVII.

Sáravallī. A treatise on astrological influence on wars, coronations, and other human actions. By Rájá Kalyána Varmá.

३३७ । सारावली ।

ग्रन्थकारः राजा कल्याणवर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १०३ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० ३१०० । अ० वङ्गोयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यस्योद्गमे जगदिदं प्रतिबोधमेति मध्यस्थिते प्रसरति प्रकृतिक्रियासु ।

असङ्गते खपिति वोद्धसितैकमात्रं (?) स्वर्यः स एष जयति प्रकटप्रभावः ॥

विस्मरीकृतानि मुनिभिः पुरातनानि शास्त्राणि ।

होरातन्त्रं रचितं वराहमिहिरेण सङ्क्षेपात् ॥

राशिद्भावर्गो नृपतियोगा युद्धयोगाश्चरदशायां ।

विषयविभागः स्पष्टं कर्तुं न शक्यते यतस्तेन ॥

अतएव विस्तरेभ्यो यवननरेन्द्रादिरचितशास्त्रेभ्यः ।

सकलमसारं त्यक्त्वा तेभ्यः सारं समुद्धृत्य ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । राशिद्भावर्ग-नृपतियोग-युद्धयोग-प्रभृतिज्योतिर्विषयकथनम् ॥

No. CCCXXXVIII.

Rásayátrápaddhati. A manual for the celebration of the anniversary of Kṛishṇa's grand festival with the milk maids of Vrindávana, held on the full moon and on the two preceding days of Kártika, October—November. By Raghunandana.

३३८ । रासयात्रापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः रघुनन्दनः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४-६ । श्लो० ८० । अ० वङ्गोयं । आ०
तुलटकागजः । शकाब्दाः १७४९ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुक्त-
बाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य कमलाकान्तं वागीशमजमव्ययं ।

प्रयोगं रासयात्राया वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

समाप्तिवा० । अशक्तानां वृद्धिश्चाद्वहेमौ नावश्यकौ ॥ इति रासयात्रापद्धतिः ॥
विषयः । कार्तिकपौर्णमासीकर्तव्यं रासयात्राविवरणं ।

No. CCCXXXIX.

Saṅkalpadurgabhanjana. On the necessity of a formal resolution (*sankalpa*) in the performance of religious rites. By Chandrásekharā.

३३८ । सङ्कल्पदुर्गभञ्जनं ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सदानन्दमयं स्मृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा ।

सङ्कल्पस्मृतिदुर्गानां भञ्जनं क्रियतेऽधुना ॥

काम्यकर्मणि सङ्कल्पं विना फलाल्पवस्मृतेरित्यादि ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । कर्मादौ क्रियमाणसङ्कल्पविचारः ॥

No. CCCXL.

Vásishthasāra. An epitome of the scheme of salvation as inculcated in the *Yogavásishtha*. Contents. 1, dispassion; 2, unreality of the creation; 3, characteristics of the devotee who is liberated in this life; 4, annihilation of the mind; 5, anecdote of Vāsala; 6, meditation; 7, worship of the soul; 8, definition of the soul; 9, liberation in this life.

३४० । वाशिष्ठसारः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १६ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ३२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्त्ये ।

स्वानुभूत्येकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥

अहं बद्धो विमुक्तः स्यामिति यस्यास्ति निश्चयः ।

नात्यन्तमज्ञो नो तज्ज्ञः सोऽस्मिन् शास्त्रेऽधिकारवन् ॥

समाप्तिवा० । एक एव च भूतात्मा भूते भूते व्यवस्थितः ।

एकधा बद्धधा चैव दृश्यते जलचन्द्रवत् ॥

इति योगवाशिष्ठसारे जीवन्मुक्तिदर्शनप्रकरणं ॥

विषयः । १ प्रकरणे, वैराग्यं । २, जगन्मिथ्यात्वं । ३, जीवन्मुक्तिलक्षणं । ४, मनोलायः । ५, वासलोपाख्यानं । ६, मननं । ७, आत्मार्चनं । ८, आत्मनिरूपणं । ९, जीवन्मुक्तिः ।

No. CCCXLI.

Nārāyaṇīya-pras'nāvalī. The means of propounding the past, the present and the future by astrological and mystic calculations. This is a fragment of the Brahmayāmala Tantra.

३४१ । नारायणीयप्रश्नावली ।

ग्रन्थकारः ————— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १२५ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-
उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे नारायणं देवमनादिनिधनं विभुं ।

यस्य स्मरणमात्रेण सर्वज्ञो जायते नरः ॥

देवुवाच । भगवन् देवदेवेश भक्तानामभयङ्कर ।

येनोपायेन जानीयात् भूतभव्यादिकं नरः ॥

समाप्तिवा० । सङ्क्षेपोऽत्र सया प्रोक्तस्त्वत्प्रियार्थं महेश्वरि ।

एतज् ज्ञात्वापि मनुजः सामान्यार्थं वदेत् प्रिये ॥

इति श्रीब्रह्मयामले नारायणीप्रश्नावली समाप्ता ॥

विषयः । अतीतादिविषयकप्रश्नगणनाविधानम् ।

No. CCCXLII.

Vedāntārthasangraha. A digest of the Vedānta system of Philosophy with a commentary. By S'rīrāma S'armā.

३४२ । वेदान्तार्थसङ्ग्रहः, सटीकः ।

ग्रन्थकारः श्रीरामशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १६ । पङ्क्ति० ९-१२ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । यस्मात् जनिस्थितिलयस्सचराचरस्य विश्वस्य यत्परिचितं नवलक्षणैस्तत् ।
वारीव तैजसि मृषाऽसदिव त्रिसर्गा यस्मिन् महोऽस्तकुहकं प्रभजामि सत्यं ॥ १ ॥
श्रीरामचरणाम्भोजमकरन्दकणाञ्जनं । द्वैतध्वान्तान्धितधियामन्धकारं धुनोतु नः ॥ २ ॥
अर्थाः पदैर्निबध्यन्ते वेदान्तसूरिसम्प्रताः । श्रीरामचन्द्रभूपेन्द्रतुयैः श्रीरामशर्मणा ॥ ३ ॥
राजश्रीरामचन्द्रः चित्तिपगणशिरस्यन्द्रकान्तादिकान्त्या-
क्रान्तेपान्ताङ्घ्रिपीठो भुवि विमलयशस्यन्द्रमालोक्य यस्य ।
मूढो दृश्यः कलङ्को भ्रमति वियति हा चन्द्रमाः ह्यातकीर्त्त-
स्त्रस्तानां त्रासशान्तौ स्वयमिव जनको ब्रह्मनिष्ठासु जीयात् ॥ ४ ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । वेदान्तार्थप्रतिपादनम् ॥

No. CCCXLIII.

Siddhānta Sangraha. An elementary exposition of the Vedānta Philosophy, according to the school of the nondual theorists. By Apyayīdikshita.

३४३ । सिद्धान्तसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः अण्णयीदीक्षितः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४६ । पङ्क्ति० २-१२ । श्लो० १२०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । तत्र तावदात्मावारे द्रष्टव्यः श्रोतव्यः प्रत्यधीतसाङ्गत्वाध्यायस्येत्यादि ।

समाप्तिवा० । सन्धिवन्धपरमेश्वरभावापत्तिर्मन्त्रयेति सिद्धं ॥

इति श्रीअण्णयीदीक्षितकृतसिद्धान्तसङ्ग्रहे चतुर्थः परिच्छेदः ॥

विषयः । सङ्क्षेपतः अद्वैतमतानुसारिवेदान्तीयविविधसिद्धान्तप्रतिपादनम् ।

No. CCCXLIV.

S'ilámáhátmya. Praise of the *sálagráma* or ammonite stone, and the advantage of worshiping it as Vishnu. This is probably an extract from one of the Purānas. The stone is found in the Gandak River in Oudh; according to the MS. the best place for the petrified shell is a spot forty miles to the south of a peak of the Himalaya, called Gandakā.

३४४ । शिलामाहात्म्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ५—७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । क्व लं वससि भो विष्णो किं नामास्ति तदाश्रमं । कथं वा प्रीयसे देव तत्सर्वं कथयस्व मे ॥ श्रीविष्णुस्त्वाच ॥ निवसामि सदा ब्रह्मन् शालग्रामेऽथवाग्निनि । गण्डक्यां गिरिराजस्य दक्षिणे दशयोजनं ॥

समाप्तिवा० । यत्कृत्वा मुनयः सर्वे शालग्रामशिलार्चनं । सर्वतो मोक्षमाप्नोति (?) विष्णुलोकं गताः सुखं । इति श्रीब्रह्मविष्णुमुम्वादे वेदव्यासागमप्रोक्त शिलामाहात्म्यं समाप्तं ॥

विषयः । शालग्रामशिलाया महत्त्वव्यापनं, तस्यां श्रीविष्णोः पूजनादिविधानञ्च ।

No. CCCXLV.

Kātantra-pari'siṣṭa. A supplement to the exposition, by Durga Siṅha, of the Sanskrit grammar, entitled Kātantra. By S'rīpati Datta.

३४५ । कातन्त्रपरिशिष्टं ।

ग्रन्थकारः श्रीपतिदत्तः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४४ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० ५००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतसतीशन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देवदेवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं सर्वदर्शिनं । कातन्त्रस्य प्रयच्छामि व्याख्यानं सर्वधार्मिकं ॥ सिद्धो वर्णसमाम्नायः । सिद्धः खलु वर्णानां समाम्नायो वेदितव्यः ॥

समाप्तिवा० । अधरोत्तरे अधरोत्तरं इत्यादि । इति वैद्यमहामहोपाध्यायश्रीपतिदत्तविरचिते कातन्त्रपरिशिष्टे समासप्रकरणं समाप्तं ॥

विषयः । दुर्गसिंहकृतकातन्त्रदृष्टेः परिशिष्टार्थकथनम् ।

No. CCCXLVI.

Rájadharmakaustubha. The jurisdiction of kings, their characteristics and defects; characteristics of queens, ministers, royal priests and astrologers; requirements of kings; rites to be performed by them; royal unction, duties to be observed for some days after coronation, &c., &c. By Ananta Deva.

३४६ । राजधर्मकौस्तुभः ।

ग्रन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७९ । पङ्क्तिः ६-८ । श्लो० १६०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०-? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतमती-
शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । दध्नापूरितमात्ममूर्तिकलसं धृत्वा व्रजन्ती व्रजेत ।

काञ्चित् गोपकुमारिकां कानुगतिर्भुक्तेति सम्मुह्यती ।

दृष्ट्वा श्रीमुरलीधरः स्मितयुतभूयुग्मभङ्गा यथा

तस्यै सूचितवान् गतिं समुचितां पायात् तथा मे मतिं ॥

यत्प्रताप उदिते दितेः सुता विष्णुचक्र इव सर्व्वशत्रवः ।

न्यस्तहस्तगतशस्त्रबुद्धयो * * * गद्यमितास्तभागिनः ॥

समाप्तिवा० । योऽनन्तदेवकृतमन्यनसन्निवन्धनीराश्वितोय हरिणा सततं धृतो यः ।

भूपाभिषेकविषया भवदीदृशीयं सन्दोधितिर्हरिमुदावहकौस्तुभे स्यात् ।

इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीराजवाह्यादुरचन्द्रवराज्ञाप्रवृत्तेनापदेवसुतानन्त-
देवविदुषा कृतराजधर्मकौस्तुभे तृतीयाभिषेकदीधितिः ॥

विषयः । राज्याधिकारिनिर्णयः । राजलक्षणं । व्यसनानि । पट्टमहिषीलक्षणं । मन्त्रिलक्षणं ।

पुरोहितलक्षणं । ज्योतिर्विज्ञलक्षणं । अङ्गानि । उपाङ्गानि । शान्तिप्रयोगः । विना-

यकस्त्रपनं । नक्षत्रावाहनमन्त्राः । नैर्ऋतयागः । शर्षवर्षगणः । रौद्रगणः । ऐन्द्र-

शान्तिः । अभिषेकदिनात् कतिपयदिनपर्य्यंतं प्रतिदिनकार्य्यं । अभिषेकप्रयोगः ।

अभिषेकमन्त्राः । पुष्पाभिषेकः । संवत्सराभिषेकप्रभृतयः ॥

No. CCCXLVII.

Patrakaumudī. The universal letter-writer, containing rules for determining the size, shape and decorations of letters, according to the different ranks of the parties to whom they are to be addressed; qualifications of letter-writers; forms of addresses, &c., &c. By Vararuchi, one of the “ nine jewels” of Vikramāditya.

३४७ । पत्रकौमुदी ।

ग्रन्थकारः वररुचिः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमा-नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमत्कृष्णपदारविन्दयुगलं ब्रह्मेश्वराद्यामर-

श्रेणीनघकिरीटकोकवडभीपुष्पार्पितं सन्ततं ।

वाणीञ्च प्रणमामि विश्वजननीं प्रत्यूहविध्वंसिनीं

भक्तानुग्रहकारिणीं भगवतीं नित्यं वचोदृढये ॥

विक्रमादित्यभूपस्य कीर्तिसिन्धोर्निर्देशतः ।

श्रीमान् वररुचिर्धीमांस्तनोति पत्रकौमुदीं ॥

राज्ञां मन्त्रिप्रवीराणां पण्डितानां तथैव च ।

गुरुणां स्वामिभार्याणां तथैव पितृपुत्रके ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ॥

विषयः । अनुक्रमणिका । पत्राणां रञ्जनं । पत्रप्रमाणानि । पत्रलेखकलक्षणानि । पत्ररचनाक्रमः । पत्रलिखनक्रमः । पत्रनयनक्रमः । पत्रपठनं । पाठापाठप्रभृतयः ॥

No. CCCXLVIII.

Sakārabheda. Words having the three Sanskrit sibilants, arranged in classes. By Purusottama Datta.

३४८ । सकारभेदः ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९-१० । श्लो० ८१ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ तालव्यशकारभेदः ॥ श्रेयः शर्मणि शते शते शकारशोचिर्यशोचिर्यशः

सूक्ष्णश्रीपदशुद्धशोभनभृशं शून्यं शरणं शिवं ।

शृङ्गं दर्शनशतनं शुभशतं किंशयशस्यांशुकं

स्यात् कलिशं शस्यमञ्जरीत्यमरः (?) ॥

समाप्तिवा० । संसारसामक्षासञ्च सारस्वतसरोद्धपाः । साहसं यतिशूचि दान्यसद्वयसंयुता (?) ॥

इति पुरुषोत्तमदेवकृतः सकारभेदः समाप्तः ॥

विषयः । तालव्यमूर्द्धन्यदन्यशकारविशेषप्रतिपादनं ।

No. CCCXLIX.

Koshthi-prakarana. Horoscopy, according to the principles of Kerali. No work of Kerali has yet been discovered, but he is reckoned to be a high authority on astrology and chiromancy.

३४९ । केरलीसम्मतं कोष्ठोप्रकरणं ।

ग्रन्थकारः केरली ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ५-७ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं ।

समाप्तिवा० । सङ्ख्यानामाक्षरा ज्ञेया । अन्यवर्णादयो ज्ञेया एको ह्यासस्ततो भवेत् ॥
इति केरलीसम्मतं कोष्ठोप्रकरणं ॥

विषयः । अस्य प्रथमद्वितीयपत्रे खण्डिते । त्रेकाननवांशत्रिंशंशादिप्रतिपादनम् ।

No. CCCL.

Divyachūdāmani. Rules for calculating future events by astrological and other recondite means. By Chūdāmani.

३५० । दिव्यचूडामणिः ।

ग्रन्थकारः चूडामणिः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १५ । पङ्क्ति० २-७ । श्लो० ४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । यदुपचितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्मणि ।

पङ्क्तिं व्यञ्चयति शास्त्रमेतत् तमसि द्रव्याणि दीपकवत् ॥

लोकस्य चरितार्थाय दिव्यचूडामणिं वदे ।

क्रियते त्रिविधार्थानां शृण्वन्तु स्थिरचेतसः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । शुभाशुभविषयकप्रश्नोत्तरनिरूपणं ॥

No. CCCLI.

Ushnaviveka. On Sanskrit aspirates and nasals. By Gada Siṅha.

३५१ । ऊष्मविवेकः ।

ग्रन्थकारः गदसिंहः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ४-८ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसती-
शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वर्षाज्जला गुणवती सहृदयहृदयानुरञ्जिनी सरसा ।

नानालङ्कारवती प्रियेव कविता सती जयति ॥

समाप्तिवा० । इत्युष्मभेदः कृतः श्रीगदसिंहेनाल्पबुद्धीनां प्रीत्यै ।

स करोतु सदसि ज्ञानं यस्यायं वर्तते हृदये ॥

इति गदसिंहविरचिते ऊष्मविवेके ऊष्मभेदकथनं समाप्तं ॥

विषयः । सकारनकारविशेषप्रतिपादनम् ।

No. CCCLII.

Mugdha-bodha-paris'ishṭa. A supplement to the Sanskrit grammar entitled “Mugdhabodha.” It treats of prefixes, affixes, suffixes, &c. By Kásís'vara Bhaṭṭāchārya.

३५२ । मुग्धबोधपरिशिष्टः ।

ग्रन्थकारः काशीश्वरः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ९३ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७०९ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवा-
सिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा पदाम्बुजमशेषगुणैकसिन्धो रामस्य वीक्ष्य मुनितन्त्रमशेषतश्च ।

श्रीवोपदेवकविना कृतमुग्धबोधे काशीश्वरो वितनुते परिशिष्टमेतत् ॥

समाप्तिवा० । ह्रज इः । हरिः । इति श्रीकाशीश्वरभट्टाचार्यकृतं मुग्धबोधपरिशिष्टं समाप्तं ॥

विषयः । प्रकृतिप्रत्ययगमादिव्यवस्थापनं ।

No. CCCLIII.

Dakárádi-sahasranáma-stotra. A hymn to Durgá, in which a thousand names or epithets beginning with the letter द are strung together. This work professes to be a portion of the eighth part (*Khanda*) of the Kulárnava Tantra, but it does not occur in the MS. of that name noticed on page 138.

३५३ । दकारादिसहस्रनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुक्तवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । भैरवी उवाच । कथं भैरव सर्वज्ञ जम्बूद्वीपे कलौ युगे ।

अलसानां बुभुक्षूणां वृणामल्पायुषामपि ॥

विना योगाभ्यासमद्यो तत्त्वज्ञानं भवेत् शुभं ।

ऐहिका अपि भोगाश्च भवेयुः स्वेच्छया प्रभो ॥

श्रीभैरव उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि सर्वमेतत् भवेद् यथा ।

सामवेदात्मने मुनिप्रोक्तं (?) जैमिनये तु यत् ॥

पुरा पुरन्दरमुखाः खेचरत्नाभिमानिनः ।

ऊचुः किमीश्वरोस्त्यस्मादतिरिक्तः सुरानिति ॥

समाप्तिवा० । शतावर्तनमेतस्य पुरस्चरणमुच्यते । स्तुतिसारो निगदितः किं भूयः श्रोतुमिच्छसि ॥

इति कुलार्णवे महारहस्ये सर्वागमोत्तमे सपादलक्षग्रन्थे पार्वतीश्वरसम्वादेऽष्टम-
खण्डे श्रीदुर्गादकारादिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । दुर्गाया माहात्म्यप्रतिपादनम् ।

No. CCCLIV.

Nánárthas'abda. A dictionary of words having various meanings. By Mathures'a.

३५४ । नानार्थशब्दः ।

ग्रन्थकारः मथुरेशः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ५८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुक्तवावु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा ज्योतिः परं ब्रह्म मूर्च्छाखानन्दपाज्ञया ।
 नानार्थशब्दा लिख्यन्ते मथुरेशेन यत्नतः ॥
 द्विविचतुःपञ्चषट्कवर्णाः कान्तादिचिह्निताः ।
 खरान्ता व्यञ्जनान्ताश्च नानार्थाः स्युरिहोदिताः ॥
 एकवर्णोऽपि नानार्थः क्रमादादौ निबध्यते ।
 नानार्थः प्रथमान्तः स्यात् सप्तम्यन्ते च वर्तते ॥
 क एकः ॥ को ब्रह्मवायुस्त्र्यर्थाग्रियमदक्षात्मवर्हिषु ।
 कामे ध्वनौ च पुंसि स्यात् जलमूर्द्धसुखेषु कं ॥
 समाप्तिवा० । खण्डितं ॥
 विषयः । ककारादिवर्णक्रमेण नानार्थशब्दनिरूपणम् ॥

No. CCCLV.

Rahasyátirahasya Purus'charaṇa. Details of a mode of acquiring superhuman power by meditation and mystic rites. These rites should be performed on a burning-ground at night, while seated on a corpse. On this account it is called the most secret of all secret modes of purification.

३५५ । रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथेदानीं रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं लिख्यते । तथाच गान्धर्व्ये ॥
 समाप्तिवा० । ततो दक्षिणां दत्वाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ॥
 इति रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं समाप्तं ॥
 विषयः । श्मशानादौ विशिष्टपुरश्चरणविधिः ।

No. CCCLVI.

Váhyamátriká-nyása and *Maháshodhá-nyása.* On the merits of two particular modes of regulating the breath during meditation. This is an extract from the *Urdhámnyá Tantra*; the work is distinct from *Urdhamnya Sañhitá*.

३५६ । वाह्यमातृकान्यासो महाषोढान्यासश्च ।

ग्रन्थकारः विरूपाक्षः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तद्भ्यानं यथा । पञ्चाशत्त्रिपिभिरित्यादि ॥

समाप्तिवा० । इत्यूर्ध्वन्नाथान्तर्गतमहाषोढान्यासः ।

इति विरूपाक्षपरमहंसपरिव्राजकसिद्धा महाषोढा ॥

विषयः । अकारादिपञ्चाशद्वर्णैश्शरीरस्थमुखादिप्रदेशेषु न्यासविधानं ।

No. CCCLVII.

Chandī Tikā. A commentary on the Chandī, an episode of the Márkanḍeya Purāṇa, on the wars of the Devī with certain Asuras. By Kāmadeva Kavivallabha. The commentary commonly known is by Nāgoji Bhaṭṭa, the author of the S'abdenduseikhara.

३५७ । चण्डीटीका ।

ग्रन्थकारः कामदेवकविवल्लभः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५२ । पङ्क्ति० ७—१० । श्लो० १००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यत्संसर्गविशेषादुदयति गुणितैर्निर्गुणस्यापि ।

गुणिनामपि नैर्गुणं यत्संसर्गात्सा सदा जयति ॥

स्वजननिरसौ मुनितः श्रुतमाहात्म्यमुपास्य यां देवीं ।

मनुतापगर्गभाजौ सुरथसमाधी सदैवासादयतां ॥

अथ श्रीमद्भुव्यासशिष्यो जैमिनिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । श्लेषे कतिपयपङ्क्त्यै विलुप्तप्रायाः । अतएव समाप्तिवाक्यं नोद्धृतं ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डिकास्तोत्रार्थविवरणं ।

No. CCCLVIII.

Káryakámadhenu Tíká. A commentary, by Vopadeva, on the Kavi-kalpadruma.

३५८ । काव्यकामधेनुटीका ।

ग्रन्थकारः वेपदेवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५२ । पङ्क्ति० १-६ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । सर्वव्याकरणाह्यानास्यां तान्यलिखितं ह्यहं (?) ॥

विषयः । कविकल्पद्रुमार्थविवरणं ।

No. CCCLIX.

Mahábhágavata. An apocryphal Purána, containing legends of the Deví.

३५९ । महाभागवतं ।

ग्रन्थकारः ———— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितञ्च । प० १९१ । पङ्क्ति० ५-१० । श्लो० ४००० । आ० वङ्गोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्य-महाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यामाराध्यविरिञ्चिरस्य जगतः सृष्टा हरिः पालकः

संहर्ता गिरिशः स्वयं समभवद्ध्येया च या योगिभिः ।

यामाद्यां प्रकृतिं वदन्ति मुनयस्तत्त्वार्थविज्ञाः परां

तां देवीं प्रणमामि विश्वजननीं स्वर्गापवर्गप्रदाम् ॥

या खेच्छयास्य जगतः प्रविधाय सृष्टिं सम्प्राप्य जन्म च तथा पतिमापशुम् ।

उग्रैस्तपोभिरपि यां समवाप्य पत्नीं शम्भुः पदं हृदि दधे परिपातु सा वः ॥

एकदा नैमिषारण्ये शैलकाद्या महर्षयः । पप्रच्छुर्मुनिशार्दूलं स्मृतं वेदविदां वरं ॥

समाप्तिवा० । ऋषय ऊचुः । शृण्वान्निधनमन्विच्छन् अकालेऽपि विधानतः ।

देवीं सम्पूजयामास भूयः किं श्रोतुमिच्छसि ॥

इति श्रीमहाभागवते महापुराणे अष्टचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ॥

अतः परं द्वित्रिश्लोकाः सन्ति ॥

विषयः । भगवतीमाहात्म्यप्रतिपादकपुराणम् ।

Vīrachintāmaṇi. A treatise on arms and military tactics. By Sārṅgadhara.

३६० । वीरचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं सम्पूर्णं । प० ७ । पङ्क्ति० ७—६ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अश्वायुषो लक्षणं । नभो जिघ्रन्ति ये वाचा भास्करार्पितदृष्टयः ।

पृथुकुच्छिकटीवक्षाः सुनिप्रा(?)श्चिरजीविनः ॥

समाप्तिवा० । तस्मात् हेयं विधातव्यं । शेषमस्यष्टं चरणद्वयं ॥

इति शार्ङ्गधरविरचितवीरचिन्तामणौ धनुर्वेदस्य परिच्छेदः ॥

विषयः । अत्र अश्वायुर्लक्षणाश्चपरीक्षा-तुरगप्रशंसा-धनुर्द्धारणप्रशंसा-धनुर्द्धारणविधि-धनु-
र्दानविधि-चापप्रमाण-गुणशरफलकलक्षण-फलकपारण-नाराचनालिकस्थान-मु-
ष्ट्याकर्षणलक्षण-गुणचतुष्टयधनुर्मुष्टिसन्धानव्यायाम-लक्ष्यानध्यासत्रयसक्रिया-लक्ष्यस्व-
लनविधि-श्रीघ्नसन्धान-दूरपातित्व-दृढप्रहारित्व-दृढवेधित्व-हीनयन्त्रक-हीनगति-
बालस्वलनगति-लक्ष्यस्वलनगति शुद्धगति-दृढचतुष्कचित्रविधि-वाणभङ्गवराटि-
कावर्तकाष्ठच्छेदनविन्दुकगोलकचित्रविधि-धारलक्ष्यशरवेधित्वास्त्रविधि-शस्त्रवारण-
विध्युपशमशस्त्रविधि-मन्त्रस्मरण-विष्णुस्मरण-सङ्ग्रामविध्यक्षौहिणीसङ्ग्राम-महाक्षौहि-
णीयूहविधि-युद्धप्रभृतयो निरूपिताः ॥

Tārākshobhya Saṁvāda. A Tantric compilation on the adoration of Tārā, and anecdotes regarding her.

३६१ । ताराक्षोभ्यसंवादः ।

ग्रन्थकारः—?

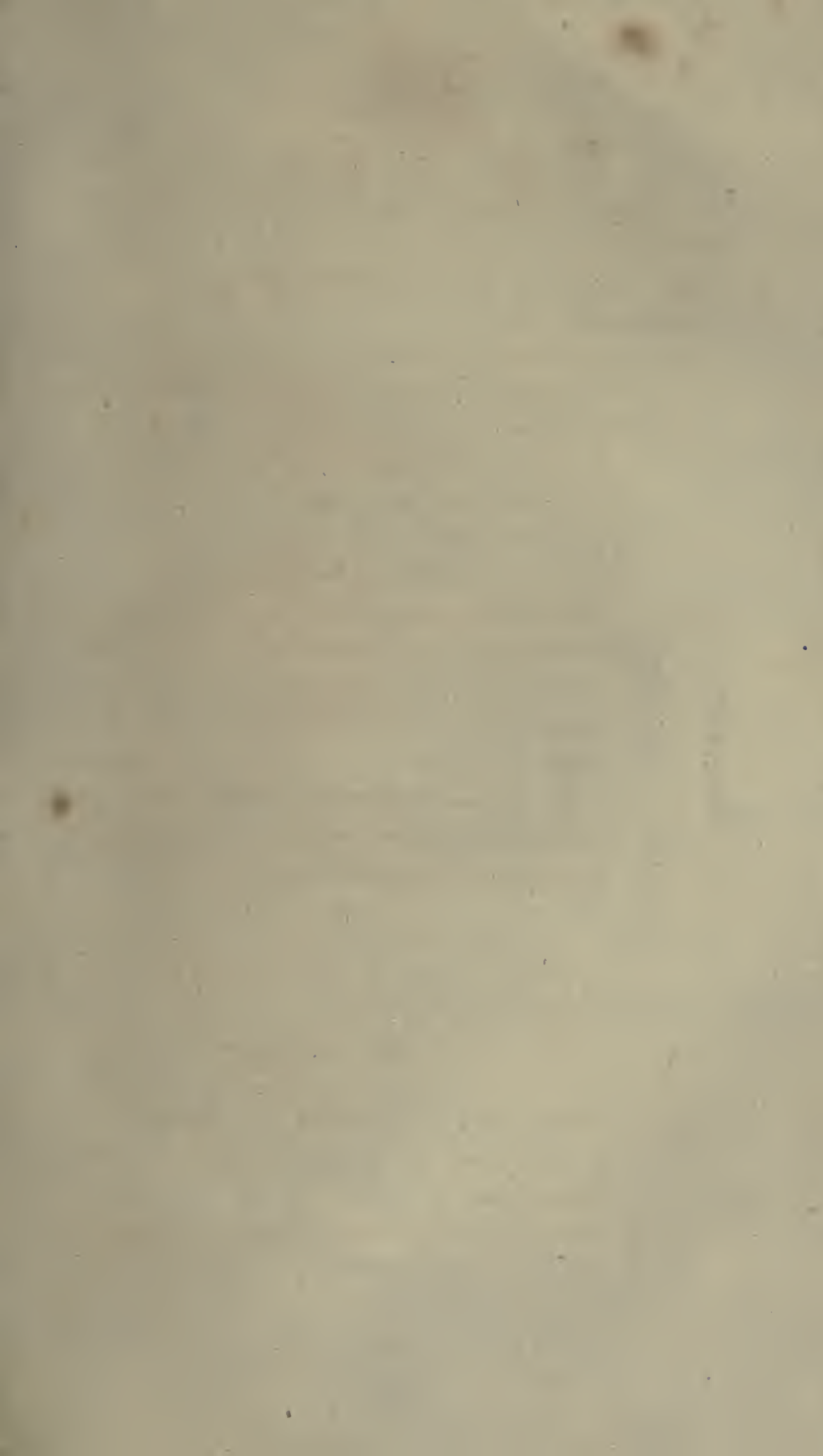
विवरणं । अपरिशुद्धमसम्पूर्णं । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ३०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । निरुत्तरतन्त्रे । तारोवाच । लतायां साधयेत् कालीं नीले नीलसरस्वतीं ।

यदुक्तं तद्वदेदानीं येन यामि निरुत्तरं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । तारामाहात्म्यादिव्यवस्थापनं ।

NOTICES

OF

SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences, Vienna; Corresponding Member of the German and of the American Oriental Societies, of the Royal Academy of Science, Hungary, and of the Anthropological Society of London; Fellow of the Royal Society of Northern Antiquaries, Copenhagen, &c., &c.

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

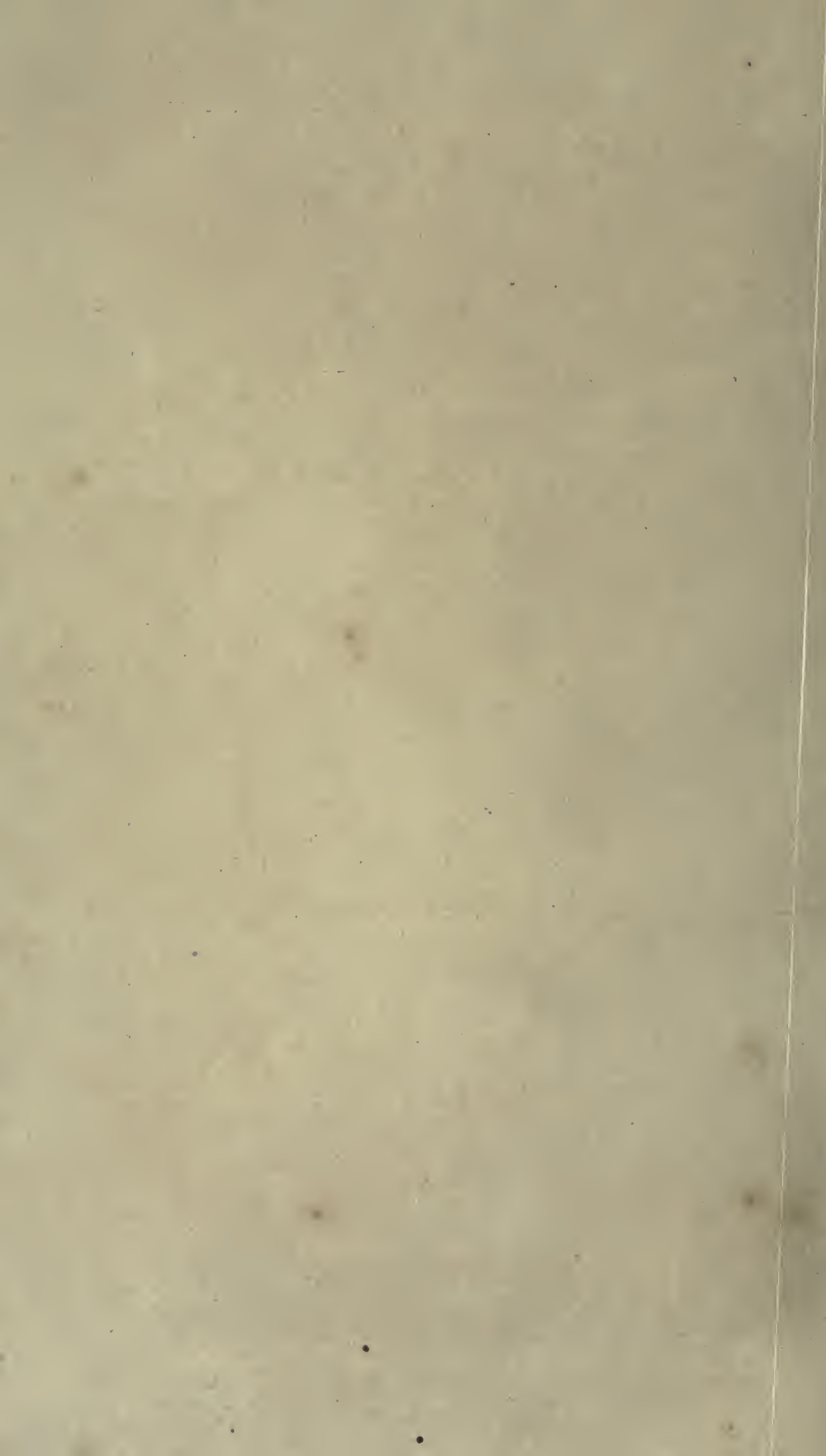
No. III.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1871.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY
RÁJENDRALÁLA MITRA,

DIRECTIONS TO THE BINDER.

The provisional Indices attached to Nos. I. and II. are to be cancelled, and pp. 195-196, to be replaced by the reprint thereof issued in this number.

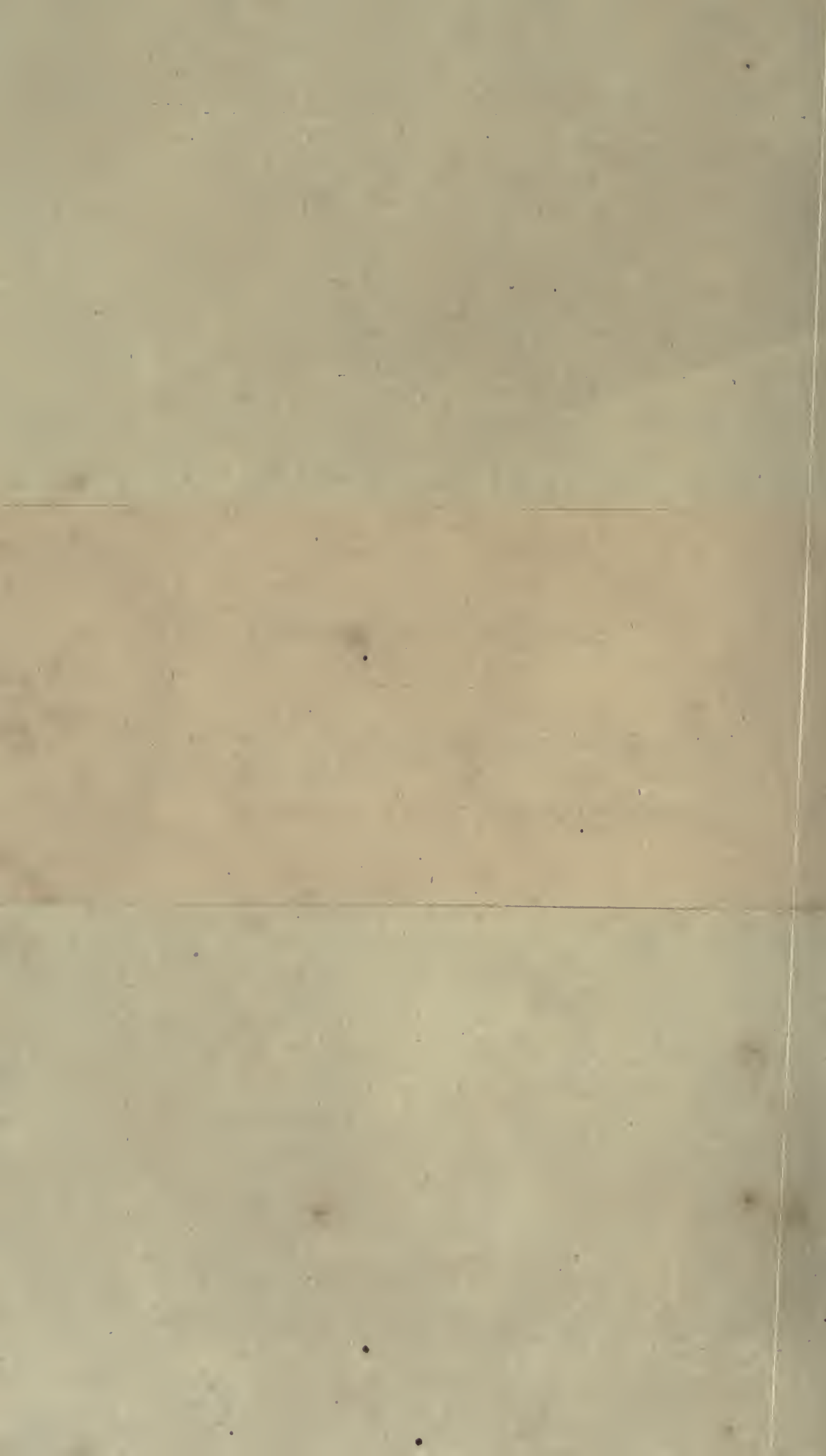
VOLUME I.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1871.

NOTICES
OF
SANSKRIT MSS.

BY

RÁJENDRALÁLA MITRA,

*Honorary Member of the Royal Asiatic Society of Great Britain and
Ireland, and of the Physical Class of the Imperial Academy of Sciences,
Vienna; Corresponding Member of the German and of the American
Oriental Societies, of the Royal Academy of Science, Hungary,
and of the Anthropological Society of London; Fellow
of the Royal Society of Northern Antiquaries,
Copenhagen, &c., &c.*

PUBLISHED

UNDER ORDERS OF THE GOVERNMENT OF
BENGAL.

VOLUME I.

~~~~~
CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS.

1871.

Z
6605
S3S45
v.1

No. CCCXLIV.

S'ilámáhátmya. Praise of the *sálagráma* or ammonite stone, and the advantage of worshipping it as Vishnu. This is probably an extract from one of the Purāṇas. The stone is found in the Gaṇḍak River in Oudh; according to the MS. the best place for the petrified shell is a spot forty miles to the south of a peak of the Himálaya, called Gandaka.

३४४ । शिलामाहात्म्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ५—७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतवावु-
उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । क्व त्वं वससि भो विष्णो किं नामास्ति त्वदाश्रमं । कथं वा प्रीयसे देव तत्सर्वं
कथयस्व मे ॥ श्रीविष्णुस्वाच ॥ निवसामि सदा ब्रह्मन् शालग्रामेऽथवाष्मनि ।
गण्डक्यां गिरिराजस्य दक्षिणे दशयोजनं ॥

समाप्तिवा० । यत्कृत्वा मुनयः सर्वे शालग्रामशिलार्चनं । सर्वतो मोक्षमाप्नोति (?) विष्णुलोकं
गताः सुखं । इति श्रीब्रह्मविष्णुसंवादे वेदव्यासागमप्रोक्तशिलामाहात्म्यं समाप्तं ॥

विषयः । शालग्रामशिलाया महत्त्वव्यापनं, तस्यां श्रीविष्णोः पूजनादिविधानञ्च ।

No. CCCXLV.

Kātantra-vritti. An exposition, by Durga Siṅha, of the Sanskrit . grammar, by Sarvavarma Achārya entitled *Kātantra*, or *Kalāpa*.

३४५ । कातन्त्रवृत्तिः ।

ग्रन्थकारः श्रीपतिदत्तः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४४ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० ५००० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतसती-
शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देवदेवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं सर्वदर्शिनं । कातन्त्रस्य प्रवक्ष्यामि व्याख्यानं सार्व्ववर्त्मिकं ॥
सिद्धो वर्णसमाम्नायः । सिद्धः खलु वर्णानां समाम्नायो वेदितव्यः ॥

समाप्तिवा० । जनावौ । ऊट इति किम् । आद्योटाकदेतो औरिति सिद्धे वृद्धिग्रहणं मङ्गलार्थम् ।
इति दौर्गमिच्छां वृत्तौ कृतसु षष्ठपादः समाप्तः ॥

विषयः । सर्व्ववर्मकृतकातन्त्रव्याकरणार्थकथनम् ।

No. CCCXLVI.

Rājadharmakaustubha. The jurisdiction of kings, their characteristics and defects ; characteristics of queens, ministers, royal priests and astrologers ; requirements of kings ; rites to be performed by them ; royal unction ; duties to be observed for some days after coronation, &c., &c. By Ananta Deva.

३४६ । राजधर्मकौस्तुभः ।

ग्रन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७६ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० १६०० । अ० वङ्गोयं
आ० तुलटकागजः । का०-? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । दध्ना पूरितमात्ममूर्त्तिकलसं धत्वा व्रजन्तीं व्रजे
काञ्चित् गोपकुमारिकां क्वानु गतिर्युक्तेति सम्मुद्यतीं ।
दृष्ट्वा श्रीमुरलीधरः स्मितयुतभ्रूयुग्मभङ्गा यथा
तस्यै स्मृचितवान् गतिं समुचितां पायात् तथा मे मतिं ॥
यत्प्रताप उदिते दितेः सुता विष्णुचक्र इव सर्व्यशत्रवः ।
न्यस्तहस्तगतशस्त्रबुद्धयो * * * गयमितास्तभागिनः ॥

समाप्तिवा० । योऽनन्तदेवकृतमन्यनसन्निबन्धक्षीराब्धितोय हरिणा मततं धृतो यः ।
भूपाभिषेकविषया भवदीदृशीयं सन्दीधितिर्हरिमुदावहकौस्तुभे स्यात् ।
इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीराजवाह्यादुरचन्द्रपवराज्ञापवृत्तेनापदेवसुतानन्त-
देवविदुषा कृते राजधर्मकौस्तुभे तृतीयाभिषेकदीधितिः ॥

विषयः । राज्याधिकारिनिर्णयः । राजलक्षणं । वसनानि । पट्टमहिषीलक्षणं । मन्त्रिलक्षणं ।
पुरोहितलक्षणं । ज्योतिर्विज्ञलक्षणं । अङ्गानि । उपाङ्गानि । शान्तिप्रयोगः । विना-
यकस्वपनं । नक्षत्रावाहनमन्त्राः । नैर्ऋतयागः । शर्मवर्मगणः । रौद्रगणः । ऐन्द्र-
शान्तिः । अभिषेकदिनात् कतिपयदिनपर्यन्तं प्रतिदिनकार्यं । अभिषेकप्रयोगः ।
अभिषेकमन्त्राः । पुष्पाभिषेकः । संवत्सराभिषेकप्रभृतयः ॥

No. CCCXLVII.

Patrakaumudī. The universal letter-writer, containing rules for determining the size, shape and decorations of letters, according to the different ranks of the parties to whom they are to be addressed ; qualifications of letter-writers ; forms of addresses, &c., &c. By Vararuchi, one of the “ nine jewels ” of Vikramāditya.

I N D E X.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Achára-dípa,	... 74	Ananta Deva,	37, 167, 196
A'cháramálá,	... 176	Anantaráma,	... 269
A'chárasára-prakarana,	... 180	Aniruddha,	... 39
A'chárasára Tantra,	... 268	Aniruddha-charita Champú,	39
Adbhuta-charita,	... 133	Annadá,	... 258
Adbhuta-sára,	... 134	Annadákalpa,	... 258
Adbhutasára-saṅgraha,	... 264	Annapurná,	118, 214, 245
Ādhána Prayoga,	... 83	Annapúrṇá Upanishad,	... 245
Adhvara-kāṇḍa,	... 65	Annapúrṇásahasranáma-	
Adhyátmarámáyana,	... 238	stava,	... 214
Ādichúdāmaṇi,	... 280	Annapúrṇášṭottara-s'atanáma-	
A'dinátha Mahákála,	221, 272	stotra,	... 118
Advaita Upanishad,	... 50	Antarayoga,	... 234
A'gama-chandriká,	... 145	Antyeshti Prayoga,	... 24
A'gama-sára,	... 141	Anumánakhaṇḍa,	... 285
Agni Purāṇa,	... 97	Anumiti Rahasya,	... 285
Agnyádhána Paddhati,	... 65	A'padeva,	... 167
A'khyátaváda,	... 206	Aparokshánubhava,	... 275
A'khyátaváda Tippaní,	... 206	Aparokshánubhúti,	... 275
Akshamáliká Upanishad,	... 247	Apekshá-buddheranekatva-	
Alátas'ánti Upanishad,	... 50	saṅkhyá-hetutva-vichára,	78
Amara-kosha,	... 223	Apyaya Díkshita,	35, 194
Amoghánandiní S'ikshá,	... 72	A'ruṇeya,	... 55
Amṛita-náda Upanishad,	... 24	A'ruṇeya Upanishad,	... 55
Amṛitánanda,	... 154	A'ruṇyupanishad Dípiká,	... 92
Amṛita-vindu Upanishad,	... 22	Ashtádásottara-s'atas'lokí,	... 218
Anala,	... 44	Ashu Ghosha,	... 23
Ānanda Giri,	... 2	Atharvas'ikhá Upanishad,	... 48
A'nandadípaní Tíká,	... 187	Atharvas'iras Upanishad,	... 47
A'nandatarāṅgiṇí,	... 171	Atharvas'iras Upanishad Dí-	
A'nandavana,	...5, 33	piká,	... 32

	<i>Page</i>
Atmajñānopades'a,	... 94
Ātmajñānopades'a-vidhí,	... 94
Ātma Purāṇa,	... 98
A'tma Upanishad,	... 56
A'treya,	3, 108
Aurdha-dehika-Paddhati,	... 105
A'yurveda,	... 220
Balabhadra,	... 74
Balabhadra Sandarbha,	... 74
Bálabodhiní,	93, 160, 168
Bálabodhiní-bhāvaprakás'íní,	95
Bálakṛishṇa Champú,	... 40
Bálakṛishṇáshtaka,	... 199
Bálávilāsa Tantra,	... 262
Baudháyana,	6, 12, 81, 100
Baudháyaniya Somaprayoga,	12
Bhagavadbhaktivilāsa,	... 239
Bhagavadgítá,	101, 257
Bhágavata Purāṇa,	... 240
Bhagavatí,	... 210
Bhagavati gitá,	... 298
Bhágíráthí,	... 227
Bhagiratha Mis'ra,	... 117
Bhairava Tantra,	217, 273
Bhairaví,	213, 259
Bhaktiratnávalí sakátni- málá,	... 240
Bhāminívilāsa Kāvya,	... 44
Bháratachandra,	... 250
Bharata Sena, (Mallika),	117, 223
Bhaṭṭotpala,	... 28
Bháva Mis'ra,	... 96
Bhavánanda Siddhánta- vágís'a,	... 223
Bhava Deva,	280, 300
Bhavánanda Tarkavágís'a,	. 206
Bhavání,	... 213

	<i>Page</i>
Bhavánístava-s'ataka,	... 213
Bhaváníprasáda,	... 135
Bháva-prakás'a,	... 96
Bhoja Deva,	89, 115
Bhoja Narapati,	... 146
Bhavadeva Nyâyálañkára,	... 298
Bhuvanes'varí,	213, 259, 267
Brahmajñána Tantra,	... 234
Brahmjñána mahátantrarāja,	232
Brahmánanda Sárasvatí,	... 187
Brahmánḍajñána Tantra,	... 131
Brahmánḍa Tantra,	... 163
Brahma Upanishad,	... 15
Brahma-vindu Upanishad,	52
Brahmayámala Tantra,	180,
	193, 280
Brahmopanishad-Dípiká,	... 90
Buddha-yámala,	... 280
Chaitanya,	... 264
Chaitanya Dása,	... 168
Chakra,	... 238
Chákshusha Upanishad,	... 23
Champú-kāvya,	... 38
Champú Rámáyana,	... 39
Chámuñḍá,	... 211
Chikshura,	... 208
Chandí Tíká,	... 202
Chandraprabhá Náṭiká,	... 67
Chandras'ekhara,	42, 192
Chandrasekhara Váchas- pati,	... 147
Chandronmilana,	... 280
Charaka,	... 96
Chaṭṭa,	... 226
Chaura-kāvya,	... 250
Chaura-panchás'ika,	... 250
Chayana Paddhati,	... 27

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Chhandas Sūtra,	... 1	Dattātreyā,	129, 134
Chhándogya Bhashya,	... 281	Dattātreyā Sañhitā,	... 134
Chhinnamastā,	213, 259	Desíyarájas'ekhara-kosha,	... 178
Chhurika (Kshurika) Upa-		Devarāja,	... 39
nishad,	... 25	Deví-kavacha,	... 260
Chaṇḍí Purāṇa,	... 208	Deví Upanishad,	... 127
Chintāmaṇi,	283, 293, 298	Dhanvi Svámí,	... 35
Chintāmaṇiprakás'a,	... 298	Dhárā,	... 70
Chintāmaṇí Tantra,	143, 277	Dharma-vijaya,	... 37
Chora,	... 250	Dhruvánanda-matavyákhyā,	227
Chúdāmaṇí,	... 198	Dhruvánanda Mis'ra,	225, 226
Chúluka Upanishad,	... 47	Dhúmāvatí,	213, 259
Chulikopanishad Dípikā,	. 63	Dhúrta-samágama,	... 47
Dakárádi-sahasranāma-stotra,	200	Dhyāna-vindu Upanishad,	52
Daksha,	... 208 •	Divákara Bhaṭṭa,	... 4
Dakshinā Kálí,	114, 120,	Divyachudāmaṇi,	198, 245
136, 141, 155, 220		Dola,	... 235
Dakshinákálikalpa,	... 125	Dolárohaṇa Paddhati,	... 235
Dakshinā-Kálikā-saṅkshepa-		Dráhyāyaṇa,	... 35
pújā-prayoga,	... 136	Dráhyāyaṇa-Sútra-Tíkā,	... 35
Dakshinā-kalpa,	... 161	Dravyagūṇa,	111, 265
Dakshinámúrti,	... 76	Dravyagūṇádhirāja,	... 188
Dakshinā-múrtistotra-vyá-		Dravyagūṇas'ātasloka,	... 108
khyā Prabandha,	... 76	Dvirúpa Kosha,	... 268
Damayantí,	... 38	Dundubhí,	... 208
Damayantí-Kathā,	... 38	Durgā,	114, 118, 123, 127,
Dámodara,	... 137	200, 217, 245, 261, 269	
Dána-chandrikā,	... 4	Durgābhakti-laharí,	... 123
Dána-ságara,	... 151	Durgádāsa,	... 254
Dána-vákyāvalí,	... 177	Durgádāsa Vidyāváchas-	
Dandí,	... 165	pati,	... 186
Danta,	.. 5	Durgádádināma-stotra,	... 261
Dars'ana-kalikā,	... 238	Durgápújā-vidhi,	... 122
Dars'apaurṇamāsa-prāyas'-		Durga Siñha,	... 297
chitta Kárikā,	... 64	Durga Tíkā,	... 296
Das'amahávidyā,	... 213	Durgavákya prabodha,	... 297
Das'akarmapaddhati,	... 281	Dva'tyádivyatpattivāda,	... 284

	<i>Page</i>
Dvādasāha-hotra-prayoga, 99, 106	
Dvādasāha-prayoga-vṛitti, ...	106
Ekākshara Upanishad, ...	246
Gada Siñha, ...	199
Gadādhara Achārya, ...	284
Gaṇādhyāya, ...	112
Gāṇapatya Tāpaní, ...	61
Gaṇeś'a, ...	61, 86
Gaṇḡá, ...	258, 260
Gaṇḡáshtaka, ...	258, 260
Gaṇḡástaka, ...	274
Gāṇgulí, ...	226
Gaṇges'a Upādhyāya, 207, ...	285, 293, 298
Garbha Upanishad, ...	48
Garbhopanishad Dípiká, ...	63
Garga A'chārya, ...	71-82
Garga Sañhitá, ...	80
Garuda Upanishad, ...	21
Gaṇa, ...	227
Gaurāṅga Sena, ...	223
Gaurí-kanchuliká, ...	271
Gaurívara S'armá, ...	184
Gáyatrí, ...	251, 274, 271
Gáyatri-brahmaṇollása, ...	274
Gáyatríhṛidaya, ...	250, 271
Gáyatrikalpa, ...	251
Gheraṇḍa, ...	135
Gheraṇḍa Sañhitá, ...	135
Gitagovinda, ...	168
Ghora, ...	208
Ghoshála, ...	226
Goloka Tāpaní, ...	22
Gopála, ...	126, 8
Gopála Bhaṭṭa, ...	239
Gopála Champú, ...	40
Gopála Nyáyapañchánana, 99, 150	

	<i>Page</i>
Gopála Sañhitá, ...	271
Gopála Sarmá, ...	227
Gopála Tāpaní, ...	8
Gopála-Tāpaní-Dípiká, ..	18
Gopíchandana Upanishad, 20, 60	
Gopíchandanopanishad Dí- piká, ...	20
Goraksha Sañhitá, ...	234
Goraksha S'ataka, ...	255
Govardhana A'chārya, ...	43
Govardhana Bhaṭṭa, ...	14
Govinda, ...	105
Govinda S'armá, ...	275
Grahayámala Tantra, ...	224
Grantha-saṅgraha, ...	185, 278
Gṛihya Smṛiti, ...	3
Gṛihya Súra, ...	13
Gúḍhabodhaka, ...	110
Guhyátiguhya Tantra, ...	254
Gurugítá, ...	252
Guru, ...	233, 236
Gurupáduká-panchaka-sto- tra Tíká, ...	186
Guru Tantra, ...	131
Haláyudha, ...	1
Haláyudha Mis'ra, ...	119
Haṇsa Upanishad, ...	25, 90
Haṇsopanishad Dípiká, ...	90
Haragovinda Tantravágís'a, ...	161
Haragovinda Vachaspati, ...	117
Harakumára Thákura, ...	136
Hari, ...	46, 241
Harihara, ...	29, 93
Harijívana Mis'ra, ...	69
Harinadí, ...	227
Harinámámṛita, ...	241
Harirāya, ...	30

	<i>Page</i>
Harivilása kávyá,	... 46
Haṭha-dípiká,	... 132
Heramba Sena,	... 110
Hiranyakes'í,	... 86
Hiranyakes'i-sútra-prayoga- ratna,	... 86
Holiráma S'armá,	... 231
Ís'áña-saṇhitá,	... 241
I'svarígítá Upanishad,	... 257
Itihása-samuchchaya,	... 83
Jábála,	... 235
Jábála Upanishad,	... 57
Jábálopanishad Dípiká,	... 92
Jagadánanda,	... 145
Jagadís'a Tarkálaṅkára, 104,	292, 293, 294
Jagannátha,	44, 141, 235
Jambhala Bhaṭṭa,	68, 69
Jánakí-pariṇaya,	... 36
Japa-rahasya,	... 215
Jayadeva,	... 168
Jayadhara Mis'ra,	... 298
Jayakrishṇa S'armá,	... 223
Jayaráma Nyáyapanchánana,	222
Jayatírtha,	... 75
Jíva Gosvámí,	8, 241
Jívana,	... 40
Jívanátha,	... 276
Jívanmukta Upanishad,	... 5
Jívarája,	... 40
Jñána-vaibhva Tantra,	... 238
Jñánánanda-taranginí,	... 156
Jñána Tantra,	... 251
Jyotíhságara-sára,	... 280
Jyotis-s'ára,	... 119
Jyotirís'vara,	... 211
Jyotis'vara,	... 47

	<i>Page</i>
Kaitabha,	... 208
Kaivalya Tantra,	... 142
Kaivalya Upanishad,	32, 57
Kaivalyopanishad Dípiká,	... 32
Kálágnirudra,	... 79
Kálágnirudra Upanishad,	... 58
Kálanirṇaya,	... 150
Kálanirṇaya-Dípiká-viva- raṇa,	... 75
Kálárkarudra,	... 205
Kálárkarudra-pújá-paddhati,	205
Kalávilása Kávyá,	... 44
Káli, 120, 125, 213, 233,	237, 259
Kálidása,	117, 223, 224
Kálíhṛidaya Tantra,	... 237
Káliká, 80, 114, 164, 190	...
Káliká-kula-sarvasva,	... 233
Káliká-máhátmya,	... 190
Káliká Purāṇa,	... 80
Kálisahasranáma-stotra,	... 233
Kálistavarāja,	... 237
Kálípati,	... 26
Káli-pújá-vidhi,	... 123
Kalpa Sútra,	61, 81
Kalyāṇa Varma,	... 191
Kályashṭaka,	... 125
Kámadeva Kavivallabha, ..	202
Kámadhenu Tantra,	.. 274
Kámákhyá,	... 231
Kamalákara Bhaṭṭa,	11, 85
Kamalátmiká,	213, 259
Kámarúpa,	... 231
Kámarúpa-yátrá Paddhati, .	231
Kámarúpiya-nibandha Tan- tra,	... 177
Káma-sútra,	... 98

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Kaṅkāla-málini Tantra, ...	130	Kṛishṇánanda, ...	153
Karma-Paddhati, ...	108	Kṛishṇa Upanishad, ...	59
Karṇasundarí Náṭiká, ...	82	Kṛityarāja, ...	212
Karpura-manjarí Náṭiká, ...	46	Krodhísabhairava, ...	273
Karpúra-stava, ...	269	Kshemendra, ...	44
Karpúra-stava-ṭíká, ...	269	Kshurika Upanishad, ...	25
Kártavírya-dípadána Pad-		Kulachandra, ...	297
dhathi, ...	125	Kula-chúdámāni, ...	130
Kásis'vara Bhaṭṭáchárya, ...	199	Kula-dípiká, ...	145
Kátyáyana, ...	93	Kulakunḍaliní, ...	209
Kátantra-parisishṭa, ...	296	Kulárnava Tantra, 138, 160,	
Kátantra-vritti, ...	195-296		200, 241
Kaulikárchana-dípiká, ...	145	Kulinas, ...	224, 227, 228
Kausika A'chárya, ...	72	Kullaka, ...	140
Kaus'ikí S'ikshá, ...	72	Kumára-sambhava, ...	223
Kavikalpadruma Ṭíka, ...	203	Kumári, ...	209
Kávyádars'a, ...	165	Kumári-kavachollása, ...	209
Kávyádars'a-vyákhyá, ...	165	Kundatattva prakás'a, ...	238
Kávyakámadhenu Ṭíká, ...	203	Kurma Purāṇ a, ...	257
Kávyaprakás'a-rahasya-pra-		Lakshmaṇa, ...	39, 96
kás'a, ...	182	Lakshmaṇa Des'ika, ...	124,
Kedára Bhaṭṭa, ...	89		125, 154
Kerala A'chárya, ...	245	Lakshmaṇa Sena, ...	1
Kerali, ...	198	Lakshmaṇa Somarájí, ...	43
Kes'ava Svámí, ...	17	Lála Mis'ra, ...	69
Kimpañcha-charita, ...	34	Laukikā-vishayatá-vichára, .	77
Koshṭhi-pradípa, ...	183	Liṅgárchana Tantra, ...	158
Koshṭhí prakaraṇá, ...	198	Liṅga-pratisthā-Vidhi, ...	6
Kramachandriká, ...	187	Lolimbarāja, ...	49
Kṛishi-vishaya, ...	179	Lomas'í S'ikshá, ...	71
Kṛishṇa, 1, 5, 7, 26, 34, 40,		Madanapárijáta, ...	242
41, 42, 45, 59, 62, 126,		Mádhava, ...	44, 62
157, 240, ...	299	Mádhava Kavirája, ...	265
Kṛishṇa-bhakti-chandriká, .	37	Mádhaví, ...	74
Kṛishṇa Bháṭṭa, ...	14	Mádhava A'chárya, ...	10, 36
Kṛishṇachandra, ...	212	Mádhava Champú, ...	62
Kṛishṇa Kavi, ...	45	Mádhava Kṛishṇa, ...	62

	<i>Page</i>
Mádhavánala Upákhyána, ...	45
Madhu, ...	208
Madhusúdana Sarasvatí, ...	175
Mádhva-vijaya, ...	36
Mádhyaandína, ...	86
Mággha, ...	223
Mahá-bhágavata, ...	203
Mahádeva, 118, 155, 270	
Mahá-bháshya, ...	31
Mahádeva S'armá, ...	134
Mahádeva Somayájí, ...	86
Mahákála, 237, 269	
Mahákála-rudra, ...	220
Mahákála-rudroditas't-otra, 220	
Mahákála Sāñhitá, ...	221
Mahákálí Tantra, ...	115
Maháníla Tantra, ...	124
Mahánirváṇa Tantra, ...	159
Mahá-rudra, ...	58
Maháshoḍhanyása, 201, 215	
Mahá Upanishad, ...	25
Mahábhárata, ...	249
Mahadeva, ...	156
Mahávañsávalí, ...	225
Mahávrata Prayoga, ...	107
Mahes'vara Bhaṭṭáchárya, ...	297
Máhisheya, ...	3
Mahishásura, ...	208
Málá-sañskára, ...	214
Mallika, ...	223
Mammatha Bhaṭṭa, ...	182
Mánasa-pújana, ...	104
Maṇḍúkí, ...	73
Máṇḍukí S'ikshá, ...	73
Maṇi-paríkshá, ...	71
Mantrártha Bháshya, ...	19
Manyu-deva, ...	85

	<i>Page</i>
Márkaṇḍeya, ...	208
Másaka, ...	61
Mátangí, 213, 259	
Mátanġiní, ...	259
Mathuránáthí, ..	385
Mathuránátha Tarkavágís'a, 207	
285, 286, 287, 288, 289, 290, 291	
Mathures'a, 200, 280	
Mátrikájaganmangala Kava-	
cha, ...	277
Mátrká-kosha, ..	242
Máyá Tantra, ...	114
Meghadúta, 117, 223, 224	
Meghadútárlha-muktávalí, ...	224
Mimáñsá-nyáya-prakás'a, ...	167
Mis'ra, ...	226
Mahimnastava, ...	238
Mohamudgara, ...	238
Mṛitasanjívaní, ...	1
Mugdhabodha, 199, 222, 254	
Mugdha-bodha-Paris'ishṭa, . 199	
Mugdhabodhaṭiká, 222, 254	
Muhúrta-sarvasva, ...	190
Mukhya, ...	227
Mukhyoṭi, ...	226
Muktittattva, ...	167
Mukunda Bhaṭṭa, ...	88
Mukundánanda Bháṇa, ...	26
Mundamálá Tantra, ...	267
Muṇḍita Prahasana, ...	68
Mura, ...	208
Nádavindu Upanishad, ...	51
Náḍíjñána-dípiká, ...	234
Náḍí-jñána, ...	108
Nágadeva Bhaṭṭa, ...	74
Nagoji Bhaṭṭa, ...	202
Nala, ...	38

	<i>Page</i>
Namuchí,	... 208
Nánárthas 'abda,	... 200
Nandí,	... 270
Nárada, 7, 66, 73, 128, 163,	182, 250
Nárada Purána,	... 66
Nárada Upanishad,	... 250
Náradíya S'ikshá,	... 73
Náradíya-S'ikshá Vivaraṇa,	... 7
Narasiṅha Díkshíta,	... 88
Náráyana, 8, 12, 18, 20, 29,	36, 63, 128, 152, 163 211
Náráyana Bhaṭṭa,	11, 100
Náráyana Bhaṭṭáchárya,	... 243
Náráyana Dása,	111, 112
Náráyanadása Kavirája,	... 265
Náráyanopanishad Dípiká,	... 91
Náráyana S'armá,	... 226
Náráyana Upanishad,	12, 91
Náráyaníya-prasnávalí,	... 193
Navadvípa,	... 264
Navaratnes'vara Tantra,	... 114
Nidhiráma S'armá,	... 176
Nigamakalpadruma,	... 163
Nigama-tattva-sára,	... 232
Nílakanṭha Díkshíta,	... 38
Nílarudra Upanishad,	... 51
Níla Tantra,	114, 263
Nirdosha-kula-sáravalí,	... 178
Nirnayámṛita,	... 151
Niruttara Tantra,	... 155
Nirvána Upanishad,	... 246
Nis'ácharapúja,	... 205
Nityánanda,	... 264
Nṛisiṅha,	27, 75
Nṛisiṅha Tápaní,	... 9
Nṛisiṅha-Tápaní Bháshya,	... 16

	<i>Page</i>
Padárthadharma-saṅgraha,	284
Padárthakhaṇḍana Tippaní,	206
Padmapushpánjalí-stotra,	... 210
Pakshatá Rahasya,	... 291
Pakshatá Tippaní,	... 295
Pañchama-sára-Saṅhitá,	... 182
Pañchánana Bhaṭṭáchárya,	... 178
Pañchapakshí Tiká,	... 183
Pañchasáyaka,	... 211
Pañchikaraṇa Várttika,	... 174
Pánini,	... 31
Paramahaṅsopanishad Dí-	
piká,	29, 91
Paramahaṅsa Upanishad,	29, 56
Parames'vara Rakshítá,	... 112
Páras'ika-prakás'a,	... 87
Paribhášhá,	... 112
Párijáta-haraṇa Champú,	... 45
Parivrájaka Upanishad,	... 30
Parva-nirṇaya,	... 27
Paryáya-ratnamálá,	... 111
Pás'ukádi-prayoga Súra,	... 107
Pas'upati,	... 205
Patanjali,	... 21
Pathya-vidhána,	... 111
Patra-kaumudí,	... 196
Paṇḍaríka Prayoga,	... 106
Pavanavijaya,	... 276
Phuliyá,	... 228
Phuliyá-kula,	... 228
Pichchhilá Tantra,	... 164
Pinḍa Upanishad,	... 55
Pinḡala,	... 1
Pinḡala S'ástra,	... 103
Pipítaka,	... 221
Pipítaka-dvādas'ivṛata,	... 221
Pippálada S'ákhá,	... 8

	<i>Page</i>
Pítha-nirṇaya,	... 252
Prajápati Dása,	185, 278
Prajñánanda,	... 87
Prakrití,	103, 163, 270
Pramāṇa-Paddhati,	... 75
Prāṇāgnihotra Upanishad,	. 49
Pras'nakaumudí,	... 279
Prasthānabheda,	... 175
Pratakshya-khaṇḍa,	... 285
Pratāpa-nārasīṇha,	... 26
Prātis'ākhyā,	... 2
Prāyas'chitta-pradīpa,	... 20
Prāyas'chitta-viveka,	... 236
Prayoga-sāra,	... 17
Purāṇa-sarvasva,	... 188
Purs'charaṇa-vidhi,	... 255
Puras'charaṇa-rasollāsa,	... 259
Puras'charaṇa-viveka,	... 261
Pūrñānanda,	120, 256
Pūrñānanda-chakra-nirúpa- ṇa Tīkā,	... 256
PūrñānandaParamahaṇsa,	207, 272
Purusha,	... 270
Purusottama,	... 188
Purusottama Datta,	197, 268
Purusottma Mis'ra,	... 180
Rádhā,	41, 62
Rádhā-Kṛishṇa,	41, 62, 25, 22, 41, 250
Rádhā Tantra,	... 216
Rádhāvinoda Kāvya,	... 41
Rádhikā,	... 157
Rádhikā Upanishad,	... 62
Rāghavānanda,	... 183
Raghumāṇi,	... 141
Raghunandana Bhaṭṭa- chárya,	166, 191, 236

	<i>Page</i>
Raghunátha,	181, 181
Raghunátha Bhaṭṭa,	14, 80
Raghunátha Sārvabhauma,	283
Raghunátha S'íromāṇi,	206, 285 293
Raghúttama Yati,	... 123
Raghuvíra,	... 109
Rahasyátirahasya Puras- charaṇa,	... 201
Rājadharmā-kaustubha,	... 196
Rājamārtanḍa,	... 115
Rajanívalabha,	... 46
Rájá Súrjana Charita Kāvya,	42
Rājavallabha,	111, 265
Rāma, 5, 17, 19, 41, 42, 43, 169	
Rāmabhadra Dīkshita,	... 36
Rāmabhadra Sārvabhauma,	206
Rāmabhadra Siddhantývá- gís'a,	... 104
Rāmachandra A'chárya,	... 75
Rāmachandra Bhaṭṭa,	... 75
Rāmachandra Champú,	... 41
Rāmachandra Kavi,	... 41
Rāmachandra Sarasvatí,	... 98
Rāmacharaṇa,	... 144
Rāmagopāla Pañchānana,	. 152
Rāmakānta,	... 169
Rāma-Kṛishṇa,	.. 266
Rāmakṛishṇa-kāvya Saṭika,	42
Rāmalílodaya,	.. 169
Rāmānanda A'chárya,	.. 222
Rāmānanda Svámí,	.. 167
Rāmānanda Tírtha,	.. 238
Ramánátha,	.. 152
Ramánátha Tarkálankāra,	... 117
Ramánátha Vidyāváchas- pati,	.. 182

	<i>Page</i>
Ráma Sena,	.. 109
Ráma Tápaní,	... 33
Rámatattva-prakás'a,	.. 239
Rámatíirtha,	.. 76
Rámavallabha S'armá,	.. 256
Rámáyana,	38, 39.
Raṇarāja Dikshita,	.. 35
Rasapradípa,	.. 79
Rasasárámṛita,	.. 109
Rásasundara Mahákavya,	.. 102
Rásayátrá-paddhati,	.. 191
Ratnagarbha Sárvaabhauma,	116, 187
Ratnamálá,	.. 205
Rig Veda,	.. 250
Rituguna,	.. 113
Rogavinis'chaya,	.. 266
Rudra Bháshya,	.. 101
Rudrachandra Deva,	.. 64
Rudra Deva,	.. 26
Rudra-Paddhati,	.. 100
Rudra Sañhitá,	.. 66
Rudrayámala Tantra,	161,
	205, 269, 280, 248, 248
S'abdabheda Prakás'a,	.. 118
S'abdárthasára-manajarí,	.. 223
S'abdachintámaṇi,	.. 207
Sabda-chintámanyáloka,	.. 297
S'abdakhaṇḍa,	285 298
S'abdakhaṇḍa Tippaní,	.. 207
S'abdas'akti-prakás'iká,	.. 104
S'abdas'akti-prakás'iká-pra-	
bodhiní,	.. 104
S'abedendü-s'ekhara,	.. 202
S'abdendus'ekhara-doshod-	
dhára,	.. 85
Sadáchára-Saṅgraha,	.. 103

	<i>Page</i>
Sakárabheda,	.. 197
S'aktiratnákara,	.. 127
S'aktisaṅgama Tantra.	.. 229
S'akuna-dípiká,	... 186
Sámányalakshṇá Rahasya,...	290
Sámányábháva Rahasya,	.. 288
Sámányabháva Típpaní,	.. 294
Samásaváda,	.. 222
Sambandha-nirṇaya,	.. 99
Sambhu Bhaṭṭa,	.. 80
S'ambhunátha,	.. 208
Sámbhunáthárchana,	.. 208
Sanatkumára,	.. 126
Sanatkumára Tantra,	.. 126
Sandhyá paddhati,	.. 269
Sandhyopanishad Vyá-	
khyá,	. 34
Saṅgíta-dámodara,	.. 219
Saṅgíta-naráyana,	.. 180
Saṅkalpachandriká,	.. 166
Saṅkalpa-durga-bhanjana,	. 192
S'aṅkara A'chárya, 10,	141,
	16, 19, 85, 93, 108, 150,
	23-210, 63, 94, 63, 95, 93, 296
S'aṅkaránanda, 32, 90, 63,	
	171, 174, 245, 258, 275,
	91, 92, 97
Saṅkha,	.. 6
S'áñkháyana,	13-31
Sáñkhya,	... 266
Sañkhya-kaumudí,	.. 266
Sáñkhyatattva-kaumudí,	... 266
Saṅkshepapuras'charaṇavidhi,	218
Sanmohana Tantra,	709, 233
Sannyása Upanishad,	.. 54
Saṅskára-Paddhati,	... 11
Saṅskára-prakás'a,	.. 26

	<i>Page</i>
Saṅskāra-Prayoga,	.. 85
Saṅskāra-vādārtha,	.. 150
S'āntipur,	.. 227
S'āntis'ataka,	... 243
Saptas'atī Kāvya,	.. 43
Saptas'lokī-Vivṛiti,	... 30
Sārachintāmaṇi,	.. 135
S'ārṅgadhara,	.. 204
Sārasaṅgraha,	118, 147
Sarasvatī Tantra,	140, 253
Sārāvalī,	.. 191
Sarva Upanishad,	.. 79
Sārvabhauma Āchārya,	195, 296
S'āstra-siddhānta-les'a Saṅ-	
graha,	.. 35
Satakarṇa Āchārya,	... 300
Satapatha Brāhmaṇa,	... 65
Satī,	.. 208
Satsaṅga-vijaya,	.. 37
Satyabhāmā,	.. 45
Satyanārāyaṇa,	.. 211
Satyanārāyaṇa-vṛatakathā,...	211
Satyanātha,	.. 7
Satyanātha Māhātmya-rat-	
nākara,	... 7
Satyapīr,	.. 211
Saunaka,	... 291
Sāyana A'chārya,	9, 101
Shatçhakra-bheda,	120, 242
Shatçhakra-bheda-ṭippanī, ..	243
Shatçhakra-vivṛitī-ṭikā,	.. 243
Shoḍas'hī,	213, 259
Siddhanāgārjuna,	.. 137
Siddha-nāgārjunīya,	... 137
Siddhāntadīpa,	... 298
Siddhāntagītā,	.. 170

	<i>Page</i>
Siddhānta-lakṣhaṇa,	... 296
Siddhānta-les'a,	.. 35
Siddhāntales'a ṭikā,	.. 35
Siddhāntamaṇi-manjarī,	... 173
Siddhānta Panchāṇaṇa,	.. 165
Siddhānta-saṅgraha,	.. 194
Siddhavidyā-dīpikā,	.. 141
S'ilāmāhātmya,	.. 195
Siṅhāsana-Dvātriṅs'atkathā,	70
Siṅha-vyaghra Rahasya,	... 287
Siṅha-vyāghra Ṭippanī,	... 295
S'iromaṇi,	.. 156
Sis'ubodhinī,	.. 239
S'itā,	17, 41, 43
S'tā-rāma-vihāra Kāvya,	17, 43
Satis'achandra Rāya,	.. 218
S'iva, 29, 89, 116, 123, 124,	
205, 208, 220, 263, 252, 257.	
Siva Chakravartī,	.. 239
S'ivachandra,	.. 218
S'ivadāsa.	.. 68
S'ivagītā,	.. 257
Si'va Jyotirvit,	.. 68
S'iva Purāṇa,	.. 66
S'iva-Rahasya,	118, 123
S'iva-sahasranāma,	.. 116
S'iva-Saṅhitā,	.. 270
S'iva Upanishad,	.. 29
Smārta-vyavasthārṇava,	.. 181
Smṛiti,	.. 242
Smṛiti-chandra,	... 299
Smṛiti-saṅskāra-vichāra,	.. 77
Snāna-Paddhati,	.. 93
Sobhākara Bhaṭṭa,	.. 7
Srāddhavīdhi,	... 244
Srāddhikalā,	... 299

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
S'rauta-práyas'chitta-chan-		Svátmaráma,	.. 132
driká,	.. 88	S'yámá, 116, 175, 179, 217, 237	
S'rauta Sútra,	.. 100	S'yámá-kalpalatá,	... 144
S'riguru-sahasranáma-stotra,	233	S'yámá-kavacha,	.. 217
Srihari-stotra,	.. 171	S'yámá-nityapujá-paddhati,	... 179
Srikrishna Vidyávágis 'a,	.. 126	S'yámá-pradīpa,	.. 175
S'rinátha Bhaṭṭa,	.. 183	S'yámá-ratna,	.. 213
S'rinivása,	.. 183	S'yámárchana-chandriká,	.. 116
S'rí-ráma-kás'iká,	.. 43	S'yámá-stotra,	237, 269
Srípati Datta,	... 297	Taittiríya A'ranyaka,	.. 9
S'riráma S'armá,	.. 193	Takárádisvarúpa,	.. 262
S'ritattvabodhiní,	.. 153	Tantra-chúḍámani,	.. 252
S'rotriyas,	.. 227	Tantra-gandharva,	.. 129
Subála Upanishad,	.. 33	Tantra-pramoda,	.. 139
Subhañkara,	.. 219	Tantra-ratna,	.. 126
Subodhrá,	.. 223	Tárá, 124, 204, 269, 263, 213	
Subodhiní,	81, 100	Tárá-rahasya-vṛittiká,	... 296
S'uddhi-chandriká,	.. 14	Tára-kshobhya-saṇvāda,	.. 204
Suddhi-dípiká,	.. 184	Tárá-pradīpa,	124, 154
S'ukadeva,	.. 211	Tarka,	... 293
Sukavi-hṛidayánandiní,	.. 84	Tarkámṛita,	.. 88
S'uklábha Deva,	... 37	Tarkámritatarañginí,	.. 88
S'ulapāṇi Bhaṭṭa,	236, 26	Tarka Rahasya,	.. 290
S'ulhana,	.. 84	Tarka Tippaní,	... 293
Sundara,	.. 250	Tattva-chintámani,	... 285
Sundara Deva,	102, 113	Tattva-dípiká,	.. 117
Sundarí-s'aktidána,	.. 272	Tattvánanda-tarañginí,	.. 207
Sundarí-sáktidána-stotra,	.. 221	Tattvaprakás'a,	19, 89
S'úres'vara,	.. 4	Tattvaprakás'iká-bhávabodha,	19
Súresvara A'chárya,	.. 172	Tejovindu Upanishad,	.. 15
Surjan,	.. 42	Toḍala Tantra,	.. 217
Súrya Paṇḍita,	.. 42	Tribhášhya-ratna,	2
Súrya Sena,	.. 151	Trilochana Dása,	... 296
Súryyárghya-dána-Paddhati,	14	Trimalla Bhaṭṭa,	... 108
Svaratattva,	.. 276	Triñs'achchhloka-vivaraṇa,	... 80
Svarodaya,	.. 276	Triñs'achchhloka-vivaraṇa-	
Svatantra Tantra,	.. 255	sároddhára,	... 80

	<i>Page</i>
Tripurá,	... 275
Tripurá-sára-samuchchaya,	275
Tripurá-sára-samuchchaya- Tika,	... 275
Tripurí-tíká,	... 87
Tripurí Upanishad,	... 10
Trivikrama Bhaṭṭa,	... 38
Tryambaka Bhaṭṭa,	... 83
Ulkádi-svarúpa,	... 119
Umáyámala,	... 280
Upamánakhaṇḍa,	... 2 8
Uparágodaya Naṭiká,	... 64
Upasunda,	... 208
Urdhvámnyá Sañhitá,	128, 202
Urdhámnyá Tantra,	... 201
Ushá,	... 39
U'shmaviveka,	... 199
Uttara-gítá,	... 191
Uttara-gítá Bháshya,	... 101
Uttara Tantra,	132, 261
Váchaspati Mísra,	149, 266, 244
Vagalá,	213, 259, 264
Vagalámukhí,	.. 248
Vagalámukhi Kavacha,	.. 248
Vagalámukhi-stotra,	... 248
Vagalá Paṭala	.. 264
Váhyamátrikányása,	.. 201
Vaidika-chhandha-prakás'a,	13
Vaidyanátha,	.. 37
Vaidyanátha Súri,	... 17
Váhyasúdhá,	... 93
Vais'hnavas,	.. 241
Vaisvadevádimantra-vya- khyá,	.. 147.
Vaitarthya Upanishad,	... 49
Vajras'uchí Upanishad,	... 23
Vákyatattva,	.. 165

	<i>Page</i>
Vákyavṛitti savivṛití,	... 95
Vallála Sena,	151, 225
Válmíki,	... 260
Vámadeva,	.. 243
Varadá Āchārya,	... 63
Varadá Tantra,	.. 120
Varāha Sutra,	... 278
Vārāhi Tantra,	... 157
Vararuchi,	3, 196
Vaṇabhairava,	.. 152
Vasanta-tilaka,	.. 63
Vasishṭha,	256, 271
Vásishṭha-sára,	... 192
Vásishṭha Yogakāṇḍa,	.. 256
Vástuhoma,	.. 249
Vásudeva Upanishad,	18, 60
Vásudevopanishad Dípiká,	. 18
Vátsyáyana,	.. 98
Váyavíya,	.. 66
Váyu-pratyaksha-vichára,	.. 78
VechárāmaNyáyālañkára,	171, 173
Vedāṅga Rāya,	.. 87
Vedántārtha Saṅgraha,	.. 193
Vedānuvachana,	.. 58
Vetāla-pañchviñś'ati,	69, 68
Vedāntasára,	.. 238
Vibhákara A'chāryya,	... 279
Viddhyaparádha Prāyas'chit- ta	... 81
Vidvanmanoramá,	.. 184
Vidyá,	254, 259
Vidyá-máhātmya,	... 190
Vidyá-sundara,	.. 255
Vidyánivása,	... 234
Vidyotpatti,	... 253
Vidyotpatti-vidhi,	... 180
Vighnes'vara,	... 62

	<i>Page</i>
Víjakosha,	.. 271
Víjachintámaṇi Tantra,	.. 149
Vijayapárijáta Náṭaka,	... 64
Vijayaráma A'chárya,	... 101
Vyaya Sena,	... 156
Vikramáditya,	70, 194
Vimalá Tantra,	... 129
Vináyaka,	... 12
Vírachintámaṇi,	.. 201
Víra Tantra, 121, 144, 237.	239, 269
Virúpáksha,	269, 215
Vis'eshavyápti,	... 596
Vishṇu,	125, 195, 270, 239
Vishṇu-dása,	.. 74
Vishṇu-gúdha,	... 86
Vishṇu-yámala,	... 280
Vishṇu Puri,	.. 240
Vishṇu Upádhyáya,	... 86
Visvajit,	... 82
Vis'vanátha,	.. 243
Vis'vanátha Bhaṭṭa,	... 88
Vísvanátha Mis'ra,	... 224
Vis'vanátha Siṅha,	... 41
Vis'vasára Tantra,	... 214
Vis'vavyápti Rahasya,	.. 289
Vis'ves'vara,	.. 8
Visves'vara Bhaṭṭa,	... 242
Visvesvara Sarasvatí,	... 173
Vivarāṇa-prameya-saṅgraha,	28
Vopadeva,	203, 222, 254
Vṛihadáráṇyaka Bháshya,	... 2
Vrihaddharma Purāṇa,	.. 274
Vrihaddharma Purāṇa,	.. 235
Vṛihajjábála Upanishad,	... 79
Vṛihannáráyaṇa Upanishad,	9
Vrihannirváṇa Tantra,	.. 148

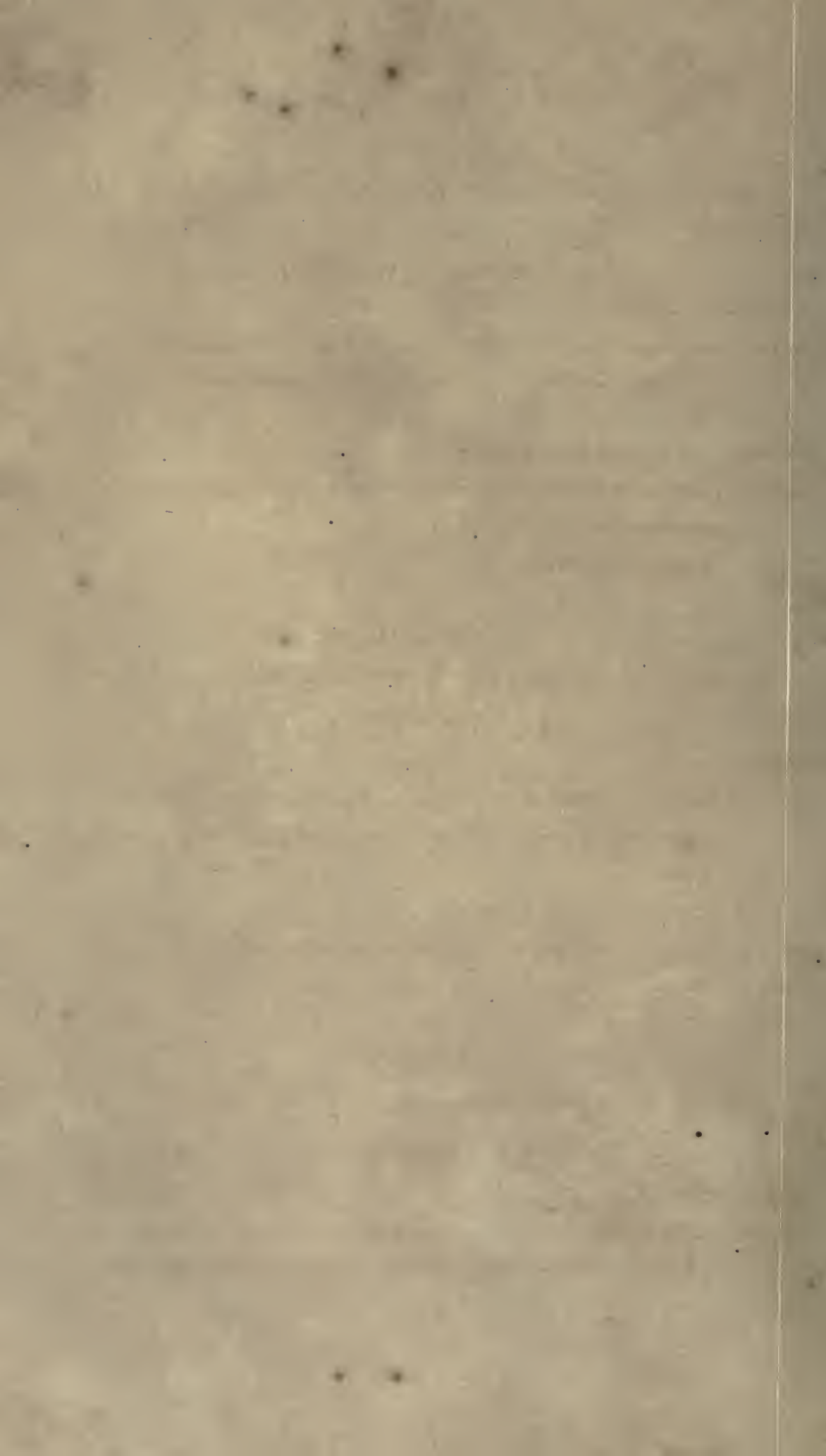
	<i>Page</i>
Vṛihaspatis'ava Prayoga,	.. 105
Vrihaṭ-tantrasára,	.. 238
Vrihannáradíya Purāṇa,	.. 291
Vrindávana,	... 82
Vṛita-ratnákara,	84, 89
Vyákhyására,	... 296
Vyánjanaguna,	.. 216
Vyadhikarāṇa-dharmāvach- chhinna bháva Rahasyá,	288, 296
Vyápti-grahopáya Rahasya,	. 289
Vyaptyanugama,	... 293
Vyáptyanugama Rahasya,	... 290
Vyáptyanugama Tippaní,	... 294
Vyápti pañchaka,	... 293
Vyáptipañchaka-Rahasya,	.. 287
Vyása,	28, 19, 82, 235
Vyávasthárṇava,	... 283
Vyávasthasára,	.. 226
Yádavendra Vidyálañkára,	. 213
Yájñavalkya,	... 247
Yájñavalkya Upanishad,	.. 247
Yájñikí Upanishad,	.. 9
Yajur Veda,	... 269
Yantra-chintámaṇi,	.. 137
Yatibhushaṇí,	... 238
Yatisañskára Prayoga,	.. 173
Yatyáchára saṅgraha,	.. 173
Yayatírtha,	.. 19
Yoga, 135, 138, 140, 234,	248, 255, 256, 27, 260
Yoga-chandriká,	96, 135
Yogasára-saṅgraha,	.. 139
Yogávalí Tantra,	.. 111
Yogas'ikshá Upanishad,	.. 53
Yoga-Vivarāṇa,	... 562
Yogatattva Upanishad,	... 53
Yogavásishṭha,	... 192

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Yogayātrā Vivaraṇa,	.. 28	Yoginīhṛdaya-dīpikā,	.. 564
Yoginīhṛdaya,	.. 113	Yuktikalpataru,	.. 546

ERRATA ET CORRIGENDA.

- Page 44, line 16. From a printed copy of the work the initial lines quoted appears to form the beginning of the 2nd Canto. The work comprises 4 Cantos—*ullāsa*.
- „ 77, „ 3. For “initiatory sacramental rites” read “memory,—a Nyāya treatise.”
- „ 116, „ 30. For “Mādhavānanda” read “Ratnagarbha Sārvabhamma.”
- „ 161, „ 3. For “Tattvavāgīśa” read “Tantravāgīśa.”
- „ 171, „ 21. For “Vechāvāma” read “Vechārāma.”

No. CCCLXII.

Kālārkarudra-pūjā Paddhati. A manual for the adoration of Kālārkarudra—a form of Śiva.

३६२ । कालार्करुद्रपूजापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तत्र स्वाङ्गं प्रधानीभूत इत्यादि ॥

समाप्तिवा० । परमोत्सवेन नृत्यगोतपुरःसरेण प्रतिमां यथास्थानं नयेयुः । ततः पार्व्वणं कुर्यात् ॥
इति कालार्करुद्रपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । कालार्करुद्रार्चनविधानं ।

No. CCCLXIII.

Nis'ācharapūjā. A manual for the worship of the Devī at night.

३६३ । निशाचरपूजा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० ५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसती-शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमं स्वर्यार्घं दत्त्वा इत्यादि ॥

समाप्तिवा० । अचिद्रावधारणं कुर्यात् । इति निशाचरपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । निशाचरपूजननिरूपणं ।

No. CCCLXIV.

Ratnamālā. A treatise on precious stones. By Pasupati.

३६४ । रत्नमाला ।

ग्रन्थकारः पशुपतिः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ४-६ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसती-शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । का भूषा योगानां किञ्च शिशोः कण्ठमण्डनं भाति ।

निर्मलमुक्तामाला पशुपतिरचिता चातुरी वाचा ॥

समाप्तिवा० । गुणहृदयद्रुमवक्त्रा (?) निर्मलसुवर्णालङ्काराङ्गी ।

श्रीमत्पशुपतिरचिता सम्पूर्णा रत्नमालैषा ॥

विषयः । अत्र मुक्ताफल-पद्मराग-मरकत-इन्द्रनील-वैदूर्य-काञ्चनपरीक्षा विद्यन्ते ।

No. CCCLXV.

Padārthakhaṇḍana Tippaṇī. A gloss on the *Padārthakhaṇḍana* of Ragunātha Śiromaṇi. By Rāmabhadra Śārvabhauma.

३६५ । पदार्थखण्डनटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः रामभद्रसार्वभौमः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ३० । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थसम्वत्सराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे विलुप्ताः पङ्क्तयः । अतिप्राचीनत्वात् ।

समाप्तिवा० । क्रमशः कारणतायामनिवेशेत्यलमतिविसृजेति दिक् ।

इति महामहोपाध्यायश्रीमद्रामभद्रसार्वभौमविरचितपदार्थखण्डनटिप्पणी समाप्ता ॥

विषयः । रघुनाथशिरोमणिप्रणीतपदार्थखण्डनाभिधेयग्रन्थार्थविवरणं ॥

No. CCCLXVI.

Akhyātavāda Tippaṇī. A gloss on the *Akhyātavāda* of Raghu-
nātha Śiromaṇi. By Bhavānanda Tarkavāgīśa.

३६६ । आख्यातवादटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः भवानन्दतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ४५ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० १२३० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थसम्वत्सराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रारम्भे विलुप्ताः पङ्क्तयः । अतिप्राचीनत्वात् ।

समाप्तिवा० । गुणत्वादित्यपि द्रष्टव्यमिति सङ्क्षेपः ।

इति तर्कवागीशविरचिताख्यातवादटिप्पणी समाप्ता ॥

विषयः । रघुनाथशिरोमणिप्रणीताख्यातार्थविचारतात्पर्यार्थविवरणं ।

No. CCCLXVII.

S'abdakhaṇḍa Tippanī. A gloss on the *S'abdhachintāmaṇi* of Ganges'a Upādhyāya. By Mathurānātha.

३६७ । शब्दखण्डटिप्पनी ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ४७ । पङ्क्ति० ६-९ । श्लो० १६०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतक्ष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । यथार्थपदार्थतानवच्छेदकप्रकारकज्ञानविषयत्वमा, इत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायप्रणीतशब्दचिन्तामणितात्पर्यार्थव्याख्यानं ।

No. CCCLXVIII.

Tattvānanda-tarranginī. A treatise on mantras, their derivation and uses, homas, mystic diagrams, sanctification and other Tantric subjects. By Pūrṇānanda Paramahaṁsa. The MS. examined is incomplete, and contains only the rituals.

३६८ । तत्त्वानन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दपरमहंसः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ३० । पङ्क्ति० ३-७ । श्लो० ११२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतक्ष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । दिक्कालादिविनिर्मुक्तं निर्मुक्तं त्रिगुणैरपि ।

आनन्दघनसन्दोहमात्मानं समुपाश्रये ॥

तडिदाकारमानन्दमूलकन्दसमाश्रितं ।

भजामि वचसां मूलं यन्मूलं जगतामपि ॥

स्थूलनीलमणिश्यामं वाममर्द्धं महेशितुः ।

आनन्दनन्दनोक्तासं प्रकाशं जगतां भजे ॥

तन्त्राणां सङ्गतिं वक्ष्ये तत्त्वानन्दतरङ्गिणीं ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां आद्यसाधनपद्धतिं ॥

समाप्तिवा० । षष्ठमासेन रुद्ररूपो भवेदिति शिवं ।

इति श्रीमहामहोपाध्यायब्रह्मानन्दपरमहंसपरिव्राजकशिष्यश्रीपूर्णानन्दपरमहंसर-
चिता तत्त्वानन्दतरङ्गिणाः प्रयोगविधिः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । मन्त्रबीजपूजाहोमपुरस्चरणमन्त्रोद्धारयन्त्रोद्धारध्यानकवचपूजास्थानप्रभृतीनां नि-
रूपणं ॥

No. CCCLXIX.

S'ambhunáthárchana. Manual for the worship of S'ambhunátha or
S'iva.

३६८ । शम्भुनाथार्चनं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ४० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्य महाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । त्वत्प्रसादान्महादेव पवित्रार्चं न चान्यथा ।

शम्भुनाथार्चनं देव श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतं ॥

समाप्तिवा० । इति ते कथितं देवि तन्त्राणां तन्त्रमुत्तमं ।

वज्रं किं कथ्यते देवि भूयः किं श्रोतुमिच्छसि ॥ परिसमाप्तिशेषवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । महादेवध्यानमन्त्रादिकथनं ॥

No. CCCLXX.

Chandí Purána. An apocryphal Purána on the exploits of the Devi
in destroying various Asuras ; attributed to Márkandeya. Contents : 1,
curse to Daksha ; 2, suicide of Satí ; 3, praise of sacred places where the
different members of Satí fell ; 4, destruction of Madhu and Kaitabha ;
5, ditto of Dundubhi ; 6, ditto of Ghora ; 7, ditto of Namuchi and Chik-
shura ; 8, ditto of Mahishásura ; 9, ditto of Sunda and Upasunda ; 10,
anecdote of Sanatkumára ; 11, destruction of Mura.

३७० । चण्डीपुराणं ।

ग्रन्थकारः मार्कण्डेयः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ९२ । पङ्क्ति० ५-६ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मार्कण्डेयं मुनियेष्ठं तपसा हतकल्मषं ।

कौमारको मुनियेष्ठः पप्रच्छ तपसो निधिं ॥

समाप्तिवा० । पाठकाय प्रदातव्यं यदीच्छेत् लोकमक्षयं ।

पाठके परितुष्टे तु सन्तुष्टाः सर्वदेवताः ॥

इत्याद्ये चण्डीपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । १ प्रथमः, दक्षशपः । २, सतीदेहत्यागः । ३, तीर्थमाहात्म्यं । ४, मधुकैटभबधः ।

५, दुन्दुभिवधः । ६, घोरवधः । ७, नमुचिचिचुरवधः । ८, महिषासुरवधः ।

९, सुन्दोपसुन्दवधः । १०, सनत्कुमारोपाख्यानं । ११, सुरवधः ॥

No. CCCLXXI.

Sanmohana Tantra. The MS. is incomplete, and comprises only the latter portion of the second part of the work. Its subject is Tantric ritual for the adoration of the Devī named Kulakundalinī. The work is reckoned to be an original Tantra, and not a compilation.

३७१ । सम्मोहनतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १७ । पङ्क्तिः ५—६ । श्लो० ५०० । 'अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । इति ते कथितं पुत्र दिव्यभावं परात् परं ।

न कलौ दिव्यभावोऽस्ति कलौ सर्वेऽजितेन्द्रियाः ॥

इति सम्मोहनतन्त्रे उत्तरखण्डे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । कुलकुण्डलिनीशक्तिप्रातःकृत्यषोढामन्त्रसर्वतोभद्रकवचादिनिरूपणं ।

No. CCCLXXII.

Kumāri-kavachollāsa. The virtues of a charm bearing the name of Kúmarī or the virgin goddess. It is a portion of the 9th section of the last book of the Rudrayāmala Tantra.

३७२ । कुमारीकवचोच्चासः ।

ग्रन्थकारः— ?

विवरणं । अतिप्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहारज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । आनन्दभैरव्युवाच । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कुमारीकवचं शुभं ।

त्रैलोक्यमङ्गलं नाम महापातकनाशनं ॥

समाप्तिवा० । लोकानामतिशौख्यदं भयहरं शोपादभक्तिप्रदं
मोक्षार्थं कवचं शुभं प्रपठतामानन्दसिन्धुद्वयं ।
पार्थानां कलिकालघोरकलुषध्वंसैकहेतुं जयं
ये लोकाः प्रपठन्ति धर्ममतुलं मोक्षं व्रजन्ति क्षणात् ॥
इति श्रीरुद्रयामले उत्तरतन्त्रे सर्वतन्त्रोद्दीपने कुमार्युपचर्याविन्यासे कुमारीकव-
चोच्चासे सिद्धमन्त्रप्रकरणे दिव्यभावनिरूपणे नवमः पटलः ।

विषयः । कुमारीकवचमाहात्म्यं ॥

No. CCCLXXIII.

Padmapushpánjali-stotra. A hymn to Bhagaváti, literally a prayer with a handful of lotus flowers. By Sañkara Áchárya.

३७३ । पद्मपुष्पाञ्जलीस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भगवतीभववत्पदपङ्कजं भ्रमरभूतसुरासुरसेवितं ।

सुजनमानसहंसपरिष्कृतं कमलयामलया निभृतं भजे ॥

समाप्तिवा० । स्तुतिमितिस्तुतिमितः सुसमाधिना नियमतो रमतोऽनुदिनं पठेत् ।

परमया रमया स निषेव्यते परिजनो विजनोऽपि च तं भजेत् ॥

इति श्रीशङ्कराचार्यविरचितं भगवतीपद्मपुष्पाञ्जलिस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । भगवत्याः स्तुतिः ।

No. CCCLXXIV.

Satyanārāyaṇa-vratākathā. Ritual for the adoration of Satyanārāyaṇa, and the fruit thereof. This is an attempt to Hinduise the worship of a Mahomedan Saint, commonly called Satyapir, or the true Saint. The word *pir*, for obvious reasons, is changed to Nārāyaṇa, and the story of his life is cast in a Hindu mould. The work is attributed to S'ukadeva; but it is manifestly the composition of a modern paṇḍit.

३७४ । सत्यनारायणव्रतकथा ।

ग्रन्थकारः शुकदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नारयणं नमस्कृत्य इत्यादि ।

ऋषय ऊचुः । व्रतेन तपसा वापि प्राप्यते वाञ्छितं फलं ।

सर्वं त्वां प्रयुमिच्छामः कथयस्व महामुने ॥

समाप्तिवा० । व्रतमस्ति महा इत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । सत्यनारायणमाहात्म्यप्रकथनं ॥

No. CCCLXXV.

Panchasāyaka. An erotic composition. Contents: 1, classification of women; 2, female society; 3, mantras of Chamundā; 4, prostitution; 6, characteristics of women under eight different conditions. By Jyotirīś'vara.

३७५ । पञ्चसायकः ।

ग्रन्थकारः ज्योतिरीश्वरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४३ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १०५२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तस-तीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । रतिपरिमलसिन्धुः कामिनीकेलिबन्धुः विहितभुवनमोदः सेव्यमानप्रमोदः ।
जयति मकरकेतुर्भोहनस्यैकहेतुर्विरचितवज्रसेवः कामिभिः कामदेवः ॥
अस्ति प्रत्यहमित्यादि ॥

समाप्तिवा० । ये दीनेषु दयालवः स्पृशन्ति यान्त्यो न श्रीमानवः
व्यग्रा ये च परोपकारकरणे हृष्यन्ति ये याचिताः ।
खस्याः सन्त्यपि ये च नोदरमहाव्याधिप्ररोहेऽपि ये
ते भूमण्डलमन्त्रैकतिलकाः सन्तः कियन्तो जनाः ॥
इति कविशेखराचार्यश्रीज्योतिरीश्वरविरचिते पञ्चमसायके पञ्चसायकः समाप्तः ॥
विषयः । १म-सायके चित्रिणादिलक्षणं । २, सुरतभेदादिकथनं । ३, ग्राम्यधर्मीपयोगि-
चामुण्डामन्त्रादिकथनं । ४, परदारगमनादिनिरूपणं । ५, अष्टनायिकादीनां
लक्षणं ॥

No. CCCLXXVI.

Kṛityarāja. Rules and directions for various religious rites and observances, compiled by the court paṇḍits of Rājā Kṛishnachandra Rāya of Nuddia.

३७६ । कृत्यराजं ।

ग्रन्थकाराः राजश्रीकृष्णचन्द्ररायान्नपण्डिताः ।
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ७२ । पङ्क्ति० ५—८ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतस-
तीशचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । नत्वा हेरम्बगौरीगिरिशहरिहरद्वाजिनः पञ्च देवान्
वाग्देवीकेलिगङ्गाज्ज्वलवलथनवद्वीपराज्याधिपस्य ।
राज्ञः श्रीकृष्णचन्द्रचित्तिपतितिलकस्याज्ञया प्राज्ञवर्गा
धर्मस्य स्थापनार्थं विदधति सुधियः पुस्तकं कृत्यराजं ॥
समाप्तिवा० । पूज्यान् जनांश्च सम्पूज्य सांवत्सरपुरो इत्यतः परं खण्डितं ।
विषयः । नानाविधश्रौतस्मार्त्तादिकर्मणां निरूपणं ॥

No. CCCLXXVII.

S'yámáratna. Manual for the adoration of Kálí, Tárá, Shodashí, Bhuvanes'varí, Bhairaví, Chhinnamastá, Dhumávatí, Vagalá, Mátangi and Kamalátmiká, the ten manifestations of the Deví known under the collective name of Das'amahávidyá. By Yádavendra Vidyálankára.

३७७ । श्यामारत्न ।

ग्रन्थकारः यादवेन्द्रविद्यालङ्कारः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४४ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० १२०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का० शाके १४१४ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्यमहा-
राजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं शुभाभं मुक्तिदायकं ।

भवान्यङ्घ्रियुगार्चनानां लिख्यते पटलप्रभा ॥

प्रणम्य कालिकापादं चतुर्वर्गफलप्रदं ।

क्विवुधैः सेवितं नित्यं साधकानां हिताय च ।

क्रियते यादवेन्द्रेण प्रयोगं मन्त्रविग्रहं ।

श्यामारत्नं बुधै रम्यं सुखदं ज्ञानवर्द्धनं ॥

तत्रादौ दश महाविद्या निरूप्यन्ते । तत्रावधेयं मुण्डमालातन्त्रे । यथा,

कालीतारेत्यादि ।

समाप्तिवा० । रात्रौ पर्यटनञ्चैव रात्रौ शक्तिप्रपूजनं ।

न करोति कथं देवः साधकः कौलिको भवेत् ॥

इति श्रीमदक्षिणाकालीपूजापद्धतिः ।

विषयः । अत्र दशमहाविद्यामन्त्रोद्धारपुरस्सरण-जप-होम-दक्षिणाप्रभृतयो विद्यन्ते ॥

No. CCCLXXVIII.

Bhavánistava-s'ataka. A hymn to Bhavání in a hundred stanzas.

३७८ । भवानीस्तवशतकं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमशुद्धं खण्डितञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० २-६ । श्लो० १५० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरमिवासिमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । काशीनाथपुरे सदाशिवहृदि न्यस्तं कलौ तारकं
 कालीपादशुभारविन्दयुगलं ध्यात्वा च तद्वद्गुरोः ।
 रम्भाभोरुहमध्यवासमनिशं श्रीतातपादं तथा
 काल्याः पद्मशतेन पुण्यचयदं तन्ये भवान्यास्तवं ॥
 इयं कालीकारे क्षितितललसत्पादकमला
 गतायातैर्वातैर्गमयति रसां नागभुवनं ।
 ऊङ्गारोत्कारैर्दनुजगणमुण्डानिदलना
 कटौ क्षीणा योना विजितविहगेना चिनयना ॥
 समान्निवा० । इत्थं स्तुतिञ्च विविधां कवचञ्च कृत्वा कृत्वा प्रदक्षिणमनुचिह्नतं कराचौ ।
 अष्टाङ्गसम्रतिविधिञ्च विधाय मन्त्रो न्यूनातिरिक्तयजनं विनिवेदयेच्च ॥
 विषयः । भवान्याः स्तुतिः ॥

No. CCCLXXIX.

Annapúrṇā-sahasra-nāma-stava. A hymn to Annapúrṇā in which a thousand names or epithets are strung in verses. This is an extract from the Vis'vasāra Tantra.

३७९ । अन्नपूर्णासहस्रनामस्तवः ।

ग्रन्थकारः— ?
 विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ६—८ । श्लो० २०० । अ० वङ्गोयं । आ०
 तुलटकागजः । का०— ? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
 श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । देवुवाच । देवदेव मह्यदेव सर्वशस्त्रविशारद ।
 ब्रह्मविष्णुशिरोरत्ननिष्ठचरणाम्बुज ॥
 समान्निवा० । मातृजारसमं ज्ञात्वा गोपयेत् स्ववराजकं ।
 सत्यं सत्यं महेशानि गोप्यं सर्व्वगमेषु च ॥
 इति विश्वसारतन्त्रे देवीमहेश्वरसंवादे अन्नपूर्णासहस्रनामस्तवः समाप्तः ॥
 विषयः । अन्नपूर्णायाः साहाय्यवर्णनं ॥

No. CCCLXXX.

Málā-sanskāra. Consecration of the málā or rosary for counting prayers.

३८० । मालामंस्कारः ।

ग्रन्थकारः ———— ?

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० ४-५ । श्लो० २० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । उदयाकरपद्धत्यां । आदौ प्राणान् प्रतिष्ठाप्य पश्चात् संस्कारमाचरेत् ।
यथा ॐ ह्रीं श्रीं इत्यादि ।

समाप्तिवा० । इति सर्व्वत्र नवकोणाश्वत्यपत्रे मालास्थापनं ।

विषयः । मालाधारणानुष्ठानप्रतिपादनम् ॥

No. CCCLXXXI.

Japarahasya. Rules for counting prayers.

३८१ । जपरहस्यं ।

ग्रन्थकारः ———— ?

विवरणं । परिशुद्धम् । प० १ । पङ्क्ति० ७-९ । श्लो० ५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । जपक्रमं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वं कमलानने । येन विना न सिद्ध्येत कल्पकोटिशतैरपि ॥
समाप्तिवा० । देवतागुरुमन्त्रेषु समभावपराय च । निन्दकेभ्यः शठेभ्यश्च पशुभ्यो नैव दर्शयेत् ॥
इति जपरहस्यं समाप्तम् ॥

विषयः । जपनिरूपणं ।

No. CCCLXXXII.

Mahāshodhā-nyāsa. Rules for the regulation of breath and gesti-
culation during S'ākta worship. By Virupāksha.

३८२ । महाषोढान्यासः ।

ग्रन्थकारः विरूपाक्षः ।

विवरणं । परिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ बाह्यमाहकान्यासः । तद्धानं यथा, पञ्चाशक्तिपिभिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । इत्यूर्ध्वान्नायान्तर्गतमहाषोढान्यासः ।

इति विरूपाक्षपरमहंसपरिव्राजकसिद्धमहाषोढा ॥

विषयः । कराङ्गन्यासादिविधानं ॥

No. CCCLXXXIII.

Rádhá Tantra. Rules and observances for the guidance of S'ákta worshipers. The MS. is very imperfect, containing only the 23rd section.

३८३ । राधातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अशुद्धं । प० ६ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । यदुक्तं तन्त्रमन्त्रेषु कुलाचारं वरानने ।

तत्सर्वं परमेशानि पद्मानि परमाद्भुतं ॥

विद्वज्य बद्धा मूर्तिं नायिकां पद्ममालया ।

कोटिकोटिं महेशानि सृष्ट्वा वै पद्मानि प्रिये ॥

समाप्तिवा० । यदुक्तं सुकुरङ्गाक्षि त्रिपुरापदपूजनात् ।

किमसाध्यं महेशानि त्रिपुरायाः प्रसादतः ॥

इति श्रीवासुदेवरहस्ये राधातन्त्रे हरपार्वतीसंवादे त्रयोविंशतिपटलः ॥

विषयः । कुलाचारसम्मतपूजनजपनादि ॥

No. CCCLXXXIV.

Vyánjanaguna. This MS. is also a fragment of a large work ; it is devoted to the culinary art.

३८४ । व्यञ्जनगुणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शुष्कपत्रान्वितो रुच्यः सङ्गाही कफपित्तजित् ।

कर्कटीशीर्णवृन्नादिसिद्धो मत्स्यस्तु पित्तजित् ॥

समाप्तिवा० । ताम्बूलं दोषजिद्वक्त्रपाटवोत्साहकान्तिदं ।

मह्यं सुप्नोत्थिते भुक्ते त्यज्य दन्ता गङ्गदे (?) ॥ परिसमाप्तिस्त्रचकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । सिद्धमत्स्यादीनां गुणकथनं ॥

No. CCCLXXXV.

Todala Tantra. An original Tantra on the S'ákta cult. The MS. is incomplete, breaking off at the middle of the 11th section.

३८५ । तोडलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । विशुद्धम् । प० २५ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । ब्रूहि मे जगतां नाथ सर्व्वविद्यामय प्रभो ।

महाविद्यासु सर्व्वसु पुण्यासु भुवनत्रये ॥

एतासां दक्षिणे भागे नानारूपः पिनाकधृक् ।

ष्टयक् पूज्यो महादेव कथयस्व मयि प्रभो ॥

समाप्तिवा० । बड्जजन्मार्ज्जितात् पुण्यात् बड्जभाग्यवशाद् यदि ।

श्रीगुरुर्लभ्यते देव तस्याध्या इत्यतः परं खण्डितं । एकादशोक्तासप्रारम्भे ॥

विषयः । महाविद्यादीनां पूजापुरस्चरणहोमप्रभृतयः ॥

No. CCCLXXXVI.

S'yámākavacha. A charm bearing the náme of S'yámá, a form of Durgá. This is an extract from the Bhairava Tantra.

३८६ । श्यामाकवचं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० ३८१ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव्युवाच । कालीपूजा श्रुता नाथ भावाश्च विविधाः प्रभो ।
 इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं पूर्वस्त्वचितम् ॥
 समान्निवा० । शतलक्षं प्रजप्त्वापि तस्य विद्या न सिद्ध्यति ।
 स शस्त्रघातमाप्नोति सोऽचिरान्मृत्युमाप्नुयात् ॥
 इति भैरवतन्त्रे भैरवभैरवीसंवादे कालीकल्पे श्यामाकवचं समानम् ॥
 विषयः । कालिकाराधनाप्रवर्त्तकप्रयोजनादिकथनं ॥

No. CCCLXXXVII.

Sankshepa-purascharanavidhi. Directions for attaining perfection in mystic mantras ;—an extract from the Nitánta Tantra.

३८७ । सङ्क्षेपपुरस्सरणविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
 कागजः । का०—? । म्स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-
 सतीशचन्द्रः ।
 प्रा० वाक्यं । अथ नितान्ततन्त्रोक्तशिवपार्वतीसंवादकसङ्क्षेपपुरस्सरणविधिर्लिख्यते ।
 सङ्क्षेपेण पुरस्सर्यां वक्ष्यामि शृणु पार्वति ।
 यां कृत्वा साधको देवि परं मोक्षमवाप्नुयात् ॥
 समान्निवा० । अन्यत् पूर्ववत् । इति सङ्क्रान्तिपुरस्सरणं ।
 इति नितान्ततन्त्रोक्तहरपार्वतीसंवादकतिथ्यादिपुरस्सरणप्रयोगः ॥
 विषयः । समयविशेषकर्तव्यपुरस्सरणविवरणं ॥

No. CCCLXXXVIII.

Ashtādas'ottara-s'ātas'loka. A hymn to Devī, in 108 stanzas, by S'ivachandra, the great great grandfather of the late Mahārājā Satīśchandra Rāya, of Krishnanagara.

३८८ । अष्टादशोत्तरशतश्लोकी ।

ग्रन्थकारः शिवचन्द्रः । पुस्तिकादौ राज्ञः सतीशचन्द्रस्य प्रपितामहपितुः शिवचन्द्रस्य कति-
 रित्यनुमीयते । तदनुमानं सतीशचन्द्रेणापि वाढमनुमोदितम् ॥

विवरणं । परिशुद्धं । प० २० । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २६० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अशक्तास्त्वां स्तोतुं विधिहरिमहेशादिविबुधाः

प्रवर्तैऽहं जानन्निति तदपि दुर्धीः पशुरिव ।

भवत्या चन्तव्यं तदिति शशिशूङ्गे जननि यन्

महाकालेनोक्तं न खलु पशुबोधः समुचितः ॥

समाप्तिवा० । शिवाख्यः प्रेतसूचरणसरसीजद्वयतले

समन्ताद् वर्तन्ते निरवधिशिवाख्यासु पशवः ।

शिवाख्ये भर्ता स्वयमपि शिवाख्यासि यदतः

शिवाख्यं मां ह्यतुं तव भवति युक्तं न कुत्रचित् ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । देव्याः स्तुतिः ।

No. CCCLXXXIX.

Sangita-dāmodara. An elaborate treatise on music, both vocal and
instrumental. By Subhankara.

३८६ । सङ्गीतदामोदरः ।

ग्रन्थकारः शुभङ्करः ।

विवरणं । प्राचीनपरिशुद्धश्च । प० १२१ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ५००० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तालपत्रं । का० शकाब्दाः १६४३ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासि-
महाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । भावो ह्यवानुभावौ गतिसमयदशास्थानद्वितीविभावाः

स्त्रीपुंसौ नादगीतस्वरगुरुगणा मूर्च्छना वर्गतालाः ।

ग्रामो रागाङ्घ्रितालश्रुतिसचिक्कला वासमाचाङ्गहारा

नृत्यन् निर्दोषगानानभिनयनरसाः कृष्णलीलां वहन्तु ॥

समाप्तिवा० । ख्यातो यः कविचक्रवर्त्तिपदतो विद्यावलैरश्रितः

सौभद्रेयमिमं यमर्जुनयशाः सोऽजीजनत् श्रीधरः ।

तस्य श्रीलशुभङ्करस्य भणिते सङ्गीतदामोदरे

सामागः स्ववकः प्रपञ्चितरसः श्रीमानयं पञ्चमः ॥

इति श्रीलशुभङ्करकृतः सङ्गीतदामोदरः समाप्तः ॥

विषयः । विभावानुभाव-सञ्चारिभाव-नायक-नायिकाद्वयादीनां निरूपणं । सङ्गीतोपयोगि-
निपादादिखरग्राममूर्च्छनाताललयादीनाञ्च प्रतिपादनं ।

No. CCCXC.

Ayurveda. This MS. professes to include the whole circle of the science of medicine as known to the ancient Hindus, but the Pandit who examined it, states that it contains only notices of the properties of certain articles of food and medicine. I have not had an opportunity of seeing the work.

३६० । आयुर्वेदः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५१ । पङ्क्ति० ४—८ । श्लो० ५३५ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमद्वितीयपत्रेण खण्डितः ।

समाप्तिवा० । खचितं परप्रीतीनां शिवेन परमात्मना ।

खट्टो जिह्मीसता वत्स आयुर्वेदः प्रकाशितः ॥ इत्यायुर्वेदः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र यवादिधान्यविशेषमांसमत्स्यशकफलादीनां गुणा निर्दिष्टाः ॥

No. CCCXCI.

Mahākālarudrodita-stotra. A hymn to Dakṣiṇākālī, supposed to have been composed by Mahākālarudra, a form of Śiva.

३६१ । महाकालरुद्रोदितस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । महाकाल उवाच । अचिन्त्यामिताकारशक्तिस्वरूपा प्रतियत्त्यधिष्ठानसत्तैकमूर्तिः ।

गुणातीतनिर्द्वन्द्वबोधैकगम्या लमेका परं ब्रह्मरूपेण सिद्धा ॥

समाप्तिवा० । महाकालरुद्रोदितस्तोत्रमेतत् सदा भक्तिभावेन योध्येति भक्तः ।

न शोको न रोगो न मृत्युर्भवेत् * * सिद्धिरन्ते च कैवल्यलामः ॥

विषयः । दक्षिणकालिकाया माहात्म्यप्रतिपादनं ।

No. CCCXCII.

Sundarī-s'aktidāna stotra. A hymn to Kālī, by Adinātha Mahākāla.
This is an extract from the Mahākāla Sañhitā.

३८२ । सुन्दरीशक्तिदानस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः आदिनाथ-महाकालः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरे रम्ये नानादेवगणादृते । नानादृत्तलताकीर्णे नानापक्षिरवेर्युते ॥

चतुर्मण्डलसंयुक्ते शृङ्गारमण्डलान्विते ।

समाधौ संस्थितं शान्तं क्रीडन्तं योगिनीप्रियं ॥

समान्निवा० । इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यत् श्रोतुमिच्छसि ॥ ७४ ॥

इति श्रीमदादिनाथमहाकालविरचितायां महाकालसंहितायां कालीकालसंवादे
सुन्दरीशक्तिदानाख्यं कालीखरूपं मेधासाम्राज्यस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । कालिकायाः स्तोत्रं ॥

No. CCCXCIII.

Pipítakadvádas 'ivrata. Manual for the performance of a religious rite on the twelfth of the waxing of the moon in the month of Vais'ákha, when the giving away of water, food and other articles is held meritorious. The rite was first instituted by a Bráhmaṇ named Pipítaka.

३८३ । पिपीतकद्वादशीव्रतं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं । प० ४ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुतलोह-रामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । ततः पूर्वदिने उपोष्य प्रातःस्नातः शुचिराचान्तः प्राङ्मुखः सूर्यार्घं दत्त्वा स्वस्ति-वाचनपूर्वकं सूर्य्यसोमेति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

समाप्तिवा० । इह पुत्रादिकैर्युक्तो धनधान्यशुभान्वितः ।

अन्ते याति परं स्थानं विष्णोरेव न संशयः ॥

विषयः । श्रीविष्णुप्रीत्यर्थकव्रतविशेषानुष्ठानकथनं ।

No. CCCXCIV.

Samāsavāda. A Nyāya dissertation on the Sanskrit cases, by Govinda Chakravartī. This is probably different from the work of this name, by Jayarāma Nyāyapanchānana, noticed by Dr. Hall in his *Contributions*, p. 61, and by Weber in the Berlin Catalogue, p. 217.

३८४ । समासवादः ।

ग्रन्थकारः गोविन्दचक्रवर्ती ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७७५ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासि-
श्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नाम्नां समासो युक्तार्थ इति वैयाकरणाः । नाम्नामिति बहुलमविवक्षितं ॥

समाप्तिवा० । समासस्य प्रत्येकपदान्यत्वात् लिङ्गसञ्ज्ञायां कारकविभक्त्यादिकमन्यद्यते इति
सङ्क्षेपः ॥ इति महामहोपाध्यायश्रीगोविन्दभट्टाचार्यचक्रवर्तिविरचितः समा-
सवादः सम्पूर्णः ॥

विषयः । समासपदस्य वाचकत्वादिव्यवस्थापनं ॥

No. CCCXCV.

Mugdhabodha-tīkā. A commentary on the Sanskrit grammar of Vopadeva, entitled *Mugdhabodha*. By Rāmānanda Āchārya.

३८५ । मुग्धबोधटीका ।

ग्रन्थकारः रामानन्दाचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ८६ । पङ्क्ति० ५-९ । श्लो० १२२० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । शकाब्दाः १६२२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासि-
श्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमात्मानं रामं पद्मदलेक्षणं । मुग्धबोधस्य टीका श्रीरामानन्देन रच्यते ॥

श्रीवोपदेवपण्डितः सङ्क्षेपतः स्वयङ्मतस्य व्याकरणस्य दुरुद्धतया वृत्तिं चिकीर्षुः

प्रारब्धसमाप्तये शिष्टाचारप्राप्तं मङ्गलं कुर्वन् दत्तेः सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि व्या-
करणनाम च निर्दिशति मुकुन्दमित्यादि ॥

समाप्तिवा० । करोतीति कारुः वातीति वायुः इत्यादि । इति महामहोपाध्यायश्रीरामान-
न्दाचार्यविरचिता मुग्धबोधव्याकरणटीका समाप्ता ॥

विषयः । मुग्धबोधव्याकरणार्थविवरणं ॥

No. CCCXCVI.

S'abdārtha-sāra-manjarī. Logical meaning of words in a crude state
as also when compounded. By Jayakṛiṣṇa S'armā. A work of this
name, by Bhavānanda Siddhāntavāgīś'a, is noticed in Hall's *Contri-
butions*, p. 5.

३८६ । शब्दार्थसारमञ्जरी ।

ग्रन्थकारः जयकृष्णशर्मा ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धम् । प० २८ । पङ्क्तिः ५-६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं ।
अ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७७५ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासिभ्योयतलोद्धारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । हेरम्बचरणद्वन्द्वं विघ्ननाशकरं परं । प्रणम्य जयकृष्णेन कृत्यते सारमञ्जरी ॥
तत्र प्रथमं कालत्रयनिरूपणं । वर्तमानध्वंसप्रतियोगित्वमतीतत्वमित्यादि ।

समाप्तिवा० । आलोक्यविविधग्रन्थं विचार्य च पुनः पुनः ।

कृत्यते जयकृष्णेन शब्दार्थसारमञ्जरी ॥

इति जयकृष्णशर्मणा विरचिता शब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ॥

विषयः । आख्यातार्थसमासार्थादिव्यवस्थापनम् ॥

No. CCCXCVII.

Subodhā. A commentary on the Kumārasambhava of Kālīdāsa,
by Bharata Sena, son of Gaurānga Sena. The MS. is imperfect, and
contains explanations of only the first three cantos. The writer states
that the Kumārasambhava originally included 16 cantos, of which the
last eight never got currency, and the eighth was cursed by the Devī, so
he confined his commentary to the first seven cantos. Commentaries on
the Meghadūta and the Māgha by this author are noticed by Aufrecht
in the Bodleian Catalogue, and several others are current in Bengal,
the most esteemed being that on the Amavakosha. The author lived
about a hundred years ago, and had the title of Mallika.

३६७ । सुबोधा ।

ग्रन्थकारः भरतसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २७ । पङ्क्ति० ८-१० । श्लो० १३०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०-? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुत-
लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । कुमारसम्भवं नाम कालिदासमहाकविः ।

यच्चकार महाकाव्यं सर्गैः श्रेष्ठैः श्रुतं ॥

तस्य श्रेष्ठाष्टसर्गस्य सच्चारोऽभून्न देवतः । पाठोऽष्टमस्य सर्गस्य देवेशापात्रं विद्यते ॥

टीका तत्सप्तसर्गस्य सुबोधाख्या यथामति । गौराङ्गसेनपुत्रेण भरतेन वितन्यते ॥

श्रीमान् कालिदास इत्यादि ।

समाप्तिवा० । अद्रिसुरगजयोः शुक्लत्वात् उन्नतत्वाच्च साम्यं ।

इति वैद्यहरिहरात्माजवंशसम्भवगौराङ्गमल्लिकात्मजश्रीभरतसेनकृतायां कुमार-
सम्भवटीकायां सुबोधायां तृतीयः सर्गः ॥

विषयः । कुमारसम्भवाभिधेयकाव्यार्थव्याख्यानं ॥

No. CCCXCVIII.

Grahayāmala Tantra. On daily prayers, rites and other liturgical details.

३६८ । ग्रहयामलं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४३ । पङ्क्ति० ५-१० । श्लो० ४०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०-? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुत-
लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । परमं विषयेऽर्काद्यास्ते परं विष्णवो नरः । परमा शङ्करा यूयमोन्नतस्तु वो नमः ? ॥

समाप्तिवा० । अक्षयं कवच इत्यतः परं सप्तमपटलात् खण्डितं ॥

विषयः । वैदिकीसन्ध्याभिषेकादिजपसङ्ख्याग्रहचरितादिनिर्णयः ॥

No. CCCXCIX.

Meghadūtārtha-muktāvalī. A commentary on the Meghadūta of Kālidāsa, by Vis'vanātha Mis'ra. This work is different from the six commentaries noticed under No. 221.

३८८ । मेघदूतार्थमुक्तावली ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० २६ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १४०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुक्त-
लोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । उपास्य विश्वकर्माणं मुक्तावलिरियं मया । ग्रथ्यते मेघदूतीया विदुषां कण्ठभूषणं ॥
तत्र कालिदासस्य महाकवेरास्तिकत्वात् ग्रन्थस्य परिसमाप्तिविशिष्टशिष्टाचारानु-
मितपरीप्सितनिर्विघ्नपरिसमाप्तिहेतुमङ्गलाचार * * महाकाव्यमिदमतः प्रथमं
वसुनिर्देशः । तथा च दण्डी ।

समाप्तिवा० । विद्युता कलत्रेण तव विप्रयोगे माभूदिति भावः ।

इति विश्वनाथमिश्राचार्यकृता मेघदूतार्थमुक्तावली समाप्ता ॥

विषयः । मेघदूताख्यकाव्यार्थव्याख्यानम् ॥

No. CCCC.

Mahāvāṇś'āvalī. Genealogy of the Kulīnas, or the nobility created
by Vallāla Sena of Bengal. By Dhruvānanda Miśra.

४०० । महावंशावली ।

ग्रन्थकारः ध्रुवानन्दमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ११५ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १२४० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १२६१ । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासिश्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा तां कुलदेवतां खलु सदा सन्मानसे हंसतां
जातां भक्तिविशेषतः कुलसभामध्ये सदा मोदितां ।

श्रीमद्वन्द्यघटोपकादिकमहावंशावलीं व्यक्ततो
वक्ष्ये तत्परिवर्तवर्तनविधिं मिश्रो ध्रुवानन्दकः ॥

समाप्तिवा० । क्षम्यौ मूकजजानकीशमुकजश्रीरामचन्द्राक्षय-

आर्त्तिमूकजवाणिनाथसुकतो क्षम्यौ रमानाथकः ।

लक्ष्मीनाथमुकः सुतौ सुविदितौ सच्चट्वंशेद्भवौ
गङ्गानन्दमुधीस्तथा कुलकृती श्रीषष्ठिदासस्ततः ॥
परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । कुलीनवंशावलीवर्णनम् ॥

No. CCCC I.

Vyāvasthā-sāra. A dissertation on the law of inheritance according to the Bengal school. By Nārāyaṇa S 'armā.

४०१ । व्यवस्थासारः ।

ग्रन्थकारः नारायणशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४५ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२० । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासिश्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं श्रीनारायणशर्मणा । क्रियतेऽतिप्रयत्नेन व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥
समाप्तिवा० । तत्कुम्भान्तपिण्डमेकं गृह्णीयादविलम्बितः ।

धर्मे गृहीते शुद्धः स्यादधर्मे तु महीयते ॥

इति व्यवस्थासारे विवादादिपरीक्षान्तव्यवस्थापरिच्छेदः ॥

श्रीनारायणशर्मणा विरचितं व्यवस्थासारपुस्तकं समाप्तम् ॥

विषयः । दायविभागादिनिरूपणम् ।

No. CCCC II.

Mis'ra. Genealogy of the Mukhyoti, Ghosāla, Chatṭa and Gāngulī
septs of the Kulina Brāhmans of Bengal. By Mis'ra Āchārya.

४०२ । मिश्रः ।

ग्रन्थकारः मिश्राचार्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १२८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० २१२० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७६३ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-
निवासिश्रीयुक्तलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । वन्द्यो मुखैटी काञ्ची घोषालस्तु तथापरे ।

चट्टः पूतिस्य गाङ्गोली कुन्दग्रामी क्रमादमी ॥

आर्हतो वसुरुपाख्यः शिरो गोवर्द्धनः सुधीः ।

गाशिषो (?) मकरन्दस्य जाङ्गवाख्यः समा इमे ॥

सप्तान्निवा० । आर्त्तिमूर्खजवाणिनाथसुकती चैम्यो रमानाथको

लक्ष्मीनाथमुखः सुतो सुविदितौ सच्चट्टवंशोद्भवौ ।

* * * * *

गङ्गादाससुधीः कुलकती श्रीचट्टदासस्ततः ॥ परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । कुलिनवंशावलीसंवर्णनं ॥

No. CCCIII.

Dhruvánanda-matavyákhyá. The Bráhmaṇ Kulinas of Bengal, their orders, gradations, subdivisions, &c. The work professes to be a commentary on the text of Dhruvánanda. The author, Gopála S'armá, says that the ancient text having been destroyed by the Bargis, he compiled the work with great labour in his native village, Harinadí, near Sántipur, on the eastern bank of the Bhágirathí. He writes of 5 gotras, including 56 Gánís or families, of which 22 were Kulinas, and the rest S'rotriyas. Of the Kulinas, 8 are called *Mukhya* or chief, and 14 *Gauna*, or inferior.

४०३ । ध्रुवानन्दमतव्याख्या ।

ग्रन्थकारः गोपालशर्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० १२२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ६००० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १६७२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनि-
वासिभ्युत्पन्नलोहारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा रामपदद्वन्द्वं गुरुञ्च कुलदेवतां । ध्रुवानन्दमतव्याख्या कृता गोपालशर्मणा ॥
वर्गिकेन हतं सर्वं पुस्तकं विमलं महत् । ततोऽपि बङ्गकालेन कृता विप्रप्रसादतः ॥
ग्रामे हरिनदीरम्ये गङ्गायाः पूर्वभागतः ।
शके नन्दचर्तुभूषे शुभारम्भः कृतो मुदा ॥
पञ्चगोत्रसमुद्भूताः षट्पञ्चाशतगाजिकाः ।
तेषां द्वाविंशतिकुला अपरे श्रेत्रिया वराः ॥
द्वाविंशतिमध्ये अष्टौ मुख्यकुलास्तुर्दश गौणाः ।

समाप्तिवा० । अधुना हरं गदाधरस्थान्यो नहि ॥ १० ॥ तत्रैव च० अभवन् केचित् ॥ १ ॥ ३०
यज्ञेश्वर आर्त्तिरत्र दीर्घाङ्गोसम्पर्कः । मु० मृत्युञ्जयश्च पूर्णाधन्वसम्पर्कः । वाणोपुत्रः
क्षेम्य इति ॥ परिसमाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । १, कन्या । २, खड्गद । ३, बल्लवी । ४, सर्वानन्दी । ५, पण्डितरत्नी । ६, वा-
ङ्गाल । ७, आठी । ८, विजयपण्डितो । ९, सुराद । १०, गोपालघटकी । ११,
कांटावनी । १२, आचार्यशेखरी । १३, चङ्गराघवी । १४, विद्याधरी । १५, चां-
दाद । १६, माधाद । १७, पारिहाल । १८, मालाधरखानी । १९, श्रीरङ्गभट्टो ।
२०, बालि । २१, मोदिनी । २२, काकुस्यमिश्रो । २३, शतानन्दखानी । २४,
नरेन्द्रो । २५, चन्द्रपति । २६, खालकुलिया । २७, राघवघोषाली । २८, शुद्ध-
सर्वानन्दी । २९, दासरथी । ३०, भैरवी । ३१, आचम्बिता । ३२, देहाटा ।
३३, शुद्धवाजखानी । ३४, सौरी । ३५, धराधरी । ३६, नत्या । ३७, कद इत्यादि
कुलीनवंशावलीविवरणम् ॥

No. CCCCIV.

Phuliyákula. Genealogy of the Kulinas of the order of Phuliyá,
a village near Sántipur, in the district of Nuddea.

४०४ । फुलियाकुलं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५२० । अ० वङ्गोयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वोपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिभिर्युक्तलोहा-
रामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । रामाचार्योऽतिवर्त्यः कुलकुलमिच्छिरो धैर्यगाम्भीर्ययुक्तः
ख्यातः चौणीतलेऽसौ वितरणविधिना सर्वपूज्यः सुरेज्यः ।
आर्त्तीगा यदुक्तेष्वै सुललितौ चानात्रि वन्द्यं ततो
लभ्यं श्रीभुवनं सुचट्टजननं लक्ष्मीपतिं सोऽकरोत् ॥

समाप्तिवा० । सत् श्रीनारायणोऽसौ शुभकुलजयिनो धन्या धरामण्डले
तेषां सत्कर्मशाली कुलनिपुणजगज्जीवनो गाङ्गनीयः ।
परिसमाप्तिस्त्रचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । फुलियावंशावलीकथनं ॥

S'aktisangama Tantra. An original Tantra, including the whole circle of the S'akta cult. It is said to have originally contained sixty thousand s'lokas, but the MS. examined does not exceed eleven thousand. It is divided into four parts or khandas, of which the 1st comprises twenty chapters, the 2nd, sixty-five chapters, the 3rd, nineteen chapters, and the 4th, eleven chapters.

४०५ । शक्तिसङ्गमतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धम् । प० ३१८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ११०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकगजः । का० शकाब्दः १६७४ । स्था० भारतवर्षीयमवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । अनादिरूप भूतेश शशिसेखर शङ्करः ।

देवाधिदेव विश्वेश विश्वाराध्य सुरेश्वर ॥

समाप्तिवा० । रहस्यातिरहस्यञ्च रहस्यातिरहस्यकम् ।

इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छेत्तुमिच्छसि ॥

इति श्रीमदक्षोभ्यतारामंवादे तारास्तोत्रे ब्रह्मजातिवर्णने एकादशः पटलः ॥

समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । अत्र चत्वारः खण्डाः सन्ति । प्रथमे खण्डे २० पटलास्तत्र, १ पटले, अकाराक्षर-
तत्त्वकथनादि । २, भूगोलकृतादियुगनिर्णयः । ३, देवीशक्त्याद्यष्टगुणकरणकथनं ।
४, पूजापात्रनिर्णयकथनं । ५, षट्पिण्डनिचक्रोक्तिः । ६, नानादेवतानामविव-
रणं । ७, दीक्षाविवरणं । ८, प्रदोषसमयकर्तव्यानुष्ठानं । ९, पूजाद्रव्यादिक-
थनं । १०, होमचत्वरक्तविन्द्यादिरेखादिविशेषस्वरूपमेककथनं । ११, साधकस्य
पूर्णाभिषेकादिकथनं । १२, तारामन्त्रसिद्धिप्रयोगः । १३, वीररात्र्यादिकतिपय-
रात्रिकथनं । १४, दक्षिणाकालीसिद्धिप्रकारः । १५, मधुमतीसाधनप्रकारः ।
१६, क्रमदीक्षाविशेषकथनं । १७, पवित्रधारणं । १८, पवित्ररक्षाकरणं । १९,
दसनारोपणविधिः । २०, पत्रलिखनप्रकारादि ॥

द्वितीयशेषः खण्डितः । अत्र ६५ पटला लभ्यन्ते, तत्र, १ प्रथमे, त-
न्त्रादिग्रन्थनामतद्द्व्येकसङ्ख्यापोडशमहाविद्यासाधनप्रकाराद्युक्तिः । २, साधकस्य
तन्त्रोक्तविधिना संस्कारविशेषकथनादि । ३, शाक्ताम्नायादिकथनं । ४,
कालीमन्त्रतत्साधनाद्युक्तिः । ५, यक्षिणीगन्धर्वादिमूहकथनं । ६, महाविद्या-
सिद्धिप्रकारादि । ७, कुशमुण्डाद्यासनकथनादि । ८, वीरसिद्धेश्वरीसाधनप्रका-
रादि । ९, भूतशुद्धिनिर्हणनादि । १०—१९, कवचपुरस्कार्यौलतीर्थसिद्धिपीठ-

विषयः । पीठशक्तितत्त्वज्ञापकारादिनटोकापालिकोवेश्यादिशक्तितत्त्वज्ञानतत्त्वाधनप्रकारादिकथनं । २०, नवरात्रिनिर्णयदेवोपूजाप्रकारादि । २१—२३, चन्द्रसूर्यग्रहणे मन्त्रजपादिप्रकारादिकथनम् । २४, कालिकादिदशमहाविद्यासाधनप्रकारभेदादिकथनम् । २५, महाचीनाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २६, गन्धर्वक्रमाख्यशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २७, वगलाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २८, महाराजाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २९, भुवनेश्वरोसाधनक्रमनिर्देशः । ३०, कमलासाधनक्रमविशेषः । ३१, धूमावतीसाधनक्रमः । ३२, ब्रह्ममार्गाभिधसाधनक्रमः । ३३, भुवनेश्वर्यादिमन्त्रजपार्थं मालागिर्माणद्रव्यविशेषादिकथनं । ३४, नीलाभिधदेवतासाधनक्रमायुक्तिः । ३५, ब्राह्मणादिमुद्रातत्त्वादिकथनादि । ३६, पानभेदकथनादि । ३७, स्त्रोसाधनप्रकारादि । ३८, निशायोगे कालीपूजाप्रकारादि । ३९, स्त्रीपूजनमद्यपानादिप्रकारकथनं । ४०, मञ्जुघोषसाधनं । ४१, मुण्डासनसाधनादि । ४२, मालाग्रथननिर्णयादि । ४३, देवीस्वरूपभवनप्रकारादि । ४४, विद्यासिद्धिनिर्णयादि । ४५, सुन्दरीदेवोसाधनक्रमः । ४६, श्वननिर्णयादिकथनं । ४७, मन्त्रत्यागदोषादिकथनं । ४८, यन्त्रविशेषे देवीपूजनादि । ४९, दिग्गजासननिरूपणादि । ५०, आसनारोहणपूर्वकदेवीविशेषमन्त्रजपः । ५१, सौभाग्यप्रदयन्त्रलेखनधारणादिप्रकारः । ५२, यन्त्रलेखनाट्टितिविशेषफलादि । ५३, भूमौ यन्त्रलेखनप्रकारादि । ५४, मालाविशेषजपसिद्धिदिननियमकथनादि । ५५, रजतखर्णाङ्गुरीयपवित्रादिधारणनियमः । ५६, नानाविधद्रव्यजातमालाकथनं । ५७, उक्तमालाफलकीर्तनं । ५८, स्त्रीदीक्षादिविनिर्णयः । ५९, कालीरहस्यवर्णनं । ६०, आसनविशेषे जपप्रकारादि । ६१, बालिकापूजनप्रकारादि । ६२, ब्रह्मराजाभिधयोगकथनादि । ६३, रहसि कुमारीपूजनादि । ६४, भग्नयन्त्रप्रायश्चित्तादि । ६५, महायन्त्रसंस्कारकथनं ॥

तृतीयस्यादिः खण्डितः । २० पटले खण्डसमाप्तिर्दृश्यते । तत्र, ४—१०, मन्त्रप्रसार-मन्त्रपारायण-मन्त्रन्यास नानाविधस्नान-सन्ध्यामन्त्रजप-तदङ्गहोम-पूज्यपूजकक्रमाप्तप्राच्यादिदिङ्निर्णय-देश्यवस्था-परस्त्रीपूजनस्वरूपानन्दयोगकथनादि । ११, धूमकेतूद्यादिमहोत्पाताश्वपत्यादिदेशसिद्धविशेषजोवन्यासविनिर्णयपुरस्करणभेदभूतप्रेतादिनिग्रहकथनादि । १२, षट्चक्रगतदेवध्यानतत्फलकालोमन्त्रकथनादि । १३, कपालिनीमन्त्रसिद्धिप्रकारकथनादि । १४, कुरुकुलानाम्नीकालीविरोधिन्यादिसाधनविधानकथनादि । १५, विप्रचित्तोग्रनित्यासाधनादि । १६, दीप्तिनित्यामहानीलसरस्वतीसाधनप्रकारादि । १७, मुद्रानित्यामात्रानित्यामन्तार्चनादिकथनं । १८, तिरस्करणिकामन्तार्चनकथनादि । १९, सम्पत्सरस्वतीमन्तार्चनकथनादि । २०, शत्रुनिग्रहविद्याकथनादि ॥

विषयः । चतुर्थ एकादशपटलास्तत्र, १ प्रथमे, दशमहाविद्यामन्त्रादिकथनं । २, अङ्गवङ्गा-
दिकतिपयदेशनामोच्छेख-तन्त्रविशेषाम्नायक्रम-विद्याविशेषसाधनादिप्रकारः । ३,
जपविशेषादिप्रकारः । ४, मार्गभेदेन विद्याविशेषसाधनभेदकथनादि । ५,
शक्तिपूजार्हपुष्पविशेष-देशभेदान्नायभेद-विद्याविशेषोत्पत्तिकथनादि । ६, वग-
लायोक्त्याद्यवतारादिकथनं । ७, आम्नायभेदेन विद्याभेदकथनादि । ८,
ईश्वरतत्त्वत्रयभेदनिरूपणादि । ९, कालिकायाः सर्वविद्यास्वरूपत्ववर्णनादि ।
१०, विद्यासाधनमतभेदादिकथनं । ११, स्तोत्रोच्चाविधानादि ॥

No. CCCCVI.

Kāmarūpayātrā Paddhati. Guide to pilgrimage to Kāmarūpa or Assam. The work is divided into ten chapters, and contains notices of the different sacred places in that district, as also directions for worshipping the images of Kāmākhyā &c.—By Holirāma S'armā. The work was printed for private circulation 38 years ago.

४०६ । कामरूपयात्रापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः हलिरामशर्मा ।

विवरणं । परिशुद्धं मुद्रितञ्च । प० ८९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १७८० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटाकागजः । का० शकाब्दाः १७५५ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० तावत् । श्रीनोलशेलस्थितनोलवर्णं सकामनिष्कामदुःखार्पणम् ।

अजं गजेन्द्रास्यसुदृश्यवेशं सेवेनिशं विब्रुहरं गणेशम् ॥

नमो भवगुहामध्यवासिनीं कामरूपिणीम् ।

वन्दे कामेश्वरद्विणीं कामाख्यां कामदायिनीम् ॥

समाप्तिवा० । भवानीहृदयानन्दवर्द्धनं भवभञ्जगम् ।

भक्तान्तरायहरणं भजे श्रीमद्भजाननम् ॥

इति श्रीकामरूपयात्रापद्धत्यां कामाख्यादिपञ्चमूर्त्तिपूजाविधिर्नाम दशमः पटलः
समाप्तः ।

प्रणम्य लक्ष्मीपतिपादपङ्कजं प्रयत्नतः श्रीहलिरामशर्मणा ।

विनिर्मितेयं किल कामरूपप्रयाणबोधार्थकरो सुपद्धतिः ॥

निदेशतस्तस्य दयार्दचेतसः श्रिया भवानीचरणे धरामरः ।

अमुद्रयचन्द्रिकयेति पद्धतिं हिताय तत्तीर्थगणाभिगामिनाम् ॥

विषयः । अत्र दशपटलाः, तत्र प्रथमे पटले कामरूपशब्दव्युत्पत्ति-कामाख्यापञ्चदेवीमूर्तिपू-
जामाहात्म्य-यात्रिककर्तव्य-कामाख्यापूजन-कालविशेष-मणिकूटतीर्थयात्रामाहात्म्य-
कामरूपक्षेत्रमाहात्म्यादिवर्णनं । २तीये, अश्वक्रान्ततीर्थादियात्राविधिः । ३तीये,
मणिकर्णिकेश्वरादियात्रा । ४थे, पाण्डुनाथपर्वतगमनादिवर्णनं । ५मे—इष्टे,
कामाख्यायाद्यापूजनादिवर्णनं । ७मे, हयग्रीवविष्णुयात्रापूजाविध्यादिकथनं । ८मे,
दिक्पालादियात्राकथनं । ९मे, यात्रासङ्क्षेपकथनं । १०मे, कामाख्यादिपञ्चदेवी-
मूर्तिपूजाकथनं ॥

No. CCCCVII.

Nigama-tattvasāra. Directions for secret worship of the Devī for
the attainment of perfection in Sākta mantras.

४०७ । निगमतत्त्वसारः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अशुद्धं खण्डितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ९—१४ । श्लो० १२५ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं नास्त्यतो नात्र प्रारम्भवाक्यलिपिः ।

समाप्तिवा० । स्वयोषिद्रूपमाश्रित्य ह्यायायां मण्डपालये ।

मां सम्पश्यति साधकेन्द्रः सर्वथैव कुलेश्वर ॥

इति निगमतत्त्वसारे गुप्तितत्त्वविधाने तृतीयः पटलः ॥

विषयः । मन्त्रलोत्रादिसाधनेन सिद्धिप्राप्तिकथनं ॥

No. CCCCVIII.

Brahmajñāna-mahātāntrarāja. On Brahma, the cause of the evolution
and absorption of the universe, and on knowledge thereof—a Tantric
modification of the Vedānta doctrine.

४०८ । ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशोधितम् । प० १७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २४० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुम् ।

पृच्छत्येवमुमादेवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरम् ॥

कुतः सृष्टिर्भवेदेव कुतः सृष्टिर्विनश्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितम् ॥

समाप्तिवा० । नादोपरिमहादेव शक्तियुक्तं निरञ्जनम् ।

ध्यायेन्मूर्द्ध्नि शिवज्योतिस्त्वं स्फटिकसन्निभम् ॥

इति श्रीपार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । तान्त्रिकक्रमेण ब्रह्मविद्याकथनम् ॥

No. CCCCIX.

Kālisahasranāma-stotra. A hymn to Kālī in which a thousand epithets are worked out into verses. This is an extract from the *Kālī-kūla-sarvasva*.

४०९ । कालीसहस्रनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ५ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कालीसहस्रनामस्तोत्रम् । तदुक्तं कालिकाकुलसर्व्वस्वे । श्रीभैरव उवाच ।

एतस्मिन्नेव काले तु भृगुरासस्य पार्वति ।

कार्त्तवीर्य्यसुताः सर्व्वे चिच्छिदुः पितरं क्षणात् ॥

समाप्तिवा० । अन्ते खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नोद्भूतम् ।

विषयः । क्षत्रियान्तकरणाय परशुरामं प्रति शिवकल्ककालीसहस्रनामोपदेशः ।

No. CCCCX.

S'riguru-sahasranāma-stotra. Praise of the Guru or spiritual guide in a thousand epithets worked out into verses. This is an extract from the *Sanmohana Tantra*.

४१० । श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धम् । प० ८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २४० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । सूत उवाच । कैलाशशिखरामीनं चन्द्रखण्डविराजितं ।

पप्रच्छ विनयाद् भक्त्या गौरी नत्वा दृषध्वजम् ॥

समाप्तिवा० । यत्र गृहे सहस्रं नाम्नस्तिष्ठति पूजनम् ।

श्रीगुरोः कृपया शिष्यो ब्रह्मसायुज्यमाप्नुयात् ॥

इति सम्मोहनतन्त्रे शिवपार्वतीसंवादे श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । पार्वतीं प्रति शिवकर्तृकः श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रोपदेशः ॥

No. CCCCXI.

Brahmajñāna Tantra. Identification of the universe in the human body as a means of acquiring a knowledge of Brahma with a view to salvation—a Tantric modification of the Yoga doctrine.

४११ । ब्रह्मज्ञानतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२९ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । पृथिव्यापस्तया तेजो वायुराकाशमेव च ।

पञ्चतत्त्वं कुतः सृष्टिः पुनः कुत्र विलीयते ॥

समाप्तिवा० । क. श्यां बामः सतां सङ्को गङ्गाभः शम्भुपूजनम् ।

ब्रह्मज्ञानसमो धर्म्मो नान्यो धर्म्मो विधीयते ॥

इत्युसामहेश्वरसंवादे स्वदेहे ब्रह्मज्ञानम् ।

विषयः । शारोरिकपदार्थेषु चन्द्रसूर्यादिवाह्यपदार्थभावनादिना ज्ञानोत्पादनप्रकारः ।

No. CCCCXII.

Nāḍījñāna-dīpikā alias *Antarayoga*. An extract from the *Goraksha Saṅhitā* on the details of performing the Yoga.

४१२ । नाडीज्ञानदीपिका वा अन्तरयोगः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ७० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२९ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गोरक्षसंहितायां नाडीज्ञानदीपिकेयम् । श्रीगौतम उवाच ।

देवर्षे योगयुक्तात्मन् योगानुभवदर्शक ।

साङ्ख्ययोगविशेषज्ञ कर्मयोगनिषेवक ॥

समाप्तिवा० । ततः सिद्धमनो मत्ती जपहोमं समभ्यसेत् ।

ततः परं न किञ्चित् कृत्यमस्ति मुने हरेः ॥

इति श्रीनारदगौतमसंवादे अन्नरयोगः ॥

विषयः । योगसाधनोपायः ॥

No. CCCCXIII.

Dolárohana Paddhati. A manual for the performance of the *Dola* ceremony; when the image of Jagannátha at Puri is placed in a swing, and a red powder, called holi, is sprinkled on the image and on the worshippers. By Vidyánivása.

४१३ । दोलारोहणपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः विद्यानिवासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ३७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ५०० । अ० वज्जीयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगर्णसेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्माखादसहोदनिर्भरमधुरीभाञ्जे विद्यानिवासस्तनुते यात्राकर्माणि स भूतभर्तुः ? ।

कोत्र विधिनिषेधो नीलमणिर्यथा ? ।

समाप्तिवा० । तदधः सप्तवारान् गोविन्दं धामयित्वा अवतार्य उदीच्यां शाययनहोमादिवामदे-
व्यशान्त्यन्तं कर्म समाप्य कर्म कारयित्वा ब्राह्मणाय दक्षिणां दत्त्वाऽच्छिद्रावधारणं
कुर्यात् । इति दोलारोहणपद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः । श्रीजगन्नाथदेवस्य वार्षिकयात्रोत्सववर्णनम् ॥

No. CCCCXIV.

Vrihaddharma Purāna. An upa-Purāna in which Vyāsa, in reply to Jávāla, relates a number of stories inculcating filial and other moral duties.

४१४ । वृहद्भूमिपुराणम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनं सूक्ष्मरलिखितञ्च । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ६०० । अ०
वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० आसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ भूर्भुवः स्वरिति तत्त्ववितुर्वरेण्यं भर्गो निसर्गविमलं परमस्य पुंसः । देवस्य
धीमहि धियोऽधिगतं वयं ये यत्नान् ईदृशितमतींस्तु प्रचोदयादोम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं न लब्धम् ।

विषयः । अत्राष्टावध्यायाः । जावालिव्यासंवादच्छलेन पिष्टमाष्टभक्ततुलाधारोपाख्यानादि-
विविधधर्मकथानिरूपणम् ।

No. CCCCXV.

Prāyas'chitta-viveka. A treatise on Expiations, of paramount authority in Bengal, and cited as of authority in all the modern digests, including those of Raghunandana. By Sūlapāṇī Bhaṭṭa. No. 1109. India H. L.

४१५ । प्रायश्चित्तविवेकः ।

ग्रन्थकारः शुल्लपाणिभट्टः ॥

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनञ्च । प० १५६ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० ४००० । अ०
वङ्गीयं । आ० । तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७३७ । स्था० आसियाटिक्
सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नित्यश्रुत्युदितस्रधर्मचरणानुष्ठानहीनात्मनां,
तत्तद्वेदनिषिद्धकर्मनिचयानुष्ठाननिष्ठावताम् ।
लोकानां कलिकालरूढकलुषध्वंसानुमेयोऽभुना,
प्रायश्चित्तविवेकमत्र विदधे श्रीशुल्लपाणिः सुधीः ॥

समाप्तिवा० । तेनैकपक्षाभोजनं सार्द्धसप्तप्राजापत्यतुल्यं । अतः पक्षाभोजने सार्द्धसप्तधेनवो
देयाः । इति धेनुसङ्कल्पनम् ।

इति साङ्गडियानमहामहोपाध्यायश्रीशुल्लपाणिभट्टविरचितः प्रायश्चित्तविवेकः
समाप्तः ॥

विषयः । महाप्रातःकादिनानाविधयातकप्रायश्चित्तकथनम् ॥

No. CCCCXVI.

Kālī-stavarāja. A hymn to Kālī, an extract from Kālīhṛidaya Tantra.

४१६ । कालीस्वराजः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमनतिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० २६ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कालीहृदयोक्तकालीस्तोत्रम् । कालभैरव उवाच ।

स्वराजं शृणु राम कालिकाया मनोहरम् ।

यस्याः स्मरणमात्रेण कालिका सुप्रसीदति ॥

समाप्तिवा० । शृणु वत्स प्रयत्नेन स्वमेनं प्रदर्शयेत् ।

प्रमादाद्दर्शयेद्वापि सर्वसिद्धिर्भवेन्नहि ॥

इति कालीहृदये कालभैरवपरशुरामसंवादे श्रीकालीस्वराजः समाप्तः ।

विषयः । कालिकायाः स्तुतिः ।

No. CCCCXVII.

Syāmā-stotra. A hymn to Syāmā, by Mahākāla—said to be an extract from the Vira Tantra, but No. 229 does not contain it. No. 268 contains the 15th chapter of the work.

४१७ । श्यामास्तोत्रम् ।

ग्रन्थकारः महाकालः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धं । प० ३ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० ५४ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वीरतन्त्रोक्तस्तोत्रान्तरम् । श्रीकालभैरव उवाच ।

कूर्पूरं मध्यमान्यस्वरपररहितं सेन्दुवामाक्षियुक्तं

बीजं ते मातरेतत् त्रिपुरहरबधु त्रिःकृतं ये जपन्ति ।

तेषां गद्यानि पद्यानि च मुखकुहरादुल्लसत्येव वाचः

सच्चन्दं ध्वान्तधाराधररुचिरुचिरे सर्वसिद्धिं गतानाम् ॥

समाप्तिवा०। इति ते कथितं स्तोत्रं सर्वसिद्धिप्रवर्त्तकं ।

एतज् ज्ञात्वा दक्षिणायाः स्तवं जानाति नान्यथा ॥

इति वीरतन्त्रे महाकालविरचितं श्यामास्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः स्तुतिः ।

No. CCCCXVIII.

Yatibhushanī. Directions for the ordination of a Yati or professed hermit, By Rāmānanda Tīrtha. The MS contains the first chapter only.

४१८ । यतिभूषणी ।

ग्रन्थकारः रामानन्दतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १७० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यतिधर्मः । स्वशाखोपनिषद्गीतं विष्णोर्नामसहस्रकम् ।

श्रीरौद्रं पौरुषं सूक्तं नित्यमावर्त्तयेद्यतिः ॥

समाप्तिवा० । द्वादशाहमनध्यायं शिष्यः कुर्यात्समाहितः ॥

आतुरसञ्ज्ञासी शिखी चेत् त्रिदण्डीवत् क्रियाः कार्याः ।

इति रामानन्दतीर्थकृतायां यतिभूषणां प्रथमः परिच्छेदः ॥

विषयः । सञ्ज्ञासायमग्रहणविधिः ।

No. CCCCXIX.

Dars'anakalikā. Definitions of the principal technical terms of the different schools of Indian Philosophy. By Rāmānanda Tīrtha, author of the *Vrihat-tantrasāra*, *Jnāna-vaibhava Tantra*, and *Kundatattva-prakās'a*, and of glosses on the *Chakra*, *Mohamudgara*, *Mahimnastava*, *Vedāntasāra*, *Rāmatatva-prakās'a*, and *Adhyātmarāmāyana*.

४१९ । दर्शनकलिका ।

ग्रन्थकारः । रामानन्दतीर्थः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । परात्मानं रामं भुवनजननीं भूमितनयां
भजे शेषं देवं निखिलशरणं लक्षणमपि ।
कृपापारावारं भरतमनुजं शत्रुदमनं
महार्घं देवं करुणहृदयं वायुतनयं ॥

समाप्तिवा० । रामदासः शक्तिवादः श्रीमद्भागवताशयः ।

रामानन्द्यतेरेतै ग्रन्थाः सारार्थवाचकाः ॥

इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता दर्शनकलिका समाप्ता ।

विषयः । प्रकृतिपुरुषजीवमुक्त्यादिदार्शनिकपारिभाषिकशब्दनिरूपणम् ।

No. CCCCXX.

Sis'u-bodhiní. An elementary treatise on judicial astrology, eclipses, planets, constellations, &c. By S'iva Chakravartí.

४२० । शिशुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः शिवचक्रवर्ती ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितम् । प० ६९ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ७०० । अ० वङ्गीयं । आ०
तालपत्रं । का० शकाब्दाः १५७९ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रस्य खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं न लिखितं ।

समाप्तिवा० । नवाश्रवाणचन्द्रे च शाके हि शिवशर्मणा ।

बालानामाशुबोधेन क्रियते शिशुबोधिनी ॥

इति वन्द्यघटीयशिवचक्रवर्तिविरचिता शिशुबोधिनी समाप्ता ॥

विषयः । ग्रहनचक्रमुहूर्त्तादिशुभाशुभविचारः ।

No. CCCCXXI.

Bhagavad-bhakti-vilása. Directions for the observance of a fast on the eleventh day of the moon, in honor of Vishnu. By Gopála Bhaṭṭa.

४२१ । भगवद्भक्तिविलासः, सटीकः ।

ग्रन्थकारः गोपालभट्टः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धम् । प० ४१ । पङ्क्ति० त्रिवलीकृतं १०—१२ । श्लो० मूलस्य १०२५ ।
टीकायाः ७२५ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारत-
वर्षीयगवर्णमेष्टः ।

मूलप्रा० वाक्यं । नमो भगवते तस्मै यस्य प्रियतमा तिथिः ।

एकादशी द्वादशी च सर्वाभीष्टप्रदा ऋणाम् ॥

टीकाप्रा० । श्रीचैतन्यप्रभुं वन्दे यदाश्रयरसालुतः ।

वाञ्छातीतं फलमेव मनोरथमहीरुहः ॥

मूलसमाप्तिवा० । अन्येऽपि द्वादशीभेदा बहवः सन्ति विश्रुताः ।

अग्रतो लेखनीयास्तै तत्तन्मासप्रसङ्गतः ॥

इति श्रीगोपालभट्टविलिखिते भगवद्भक्तिविलासे विष्णुव्रतोत्सवे नाम
त्रयोदशविलासः ॥

टीकासमाप्ति० । अन्येऽपि मात्स्यादिद्वादशो निर्जलाद्याश्च ॥ १२ ॥ इति त्रयोदशः ॥

विषयः । एकादशीनिर्णयतद्ब्रतविष्णुपूजादिकथनं ।

No. CCCCXXII.

Bhaktiratnāvalī sakāntimālā. A commentary on passages of the
Bhāgavata Purāṇa, inculcating faith in Krishna. By Vishṇu Purī.

४२२ । श्रीभक्तिरत्नावली, सकान्तिमाला ।

ग्रन्थकारः श्रीविष्णुपुरी ।

विवरणं । परिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० १०४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०८६ । अ० वङ्गोयं ।

आ० तुलुटागजः । का० शकाब्दाः १६४० । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ये मुक्तावपि निस्पृहाप्रतिपदप्रोत्थीलदानन्ददां,

यामास्थाय समस्तमस्तकमणिं कुर्वन्ति यं स्वे वशे ।

तान् भक्तानपि ताञ्च भक्तिमपि तं भक्तप्रियं श्रीहरिं,

वन्दे सन्ततमर्थयेऽनुदिवसं नित्यं शरणं भजे ॥

समाप्तिवा० । इत्येषा बह्व्ययतः खलु कृता श्रीभक्तिरत्नावली,

तत्प्रतीत्यैव तथैव सम्प्रकृतिता तत्कान्तिमाला मया ।

अत्र श्रीधरसत्तमोक्तिनिखिले न्यूनाधिकं यत्त्वभूत्,

तत् क्षणं सुधियोर्दृश्य खरचनानुव्यस्य मे चापलम् ॥

इति श्रीपुरुषोत्तमचरणारविन्दकृपाकरन्दविन्दुप्रोत्थीलितविवेकतेव(?)भुक्तपरम-

हंसश्रीविष्णुपुरीप्रथितायां श्रीमद्भागवताविलम्बश्रीभक्तिरत्नावली सकान्तिमाला

समाप्ता ॥

विषयः । अत्र त्रयोदशविवेचनानि सन्ति । तत्र भगवद्भक्तभक्तिलक्षणादिनिरूपणम् ॥

No. CCCCXXIII.

Harinámamṛita. A Sanskrit grammar, in which all the examples allude to Hari. By Jīva Gos'vāmī.

४२३ । हरिनामामृतम् ।

ग्रन्थकारः जीवगोस्वामी ।

विवरणं । परिशोधितं चारु लिखितञ्च । प० ३१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५८१ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । य एकः सर्वरूपाणां सर्वनाम्नां तथाश्रयः ।

तस्य विष्णोः पदं सर्वं विष्णुभक्त्या निरूप्यते ॥

समाप्तिवा० । सान्तकृत् । कृत्वा कर्तुङ्कारं कारमित्यादि च । महाहरत्वादौ तु पाण्डवेषु न ।
अहो इत्यादि ज्ञेयम् ॥ इति श्रीहरिनामामृताख्ये वैष्णवव्याकरणे नामविष्णुपद-
प्रकरणं द्वितीयम् ॥

विषयः । हरिनामादिसङ्केतवस्त्रचणादिभिः सन्धिसुवन्तादिपदसाधनम् ॥

No. CCCCXXIV.

Isāna-saṅhitā. The preeminence of Vaishnavas, and their duties, an extract from the Kulārṇava Tantra.

४२४ । ईशानसंहिता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं चारु लिखितञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १८१ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । गौतम उवाच । देवर्षे सर्वधर्माञ्च सर्वदर्शिन् दयानिधे ।

वैष्णवाचारधर्माश्च योगधर्मास्तथा गुरौ ॥

समाप्तिवा० । अनिशं हृदि सच्चिन्त्य करुणामुनिधिं विभुम् ।

विमुक्ता यान्ति ते मर्त्यास्तद्विष्णोः पदमव्ययम् ॥

इति नारदगौतमसंवादे कुलार्णवीयगुप्तान्नाये ईशानसंहिता समाप्ता ॥

विषयः । वैष्णवधर्मानिरूपणम् ॥

No. CCCCXXV.

Mātrikā-kosha. On the meaning of letters as employed in the formation of mystic mantras.

४२५ । मातृकाकोषः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ६ । पङ्क्ति० १० । श्लो० २७० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलुटकागजः । का० शकाब्दाः १७२७ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । उद्यत्प्रद्योतनप्रख्यमतर्कगुणवैभवम् ।

सम्मेरमास्यमन्वाया ह्यङ्गस्यं नैमि भूतये ॥

श्रीमच्चतुर्भुजाचार्य्यचरणाम्बुहृदयम् ।

नत्वा सङ्क्षेपतो वक्ष्ये मातृकाकोपमद्भुतम् ॥

समाप्तिवा० । अयन्तु मातृकाकोपः सर्वकोपेत्तमोत्तमः ।

धारणादस्य मन्त्राणां भवेदुद्धरणे क्षमः ॥ इति मातृकाकोपः समाप्तः ॥

विषयः । अकाराद्यक्षराणां मान्त्रिकपर्यायकथनम् ॥

No. CCCCXXVI.

Madana-pārijāta. The duties of the different orders of people ; a Smṛiti compilation of great authority in the North Western Provinces. By Vis'ves'vara Bhaṭṭa.

४२६ । मदनपारिजातम् ।

ग्रन्थकारः श्रीविश्वेश्वरभट्टः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ८१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १६१३ । अ० नागरं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रबालाद्रिप्रस्यद्युतिनिचयपर्यायवपुषे,

नमो विघ्नश्रेणीविघटनवरिष्ठाय सहसे ।

जगत्प्रादुर्भावस्थितिलयनिरासाय रचना-

विनोदासक्ताय प्रणतफलसिद्धिप्रतिभुवे ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । अत्र नवस्तवकाः सन्ति । तेषु ब्रह्मचर्याष्टहस्यायमान्त्रिकगर्भाधानादिसंस्काराशौच-
द्रव्यशुद्धिश्चविभागप्रायश्चित्ताभिधानां नवपदार्थानां क्रमेण निर्णयकथनम् ॥

No. CCCCXXVII.

S'ānti-s'ataka. A collection of miscellaneous stanzas, inculcating dispassion, or renunciation of attachment to worldly objects.

४२७ । शान्तिशतकम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २६५ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७५ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । नमस्यामो देवान्ननु हतधियस्तोऽपि वशगा

विधिर्वन्द्यः सोऽपि प्रतिनियतकर्म्मैकफलदः ।

फलं कर्म्मायनं किममरगणैः किञ्च विधिना

नमस्तत्कर्म्मभ्यो विधिरपि न येभ्यः प्रभवति ॥

समाप्तिवा० । मयि बोधात्मधौ स्वच्छे तुच्छोऽयं विश्वबुद्बुदः ।

विलीनतडितो वेति विकल्पपटलः कुतः ॥ इति शान्तिशतके चतुर्दशः परिच्छेदः ।

विषयः । सांसारिकमोहनिवर्त्तकसदुपदेशवाक्योक्तिः ।

No. CCCCXXVIII.

Shat-chakra-bheda-tippaṇī. A commentary on the *Shat-chakra-bheda*—a Yoga treatise. By S'aṅkara A'chārya, a native of Bengal and author of several Tāntric compilations.

४२८ । षट्चक्रभेदटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः श्रीशङ्करः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८—११ । श्लो० ३३० । अ०

वङ्गीयं आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य शैलाधिपकन्यकायाः पादाब्जमञ्जासहि (?) विष्णुपूज्यम् ।

प्रतन्यते श्रीयुतशङ्करेण षट्चक्रटीकाख्यसुपुस्तिकेयम् ॥

समाप्तिवा० । सन्धयोरधीते दिवा स्त्रीयभाववस्थितः सन् तस्यावश्यमेव अभीष्टमन्तर्मनो यस्य

स तथेति । इति षट्चक्रभेदटिप्पणी समाप्ता ॥

विषयः । शरीरस्यमूलाधारादिषट्चक्रतदधिष्ठातृदेवतादिनिरूपकग्रन्थार्थविशदीकरणं ॥

No. CCCCXXIX.

Shat-chakra-vivṛiti-tīkī. A gloss on a commentary on the *Shat-chakra-bheda*. By Viś'vanātha, son of Vāmadeva, and grandson of Nārāyaṇa Bhaṭṭāchārya.

४२८ । षट्चक्रविट्तिटोका ।

ग्रन्थकारः श्रीविश्वनाथः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४६८ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२७ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । टीका श्रीविश्वनाथेन नत्वा सन्तन्यतेऽम्बिकाम् ।

कैवल्यकलिकातन्त्रद्वितीयपटलस्य च ॥

समाप्तिवा० । नारायणे वैदिकस्य भट्टाचार्यः समीरितः ।

तस्यात्मजो वामदेवभट्टाचार्यस्तथैव च ॥

तस्यात्मजो विश्वनाथस्तेनेयं रचिता मुदा । इति षट्चक्रविट्तिटोकेयं ॥

विषयः । शरीरस्थस्वाधिष्ठानादिषट्चक्रविवरणादि ।

No. CCCCXXX.

Srāddhavidhi. A manual for the performance of the *Srāddha* or offering of the funeral cake to the manes, with a preliminary dissertation, on the meaning of that word and the nature of the ceremony. By Vāchaspati Miśra.

४३० । श्राद्धविधिः ।

ग्रन्थकारः वाचस्पतिमिश्रः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १७०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतनिमाद-
चन्द्रशिरोमणिः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमात्मानं विचार्याचार्यसंहिताः ।

श्रीवाचस्पतिमिश्रेण श्राद्धस्य विधिरुच्यते । अथ श्राद्धस्वरूपं । तत्रापस्तम्बः । अथ एतत् मनुः । श्राद्धशब्दं कर्म प्रोवाच प्रजानिःश्रेयसार्थं तत्र पितरो देवता ब्राह्मणस्याहवनीयार्थं मासि मास्यपरपक्षस्यापराहः श्रेयान् । श्राद्धशब्दं श्राद्ध-
नामकं कर्म तत्र श्राद्धे पितरो देवता मन्त्रकरणकहविर्भागित्वेनोद्देश्या ब्राह्मणा इति प्रतिपत्तिभागितरा आहवनीयस्थानीयाः तेन पितृदेवताको द्रव्यत्यागो ब्राह्मणस्वीकारान्तश्च श्राद्धं ।

समाप्तिवा० । अविच्छिन्ना श्राद्धसमाप्तिः । इत्यत इतितः ।

विषयः । श्राद्धशब्दार्थविचारः पार्वणादिश्राद्धानुष्ठानविधानञ्च ।

Divyachūdāmani. Divination with the aid of the letters of the Sanskrit alphabet. By Kerala Achārya. The work is divided into four parts, of which the 1st treats of terrestrial objects ; the 2nd of Nāgas or subterranean objects ; the 3rd of aerial objects ; and the 4th of etherial, or celestial objects.

४३१ । दिव्यचूडामणिः ।

ग्रन्थकारः केरलाचार्यः ।

विवरणं । प्रायशः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ६-९ । श्लो० २८६ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । यदुपहितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्मणः ।

पङ्क्तिं यज्जयति शास्त्रमेतत् तमसि द्रव्याणि दीप इव ॥

लोकस्य च हितार्थाय दिव्यचूडामणिर्मया ।

वक्ष्येऽत्र विविधानर्थान् शृण्वन्तु स्थिरचेतसः ॥

समाप्तिवा० । प्रथमवर्गे पृथिवी । द्वितीयवर्गे नागः । तृतीयवर्गे वायुः । चतुर्थवर्गयाकाशः ।

इति श्रीकेरलाचार्यविरचितो दिव्यचूडामणिः समाप्तः ।

विषयः । अकाराद्यक्षरक्रमेण धातुजीवादिप्रश्नप्रकारकथनः ॥

Annapúrṇá Upanishad. On the divinity of Annapúrṇá, a form of the goddess Durgá,—an apocryphal Upanishad.

४३२ । अन्नपूर्णापनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ३५० । अ० नागरं । आ० देशीय-

कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । निदाघो नाम योगीन्द्र ऋभुं ब्रह्मविदां वरम् ।

प्रणम्य दण्डवद्भूमावुत्थाय स पुनर्मुनिः ॥

आत्मतत्त्वमनुब्रूहीत्येवं पप्रच्छ सादरम् ।

कथोपासनया ब्रह्मन्नीदृशं प्राप्तवानसि ॥

तां मे ब्रूहि महाविद्यां मोक्षसाम्राज्यदायिनीम् ।

निदाघ त्वं कृतार्थोऽसि शृणु विद्यां सनातनीम् ॥

समाप्तिवा० । अन्नपूर्णापनिषदं योऽधीते गुर्वनुग्रहात् ।

स जीवन्मुक्तातां प्राप्य ब्रह्मैव भवति स्वयम् ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः ॥

इति श्रीमद्विश्वाधिष्ठानपरमहंससद्गुरुश्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ।

श्रीअन्नपूर्णापनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । अत्र निदाघशृणु ऋभुः स्वस्मै अन्नपूर्णापदिद्यां ब्रह्मविद्यां निदाघायोपदिशति ।

No. CCCCXXXIII.

Nirvāna Upanishad. An Upanishad on Nirvāna, or final absorption into the Deity.

४३३ । निर्वाणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५० । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ वाङ् मे मनसीति शान्तिः । अथ निर्वाणोपनिषदं व्याख्यास्यामः । परम-
हंसपरिव्राजकाः पश्चिमलिङ्गा मन्मथक्षेत्रपाला गगनसिद्धान्तममृतकलोलनदी-
त्यादि ।

समाप्तिवा० । अन्ते ब्रह्माखण्डाकारनित्यं सर्वदेहनाशनमेतं निर्वाणदर्शनं शिष्यं पुत्रं विना न
देयमित्युपनिषत् । श्रीमद्विश्वाधिष्ठान० ।

इति निर्वाणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । निर्वाणमोक्षविद्योपदेशः ।

No. CCCCXXXIV.

Ekākshara Upanishad. On the merits of Om as the emblem of the godhead.

४३४ । एकाक्षरोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४७ । अ० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

[१४७]

प्रा० वाक्यं । सद्दनाववत्विति शान्तिः । एकाक्षरं त्वचरतासि सोमे सुषुम्णया चेह इढीन एकः ।
 त्वं विश्वभूर्भूतपतिः पुराणः पर्जन्य एको भुवनस्य गोप्ता ॥
 समाप्तिवा० । य एवं नित्यं वेद्यते गुहाशयं प्रभुं पुराणं सर्वभूतं हिरण्यम् । हिरण्यं बुद्धि-
 मतां परां गतिं स बुद्धिमान् बुद्धिमतीत्य तिष्ठतीत्युपनिषत् ॥
 इति एकाक्षरोपनिषत्समाप्ता ।
 विषयः । एकाक्षरीब्रह्मविद्योपदेशः ।

No. CCCCXXXV.

Yājñavalkya Upanishad. An Upanishad in which Yājñavalkya inculcates the preeminence of Sannyāsa or asceticism.

४३५ । याज्ञवल्क्योपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ३ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ७० । अ० नागरं । आ० देशीय-
 कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ पूर्णमह इति शान्तिः । अथ जनको ह वैदेहो याज्ञवल्क्यमुपसमेत्योवाच
 भगवन् सत्यासमनुब्रूहीति कथं सत्यासलक्षणं । सहोवाच याज्ञवल्क्यः ।

समाप्तिवा० । यतीनां तदुपादेयः पारमहंस्यं परं पदम् ।
 नातः परतरं किञ्चिद्विद्यते मुनिपुङ्गवेत्युपनिषत् ॥
 श्रीमद्विश्वाधिष्ठानपरमहंससद्गुरोरामचन्द्रार्पणमस्तु ।
 याज्ञवल्क्योपनिषत्समाप्ता ।

विषयः । अत्र जनकश्चो याज्ञवल्क्यो जनकाय सत्यासलक्षणेनोपनिषद्विद्यामुपदिशति ।

No. CCCCXXXVI.

Akshamālikā Upanishad. On different materials fit for making rosaries, and the merit of using such rosaries.

४३६ । अक्षमालिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०४ । अ० नागरं । आ० देशी-
 यकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । ओं वाङ् मे मनसोति शान्तिः । अथ प्रजापतिर्गुहं पप्रच्छ भो ब्रह्मन् अक्षमालिका-
विधिं ब्रूहीति ।

समाप्तिवा० । एवमक्षमालिकया प्राप्तो मन्त्रः सद्यः सिद्धिकरो भवति इत्याह भगवान् गुहः प्रजा-
पतिमित्युपनिषत् । इति अक्षमालिकोपनिषत्समाप्ता ।

विषयः । मौक्तिकस्फटिकरुद्राक्षादिमालानिर्माणसंस्कारविधेः, तादृशमालाकृतजपस्य सिद्धि-
दायकत्वस्य च वर्णनं ।

No. CCCCXXXVII.

Vagalámukhí-kavacha. A charm bearing the name of Vagalámukhí, a form of Durga. This is said to be an extract from the Rudra-yámala Tantra, but it is not included in No. CCXCII.

४३७ । वगलामुखीकवचं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २४ । अ० वज्जीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । श्रुता च वगलापूजा श्रोत्रञ्च परमेश्वर ।

इदानीं श्रातुमिच्छामि कवचं वद मे प्रभो ॥

समाप्तिवा० । महाभये विपत्तौ च पठेद्वा पाठयेत्तु यः ।

तस्य सर्वार्थसिद्धिः स्याद्भक्तियुक्तस्य पार्वति ॥

इति रुद्रयामले वगलामुखीकवचं समाप्तम् ।

विषयः । मन्त्रादिभिरात्मरक्षणम् ।

No. CCCCXXXVIII.

Vagalámukhí-stotra. A hymn in praise of Vagalámukhí, an extract from the Rudra-yámala Tantra. Not included in No. CCXCII.

४३८ । वगलामुखीस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ४८ । अ० वज्जीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अस्य वगलामुखीस्तोत्रस्य भगवान्नारद ऋषिस्त्रिष्टुप् छन्दः श्रीवगलामुखी देवता
अमुकस्य सन्निहितानां विरोधिनां वाङ्मुखपदजिह्वानामित्यादि ।

समाप्तिवा० । त्राहि मां जगतां मातः दृष्टिसंहारकारिणि ।

नमस्त्वच्चरणभोजे प्रसीद हरवल्लभे ॥

इति रुद्रयामले वगलामुखीस्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । वगलामुखाः स्तुतिः ।

No. CCCCXXXIX.

Vástuhoma. Directions for performing a homa before entering a new house.

४३९ । वासुहोमः ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४—५ । श्लो० ५६ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यजुर्वेदी वासुहोमः । ततः पञ्चवर्णगुण्डिकया वासुमण्डलं निर्माय तदुपरि
घटं संस्थाप्येत्यादि ।

समाप्तिवा० । दक्षिणापूर्णपात्रादिकं दत्त्वा अर्चिद्रावधारणं कुर्यात् । इति वासुहोमः समाप्तः ।

विषयः । गृहप्रतिष्ठादौ कर्तव्यकर्मकथनम् ।

No. CCCCXL.

Bhagavatí Gítá. An imitation of the *Bhagavad Gítá* of the Mahábhárata. It treats of the Yoga scheme of salvation. The interlocutors are Himálaya, the mountain of that name personified, and his daughter Bhagavatí. The latter is the expounder of the scheme.

४४० । भगवतीगीता ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्राचीनं शुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० ७८ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीनारद उवाच । ब्रूहि देव महेशान यथा सा परमेश्वरी ।

बभूव मेनकागर्भे पूर्णभावेन पार्वती ॥

समाप्तिवा० । लीलया मेनकागर्भे भूयः किं श्रोतुमिच्छसि । इति भगवतीगीता समाप्ता ॥

विषयः । हिमालयकर्तृकदुर्गास्तवः, हिमालयं प्रति भगवत्या योगसारकथनम् ।

Chaurakāvya alias *Chaurapanchás'iká*. Fifty stanzas by the celebrated poet *Chora* of Telingáná, every one of which is applicable both to a princess disconsolate on separation from her lover, and to the goddess *Durgá*. A commentary by *Rádhákrishṇa* explains the text. The MS. is imperfect. The whole of *Chora's* elegant poem was, some years ago, published, along with a French translation, in the *Journal Asiatique*. A Bengáli poet, *Bháratachandra*, quoted a few of the *s'lokas* in his *Vidyá-sundara*, from which circumstance the whole of the stanzas are, in Bengal, attributed to *Sundara*, the hero of the poem.

४४१ । चौरकाव्यम्, सटीकम्, चौरपञ्चाशिका वा ।

ग्रन्थकारः मूल० चौरः । टीका० राधाकृष्णः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् प्रान्तलिखितञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ६—११ । श्लो० ४२६ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अद्यापि तां कनकचम्पकदामगौरीं फुल्लारविन्दनयनां तनुरोमराजीम् ।

सुप्तेत्यितां मदनविक्कललालसाङ्गीं विद्यां प्रसादगणितामिव चिन्तयामि ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रतिपद्ये एकेनार्थेन विद्याया राजकन्याया अपरेणार्थेन देव्या वर्णनम् ।

Gáyatrí-hṛidaya. Origin, derivation and meaning of the *Gáyatrí*, a verse of the *Rig Veda*. This is apparently an extract from one of the *Tantras*; the part of the *Tantra* whence it is taken is called *Náradá Upanishad*.

४४२ । गायत्रीहृदयं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ४८ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । वैशम्पायन उवाच । अथ भगवन्तं परिष्टुक्कामि अग्नेरुत्यायाग्नेर्देवतानां गायत्रीणां ब्राह्मणे वै मनुष्याणां वसन्त ऋतूनां मेरुः शिखरिणामेवं ब्राह्मणस्य गायत्री ।

समाप्तिवा० । अत्रात्रियः अत्रियो भवति अथै ब्राह्मणान् गृहीत्वा ब्रह्मलोके महीयते ॥

इति नारदापनिषत्संवादे गायत्रीहृदयं समाप्तम् ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्तिवर्णनयुक्तं गायत्र्यर्थप्रतिपादनम् ।

No. CCCCXLIII.

Gáyatrikalpa. Mode of adoration through the Gáyatrí, and its advantages. This is probably another chapter of the work named under No. CCCCLII.

४४३ । गायत्रीकल्पम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ४८ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गायत्रीकल्पम् । पद्मयोनिःसमुत्पन्नमष्टनेत्रं चतुर्मुखम् ।

प्रणम्य शिरसा देवं नारदः परिशृङ्क्षति ॥

नारद उवाच । गायत्र्याः कीदृशं ध्यानं वर्णरूपञ्च कीदृशम् ।

कीदृशं देवता ह्यन्द आवाहनविसर्जनम् ॥

समाप्तिवा० । यं यं स्पृशति हस्तेन यं यं पश्यति चक्षुषा ।

यं यं भवति (?) चित्तेन सर्वं पूर्णत्वमेति च ॥ इति गायत्रीकल्पम् ।

विषयः । गायत्रीध्यानरूपमाहात्म्यादिवर्णनम् ।

No. CCCCXLIV.

Jñāna Tantra. An original Tantra. Contents : 1st, the characteristics of a spiritual guide ; 2nd, means of knowing the creation, animate and inanimate ; 3rd, salvation and damnation ; 4th, *pujá*, *homa* and other forms of worship ; 5th, origin of mantras ; 6th, purification of mantras ; 7th, obviating of the curse on, and adoration with, mantras ; 8th, mantra through which the Nága king upholds the earth ; 9th, obviating of the curse on mantras by a Gandharva.

४४४ । ज्ञानतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० ८३ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीनारद उवाच । यत् त्वयोक्तं महादेव विस्तरेण श्रुतं मया ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि सङ्क्षेपाद्गुणलक्षणम् ॥

समाप्तिवा० । आद्यर्घ्यस्यापितैर्द्रव्यैर्द्यादेवस्य दक्षिणे ।

वदच्छु (?) वामहस्ते च घण्टावाद्यपुरःसरम् ॥

एवं जपं समःप्याथ साधयेत्सकलेप्सितम् ॥

इति श्रीशिवनारदसंवादे ज्ञानतन्त्रे नवमः परिच्छेदः ।

विषयः । अत्र नव परिच्छेदाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे गुरुपरीक्षाऽकालदीक्षादिकथनम् । २ ये, चराचरविषयज्ञानोपायः । ३ ये, कस्य मुक्तिर्नरकस्येत्यादिप्रश्नः । ४ ये, पूजाहोमबलिदानादिविधिकथनम् । ५ मे, मन्त्रोत्पत्तिनिरूपणम् । ६ षष्ठे, मन्त्रशोधनादिप्रकारः । ७ मे, मन्त्रशापोद्धारपूजाप्रकारादिनिरूपणम् । ८ मे, कस्य मन्त्रस्य जपप्रभावेण नागराट् पृथिवीं धारयतीत्यस्योत्तरम् । ९ मे, मन्त्राणां गन्धर्वशापमोचनम् ॥

No. CCCCXLV.

Gurugītā. The attributes of a spiritual guide :—said to be an extract from the Rudra-yāmala Tantra. This portion is not included in No. CCXCII.

४४५ । गुरुगीता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ७-१० । श्लो० १९५ । अ० वङ्गोयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । म्हा० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गुरुगीता । नमोस्य गुरुगीतास्तोत्रस्य परमशिव ऋषिर्विराट् कन्दः श्रीगुरुः परमात्मा देवता हं वीजं सं शक्तिः क्रौं कीलकं श्रीगुरोः प्रसादात् परमार्थसिद्धये विनियोगः ।

समाप्तिवा० । संसारसागरसमुद्धरणैकमन्त्रं ब्रह्मादिदेवमुनिपूजितसिद्धमन्त्रम् ।

दारिद्र्यदुःखभवशोकविनाशमन्त्रं वन्दे महाभयहरं गुरुराजमन्त्रम् ॥

इति रुद्रयामलतन्त्रगुरुगीता समाप्ता ।

विषयः । गुरुस्तुतिमाहात्म्यादिवर्णनम् ।

No. CCCCXLVI.

Pīṭhanirṇaya. Notices of the fifty-one sacred spots in India where portions of the body of the Devī fell when cut up by S'iva : an extract from the Tantra-chūdāmanī.

४४६ । पीठनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० २ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ महापीठलक्षणम् । श्रीईश्वर उवाच । मातः परात्परे देवि सर्वज्ञानमयीश्वरि । कथ्यतां मे सर्वपीठशक्तिभैरवदेवताः ॥

समाप्तिवा० । शठाय क्रूरकार्याय दत्त्वा मृत्युमवाप्नुयात् ।

दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ॥

इति तन्त्रचूडामणौ पार्वतीशिवसंवादे एकपञ्चाशद्द्विद्योत्पत्तौ पीठनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । सत्यरूपतनोत्पन्नपीठस्थानस्थितशक्तिभैरवादिकथनम् ।

No. CCCCXLVII.

Sarasvatī Tantra. A mystic Tantra. Contents : 1st, placing of the divinity to be meditated upon, on a spot in the human body entitled *mūlādhāra-chakra* or the circle of primary receptacle; 2nd, emancipation by *nirvāṇa*; 3rd and 4th, the number of syllables appropriate in the mantras of Kālikā and other goddesses; 5th, purification of the mantra sacred to Vidyā; 6th, vivification of mantras.

४४७ । सरस्वतीतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १५२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । पार्वत्युवाच । मन्त्रार्थं मन्त्रचैतन्यं योनिमुद्रां न वेत्ति यः ।

शतकोटिजपेनापि तस्य विद्या न सिद्ध्यति ॥

समाप्तिवा० । एतत्तन्त्रं गृहे यस्य तत्राहं सुरवन्दिते । तिष्ठामि नात्र सन्देहो गोप्तव्यं मम वेश्मनि ॥

इति सरस्वतीतन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । अत्र षट्पटलाः सन्ति । तत्र १ मे, मूलाधारादिचक्रविशेषे दृष्टदेवतादिध्यानप्रकारः । २ ये, निर्वाणमुक्तिप्रकारविशेषकथनम् । ३ ये, ४ र्थे, कालिकादिकतिपय-देव्यादीनां मन्त्राक्षरसङ्ख्या । ५ मे, विद्यामन्त्रशोधनम् । ६ षष्ठे, मन्त्रप्राणदान-प्रकारः ॥

No. CCCCXLVIII.

Vidyotpatti. Origin of Vidyá, a form of Durgá,—an extract from the *Guhyátiguhya Tantra*.

४४८ । विद्योत्पत्तिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायशः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १३८ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ विद्योत्पत्तिः । सत्ये काले च श्रीविद्या कमला भुवनेश्वरी ।

सिद्धविद्या मद्देशानि विशक्तिः कमला शिवे ॥

समाप्तिवा० । तृतीया माधवे शुक्ता कुलर्चा दारुणा तिसौ(?) ।

इत्येतास्त्रियः पुण्या अन्यासैव सहस्रशः ॥

इति गुह्यातिगुह्यतन्त्रे विद्योत्पत्तिः समाप्ता ।

विषयः । कालिकाच्छिन्नमस्तादिविद्योत्पत्तिकथनं ।

No. CCCCXLIX.

Mugdhabodha Tīkā. A commentary on the Sanskrit Grammar of Vopadeva. By Durgádāsa. This work is highly esteemed in Bengal ; but it has scarcely any currency out of it.

४४९ । मुग्धबोधटीका ।

ग्रन्थकारः दुर्गादासः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनञ्च । प० १३७ । पङ्क्ति० ७—९ । श्लो० ४३१५ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । लक्ष्मीकान्तं निखिलजगतां सर्गसंचारहेतुं दुर्गादासो धरणिपतितः कोटिह्रस्वः प्रणम्य । पर्यालोच्याखिलबुधमतं धीमतां पाठकानां सन्तोषार्थं रचयति मितं मुग्धबोधस्य टीकाम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यं नास्ति । अथथीभावसमासप्रारम्भपर्यन्ता ॥

विषयः । वोपदेवकृतमुग्धबोधव्याकरणव्याख्यानम् ।

No. CCCCL.

Puruscharana-vidhi. Directions for acquiring proficiency in mantras, and the advantage of repeating them a certain number of times under particular lunar and astral influences. This is an extract from the *Seatantra Tantra*.

४५० । पुरश्चरणविधिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १० । स्तो० ६० । अ० वङ्गोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । अथ रक्ष्यपुरश्चरणम् । स्वतन्त्रतन्त्रे । पार्वत्युवाच ।

कथयस्व महादेव सिद्धिकारणमुत्तमम् ।

येन सिद्धिं समायाति सर्वे मन्त्राश्च सिद्धिदाः ॥

समाप्तिवा० । उत्तराभिमुखो भूत्वा जपेन्मन्त्रं समाहितः ।

शत्रुनाशाय सततं दक्षिणाभिमुखो जपेत् ॥

इति स्वतन्त्रतन्त्रे हरगौरीसंवादे पुरश्चरणविधिः सम्पूर्णः ॥

विषयः । नचत्रविशेषे कृतमन्त्रजपसङ्ख्याविशेषस्य फलविशेषोक्तिः ।

No. CCCCLI.

Goraksha Sataka. The advantage of giving up life while engaged in Yoga meditation.

४५१ । गोरक्षशतकम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ११ । स्तो० २२८ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्डः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीगुरोः परमानन्दं वन्दे सानन्दविग्रहम् ।

यस्य सान्निध्यमात्रेण मोहो नश्यति सत्वरम् ॥

समाप्तिवा० । स्नातं तेन समस्ततीर्थसलिले दत्ता च पृथ्वी द्विजे

यज्ञानां बड्ढलं सद्ब्रह्मयुतं देवार्चनं निश्चितम् ।

नित्यं तेन सुतर्पिताश्च पितरः स्वर्गञ्च नीताः पुन-

र्यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमपि प्राप्नोति धैर्यं मनः ॥

विषयः । प्राणनिरोधकृतयोगसाधनफलकथनं ।

No. CCCCLII.

Púrṇānanda-nirūpaṇa-tīkā. A gloss on a work, by Púrṇānanda, on Yoga mysticism, and certain imaginary receptacles in the human body, on which the soul is centred during meditation. Six such receptacles are enumerated. By Rāmavallabha S'armá.

४५२ । पूर्णानन्दचक्रनिरूपणटीका ।

ग्रन्थकारः श्रीरामवल्लभशर्मा ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ७५० । अ० वङ्गीयं । आ० देशी-
यकागजः । का० शकाब्दाः १७१७ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । मोहान्धकारविध्वंसि भवतीह भयापहम् ।

• भवानीचरणद्वन्द्वं भज भाग्यवशान् मनः ॥

पूर्णानन्देदितानन्दनिर्वाह्याङ्कुरकारिकां ।

विशदां कुरुते तूर्णं द्विजः श्रीरामवल्लभः ॥

समाप्तिवा० । योगी कीदृशः यतान्तर्मनाः संयतान्तर्मनाः वशीकृतचित्त इत्यर्थः ।

इति षट्चक्रटीका श्रीरामवल्लभशर्मणा ।

कृता समाप्ता सुबोधा मता सज्जनरञ्जनी ॥

अशुद्धं किञ्चिदस्यां चेन्महादुःखे भ्रमादयः (?) ।

सुधीभिरुत्तरिस्कार्यमित्येष विनयो मम ॥

इति चन्द्रदीपान्तर्गतवत्सपुराणग्रामनिवासिश्रीरामवल्लभशर्मणा कृता पूर्णानन्द-
चक्रनिरूपणटीका समाप्ता ॥

विषयः । मूलाधारादिषट्चक्रनिरूपकपूर्णानन्दचक्रनिरूपणाख्यग्रन्थव्याख्यानम् ।

No. CCCCLIII.

Yoga-vivarana. Directions for performing various kinds of Yoga meditation—an extract from the Vas'ishṭha Yogakāṇḍa. By Vas'ishṭha.

४५३ । वशिष्ठयोगकाण्डीयं, योगविवरणम् ।

ग्रन्थकारः वशिष्ठः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ६—८ । श्लो० २२८ । अ० वङ्गीयं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वशिष्ठयोगकाण्डं लिख्यते । वशिष्ठ उवाच ।

जातस्य द्विविधो ज्ञेयो पन्थानौ वेदबोधितौ ॥

कर्मार्थकावुभावेतौ प्रवर्तकनिवर्तकौ ।

समाप्तिवा० । योगशास्त्रं पठेन्नित्यं किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।

योगशास्त्रमिदं तत्त्वं वशिष्ठेन प्रभाषितम् ॥

स्वातं तेन समस्ततीर्थसलिले दत्ता च पृथ्वी द्विजे, यज्ञानाञ्च कृतं सद्दसमयुतं
देवाश्च सम्पूजिताः ।

नित्यं तेन सुतर्पिताश्च पितरः स्वर्गञ्च नीताः पुनर्यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमपि
प्राप्नोति धैर्यं मनः ॥ इति वशिष्ठयोगकाण्डे योगविवरणं समाप्तं ॥

विषयः । यमनियमाद्यष्टाङ्गयोगनिरूपणम् ।

No. CCCCLIV.

I's'varīgītā Upanishad alias *S'ivagītā*. An imitation of the Bha-
gavad Gītā, designed to establish the preeminence of S'iva as the supreme
divinity—said to be an extract from the Kurma Purāna.

४५४ । ईश्वरगीतोपनिषत्, कूर्मपुराणीया ।

ग्रन्थकारः व्यासः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् प्राचीनञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४४५ । अ० वक्तीयं ।

आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दः १७२३ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ शिवगीता । नारायणं नमस्कृत्य नरश्चैव नरोत्तमम् ।

देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥

ऋषय ऊचुः । भवता कथितः सम्यक् सर्गः स्वायम्भुवस्ततः ।

ब्रह्माण्डस्यास्य विस्तारो मन्वन्तरविनिश्चयः ॥

तत्रेश्वरेश्वरो देवो वर्णिभिर्धर्मतत्परैः ।

ज्ञानयोगरतैर्नित्यमाराध्यः कथितस्त्वया ॥

तद्वदाशेषसंसारदुःखनाशनमुत्तमम् ।

ज्ञानं ब्रह्मैकविषयं येन पश्येम तत्परम् ॥

समाप्तिवा० । यथैतत् शृणुयान्नित्यं भक्तियुक्तो दृढव्रतः ।

सर्वपापविनिर्मुक्तो ब्रह्मलोके महीयते ॥

तस्मात् सर्वप्रयत्नेन पठितव्यो मनीषिभिः ।

श्रोतव्यश्चानुमन्तव्यो विशेषाद् ब्राह्मणैः सदा ॥

इत्यादिमहापुराणे कौर्मे शिवविष्णुव्यासादिसंवादे ईश्वरगोतासूपनिषत्सु नवमो-
ध्यायः ।

विषयः । अत्रेश्वरः सनत्कुमरादिभ्यो ब्रह्मज्ञानमुपदिशति ।

No. CCCCLV.

Gaṅgāśṣṭaka. A hymn in praise of Gangā in eight stanzas. By
S'aṅkāra Āchārya.

४५५ । गङ्गाष्टकं ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २७ । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । भगवति भवलीलामौलिसाले तवाभः

कणमणुपरिमाणं प्राणिनो ये स्पृशन्ति ।

अमरनगरनारीचामरग्राहिणीनां

विगतकलिकलङ्कातङ्कमङ्गे लुठन्ति ॥

समाप्तिवा० । मातर्गङ्गे तरलतरङ्गे सततं वारिधिवारिणि सङ्गे ।

मम तव तीरे पिवतो नीरं हरि हरि जपतः पतति शरीरं ॥

इति शङ्कराचार्यविरचितं गङ्गास्तोत्रं समाप्तं ।

विषयः । गङ्गायाः स्तवः ।

No. CCCCLVI.

Annadākalpa. A Tantra. Contents : 1, praise of Annadā ; 2nd, initia-
tion into her mantra ; 3, derivation of her mantra ; 4, purification of
her mantra ; 5, bathing and other duties of neophytes ; 6, ablution of
the face and other preliminaries of worship ; 7, intellectual adoration ;
8, other rituals to end of *pūjā* ; 9, adoration of the emblem of Annadā ;
10, mantras for pouring sacred water into jars ; 11, employment of a fair
damsel of eighteen years of age as a substitute for a jar ; 12, ceremonials
to be observed in connection with the jars ; 13, ceremonials from in-
vocation to sacrifice ; 14, repetition of the mantra of the divinity with the
belief that the divinity, the spiritual guide, and the mantra, are iden-
tical ; 15, worship of the divinity and offerings ; 16, adoration through
women ; 17, charms bearing the name of Annadā.

४५६ । अन्नदाकल्पः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ७०० । अ० वज्जीयं ।
अ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नित्यानन्दमयीं सदाशिवमनःसम्प्राप्तिनीं चित्कलां
संसारार्णवतारिणीं त्रिजगतामुत्पत्तिमूलाश्रयां ।
ध्यानज्ञाननिदानभूतविभवां ब्रह्मादिभिः सेवितां
भूतानां परिपालनश्रयमतां (?) तामन्नपूर्णां श्रये ॥

समाप्तिवा० । इत्थं कवचमाह्वात्म्यं वक्तुं नालं यथादितं ।

वक्त्रकोटिसहस्रेषु जिह्वाकोटिशतैरपि ॥

इति अन्नदाकल्पे सर्वसिद्धिप्रदकवचविवरणे सप्तदशः पटलः ।

विषयः । १ पटले अन्नदायाः प्रशंसा । २, तस्या मन्त्रग्रहणप्रकारः । ३, तस्या मन्त्रोद्धारः ।
४, तस्य पुरश्चरणं । ५, साधकस्नानादिविधानं । ६, आचमनादिपीठन्यासप-
र्यन्तविवरणं । ७, हृत्पद्ममासनं दद्यादित्यादिमानसपूजाकथनं । ८, पूजासमाप्ति-
कालपर्यन्तस्थायिविशेषार्घ्यसंस्कारः । ९, अन्नदापीठार्चनं । १०, मन्त्रविशेषेण
प्रक्षालितकलसे तीर्थजलपूरणं । ११, अष्टादशवर्षीयां स्त्रीयां परकीयां वा नारीं
मन्त्रविशेषेणाभिषिच्य तथा सह पात्रसंस्थापनं । १२, स्थापितपात्रादिजलेन वटु-
कादीनन्नदाञ्च प्रतर्प्य पूर्वादिभागेषु वटुकादिभ्यो बलिदानं । १३, आवाहना-
दिवलिदानपर्यन्तविवरणं । १४, देवतागुरुमन्त्राणामभेदेन जपः । १५, नारिकेल-
कदलीपक्वाद्यादिद्रव्यविशेषकृतहोमादिभिः साधनोपायकथनं । १६, नायिकासाध-
नात्मककाम्यविध्यादिकथनं । १७, अन्नदाकवचं ।

No. CCCCLVII.

Puras'charana-rasollása. A Tantra. Contents: 1, purification; 2, praise of initiation; 3, adoration in charnal places for attainment of power over mantras; 4, evil of initiation on the fifth of the waxing moon in the month of Māgha; 5, praise of the ten great Vidyās, Kālī, Tārā, Shodāshī, Bhuvanes'varī, Bhairavī, Chhinnamastā, Dhūmāvatī, Vagalā, Mātānginī, Kamalātmikā.

४५७ । पुरश्चरणरसोल्लासः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ३२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४८८ । अ० वङ्गीयं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । देवपूज्य महाबाहो संसारार्णवतारक ।

रहस्यं देवदेवेश पुरस्सरणकर्मणः ॥

समाप्तिवा० । कलारूपेण सा देव्यभवद् ब्रह्मस्वरूपिणी ।

इति ते कथितं सर्व्वं तव स्नेहाद्वरानने ॥

इति पुरस्सरणरसोक्तासतन्त्रे देवदेवीसंवादे दशमः पटलः । समाप्तायं ग्रन्थः ।

विषयः । १ पटले पुरस्सरणं । २, दीक्षाप्रशंसनं । ३, श्लशने मन्त्रसाधनं । ४, श्रीपञ्चम्यां
दीक्षायां दोषकथनं । ५, काल्यादिदशमहाविद्यामाहात्म्यं । ६, सुषुण्णमार्ग-
संस्थितरहस्यविशेषदेवीदीक्षादिकथनं । ७, महादेवविग्रहकार्यविशेषादिवर्णनं ।
८, सहस्रारपद्मदलस्थितगुर्वादिध्यानपूर्वकजपफलादिकथनं । ९, सहस्रारपद्मस्व-
रूपस्थानादिकथनं । १० मन्त्रदीक्षापयोगितित्थादिनिरूपणम् ।

No. CCCCLVIII.

Gaṅgāśṭaka. A hymn in praise of Gangá, in eight stanzas. By
Válmíkí.

४५८ । गङ्गाष्टकम् ।

ग्रन्थकारः वाल्मीकी ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २६ । अ० वङ्गीयं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । मातः शैलसुतासपत्नि वसुधाष्टङ्गारहारावलि स्वर्गारोहिणि वैजयन्ति भवतीं
भागीरथीं प्रार्थये, इत्यादि ।

समाप्तिवा० । प्रक्षाल्य गात्रकलिकल्मषपङ्कमाशु मोक्षं लभेत् पतति नैव पुनर्भवाब्धौ ॥

इति श्रीवाल्मीकिना विरचितं गङ्गाष्टकस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । गङ्गायाः स्तुतिः ।

No. CCCCLIX.

Devīkaravācha. A charm bearing the name of Devī, Yāyá &c.

४५८ । देवीकवचं ।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ७५ । अ० वङ्गीयं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । मार्कण्डेय उवाच । यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं दृष्टम् ।

यन्न कस्य चिदाख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥

समाप्तिवा० । देहान्ते परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभम् ॥ ५० ॥

तत्र गच्छति भक्तोऽपि पुनरागमनं न हि ।

सम्प्राप्नोति मनुष्येऽसौ महामायाप्रसादतः ॥

इति हरिहरब्रह्मविरचितं देवीकवचं समाप्तम् ।

विषयः । जयादिदेवीनामविशेषाणामङ्गप्रत्यङ्गादिषु विन्यासः ।

No. CCCCLX.

Puras'charana-viveka. Directions for acquiring proficiency in mantras. This forms the first chapter of the *Uttara Tantra*.

४६० । पुरश्चरणविवेकः ।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० २ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० ६३ । अ० बङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच । कैलाशशिखरारूढमेकदा तु महेश्वरम् ।

पप्रच्छ पार्वती देवी प्रणयेन सुखोषिता ॥

समाप्तिवा० । सहस्रं वा शतं वापि जप्त्वा मन्त्रं समर्पयेत् ।

गुरवे दक्षिणां दत्त्वा ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥

पूजयित्वा सुखी भूत्वा विरहरेत् साधकोत्तमः ।

इत्युत्तरतन्त्रे परमरहस्ये पुरश्चरणविवेके प्रथमः पटलः ।

विषयः । मन्त्रपुरश्चरणसुलभोपायकथनं ।

No. CCCCLXI.

Durgādādi-nāma-stotra. A hymn to Durgā in which every epithet begins with the letter द=d. It is probably an extract from one of the Tantras.

४६१ । दुर्गादादिनामस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २६४ । अ० वङ्गीयं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशृङ्गे शृङ्गारवर्द्धने सुमनोरमे ।

शीतलैर्मृदुलैश्चारुगन्धैर्वानैः सुवीजिते ॥

समाप्तिवा० । देवतागुरुमन्त्राणामैक्यं सम्भाव्य साधकः ।

सर्वदा प्रपठेत् स्तोत्रं सर्वत्र सुखभाग् भवेत् ॥

इति श्रीशिवपार्वतीसंवादे दुर्गादादिनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । दकारादिपदैर्दुर्गायाः स्तुतिः ।

No. CCCCLXII.

Takārādisvarūpa. A thousand epithets of Tārā, a form of Durgā, strung into verses, and the advantages of acquiring proficiency in them : all the epithets begin with the letter त=t. This work is an extract from the *Bālāvilāsa Tantra*.

४६२ । तकारादिस्वरूपम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च । प० १३ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ३१२ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ सुमेरुशिखरे रम्ये नानादेवगणावृते ।

काशेश्वरं समालिङ्ग्य पप्रच्छ त्रिपुरा पुरा ॥

समाप्तिवा० । इति परमरहस्यं गोपितं सर्वतन्त्रे

त्रिदिवसुखनिदानं सिद्धिसङ्घप्रमाणम् ।

शुचिरशुचिरवश्यं यः पठेत्पाठयेद्वा

भवति मनुजवर्यस्त्वारिणीप्रेमपात्रम् ॥

इति श्रीबालाविलासतन्त्रे देवीश्वरसंवादे तकारादिस्वरूपाख्यं सद्दखनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । तकारादिपदैस्तारायाः स्तुतिः, एतत्स्तोत्रपुरश्चरणफलादिकथनं च ।

No. CCCCLXIII.

Níla Tantra. An original Tantra, one of the sixty-four said to have been related by S'iva to his consort Durgá. A chapter of this work, probably the 13th, has been noticed under No. CCXV. The present MS. comprises seventeen chapters or Páṭalas, of which the 13th is wanting, and the 12th is incomplete. In its complete form, the work probably comprises many more chapters. Contents : 1st, Praise of the Níla Tantra, and the duties to be observed by the faithful on rising from their beds in the morning ; 2nd, directions for bathing and prayers ; 3rd, places meet for worship ; 4th, emblem of the Níla Deví or the blue goddess, purification of the elements, meditation on the goddess, her emblem and her attributes ; 5th, adoration of the goddess, with fish, flesh meat, rice, gesticulation, regulation of breath, &c. ; 6th, purification of the mouth by repeating her mantra ; 7th, sacrifice with a view to the attainment of worldly objects ; 8th, dedication to her of the fruits of one's own deeds, circumambulation, &c. ; 9th, directions for drinking spirituous liquors ; 10th, initiation ; 11th, purification of the mantra of the blue goddess ; 12th, offering particular kinds of flowers and fruits to her, and praise of her worshipers ; 13th, wanting ; 14th, merits of several Tantras and praise of asceticism ; 15th, directions for ensuring the reward of repeating mantras ; 16th, connexion with women of different classes as a part of religious duty ; 17th, directions for particular forms of worship for attaining perfection.

४६३ । नीलतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० २५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५८७ । अ० वल्लीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । भगवन् देवदेवेश पञ्चकृत्यविधायक ।

सर्वज्ञ भक्तिसुलभ शरणागतवत्सल ॥

समाप्तिवा० । गोपितव्यं प्रयत्नेन स्वयोनिरिव पार्वति ।

प्रकाशात् सिद्धिहानिः स्यान् न प्रकाशं कदाचन ॥

इति श्रीनीलतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे परमरहस्ये सप्तदशः पटलः ।

विषयः । अत्र सप्तदशपटलाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे नीलतन्त्रमाहात्म्यं, नीलदेव्युपासकोक्तिः, एतत्तन्त्रानुसारिश्रियोत्थानानन्तरकर्तव्यदेवीस्मरणादि च । २ ये, तान्त्रिकस्नानमन्त्रज-पादिविधिः । ३ ये, पूजास्थाननिर्णयः । ४ ये, नीलदेवीय तल्लिखनभूतशुद्धियन्त्र-शक्तिदेवताध्यानादिप्रकारः । ५ मे, नीलदेवीपूजनविधिः, मत्स्यमांसादिनैवेद्यदान-

वीजन्यासमुद्रादर्शनतारामन्त्रगुरुकथनादि च । ६ छे, मन्त्रजपेन मुखशोधनादि-
प्रकारः । ७ मे, काम्यबलिदानप्रकारः । ८ मे, आत्मकृतकर्मसमर्पणं । देवप्रदक्षिणा-
दिप्रकारः । ९ मे, मद्यपानविधिः । १० मे, दीक्षाविधिः । ११ श्रे, मन्त्रपुरस्सरण-
विधिः । १२ श्रे, पुष्पविशेषादिना देवीपूजनफलस्य शक्तप्रशंसादेशोक्तिः, द्वादश-
चद्योदशपटलसमाप्तिवाक्यं न दृश्यते । १३ श्रे—, १४ श्रे, कतिपयतन्त्रनामोद्धेख-
पूर्वकमवधूताश्रमप्रशंसादि । १५ श्रे, जपसिद्ध्यादिप्रकरः । १६ श्रे, शृङ्गारमन्त्रज-
पकुलीनादिप्रशंसादि । १७ श्रे, साधनादिविशेषैः सिद्धभवनप्रकारादि ।

No. CCCCLXIV.

Vagalá Patāla. Liturgy for worshiping the goddess Vagalá. A hymn to this goddess occurs under No. CCCXXXVIII, and her charms under No. CCCXXXVII.

४६४ । वगलापटलः ।

ग्रन्थकारः—

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ७८ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ह्रीं श्रीं वगलामुखि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं सुभय कीलय कीलय बुद्धिं
विनाशय ह्रीं ॐ स्वाहा इति मन्त्रस्य नारद ऋषिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । भैरवाय बलिं दत्त्वा देव्यै पुष्पाञ्जलिवचं दत्त्वा यथाशक्ति जप्त्वा धूपादिकं दत्त्वा
विसर्जयेत् ॥ इति वगलापटलः समाप्तः ।

विषयः । वगलामन्त्रतत्पूजनप्रकारादि ।

No. CCCCLXV.

Adbhuta-sāra-saṅgraha. An abstract of the astrological work noticed under No. CCLII. The author, Navadvīpa, calls himself a descendant of Nityānanda a cousin and follower of Chaitanya, the Vaishnavite reformer of Nuddea.

४६५ । अद्भुतसारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः नवद्वीपः, नित्यानन्दवंशजः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २९० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा महाप्रभुं कृष्णचैतन्याख्यं तदग्रजम् ।

प्रभुं नित्यानन्दरामं प्रभुमद्वैतमीश्वरम् ॥

नित्यानन्दवंशजेन नवद्वीपेन कन चित् ।

क्रियते शान्तिसहितोद्भुतसारस्य सङ्ग्रहः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् पेशवाक्यादिकं नास्ति ।

विषयः । दिव्यनाभसभूमिजादित्रिविधोत्पातशान्तिवर्णनादि ।

No. CCCCLXVI.

Rājavallabha alias *Dravyaguna* A portion of this work has been noticed under the name of *Dravyaguna*, No. CCIX. ; and the *Paryāya-ratnamālā*, No. CCVIII, of Mādhava Kavirāja has been described as the work of an author named Rājavallabha, and as being current in his name, but the second verse of this MS. shows the description to be unauthorised. The codex contains six chapters, of which the first treats of the sanitary duties to be observed at dawn ; the second treats of exercise on foot and on horseback, rubbing of oil on the body, bathing, &c. ; the third, of midday duties or breakfast and the aliments most appropriate for the occasion ; the fourth, of articles having bitter, hot and other tastes ; the fifth, of sexual intercourse, chewing betel, &c. ; and the sixth, of the qualities of various medicaments. By Nārāyaṇadāsa Kavirāja.

४६६ । राजवल्लभः ।

ग्रन्थकारः नारायणदासकविराजः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० १६ । पङ्क्ति० ६-८ । श्लो० ५२८ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । परमानन्दसन्दोहकन्दं भद्रकरं सतां ।

इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोविन्दं नन्दनन्दनम् ॥

श्रीनारायणदासेन कविराजेन धीमता ।

प्रतिसंस्क्रियते द्रव्यगुणार्थं राजवल्लभः ॥

प्रभातप्राह्ममध्याह्नापराल्हरजनीभवाः ।

इति पञ्च परिच्छेदाः षष्ठोऽप्यत्रौषधाश्रयः ॥

समाप्तिवा० । कषायमधुरा रूक्षा वातघ्नी वंशलोचना ।

तुगाक्षरी (?) चयश्चासकासघ्नी मधुरा हिमा ॥

इति नानौषधिगुणाः । दिङ्मात्रं दर्शितं ह्येतद्गृह्यतामन्यतः परम् ॥

षष्ठौषधिपरिच्छेदः समाप्तो राजवत्सभः ।

इति नारायणदासकविराजकृतो राजवत्सभो नाम द्रव्यगुणः समाप्तः ॥

विषयः । १ परिच्छेदे मलमूत्रोत्सर्गादिमैत्रकर्मरूपप्रातःकृत्यनिरूपणं । २ ये, वायुसेवनाश्च-
ष्टय्यायामतैलमर्दनोद्वर्तनस्नानादिपौर्वाहिककर्मनिरूपणं । ३ ये, तण्डुलशाकदधि-
दुग्धमांसादिविविधखाद्यद्रव्यसंस्कारादिमाध्याह्निककर्मकथनं । ४ र्ये, कटुतिक्ता-
दिषड्रसगुणकथनादि । ५ मे, स्त्रीसम्भोगताम्बूलसेवनादिवर्णनं । ६ छे, नानौषधि-
गुणवर्णनम् ।

No. CCCCLXVII.

Roga-vinis'chaya. Causes, nature and diagnosis of fever, dysentery, cholera and other diseases.

४६७ । रोगविनिश्चयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० २१ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ३५० । अ० वज्जीयं । आ० तुल्य-
कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारणम् ।

स्वर्गापवर्गयोर्द्वारं त्रैलोक्यशरणं शिवम् ॥

नानामुनीनां वचनैरिदानीं समासतः सद्भिषजां नियोगात् ।

सोपद्रवारिष्टनिदानलिङ्गे निबध्यते रोगविनिश्चयोऽयम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यादि नास्ति ।

विषयः । ज्वरातीसारविस्त्रुचिकादिरोगनिदानं ।

No. CCCCLXVIII.

Sāñkhya-kaumudī. An epitome of the Sāñkhya Philosophy in verse. By Rāma-kriṣṇa. This is a very different work from the Sāñkhya-tattva-kaumudī, otherwise called Sāñkhya Kaumudī, of Vāchaspati Miśra. Hall's *Contributions*, 5.

४६८ । साङ्ख्यकौमुदी ।

ग्रन्थकारः रामकृष्णः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ४० । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ७६० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कृष्णं प्रणम्य पुरुषात् प्रकृतेश्च परं विभुम् ।

तन्यते रामकृष्णेन रम्येयं साङ्ख्यकौमुदी ॥

समाप्तिवा० । इति षष्टिपदार्थानामष्टाभिः सह सिद्धिभिः ।

तथाचात्र षष्टिपदार्थविवेचनाद्रेदं प्रकरणमपितु मन्त्रमेवेति ।

इतिहासपुराणदौ द्वाग्लूढप्रत्ययार्थिभिः ।

रामकृष्णतता शश्वद् दृश्यतां साङ्ख्यकौमुदी ॥

इति साङ्ख्यकौमुदी समाप्ता ॥

विषयः । प्रकृतिपुरुषादिषष्टिपदार्थविवेचनादि ।

No. CCCCLXIX.

Munda-mālā Tantra. An original Tantra, probably incomplete. The initial verse seems doubtful. Contents: 1, descriptions of Bhuvanes'varī and other Vidyās; 2, rosaries; 3, proper place and seat for repeating mantras; 4, sacrifice of fish and flesh meat; 5, attainment of perfection in mantras; 6, mode of worshiping Bhuvanes'varī.

४६८ । मुण्डमालातन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः — ?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १३ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १८७ । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । लक्ष्मीबीजादिभेदेन पञ्चमी सा भवेदिह ।

एकाक्षरी महाविद्या बीजहीना भवेत्युरा ॥

भुवनेशी त्र्यक्षरी तु महाविद्या प्रकीर्ताता ।

देव्युवाच । दुष्टविद्याश्च देवेश कथिता न प्रकाशिताः ।

इदानीं देव भावेन कथयानन्दसुन्दर ॥

समाप्तिवा० । गोप्तयश्च प्रयत्नेन यद्यच्च तव वल्लभः ।

यस्मै कस्मै न दातव्यं जीवनं तस्य दुर्लभं ॥

इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । १ मे, भुवनेश्वर्यादिकतिपयविद्याकथनं । २ ये, अक्षमालादिकतिपयमालानि-
र्माणकथनं । ३ ये, जपस्थानासनादिकथनं । ४ र्थे, मन्त्र्यच्छागादिबलिदानप्रकारः ।

५ मे, मन्त्रपुरस्सरविधिः । ६ छे, भुवनेश्वरीपूजनप्रकारः ॥

No. CCCCLXX.

Achúrasára Tantra. Fragment of a Tantra on the duties of a Kaula.

४७० । आचारसारतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८५ । अ० वङ्गीयं । आ० देशी-
यकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । खण्डितं पत्रद्वयं ।

समाप्तिवा० । वामे वामा रमणकुशला दक्षिणे चारुपात्रं

अग्रे न्यस्तं च सकपटकं शूकरस्योष्णमांसं ।

स्तब्धे वीणालसितसुभगा सम्मतिः सत्कथायां

कौलो धर्मः परमगहनो योगिनामप्यगम्यः ॥

इत्याचारसारतन्त्रे महारहस्ये सप्तमः पटलः ।।

विषयः । १, २, ३, पठला न सन्ति । ४ र्थे, कौलधर्मोक्तिः । ५ मे, कामक्रोधादिरिपुद-
मनादिसाधनोपायविशेषकथनं । ६ छे, कौलाचारेण शक्तिसाधनादिकथनं ।
७ मे, संविदाख्यज्ञानजननोपायकथनं ।

No. CCCCLXXI.

Dvirūpa-kosha. A vocabulary of words of the same or similar sounds but different spellings. By Purushottama Deva.

४७१ । द्विरूपकोषः ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमदेवः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ०
देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ द्विरूपकोषः । भवेदाषाढ आशाढो विषुवद्विषुवञ्च तत् ।

मातुःष्वसा मातुःखसा कशायां कथिता कषा ॥

समाप्तिवा० । चलन्तो गीयते कश्चिद्दन्तोपि च गीयथे ।

दुर्लभो ग्रन्थतो लोके धातुबीजप्रमाणतः ॥

इति पुरुषोत्तमदेवविरचितो द्विरूपकोषः समाप्तः ।

विषयः । एकस्य शब्दविशेषस्य आकृतिवैकल्यकथनं ।

No. CCCCLXXII.

Sandhyá-paddhati. Liturgy for the three diurnal prayers, according to the ordinance of the Yajur Veda.

४७२ । सन्ध्यापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८२ । अ० वज्जीयं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७२९ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यजुर्वेदोक्तसन्ध्याप्रयोगः । आदौ कुशस्नान ।

ॐ शन्न आपो धन्वत्या शमनः सन्तु नूथाः (?) इत्यादि ।

समाप्तिवा० । नमो मण्डलद्वीपाय शिरोरत्नाय धूर्जटिकलाभिर्वर्द्धमानाय नमः सोमाय चारवे

ॐ चन्द्राय नमः । इति सन्ध्यापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । प्रतिदिनब्राह्मणकर्तव्यत्रिसन्धानुष्ठानोक्तिः ।

No. CCCCLXXIII.

Karpūra-stava-tīkā. A gloss, by Anantarāma, on a hymn to Dur-gá, entitled *Karpūra-stava*, or 'the camphor praise,' said to have been composed by Mahākāla, one of the attendants of Ś'iva. The hymn occurs under the name of Syámástotra under No. CCCCXVII, and is there said to be an extract from the *Vīra Tantra*.

४७३ । कर्पूरस्तवटीका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १२६ । अ० वज्जीयं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७२६ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कर्पूरमित्यादि । कर्पूरमित्यत्र ककाररेफयोर्मध्यमपरिरक्षितं, अकाररेफपकारो-काररक्षितमित्यर्थः ।

समाप्तिवा० । प्रतिजनु प्रतिजन्मनि देवोभक्तो भक्तो भवति ॥ २२ ॥ इतीत्यादि ।

इतिशब्द एवम्प्रकारार्थः, ते तव सर्वसिद्धिप्रदायकं शोचं कथितम्, इति टीका समाप्ता ।

विषयः । कर्पूरस्तवार्थविवरणं ।

No. CCCCLXXIV.

S'va-saṅhītā. A Tantric dialogue in which S'iva, in reply to Nandi, discourses on, 1st, Prakṛitī and Purasha ; 2nd, the corporeality of Vishṇu, Mahādeva, &c. ; 3rd, the constituent elements of creation ; 4th, the condition of a Brahmachārī ; 5th, the difference between the individual and the universal souls ; 6th, the organs of sense ; 7th, the organs of life, 8th, praise of the Devī ; 9th, birth of the Devī ; 10th, duties of the several orders and conditions of life ; 11th, hymns to Brahmá, Vishṇu, Devī, &c.

४ ७४ । शिवसंहिता ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६३ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २५११ । अ० वज्जीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णसेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरे रम्ये देवदेवं जगद्गुरुम् ।

ध्यानतत्परमासीनं प्रसन्नमुखपङ्कजम् ॥

सुरासुरशिरोरत्नरञ्जिताङ्घ्रियुगं प्रभुं ।

प्रणम्य शिरसा नन्दी कृताञ्जलिरभाषत ॥

नन्द्युवाच । देव त्वं जगतामीश सर्वस्तुत्यो जगन्मयः ।

विश्वकर्त्ता विश्वपाता विश्वहर्त्ता च सर्ववित् ॥

त्वत्परा देवता नास्ति त्वमेव शरणं सताम् ।

त्वत्प्रसादादहं देव सर्वं जानामि निश्चितम् ॥

देवदेव महादेव संशयोस्ति महान्मम ।

रहस्यं किञ्चिदिच्छामि प्रयुं त्वां भक्तवत्सल ॥

देवतायास्त्वया कस्याः स्तोत्रमेतद्विवानिशं ।

पथते भक्तिभावेन किमाश्चर्यमिदं प्रभो ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । अस्य एकादशपरिच्छेदाः प्राप्ताः । तत्र १ प्रथमपरिच्छेदे प्रकृतिपुरुषादिनिरूपणं । २ ये, विष्णुमहादेवादिशरीरपदार्थनिरूपणं । ३ ये, प्राकृतजीवदेहस्थितप्राणादिपदार्थकथनं । ४ ये, ब्रह्मचर्याद्याश्रमतर्जमादिकथनं । ५ मे, जीवात्मपरमात्मनोः परस्परतारतम्यनिरूपणादि । ६ छे, शब्दस्पर्शादिज्ञानव्युत्प्रेकारविशेषादिकथनं । ७ मे, व्युत्पदार्थकतिपयनामदेहतत्त्वादिकथनं । ८ मे, देव्या माहात्म्यवर्णनादि । ९ मे, देवीजन्मोपाख्यानादि । १० मे, वर्णाश्रमाचारादिनिरूपणम् । ११ शे, ब्रह्मविष्णुदेव्यादिस्तवकथनादि ।

No. CCCCLXXV.

Gáyatrí-hṛidaya. Origin, meaning and use of the Gáyatrí in the adoration of the Universal soul,—alleged to have been described by Brahmá in reply to a query of Vasishṭha.

४७५ । गायत्रीहृदयम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ९० । अ० वज्रोयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गायत्रीहृदयम् । अथातो वशिष्ठः स्वयम्भुवमष्टच्छत् भगवन् गायत्रीं नो ब्रूहि । श्रीब्रह्मोवाच । ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिप्रकृतिं गायत्रीं व्याख्यास्यामः ।

समाप्तिवाक्यं । इहामुच च सर्वत्र सुखमाप्नोति मानवः ।

गायत्रीहृदयं नित्यं++यो ब्राह्मणः पठेत् ॥

गायत्र्याः षष्टिसहस्रलक्षत्रयजपस्य फलं लभते ।

सर्वतीर्थेषु स्नातो भवति । सर्व वेदे जातो (?) भवति ।

सर्ववेदाधीतो भवति । इति गायत्रीहृदयं समाप्तम् ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्तितदर्थतद्विषयवर्णादिकथनं ।

No. CCCCLXXVI.

Gauríkanchulíká, 'or the boddice of Gaurí.' An astro-medical dissertation, forming the last chapter of *Gopála Sañhitá*. Contents: discrimination of the age of the moon, the day of the week, and the influence of the Nakshatras, when collecting herbs or digging out roots and simples; duration of disease influenced by the Nakshatras; treatment of herpes, gonorrhœa, glandular swellings on the neck, &c.; preparation of conserves with silk-cotton tree, *plumbago zeylanica*, *vitex negundo* and other substances, for securing perpetual juvenescence.

४७६ । गौरीकञ्चुलिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ६२० । अ० वज्रोयं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । ज्ञातं तव प्रसादेन यथा कालस्य वचनं ।

मन्त्रस्य सारसम्भूतनिदानोसौषधं वद ॥

समाप्तिवा०। ऋगहस्ताविशाखाश्च ज्येष्ठामूलानुराधिकाः ।

धनिष्ठा शतभिषा चैव हितमौषधभक्षणम् ॥ इति गौरीकञ्चुलिका समाप्ता ।

विषयः । औषधिखननोत्पाटनादौ तिथिवारनक्षत्रादिनियमः । नक्षत्रविशेषे रोगोत्पत्तौ तद्भोगकालसाध्यासाध्याक्तिः । दद्रुप्रमेहगण्डमालादिविविधरोगविशेषचिकित्सा । शरीरजराविनाशकशाल्मलीचित्रकनिर्गुण्डादिकल्पकथनम् ॥

No. CCCCLXXVII.

Kālī-kādi-sahasranāmā-stuti-ratna-ṭīkā. A commentary, by Pūrṇānanda Paramahaṁsa, on a hymn in praise of Kālī. The hymn comprises a thousand epithets, every one of which begins with the letter क = k, and is an extract from the *Mahākāla Saṁhitā* where it is named *Sundarī-s'aktidāna*.

४७७ । सुन्दरीशक्तिदानाख्यकालीकादिसहस्रनामस्तुतिरत्नटीका ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दपरमहंसः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २६ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ११४४ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुल्यकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरे देवी शङ्करं पप्रच्छ । कैलाशशिखरे किम्भूते, रम्ये, नानारत्नविभूषिते, नानावृक्षलतया आकीर्णे, व्याप्ते, नानापक्षिवरैर्युते, चतुर्मेण्डपसंयुक्ते । चतुर्मेण्डल-इति क्वचित्पाठः ।

समाप्तिवा० । सर्वविद्याधिपो भवेत् । शून्यालये इत्यादि । एषु स्थानेषु सर्वकामार्थसिद्धये सहस्रनामाख्यस्तोत्रं पठेदिति ॥

इति श्रीपूर्णानन्दपरमहंसविरचिता कालीकादिसहस्रनामस्तुतिरत्नटीका समाप्ता ।

विषयः । ककारादिशब्दक्रमपठितकालीसहस्रनामार्थविवरणम् ।

No. CCCCLXXVIII.

Sundarī-s'aktidāna. A hymn to Kālī, by Ādinātha Mahākāla. Vide No. CCCCLXXVII.

४७८ । सुन्दरीशक्तिदानं ।

ग्रन्थकारः आदिनाथमहाकालः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४६४ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । कैलाशशिखरे रम्ये नानारत्नविभूषिते ।

नानावृत्तलताकीर्णे नानापद्मिर्वैर्युते ॥

चतुर्मण्डपसंयुक्ते शृङ्गारमण्डपान्विते ।

समाधौ संस्थितं शान्तं क्रोडन्तं योगिनीप्रियं ॥

तत्र मौनधरं दृष्ट्वा देवो पप्रच्छ शङ्करम् ।

समाप्तिवा० । इति निगदितमशेषं कालिकावर्णरूपं प्रपठति यदि भक्त्या सर्वसिद्धीश्वरः स्यात् ।

अभिनवसुखकामं सर्वविद्याभिरामं भवति सकलसिद्धिः सर्वबोरादिसिद्धिः ॥

इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रेतुमिच्छसि ।

इति श्रीमदादिनाथमहाकालविरचितायां महाकालसंहितायां कालीकालसंवादे

सुन्दरीशक्तिदानाख्यं कालीस्वरूपं सद्दखनामस्तोत्रं समाप्तम् ।

विषयः । ककारादिशब्दक्रमेण कालीसद्दखनामकथनं ।

No. CCCCLXXIX.

Vijakosha. Explanations of mystic mantras—an extract from the *Bhairava Tantra*. By Krodhís 'a-bhairava.

४७९ । वीजकोषः ।

ग्रन्थकारः क्रोधीशभैरवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ७५ । अ० वङ्गीयं ।

आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वक्ष्ये मनोः कोषं कथितं भूतयक्षडामरे । क्रमशो वीजविधानं तत्र श्रान्ता-
दीनां विज्ञानं ।

समाप्तिवा० । किङ्करी पिशिताक्षी च किन्नरी च मनोहरी ।

ध्वाङ्क्षवैतालिकं फेत्कारिणीशूलपाशधरे (?) ॥

चतुर्विंशतिबीजानि तन्त्रे खुर्यक्षडामरे (?) ।

इति श्रीमत्क्रोधीशभैरवविरचिते भैरवतन्त्रे वीजकोषः ॥

विषयः । ओं श्रीं इत्यादि चतुर्विंशतिबीजविशेषोद्धारः ।

No. CCCCLXXX.

Gaṅgāstava. Hymn, by Bhagīratha, in praise of the river Ganges : an extract from Vrihaddharma Purāṇa. This is different from the works noticed under Nos. CCCCLV and CCCCLVIII.

४८० । गङ्गास्तवः, वृहद्गर्भपुराणमध्यमखण्डोऽयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २०५ । अ० वङ्गीयं ।

आ० देशीयकागजः । का०— । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । शुक उवाच । अथ देवी तदा गङ्गा तपस्यन्तं भगीरथं ।

आत्मानं दर्शयामास श्वेतं चारु चतुर्भुजम् ॥

समाप्तिवा० । शुक उवाच । इत्युक्त्वा सा तदा देवी तत्रैवान्तरधीयत ।

भगीरथोऽपि राजर्षिरात्मानं बद्धमन्यत ॥

इति वृहद्गर्भपुराणे मध्यमखण्डे गङ्गास्तवः ।

विषयः । भगीरथकृतगङ्गास्तुतिः ।

No. CCCCLXXXI.

Gāyatrī-brāhmanollāsa Tantra. Five chapters of the *Kāmadhenu Tantra*, containing : 1st, rules for the repetition and meditation of the Gāyatrī ; 2nd, purport of the words *bhur*, *bhuva* and *sva* (called *vyāhṛiti*) in the Gāyatrī ; 3rd, the object of the Gāyatrī ; 4th, the brahminical thread, the vehicle of Gāyatrī ; 5th, the daily triple worship, prayers, &c.

४८१ । गायत्रीब्राह्मणोल्लासतन्त्रं, सूचीपत्रसहितं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धम् । प० ३८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८२५ । अ० वङ्गीयं । आ०

देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव उवाच । अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाचराम् ।

स्मरणात् सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति तत्क्षणात् ॥

समाप्तिवा० । तेषां प्रायः प्रययुः शीघ्रं स प्रययौ स्थानमुत्तमम् (?) ।

बलिदानं विना हत्यागत्या सर्वत्र गर्हिता ॥

प्रसङ्गात्कथिता हत्या बलिदानं विना यथा ।

इति कामधेनुतन्त्रे आगमसन्दर्भे ज्ञानदर्पणे श्रीदेवदेवीसंवादे आत्मज्ञाननिरूपणं गायत्रीब्राह्मणोक्तासतन्त्रं समाप्तम् ॥

विषयः । अत्र पञ्च पटलाः सन्ति । १ प्रथमे पटले ध्यानजपादिविविधगायत्र्युपयोगिविधानकथनं । २ ये, भूरादिव्याहृत्यर्थनिरूपणादि । ३ ये, गायत्रीजप्यस्वरूपादिकथनं । ४ र्थे, गायत्र्यावाहनयज्ञोपवीतनिर्माणादिकथनं । ५ मे, सन्ध्यापासनाद्युक्तिः ।

No. CCCCLXXXII.

Tripurā-sāra-samucchaya Tīkā. A commentary, by Govinda S'armā, on the *Tripurā-sāra-samucchaya*, a treatise on the worship of Tripurā.

४८२ । त्रिपुरासारसमुच्चयटीका ।

ग्रन्थकारः गोविन्दशर्मा ।
 विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४० । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ११२५ । अ० वङ्गीयं ।
 आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।
 प्रा० वाक्यं । नत्वा शङ्करचरणं श्रीमद्गोविन्दशर्मणा ।
 त्रिपुरासारटीकेयं रच्यते सार + + ना ॥
 तस्यै दिशे सततमञ्जलिरेष पौष्यः
 प्रक्षिप्यते मुखरितो मधुरैर्द्विरेकैः ।
 जागर्ति यत्र भगवान् गुरुचक्रवर्ती
 विश्वोदयप्रणयनाटकसूत्रधारः ॥
 समाप्तिवा० । तेजोविशेषणं जनयति तद्बोधं करोति । कीदृक् सक्तः, शक्तितन्त्रनिवितः कुशलः, तथा सूत्राक्षमालायुक्तः सूत्ररूपाकारः, अकारादिचकारान्तवर्णमालायुक्तः, एवं चिन्तनं नित्यजपरूपो भवति ॥
 इति श्रीगोविन्दाचार्यविरचितायां श्रीत्रिपुरासारसमुच्चयटीकायां पदार्थादर्शे दशमः पटलः समाप्तः ।
 विषयः । त्रिपुरासारसमुच्चयार्थव्याख्यानं ।

No. CCCCLXXXIII.

Aparokshānubhūti alias *Aparokshānubhava*. A short metrical paraphrase of the Vedānta scheme of salvation, touching most of the leading topics of the doctrine, which a candidate for release from the trammels of the world has to bear prominently in mind. By S'aṅkara Ācharyya. Hall's *Contributions*, 104. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 223.

४ ८३ । अपरोक्षानुभूतिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० १०—१३ । श्लो० १५२ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीहरिं परमानन्दमुपदेशारमीश्वरं ।

व्यापकं सर्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहं ॥

अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते योगसिद्धये ।

सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीया-मुज्जर्मुक्तः ॥

समाप्तिवा० । परिपक्वं मनो येषां केवलो (?) पञ्चसिद्धिदः ।

गुरुदैवतभक्तानां सर्वेषां सुलभो भवेत् ॥

श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमत्शङ्कराचार्यविरचिता अपरोक्षानुभूतिः

समाप्ता ।

विषयः । देहात्मबुद्ध्यादिनिराशकज्ञानोपदेशः ॥

No. CCCCLXXXIV.

Svarodaya. An Astrological dissertation on the indications which the human breath affords under particular circumstances and astral conjunctions of the duration of life and future events. The *Svaratattva* of Jivanátha, belonging to the Bodleian collection (p. 337), is described by Aufrecht, as having the alternative title of *Svarodaya*, but its initial and concluding verses are different. The subject, however, of both the works appears to be the same; and some of the verses quoted by Aufrecht occur in the MS. under notice.

४ ८४ । स्वरोदयः ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १३ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४९४ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव सर्वज्ञ परमेश्वर ।

कथयस्व प्रभो ज्ञानं कृपां कृत्वा दयानिधे ॥

कथं ब्रह्माण्डमुत्पन्नं कथं वा परिवर्तते ।

समाप्तिवा० । इदं स्वरोदयं शास्त्रं सर्वज्ञेन प्रकाशितं ।

सर्व्यातिप्रेमवत्तेन लोकानां हितकाम्यया ॥

एवं प्रवर्तितं लोके प्रसिद्धं सिद्धयोगिभिः ।

आचन्द्रार्कग्रहं यावत् पठतां सिद्धिदायकं ॥

इति श्रीउमामहेश्वरसंवादे खरोदयं शास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । नासिकारन्ध्रविनिर्गतदक्षवामश्वासफलस्य इडादिनाद्यादीनां च विवरणं ।

No. CCCCXXXV.

Paranavijaya. Tantric form of Yoga meditation. The creation, support and the dissolution of the universe ; the different effects of the vital air escaping at death through one of the nostrils or the mouth ; the symptoms of death, &c. ; regulation of breath in inspiration and expiration ; suppression of breath ; circulation of vital air through the three principal arteries, *idá*, *pingalá* and *susumná*. Aufrecht's Bodleian Catalogue 107.

४८५ । पवनविजयः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १९२ । अ० वक्ष्येयं । आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । महेश्वरं नमस्कृत्य शैलजा गणनायकं ।

गुरुञ्च परमात्मानं भयसंसारतारणं ॥

श्रीदेवुवाच । देवदेव महादेव कृपां कृत्वा ममोपरि ।

सर्वसिद्धिकरं ज्ञानं कथयस्व महाप्रभो ॥

कथं ब्रह्माण्डमुत्पन्नं कथं वा परिवर्तते ।

कथं विलीयते देव वद ब्रह्माण्डनिर्णयम् ॥

समाप्तिवा० । चिन्तयेत्परमात्मानं यो वदेत्स भविष्यति ।

इति श्रीशिवोमासंवादे नवप्रकरणान्वितपवनविजयः समाप्तः ।

विषयः । दक्षिणवामनासारन्ध्रविनिर्गतवायोर्युद्धवश्यरोगादिकतिपथकाद्यपु शुभाशुभफल-
प्रदत्वकथनं ।

No. CCCCLXXXVI.

Mátriká-jaganmañgala-kavacha. A charm bearing the name of *Mátriká*, a form of *Durgá*. This work professes to be an extract from the *Chintámáni Tantra*.

४ ८६ । मातृकाजगन्मङ्गलकवचं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२६ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । शृणु कमलपत्राक्षि मातृकां ब्रह्मरूपिणीं ।

समाप्तिवा० । स एव धन्यो यस्यार्थे मद्देशे व्यग्रमानसः ॥

इति चिन्तामणितन्त्रे देवीश्वरसंवादे मातृकाश्रीजगन्मङ्गलं नाम कवचं समाप्तं ।

विषयः । मातृकाकवचतद्धारणप्रशंसादिकथनं ।

No. CCCCLXXXVII.

Grantha-saṅgraha. This is another exemplar of No. CCCXXVII., but it includes seven chapters, and not six as the latter, substituting the last in the place of the Bengali maxims of Khaná. Contents : 1st, horoscopic calculation of the life of an infant ; 2nd, influence of certain conjunctions of planets and stars at the birth of a child on the life of its mother ; 3rd, ditto ditto on the life of its father ; 4th, calculations for ascertaining the sex of a person from his horoscope ; 5th and 6th, effect of the planets according to their positions on the prospects of a child ; 7th, fatal conjunctions.

The work professes to be a compilation by Prajapati Dása, a Vadya by caste, from the *Varaha Sutra* and other leading works on astrology.

४ ८७ । ग्रन्थसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः प्रजापतिदासः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ६-७ । श्लो० २२५ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ।

श्रीप्रजापतिदासेन क्रियतेग्रन्थसङ्ग्रहः ॥

नवग्रहान्नमस्कृत्य देवीं सरस्वतीं तथा ।

प्रणिपत्य गुरुं किञ्चिज् ज्योतिर्ग्रन्थो निगद्यते ॥

सदैवोच्चं कुले जातः परिहारः कृतो मया ।

ज्योतिर्वित्तु च सर्वेषु ब्राह्मणेषु विशेषतः ॥

वराहकृतसूत्रेण यत्किञ्चित् क्रियते मया ।
ज्योतिर्विद्ः प्रपश्यन्तु ग्रहाणां सुविचारकाः ॥
पञ्चसराभिधानञ्च ग्रन्थं निदानसंश्रयम् ।
किञ्चिदुद्देशगम्यञ्च स्वल्पं वक्ष्यामि शाश्वतम् ॥
ज्योतिर्विद्भिः पुरा सर्वैः कृतो निर्णयविस्तरः ।
तन्वादिव्ययपर्यन्तं राशिचक्रे व्यवस्थितम् ॥
धर्मकर्मसुखं दुःखं मूर्त्यादिसुतवान्भवम् ।
तन्न बुद्ध्या कुमतयो वल्गयन्ति यथातथा ॥
अपास्य सरणं जीवं चाहयन्ति (?) शुभाशुभम् ।
सरिष्यति यदा दैवात् को भोक्ष्यति शुभाशुभम् ॥

समाप्तिवा० । आयुर्दायं तथारिष्टं यदुक्तं ग्रन्थसङ्ग्रहे ।
पापदण्डे भवेद्विष्टं शुभदण्डे शुभप्रदः ॥
इति सप्तमोऽध्यायः । समाप्तायं ग्रन्थः ।

विषयः । अत्र सप्ताध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, पताकीचक्रविचारानुसारेण शिशुरिष्टिकथ-
नादि । २ ये, शिशुप्रसवकाले स्थानविशेषस्थितग्रहविशेषानुसारेण मातरिष्टि-
कथनं । ३ ये, तन्वादिभावविशेषस्थितग्रहविशेषानुसारेण पितरिष्टिकथनं ।
४ ये उत्पन्नस्य जन्तोः स्त्रीपुंनपुंसकादिज्ञानप्रकारः । ५ मे, ६ ठे, तन्वादिभाव-
स्थितरव्यादिग्रहशुभाशुभफलोक्तिः । ७ मे, मृत्युयोगविचारः ।

No. CCCCLXXXVIII.

Prasna-kaumudī. A manual of foretelling, or ready means of cal-
culating replies to recondite questions. By Vibhākara Āchāryya.

४ ८ ८ । प्रश्नकौमुदी ।

ग्रन्थकारः विभाकराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ३४५ । अ० वङ्गीयं
आ० तुलुटाकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेषः ।

१० वाक्यं । शक्त्या युक्तं प्रणम्यादौ शिवं सन्तोषतः सतां ।

श्रीमान् विभाकराचार्यः करोति प्रश्नकौमुदीं ॥

प्रश्नयेन्मैनिनः सर्वे सन्तः सर्वगुणान्विताः ।

शिवशक्तिप्रसाणेन प्रश्नं वक्तुं समोद्यसः ॥

समाप्तिवा० । एवं कृते विधानेन धनलाभो भविष्यति ॥

इति प्रश्नकौमुद्यां धनोद्धारो नाम द्वादशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । धातुमूलजीवघटितविविधप्रश्नगणनाप्रकारकथनं ।

No. CCCCLXXXIX.

Jyotih-ságarasára. Judicial astrology, by Mathures'a. Contents : 1, conjunctions of the *tithis* or ages of the moon, days of the week, and the constellations ; 2, the duration of the influence of each of the planets on human life, and its effects ; 3-5, calculation of auspicious conjunctions of planets and stars for marriage, first entrance of a bride into her husband's house, ceremonies during conception, birth, first eating of rice, and other domestic observances. I. O. 1052.

४८६ । ज्योतिःसागरसारः ।

ग्रन्थकारः मथुरेशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५२५ । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का०—? । स्वा० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । जगदीशं हरिं नत्वा लोकानुग्रहकारिणं ।

ज्योतिःसागरसारोऽयं मथुरेशेन रच्यते ॥

समाप्तिवा० । अन्यदन्यत्र विज्ञेयं नोक्तं ग्रन्थस्य गौरवान् ।

इति ज्योतिःशास्त्रसागरसारे पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । अत्र पञ्चाध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, तिथिवारनक्षत्रयोगजाततत्तद्योगकथनम् ।

२ ये, राशिभोग-कालशुद्ध्यादिकथनं । तृतीयपञ्चमयोर्मध्ये विवाहवध्वागमनगर्भाधानपञ्चान्तजातकान्नप्राशनादिविविधकर्षणं शुभमुहूर्तादिनिरूपणं । अत्र तृतीयचतुर्थीध्यायनामोच्छेखो नास्ति ।

No. CCCCXC.

Chandronmílana. An astrological miscellany compiled from various works, but principally from the following five Tantras, viz. *Rudra-yámala*, *Brahma-yámala*, *Vishnu-yámala*, *Umá-yámala*, and *Budha-yámala*, as also the *Adíchúdámāni*, a work said to have been compiled by the chief of the Jainas, that is, Jina himself. It contains directions for and the mode of foretelling the past, the present, and the future ; loss, gain and success in warfare ; accidental death ; attainment of wealth ; human

thoughts; the contents of a closed fist; hidden property; empty receptacles; the names of thieves and those of their villages; nights, figures and dates; assaults on forts; famine; the measure of rain during the rainy season; overthrow of kings; revolutions; the sites for tanks, wells, fountains and gardens; the locale of fish; merits of horses, elephants and other animals; trade, sale and purchase; the councils of kings ***; the transition to heaven or hell after death; in short all and everything that exists in the three regions of the universe, and occurring among men, gods and titans. *Index Of. 854.*

४८० । चन्द्रोन्मीलनं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १९ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४८५ । अ० वज्रोयं ।

आ० तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नमस्कृत्य गणाधीशं विश्वरूपं त्रिलोचनं ।

ब्रह्मविष्णु तथा शुक्रं सर्वरूपां सरस्वतीं ॥

स्वरसङ्घा गणाः सर्वाः (?) अनिलं सूर्यचन्द्रकौ ।

पृथिव्यां पञ्चभूतानि स्मरेन्महिषमर्दिनीम् ॥

सप्तार्द्धपीठदेवांश्च चतुःषष्टिञ्च योगिनीम् ।

नमस्कृत्य मया सर्वं दर्शनाद्गुह्यभाषितं ॥

जामलं ब्रह्मरूद्रस्य विष्णोर्जामलमेव च ।

उमाया जामलं ज्ञानं पञ्चमं बुधजामलम् ॥

आदिचूडामणेः सारं स्वयं जैनेन्द्रभाषितम् ।

तच्च दृष्टं मया ज्ञानं ग्रन्थभेदमनेकधा ॥

सारात् सारतरं ज्ञानं क्षीरे सर्पिर्यथा स्थितम् ।

समुद्रस्य यथा रत्नं पुष्पमध्ये यथा मधु ॥

पाषाणान्निःसृतं सर्वं हिरण्यादि यथाक्रमम् ।

तथैव सर्वशास्त्राणां सारभूतं मया कृतम् ॥

दृष्ट्वा शास्त्राण्यनेकानि कोटिभेदशतानि च ।

तेन दृष्टेन शास्त्रेण चन्द्रोन्मीलनभाषितम् ॥

अतीतानागतञ्चैव वर्तमानं शुभाशुभम् ।

लाभो हानिर्जयो रुद्धे अपमृत्युर्धनागमः ॥

मनोमध्ये च याचिन्ता मुष्टिभेदमनेकधा ।

लुकिश्च द्रव्यशून्यञ्च (?) ग्रामनाम च तत्स्मरं ॥

निशाभोगं तथा ज्ञेयं सङ्ख्या च दिनमेव च ।
 कोटभङ्गश्च दुर्भिक्षं प्रादृषि जलदागमम् ॥
 ह्यत्रभङ्गं नरेन्द्राणां राष्ट्रभङ्गस्य लक्षणम् ।
 वापीकूपजलोद्देशमुद्यानं मत्स्यमन्दिरम् ॥
 द्विषतं+षष्टिसङ्ख्यमर्धकाण्डस्य (?) लक्षणम् ।
 गजादिसर्वनश्वेषु (?) वाणिज्यं क्रयविक्रयं ॥
 परोक्षमन्तो भूपानां पात्रखण्डश्च मुद्रितं (?) ।
 परधी रमते यत्र जीवन्मृत्युमुपेक्षया ॥
 नृपस्य सन्धियुक्तस्य उड्डं नष्टञ्च जातकम् ।
 ज्ञातव्यं भूमिभागश्च सकलं निष्फलानि च ॥
 मृतेषु गम्यते यत्र मोक्षश्च नरकानि च ।
 अन्यच्च त्रिषु लोकेषु वर्तते सुरदानवैः ॥
 उद्धृतञ्च मया ज्ञानं ज्ञातव्यं सचराचरं ।
 इति चन्द्रोन्मीलने तत्त्वसम्बन्धः प्रथमप्रकरणम् ॥
 अतः परं प्रवक्ष्यामि वर्णवर्गं यथाविधि ।
 एकैकस्य यथाभेदं कथयामि नसंशयः ॥ इत्यादि ।
 समाप्तिवा० । बुद्धिधंशो प्रजायेत ज्ञानं नैव स्फुटे (?) भवेत् ।
 एतैर्देवैर्विनिर्मुक्तिं कठिनीं मूर्द्ध्नि सन्न्यसेत् ॥
 इति चन्द्रोन्मीलनं समाप्तं ॥
 विषयः । वक्तव्यविषयप्रतिज्ञाप्रश्नाक्षरनिर्णयातीतानागतवर्त्तमानलाभालाभजयाजयधातुमूल-
 जीवादिविषयकप्रश्नगणनाविवरणं ।

No. CCCCXCI.

Chhândogya-bhâshya. A commentary on the first two chapters of the Chhândogya Brâhmaṇa of the Sâma Veda, in the order in which they have been quoted by Bhavadeva in his *Das'akarma paddhati*. The mantras refer principally to the marriage ceremony. Sâyaṇa Âchârya is said to have commented upon this portion of the Brahmana; but the introductory verses which generally precede his works are here wanting, and the last two or three folia of the MS. being missing, it is difficult to make out the author. The last eight chapters of the Brâhmaṇa, constitute the Chhândogya Upanishad.

४८१ । कान्दोग्यभाष्यं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीय । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० कलिकान्तास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शङ्कराय नमस्तस्मै भक्तानां यत्प्रसादतः ।

सूक्ष्मान्तर्हितदूरस्था भावा भान्ति यथाग्रतः ॥

स्थाणुरिव भारद्वाजाः किलादूदधीस्व वेदं (?) ।

न विजानाति योर्थं तत्र न श्वतनकिमेति (?) ॥

अतो मन्त्रार्थज्ञाने यतितव्यम् । इत्यादि ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । वैदिकमन्त्रार्थविवरणं ।

No. CCCCXCII.

Padārtha-dharma-saṅgraha. A Vaisheshika treatise on matter and its attributes. Anonymous.

४८२ । पदार्थधर्मसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १२५ । अ० वङ्गीय । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य हेतुमीश्वरं मुनिं कणादमन्वतः ।

पदार्थधर्मसङ्ग्रहः प्रवक्ष्यते मच्चोदयः ॥

द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायानां पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्याभ्यां तत्त्वज्ञानं निः-

श्रेयसहेतुः । तच्चेत्यरदेशनाभिव्यक्ताद्धर्मादेव ।

अथ के ते द्रव्यादयः पदार्थाः, किञ्च तेषां साधर्म्यं वैधर्म्येति ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । द्रव्यादिषट्पदार्थसाधर्म्यवैधर्म्यविवरणं ।

No. CCCCXCIII.

Vyāvasthārṇava. Judicial astrology, principally devoted to the ascertainment of auspicious and inauspicious stellar conjunctions for civil undertakings. By Raghunātha Śāryabhauma. I. O. 638.

४६३ । व्यवस्थाएवः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथसार्वभौमः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ४३ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १५१३ । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीरघुनाथ ईश्वरपदाम्भोजं गुहंसादरान्
मन्वादिस्मृतिसङ्ग्रहार्थमवधार्याचार्यवाक्येन च ।
बालानां पटुताविधायकममुं स्मार्तव्यस्थार्णवं
रायश्रीयुतराघवस्य नृपतेरादेशतो निर्ममे ॥
तिथिसङ्क्रान्त्यशौचेषु द्रव्यशुद्धाधिकारिणोः ।
प्रायश्चित्तोद्वाहदायेष्वपि वाच्योऽत्र निर्णयः ॥ तत्रादौ तिथिव्यवस्था ।

समाप्तिवा० । शकेऽग्निमङ्गलहरास्यकलानिधाने
श्रीराघवावनिपतेर्बुधवत्सरस्य ।
प्रीत्यर्थमाशुरचितोर्णव एष दाय-
भागव्यवस्थितिमयोष्टम उत्तरार्द्धः ॥
इति सकलहितार्थं वन्द्यवंशावतंसः
कृतवसतिरमुष्मिन् विश्रुतोलासमाजे ।
सकलमुनिमते यं निर्ममे सार्वभौमः
स खलु रुचिरवन्धो ग्रन्थराजः समाप्तः ॥

विषयः । तिथि-सङ्कीर्णशौच-द्रव्यशुद्धि-प्रायश्चित्त-विवाह-दायभागादीनां व्यवस्था ।

No. CCCCXCIV.

Dvitiyādi-vyutpattivāda. A Nyāya treatise on the theory and effect of declensions. By Gadādhara Āchāryya. I. O. 963.

४६४ । द्वितीयादिव्युत्पत्तिवादः ।

ग्रन्थकारः गदाधरभट्टाचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं । प० ३९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २१८४ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमित्यर्थकधातुयोगे विधेयत्वं विधेयित्वं वा द्वितीयार्थः ।

समाप्तिवा० । देवतात्वलाभेपि मन्त्रलिङ्गकविपक्षबाधकतर्कादिसापेक्षतया सुतरां वलतेति समाप्तायं व्युत्पत्तिविचारः ।

विषयः । विभक्त्यर्थादिविवरणं ।

Anumiti-Rahasya. A commentary on a portion of the *Chintāmaṇi* of Gaṅges'a Upādhyāya on inference. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

This and the following ten codices are parts of an elaborate and highly esteemed commentary on the great work of Gaṅges'a Upādhyāya on the totality of the Nyāya doctrine. The entire work is usually known under the name of *Mathurānāthī*, or *Māthurī*, from the name of its author, but from such passages in the section on *Pakṣatā* as “*asmatkṛita-siddhānta-rahasye*,” “*asmatkṛita-pūrva-pakṣa-rahasye*” &c., and the use of the word *Rahasya* in the colophons of the MSS. I believe it originally bore the name of *Rahasya* or *Maṇirahasya* or *Chintāmaṇī-Rahasya*, in the same way in which the commentary of Raghunātha S'īromani on the *Chintāmaṇi* is named, *Chintāmaṇi-dīdhiti*, *Maṇidīdhiti*, *Didhitī*, or *S'īromani*, the last being the most common. Dr. Hall notices the whole work under the name of *Mathurānāthī*. (*Contributions*, p. 29.) The usual abbreviation of the name is म. त्र.

The original text of Ganges'a Upādhyāya, who lived about seven centuries ago in Tirhoot, (Mithila), bears the title of *Tattvachintāmaṇi*, but it is generally known and quoted under the name of *Chintāmaṇi* or simply *Maṇi*. It is divided into four books, the *Prataṣhya-khaṇḍa*, perception, *Anumāna-khaṇḍa*, inference, *Upamāna-khaṇḍa*, comparison, and *Sabda-khaṇḍa*, affirmation. Of these, the second was printed in Calcutta, in 1848, and MSS. of the first and the fourth are available in the Calcutta Sanskrita College Library. The Asiatic Society's Library has a codex of the fourth, and the third has been met with in the late Rājā Rādhākānta Bahādur's Collection. The Bodleian has the first, (Aufrecht's MS. 584), and the Berlin Library the second (Nos. 651-2). The Benares College codex noted by Dr. Hall is probably complete (*Contributions*, 28). The work forms the text book of the Bengal School of the Naiyāyikas, and has been most extensively commented upon. The oldest commentary extant bears the name of *Manyāloka* or simply *A'loka*. (No. DXVI.) Its author, Jayadhara Tarkālaṅkāra Miś'ra was a native of Tirhut, and lived about five centuries ago. He bore the title of Pakṣadhara, from the circumstance, it is said, of his having been able to maintain by argument whatever side of a question he undertook to defend; but others say that the title is due to the power he had of retaining in his memory for a fortnight whatever he once heard. According to Dr. Hall, it proceeded

from his habit of reading logic only once every fortnight. He is sometimes, but erroneously, called Jayadeva, and more erroneously identified with the author of the *Gīta Govinda*, who lived in the district of Bankurah between six and seven hundred years ago. Vāsudeva Sārvabhauma of Nadiá was a pupil of Pakshadhara. He wrote a commentary on some parts of the *Chintámaní* which bore the title of *Sārvabhauma Nirukti*, but it probably was superseded by the work of his pupil Raghunátha S'íromani, who is said to have studied for a time with Pakshadhara also, and was a contemporary of Raghunandana, the author of the twenty-eight Tattvas. He commented on the first two books only, and of these the second occurs in the Bodleian (Nos. 587, 588, 589), the Berlin (No. 650), and other collections. A fragment of the first exists in the Calcutta Sanskrit College Library. The most apt pupil of Raghunátha was S'rírāma Tarkálañkára, but the professor neglected him and encouraged another, a dunce, in his stead. The tradition runs that S'rírāma was very much hurt at this, and at his death bed earnestly requested his son Mathuránátha Tarkavágís'a, then a youth of 19 years of age, to avenge the insult, by writing a commentary on the *Chintámaní* which should supersede the work of his preceptor. Mathuránátha, though well versed in Sanskrit at the time, was not proficient in the Nyáya, and the best teacher accessible to him being Raghunátha, he became his pupil, and as he read on, he compiled notes on the *Didhiti* which are still extant. Those notes, however, are not held in so much esteem as the scholia on that work by Jagadís'a (vide No. DVII). Gadádharma's notes are likewise said to be superior to them. The exercise, however, qualified Mathuránátha for a longer and more comprehensive work in which he commented on all the four books of the *Chintámaní*, and indulged in a sarcasm against his tutor by describing him as one who knew only up to a semblance of a reason : *jánanti kechit hetvábhá-sántam*, thereby redeeming the pledge he had given to his father. His work is generally acknowledged to be more lucid and successful than that of his tutor ; but a complete copy of it has not yet been met with. The fragments here noticed are portions of the second book ; other fragments are available in the Library of the Calcutta Sanskrit College. It is said that complete copies may be had at Navadvípa. A scholia on the *Guṇa-prakás'a*, the *Guṇa-prakás'a-vivṛiti* is the only other work (Calcutta Sanskrit College Library, No. 451) of his that has come to my notice.—The India Office MSS. Nos. 3062, 786, 282 and 108 are said to be commen-

taries on the *Chintámani*, but I have no means of ascertaining the names of their authors.

४८५ । अनुमितिरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ८ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २२५ । अ० वक्तीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । न्यायाम्बुधिद्वतसेतुं हेतुं श्रीराममखिलसम्पत्तेः ।

तातं त्रिभुवनगीतं तर्कालङ्कारमादरात्तत्वा ॥

श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।

विशदीकृत्य दर्शन्ते द्वितीयमणिफक्त्रिकाः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । अनुमितिलक्षणार्थविचारः ।

No. CCCCXCVI.

Vyáptipanchaka-Rahasya. A commentary on a portion of the *Chin-
támani* of Gaṅges'a Upádhyáya on the five characteristics of logical re-
lation of the major term. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

४८६ । व्याप्तिपञ्चकरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २६४ । अ० वक्तीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमानप्रामाण्यं निरूप्य व्याप्तिस्वरूपनिरूपणमारभते नन्वित्यादिना ।

समाप्तिवा० । तृतीये साध्यवत्प्रतियोगिकान्योन्याभावमात्रस्य लक्षणघटकत्वे चालनीन्यायेनान्यो-
न्याभावमादाय नानाधिकरणसाध्यके वक्षिमान् धूमादित्यादावव्याप्तिरित्यपि बोध्यं ।

विषयः । व्याप्तिपञ्चकार्थविचारः ।

No. CCCCXCVII.

Siṅha-vyághra Rahasya. A commentary on the section of the *Chin-
támani* entitled "the lion and the tiger" or the two most important
characteristics of the major term. These two are in addition to the five
noticed in the preceding treatise. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

४६७ । सिंहव्याघ्ररहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । नापीति । साध्यासामानाधिकरणं न साध्याधिकरणवृत्तिभावात् ।

समाप्तिवा० । केवलान्वयिनि न प्रसिद्धत्वाच्च यत्किञ्चिदिति । शेषं पूर्ववदित्याहुः ।

विषयः । व्याप्तिलक्षणार्थविचारः ।

No. CCCCXCVIII.

Vyadhikarāṇa-dharmāvachchhinnābhāva Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* on the pervading notion of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

४६८ । व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २१० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकाभाववादिनोन्यथाख्यातनङ्गीकारिणः सेन्द्रस्य मतमादाय साध्याभाववद्वृत्तिलमिति प्रथमलक्षणे केवलान्वयिसाध्यकाव्याप्तिमुद्धरति अथेति ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । व्याप्तिलक्षणार्थविचारः ।

No. CCCCXCIX.

Sāmānyābhāva Rahasya. A commentary on the section of the *Chintāmaṇi* which treats of the defects of the major term. By Mathurānātha Tarkavāgīś'a.

४६९ । सामान्याभावरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ८८ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १६९७ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । वक्त्रिमान् धूमादित्यत्र पूर्वपक्षग्रन्थोक्तामव्याप्तिमुद्धरति अन्यनिष्ठेति ।

समाप्तिवा० विशेषमस्मत्कृतसिद्धान्तरहस्येऽनुसन्धेयं ।

इति सामान्याभावरहस्यं समाप्तं ॥

विषयः । वक्त्रिर्नास्तीत्यादिप्रतीतिसिद्धस्य वक्त्रित्वादिसामान्यधर्मावच्छिन्नाभावस्य युक्तिः ।

No. D.

Vis'eshavyápti Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámaní* on the universality of the major term. By Mathuranátha Tarkavágís'a.

५०० । विशेषव्याप्तिरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५७२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । यद्वेत्यादि । स्वपदं हेलभिमतपरं । कपिसंयोगे एतदुदृच्छत्वादित्यादावव्याप्तिवारणाय प्रतियोगिव्यधिकरणेति ।

समाप्तिवा० । योगार्थापेक्षयैतस्य गुरुत्वादिति दिक् ।

विषयः । तत्तत्साध्यनिरूपिता व्याप्तिः, तत्तद्धेताविति विशेषव्याप्तिविचारः ।

No. DI.

Vyáptigrahopáya Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámani*, on the means of apprehending the major term, or the comprehending intellect. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०१ । व्याप्तिग्रहोपायरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४०८ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । व्याप्तिस्वरूपं निरूप्य परमतनिराकरणपूर्वकं स्वमतेन तद्ग्राहोपायमभिधातुं प्रथमं प्रभाकरमतमुपदर्शयति सेयमित्यादिना मैवमित्यन्तेन ।

समाप्तिवा० । तर्कं विनैव व्याप्तिग्रहसर्कजनकः ।

विषयः । साध्यसाधनसहचारभूयोदर्शनानां व्याप्तिप्रत्यक्षकरणलनिरासः ।

No. DII.

Tarka Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámani* on logical discussion. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०२ । तर्करहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २४९ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । यत्तर्कविघटकशङ्कासामान्यं तर्काभावातिरिक्तकारणप्रतियोगिकाभावादेव पूर्व्वं नावतरति तं तर्कमाह तथाह्येति ।

समाप्तिवा० । व्यभिचारसंशयसामग्रीसत्त्वेन न तत्र व्याप्तिनिश्चयः ।

विषयः । व्यभिचारशङ्कानिरासः ।

No. DIII.

Vyáptyanugama Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámani* on the perception of the major term. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०३ । व्याप्यनुगमरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ननूक्तव्याप्तिज्ञानं समुच्चयेन न हेतुरसम्भवात् न प्रत्येकमननुगमात् कस्यचिदेव ज्ञानं तथेत्यत्र तु गमकाभाव इत्यत आह उक्तेति ।

समाप्तिवा० । अनयोरिति, साध्याभाववददृत्तित्वस्वसमानाधिकरणात्यन्ताभावाप्रतियोगिसाध्यसामानाधिकरण्ययोरित्यर्थः ।

विषयः । व्याप्तीनामनुगतरूपकथनं ।

No. DIV.

Sámányalakshaná Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámani* on ideas. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०४ । सामान्यलक्षणरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रसङ्गसङ्गत्या सामान्यलक्षणायाः प्रत्यासत्तित्वं व्यवस्थापयितुमाह व्याप्तिग्रहयेति । समाप्तिवा० घटांशे प्रमेयप्रकारकलनिश्चयसत्त्वेन ततो घटः स इति धीमम्भव इति भाव इति दिक् । इति सामान्यलक्षणरहस्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । अलौकिकसन्निकर्षरूपसामान्यलक्षणायाः कार्यकारणभावादि ।

No. DV.

Pakshatá Rahasya. Commentary on the section of the *Chintámani* on the subject of the conclusion, or the minor term. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०५ । पक्षतारहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २४२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । उपाधिं निरूप्य पक्षतां निरूपयितुं शिष्यावधानाय प्रतिजानीते व्याप्तिप्रनन्तरमिति । समाप्तिवा० निर्विकल्पादिकव्यक्तेर्भवतापि स्वीकारात् इत्यास्तां विस्तरः । इति पक्षतारहस्यं । विषयः । पक्षतायाः लक्षणादि ।

No. DVI.

Vrihannáradīya Purána. One of the *Upa* or minor *Puráṇas*, in which S'aunaka, in reply to the sages assembled at the great hermitage of Naimisáranya, discourses on the usual Pauránic topics, ancient legends, holy places, sacred pools, means of salvation, various forms of adoration, &c., &c. The work is throughout Vaishṇavite in its tendency.

५०६ । बृहन्नारदीयपुराणं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धम् । प० ११५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २७१७ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे बृन्दावनासीनमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।

उपेन्द्रं सर्वकारुण्यं परानन्दविदं परं ॥

ब्रह्मविष्णुमहेशाया यस्यांशा लोकपालकाः ।
 तमादिदेवं चिद्रूपं विशुद्धं परमं भजे ॥
 सूत उवाच । शैनकाद्या महात्मान ऋषयो ब्रह्मवादिनः ।
 नैमिषाख्ये महापुण्ये तपस्तेषुर्मुमुक्षुवः ॥
 जितेन्द्रिया जिताहाराः सन्तः सत्यपरायणाः ।
 जपन्तः परया भक्त्या विष्णुमाद्यं जगद्गुरुम् ॥
 अनीषाः सर्वधर्मज्ञा लोकानुग्रहतत्पराः ।
 निर्ममा निरहङ्काराः परेश्वरतमानसाः ॥
 अस्तकामादिदृजिनाः शमादिगुणसम्भताः ।
 कृष्णाजिनोत्तरीयास्ते जटिला ब्रह्मचारिणः ॥
 गृणन्तः परमं ब्रह्म जगच्चक्षुःसमौजसः ।
 सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञास्तस्मिन्नैमिषकानने ॥
 यज्ञैर्यज्ञपतिं केचित् ज्ञानैर्ज्ञानात्मकं परे ।
 केचित् परमया भक्त्या नारायणमपूजयन् ॥
 एकदा ते महात्मानः समाजं चक्रुस्तमं ।
 धर्मार्थकाममोक्षाणामुपायं ज्ञातुमिच्छुवः ॥
 कानि चेन्नाणि पुण्यानि कानि तीर्थानि भूतले ।
 कथं वा लभ्यते मुक्तिर्दृष्टां तापार्तचेतसाम् ॥
 कथं हरौ मनुष्याणां भक्तिरव्यभिचारिणी ।
 केन सिद्ध्येत च फलं कर्मणस्त्रिविधात्मनः ॥
 इत्येवं प्रष्टुमात्मानमुद्यतान् प्रेक्ष्य शैनकः ।
 प्राञ्जलिर्वाक्यमाहेदं विनयावनतः सुधीः ॥
 शैनक उवाच । तं शृण्वन् सुखासीनं नैमिषारण्यवासिनः ।
 ऋषय ऊचुः । वयमतिथयः प्राप्ता आतिथेयोसि सुव्रत ॥
 ज्ञातस्त्वोपचारेण पूजयास्मान्यथाविधि ।
 दिवौकसो हि जीवन्ति पीत्वा चन्द्रकलामृतम् ॥
 ज्ञानामृतं तु पिवसि परैरन्यैश्च निःसृतं ।
 येनेदमखिलं जातं यदाधारं यदात्मकं ॥
 यस्मिन् प्रतिष्ठितं तत्ते यस्मिन् वा लयमेष्यति ।
 केन विष्णुः प्रसन्नः स्यात् स कथं पूज्यते नरैः ॥
 कथं वर्णाश्रमाचारस्यातिथेः पूजनं कथम् ।

सफलं स्यात् कथं कर्म मोक्षोपायः कथं वृणाम ॥

भक्त्या किं प्राप्यते पुष्पिस्तथा भक्तिश्च कीदृशी ।

वद स्तूत मुनिश्रेष्ठ सर्वमेतदशेषतः ॥

समाप्तिवा० । एतत्पुराणश्रवणमिच्छामुच सुखप्रदम् ।

ते सर्वे पापनिर्मुक्ता यास्यन्ति परमां गतिं ॥

वदतां शृण्वतां सद्यः सर्वपापप्रणाशनम् ।

सङ्गाद्वा यदि वा मोक्षार्थे शृण्वन्तीदमुत्तमम् ॥

इति वृद्धनारदीये अष्टविंशोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । एतत्पुराणपाठफलं, पुराणश्रवणाधिकारी, पुराणनिन्दकपापं, नारायणस्मरणफलं,
: मार्कण्डेयस्य नारायणाराधनं, कपिलकद्रुकसगरवंशध्वंसः, उत्तकोपाख्यानं, कक्षिधर्म-
कथनञ्च ।

No. DVII.

Tarka-Tippantī. Scholia on Raghunātha Śīromani's commentary on that portion of the *Chintāmaṇi* of Gaṅgeśa Upādhyāya which treats of logical discussion. By Jagadīs'a Tarkālaṅkāra Bhaṭṭāchārya. The scholiast lived in Navadvīpa four centuries ago, and is held in high esteem as one of the ablest among those who have treated of the Nyāya. The author named his entire work the *Manididhitiprakās'ikā* in imitation of his *S'abdas'akti prakās'ikā*, but it is generally known under the name of *Jāgadīs'ī*, and more commonly the *Tippantī*, the usual abbreviation of which is *JĀ. TĪ*. A complete codex of the second part of the work in the library of the Calcutta Sanskrit College (No. 442) includes the following sections, viz.: 1, Anumiti; 2, Vyāptipañchaka; 3, Sīṅhavyāghra; 4, Vyādhikarāṇa-dharmā-vachchhinābhāva; 5, Siddhānta-lakṣhaṇa; 6, Avachchhedaka-nirukti; 7, Viś'eshavyāpti; 8, Sāmānyābhāva; 9, Vyāptigrahopāya; 10, Tarka; 11, Vyāptyanugama; 12, Sāmānyalakṣhaṇā; 13, Pakshatā; 14, Parāmarśa; 15, Kevalānvayī; 16, Bādha; 17, Asiddhi; 18, Satpratipaksha; 19, Anupasañhārī; 20, Sādharaṇa; 21, Avayava; 22, Hetvābhāsa; 23, Savyabhichārī. The following are also well known, Pūrvapaksha (after 4) Kevala-vyati-rekī and Anvaya-vyatirekī (after 15). Hall's *Contributions*, pp. 31-35.

५०७ । तर्कटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० १० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ७२१ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
 प्रा० वाक्यं । ननु वङ्गौ धूमकारणत्वशङ्कानिरासार्थं तर्कानुसरणं व्यर्थं धूमकारणत्वस्य कचिदपि निर्णये तत्सहचरितत्वग्रहाभावादेव वङ्गौ तत्संशयस्यासम्भवात् ।
 समाप्तिवा० । तथा च करवह्निसंयोगे च अतीन्द्रियधर्मसमवायित्वे सति जनकत्वादित्येवा-
 प्रयोजकं स्वमते बोध्यमिति भावः ॥ इति तर्करहस्यं समाप्तं ।
 विषयः । व्यभिचारशङ्कानिरासः ।

No. DVIII.

Vyáptyanugama Tippaní. This is another section of the scholia noticed above. It treats of the perception of the major term. By Jagadís'a Tarkálañkára.

५०८ । व्याप्यनुगमटिप्पनी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।
 विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।
 प्रा० वाक्यं । असमानाधिकरणत्वादित्यादिपदेन निष्कृष्टार्थस्य हेत्वधिकरणे प्रतियोग्यमधिकरणत्वस्य परिग्रहः । तत्रापि अन्योन्याभावगर्भस्याग्निग्रहेपि ।
 समाप्तिवा० । समवायेन दत्तिताद्वयाभावमादाय सत्तावान् मेयत्वादित्यादावतिव्याप्तिश्चाह विशेष-
 एतेति ।
 विषयः । व्याप्तीनामनुगतरूपकथनं ।

No. DIX.

Sàmányábháva Tippaní. Another chapter of the scholia noticed above. It treats of the defects of the major term. By Jagadís'a Tarkálañkára.

५०९ । सामान्याभावटिप्पनी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।
 विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८७ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ननु व्याप्तिनिरूपणप्रस्तावे सामान्याभावव्यवस्थापनमर्थान्तरग्रस्तमित्युपोद्घातसङ्गत्या तदवतारयति नन्विति ।

समाप्तिवा० । अत्र प्रतिबन्धेरनुत्तरत्वमित्यस्वरसः केचिदाऊरित्याभ्यां सूचितः । इति सामान्या भावटिप्पणी समाप्ता ।

विषयः । वक्तृव्नास्तोत्यादिप्रतीतिसिद्धस्य वक्तृत्वादिसामान्यधर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकसामान्याभावस्य युक्तिः ।

No. DX.

Siñha-vyághra Tīppanī. Another chapter of the scholia noticed above. It treats of the characteristics of the major term. By Jagadís'a Tarkálañkára.

५१० । सिंहव्याघ्रटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ७५ । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । साध्यासामानाधिकरणपदस्य साध्यवद्भिन्नवृत्तित्वार्थकत्वे साध्यवैयधिकरणेत्यादि-द्वितीयलक्षणेन सह पुनरुक्त्यापत्तिरतो व्याचष्टे साध्यमसामानाधिकरणं यस्येति ।

समाप्तिवा० । गोलाधिकरणीयकालिकसम्बन्धे विरुद्धाद्वाव्याप्तिरित्यपि निरस्तमिति सङ्क्षेपः ।

विषयः । व्याप्तिलक्षणार्थविचारः ।

No. DXI.

Pakshatá Tīppanī. Another section of the scholia noticed above. It treats of the subject of the conclusion, or the minor term. By Jagadís'a Tarkálañkára.

५११ । पक्षताटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं लुप्ताक्षरं प्रान्तजीर्णं च । प० २६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २८० । अ० वक्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमितिलक्षणेति । अनुमितिसवरूपकार्येत्यर्थः । व्याप्तिज्ञानजन्याया अनुमितेः किमन्यत्कारणमिति ।

समाप्तिवा० । खण्डितम् ।

विषयः । पक्षतालक्षणार्थकथनम् ।

Tárá-rahasya-vrittiká. Directions for the adoration of the goddess Tárá. By S'añkara Áchárya, a native of Bengal.

५१२ । तारारहस्यवृत्तिका ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२१ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं ।

आ० तुलटकागजः । का० — ? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । भर्जितानन्दगहनां सर्वदेवशरीरिणीं ।

परां वाग्वरुपिणीं वन्दे महानीलसरस्वतीं ॥

समाप्तिवा० । अकारि शङ्करेणैषा वासनातत्त्वबोधिनी ।

इति गौरभूमिवासिमहामहोपाध्यायश्रीशङ्कराचार्यविरचिता तारारहस्यवृत्तिका समाप्ता ।

विषयः । तारायाः पूजनादिकथनं ।

Kātantravritti-tíká, alias *Durgá Tiká*. A gloss, by Durga Siñha, on his own exposition of the *Kātantra* a short but highly esteemed set of aphorisms on Sanskrit grammar, by Sarvavarma Áchárya (*Vide* No. CCCXLV). This gloss did not, however, satisfy him, and he compiled a third series of notes under the name of *Chandriká*.

The exposition of Durga Siñha was commented upon by Trilochana Dása, whose work in its turn had the honor of a gloss by Susena Áchárya: A work under the name of *Vyákhyaśára* is said to contain annotations on all the preceding, but none of the last four works has been met with.

५१३ । कातन्त्रवृत्तिटीका वा दुर्गटीका ।

ग्रन्थकारः दुर्गसिंहः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १७९ । पङ्क्तिः ७ । श्लो० ५२४० । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलटकागजः । का० — ? । स्या० भारतवर्षीयगवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । धातु । भूप्रभृतयो धातवः विभक्तयः स्यादयस्यादयश्च ।

समाप्तिवा० । यदागमग्रहणं तदिह सुखार्थमिति ।

इति श्रीदुर्गसिंहविरचितायां कातन्त्रवृत्तिटीकायां नाम्नि चतुष्टये तद्धितः पादः
समाप्तः ।

विषयः । कलापव्याकरणस्य परिष्कारः ।

No. DXIV.

Kātantraparis'ishṭa. Supplement to the Sanskrit Grammar called
Kalāpa (No. 345). By Śrīpati Datta.

५१४ । कातन्त्रपरिशिष्टं ।

ग्रन्थकारः श्रीपतिदत्तः ।

विवरणं । प्राचीनं शुद्धञ्च । प० ११२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २२१९ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुल्यटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । संसारतिमिरमिहिरं महेशमजमक्षरं हिरं नत्वा ।

विविधसुनितन्त्रद्वयं ब्रूमः कातन्त्रपरिशिष्टं ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । कातन्त्रानुक्तसन्धिसुवन्नादिपदसाधनं ।

No. DXV.

Durga-vākya-prabodha. Annotation on the commentary noticed
under No. DXIII. By Kulachandra. The MS. is incomplete.

५१५ । दुर्गवाक्यप्रबोधः ।

ग्रन्थकारः कुलचन्द्रः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ७६० । अ० वङ्गीयं । आ०
तालपत्रं । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । धातु । तत्पुरुषस्योत्तरपदप्रधानत्वात् धातुविशेषिता विभक्तिः स्यादिरेव गम्यते ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । दुर्गसिंहकृतायाः कलापसूत्रवृत्तेः परिष्कारः ।

No. DXVI.

Siddhāntadīpa. A disquisition on salvation and other Nyāya doctrines. By Mahes'vara Bhaṭṭāchārya.

५१६ । सिद्धान्तदीपः ।

ग्रन्थकारः महेश्वरभट्टाचार्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६१ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ५८७ । अ० वङ्गीयं । आ०

तुलुटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य वचसां देवीं भट्टाचार्यमहेश्वरः ।

सिद्धान्तदीपं कुरुते न्यायशास्त्रस्य शास्त्रवित् ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । ज्ञानादिपदार्थनिरूपणं ।

No. DXVII.

S'abda-chintāmanyāloka alias *A'loka*. A commentary on the *S'abda-khaṇḍa* of the *Chintāmaṇi* of Gaṅgeś'a. By Jayadhara Upādhyāya Tarkachudāmaṇi Mis'ra. The colophon of the MS. makes the name Jayadeva. It is said that Jayadhara commented on all the four parts of the *Chintāmaṇi*, and his work in its entirety is called *Manyāloka* or *Chintāmaṇi-Prakāś'a*. The first name is in common use, but the entire work has not yet been met with. Vide No. 495 and Hall's *Contributions*, 38.

५१७ । शब्दचिन्तामण्यालोकः ।

ग्रन्थकारः जयदेवमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनं शुद्धञ्च । प० १२२ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४२५६ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलुट-

कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्डः ।

प्रा० वाक्यं । न जाने श्रीजाने विचरितुमिह ग्रन्थगद्दने

समर्था नैवार्थानधिगमयितुं निर्मितिरपि ।

तथाप्येतावत्यामहमिह विगत्यामपि किल

प्रष्टो यस्मिंस्त्वचरणसेवैव शरणं ॥

समाप्तिवा०। स्मृति प्रमाणभेदेऽनुगमकगवेषणादिति ।

इति श्रीमच्छामहेपाध्यायतर्कचंडामणिश्रीजयदेवमित्रप्रकाशितः शब्दचिन्तामण्या-
लोकः सम्पूर्णः ।

विषयः । शब्दबोधकारणत्वकथनं ।

No. DXVIII.

Smṛiti-chandra. A dissertation, by Bhavadeva Nyáyālañkāra, on the various topics of the Smṛiti S'āstra. The MS. is incomplete, and includes only one chapter, that referring to the *S'rāddha*, or offerings to the manes, the *S'rāddhī Kalā* which is treated under thirty-nine different heads. The work is scarce, but of great repute. .

५१८। स्मृतिचन्द्रे आद्वीकला ।

ग्रन्थकारः भवदेवन्यायालङ्कारः ।

विवरणं । अपरिष्कृतं प्राचीनञ्च । प० ११४ । पङ्क्ति० ७ । ११ । श्लो० ७२ । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्या० १४ प० हालिसहरकुमारदृष्टवल्लिदामाठ
श्रीयुत ईशानचन्द्रचूडामणिः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य देवीशपदारविन्दं सतां कृते श्रीभवदेवशर्मा

प्रकाशते श्रीस्मृतिचन्द्रविम्बात् आद्वीं कलां पञ्चमभागरूपां ।

अथ आद्वलक्षणं । तत्र कल्पतरुः ।

पितृनुद्दिश्य द्रव्यत्यागो ब्राह्मणस्वीकारपर्यन्तं आद्वम् ।

देवआद्वो तु आद्वशब्दो गौणः, तत्तद्धर्मप्राप्त्यर्थ इति ।

समाप्तिवा०। परं ज्योतिर्निषेधस्य न पर्युदासतेति विधिबाधवैषम्याभावादिति शिवं ।

परिसमाप्तिस्त्वं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । अत्र १, आद्वलक्षणं । २, आद्वभेदाः । ३, पार्वणआद्वं । ४, आद्वदेशः । ५,
भूखामिदानं । ६, निन्दितदेशः । ७, आद्वकालाः । ८, अनित्यआद्वकालाः ।
९, अनित्यब्राह्मणाः । १०, अनित्यविचारः । ११, अनित्यब्राह्मणः । १२, निष्क्र-
मणः । १३, कुशमयब्राह्मणकरणे विचारः । १४, आद्वदेशः । १५, ब्राह्मणसङ्ख्या ।
१६, आद्वेतिर्कर्तव्यता । १७, गणदेवतासङ्ख्या । १८, वखादीनां ध्यानानि ।
१९, दर्भाः । २०, प्राचीनवीत्यादि । २१, अनुज्ञादि । २२, कुशासनं । २३,

आवाहनं । १४, अर्घ्यं । १५, न्युजीकरणं । १६, गन्धादिदानं । १७, तत्र गन्धा-
दि । १८ धूपदीपौ । १९, वस्त्रम् । २०, भोजनपाचादि । २१, मण्डलकरणादि ।
२२, अंग्रौकरणं । २३, ऊतशेषप्रतिपत्तिः । २४, परिवेषणादि । २५, अंग्नात्सर्ग-
प्रकारः । २६, गायत्र्यर्थः । २७, पुण्याख्यानकथनादि । २८, अन्वयीकरणं ।
२९, पिण्डदानं । इत्यादि ॥

No. DXIX.

Bālakerishnūśhṭaka. A hymn in praise of the infant Kṛishṇa. By
S'atakarāṇa Achārya.

५१९ । बालकृष्णाष्टकं ।

ग्रन्थकारः शतकरणाचार्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० २ । ६ । श्लो० ४६ । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलुटकागजः । का०—? । स्था० १४ प० हालिसहरकुमारखट्टशिवेरगलि-
निवासी श्रीयुतनवीनचन्द्रभट्टाचार्यः ।

प्रा० वाक्यं । स्मितविकशितवक्त्रं रत्नपाणौ सुवेणुं सुललितमणिहारं वारिजास्यं वदान्यं ।
तरुणजलदनीलं चारुगोविन्ददृष्टैः (?) परमपुरुषमाद्यं बालकृष्णं नमामि ।

समाप्तिवा० । त्रिविधकरणभक्त्या बालकृष्णाष्टकं यः

पठति तरति दुःखं सर्वसौभाग्यसिद्धिं ।

विविधपरमभोगान् प्राप्नुयात् चिन्तितात्म्यं (?)

गमयति परलोकं शाश्वतं सात्वतञ्च ॥

इति शतकरणाचार्यविरचितं बालकृष्णाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । ओकृष्णस्य बाल्यलौलावर्णनं ।

CLASSIFICATION.

- I. VEDA S'ASTRA.
    - a. Sañhitá (hymns).
    - b. Bráhmaṇa (ceremonials).
    - c. Āraṇyaka (do. appropriate for forest-life).
    - d. Upanishad (theology).
    - e. Vaidika (sutras, rituals, phonetics, &c.).
  - II. AITIHAŚIKA S'ASTRA.
    - a. Itihása (history).
    - b. Purāṇa (ancient legends).
  - III. KÁVYA S'ASTRA.
    - a. Kávyā (poems).
    - b. Nāṭaka (drama).
    - c. Champú (poetico-prose compositions).
    - d. Kosha (miscellaneous poetical collections).
    - e. Upākshyāna (tales and romances).
  - IV. ABHIDHANA S'ASTRA (lexicography).
  - V. VYAKARAṆA S'ASTRA (grammars).
  - VI. CHHANDAS S'ASTRA (versification).
  - VII. ALANKARA S'ASTRA (rhetoric).
  - VIII. JYOTISA S'ASTRA (astronomy and astrology).
  - IX. SMṚITI S'ASTRA (law, civil and canonical).
  - X. SANGÍTA S'ASTRA (music).
  - XI. SILPA S'ASTRA (art).
  - XII. KAMA S'ASTRA (erotics).
  - XIII. DARS'ANA S'ASTRA (philosophy).
    - a. Sāñkhya (hylotheistic).
    - b. Nyāya (dialectic).
    - c. Vais'eshika (physical).
    - d. Mimāṃsā (ritualistic).
    - e. Vedānta (monotheistic).
    - f. Yoga (theocratic).
    - g. Aparādars'anika (minor systems of philosophy).
  - XIV. BHAKTI S'ASTRA (faith).
  - XV. TANTRA S'ASTRA (mysticism).
  - XVI. VAIDYAKA (medical works).
  - XVII. JAINA S'A'STRA (Jain religion).
  - XVIII. BAUDDHA S'A'STRA (Buddhist religion).
  - XIX. ANIRDISHṬA (miscellaneous).
-

CLASSIFIED

I. VEDIC

I. a. SAÑHITA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

I. b. BRAHMANA.

491	Chhândogya Bháshya.	..	30	6

I. c. ĀRANYAKA.

I. d. UPANISHAD.

92	Advaita, U.	..	3	9
436	Akshamálika, U.	..	4	7
93	Alátas'ánti, U.	..	6	9
39	Amritanáda, U.	..	5	8-15
35	Amritavindu, U.	..	2	5-9
432	Annapúrṇá, U.	..	15	7
101	Āruneya, U.	..	1½	9
173	Āruṇi, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	8	11
88	Atharvas'ikhá, U.	..	1	..
55	Atharvas'ira, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	20	9
87	Atharvas'ira, U.	..	6	10
182	Āsmapuráṇa.	S'añkaránanda.	243	19-20
103	Ātmá, U.	..	1	9
23	Brahma, U.	..	1	13
168	Brahma, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	7	11

INDEX.

WORKS.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.

950	B.*	C.Y.paper.†	..	Asiatic Society, Calcutta.

Upanishad.—*Continued.*

54	N.‡	C. paper.§	..	Bábu Harischandra, Benares.
104	N.	C. paper.	..	Government of India.
120	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
140	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
24	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
350	N.	C. paper.	..	Government of India.
27	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
240	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
20	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
150	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
120	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
12000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
16	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
210	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.

* Bengáli.

† Country yellow paper.

‡ Nágari.

§ Country paper.

Upanishad.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
96	Brahmavindu, U.	..	2	9
117	Chúlika, U. Dípiká.	Náráyana,	2½	24
86	Chúlika, U.	..	1½	10
42	Chhuriká, U.	..	2	9
37	Chákshusha, U.	..	5	4-5
97	Dhyánavindu, U.	..	2	9
434	Ekákshara, U.	..	2	7
112	Gánapatya Tápaní.	..	6	9
89	Garbha, U.	..	2	10
118	Garbha, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	5	30
33	Garuḍa, U.	..	4	78
34	Goloka Tápaní.	..	3	9
11	Gopála Tápaní.	..	6	12-13
28	Gopála Tápaní Dípiká.	Náráyana.	21	7-16
31	Gopíchandana, U. Dípiká.	..	4	13-15
111	Gopíchandana, U.	..	2½	9
41	Hañsa, U.	..	1	12-18
169	Hañsa, U. Dípiká,	S'añkaránanda.	6	11
454	Is'vara Gitá, U.	Vyása.	14	8
105	Jábála, U.	..	2½	9
172	Jábála, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	10	10-11
6	Jívanmukta, U.	Danta.	3	8-9
106	Kaivalya, U.	..	3½	9
108	Kálágnirudra, U.	..	1	9
109	Kṛishṇa, U.	..	1	9
54	Kaivalya, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	5	11-15
40	Mahá, U.	..	2	12-13
95	Nádavindu, U.	...	1	10
170	Náráyana, U. Dípiká.	S'añkaránanda.	2	11
17	Náráyana, U.	...	3	10
94	Nílarudra, U.	...	2	9
433	Nirváṇa, U.	...	2	7
13	Nṛisīṇha Tápaní.	...	13	12-13
24	Nṛisīṇha Tápaní Bháshya.	S'añkara Áchárya	28	14
104	Paramahañsa, U.	...	1½	9

Upanishad.—*Continuad.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
36	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
990	B.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
24	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
30	N.	C. paper.	S. 1642	Bábu Harischandra, Benares.
17	N.	C. paper.	Sm. 1881	Bábu Harischandra, Benares.
36	N.	C. paper.	Sm. 1879	Bábu Harischandra, Benares.
47	N.	C. paper.	..	Government of India.
120	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
40	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
300	B.	C. paper.	.	Asiatic Society, Calcutta.
50	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
38	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
160	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
1000	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
175	N.	C. paper.	..	Bábu Hárishandra, Benares.
85	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
160	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
445	B.	C. paper.	Sk. 1723	Government of India.
46	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
280	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
17	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
70	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
40	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
200	B.	C. paper.	..	Ráj Guru, Benares.
22	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
70	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
26	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
36	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
50	N.	C. paper.	...	Government of Bengal.
500	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
45	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.

Upanishad.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
49	Paramahañsa, U. Dípiká.	Náráyana.	6	12-16
171	Paramahañsa, U. Dípiká.	Saṅkaránanda.	13	10
51	Parivrájaka, U.	...	1	10
102	Piṇḍa, U.	...	1	9
90	Prāṇāgnihotra, U.	...	3	8
114	Rádhiká, U.	...	2½	9
7	Ráma Tápaní.	...	8	9
100	Sannyása, U.	...	2	9
59	Sandhyá, U. Vyákhyá.	...	3	10
146	Sarva, U.	...	4	6-7
50	S'iva, U.	Harihar.	7	8-10
56	S'rírámakás'iká.	Ānandavana.	32	15-20
57	Subála, U.	...	3	9-10
22	Tejovindu, U.	...	2	13
14	Tripurí, U.	S'aṅkara Āchárya	3	8
91	Vaitathya, U.	...	2½	9
36	Vajrasúchí, U.	S'aṅkara Āchárya	6	6-9
110	Vásudeva, U.	...	2½	9
27	Vásudevopaniṣad-Dípiká.	Náráyana.	4	8-16
147	Vṛihajjábála, U.	...	10	8
12	Vrihannaráyana, U.	...	20	11
2	Vrihadáranyaka Bháshya.	Sures'vara.	138	12
435	Yájñavalkya, U.	...	3	7
98	Yogas'ikshá, U.	...	1	9
99	Yogatattva, U.	...	1	9

I. e. VAIDIKA.

155	Ādhána-prayoga.	Trymbak Bhaṭṭa	39	9
121	Adhvara-kāṇḍa.	...	50	8
122	Agnyádhána-paddhati.	...	72	9-10
133	Amoghánandiní S'ik'shá.	...	3	9
38	Antyeshtī-prayoga.	...	8	10-11
195	Aurdhadehika-paddhati.	Náráyana Bhaṭṭa	65	9
16	Baudháyaniya-somaprayoga.	...	174	9

Upanishad.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
300	B.	C. paper.	Sm. 1626	Ráj Guru, Benares.
380	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
34	B.	C. paper.	...	Ráj Guru, Benares.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
48	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
24	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
168	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
36	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
80	B.	C. paper.	...	Ráj Guru, Benares.
46	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
30	B.	C. paper.	...	Ráj Guru, Benares.
1940	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
300	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
23	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
60	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
46	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
100	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
32	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
74	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
200	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
375	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
4215	N.	C. paper.	Sk. 1216	Pandit Vámanácharya, Benares.
70	N.	C. paper.	...	Government of India.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.

Vaidika.—*Continued.*

1100	N.	C. paper.	Sm. 1810	Asiatic Society, Calcutta.
900	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3400	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
120	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
...	N.	C. paper.	Sm. 1819	Asiatic Society, Calcutta.
1100	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3200	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
46	Chayana-paddhati.	Nṛsiṅha.	72	10-11
120	Darsapaurṇamāsa-prāyas-chitta-kārikā.	..	39	10
61	Drāhyāyana-sūtra-tīkā.	Dhanvi Svāmi.	134	11
184	Dvādasāhahotra-prayoga.	..	145	8-10
197	Dvādasāha-prayoga-vṛitti.	..	4½	14-17
4	Gṛihya-smṛiti.	S'aṅkha.	73	11-12
18	Gṛihya-sūtra.	S'āṅkhāyana.	86	9
160	Hiranyakesī-sūtra prayoga ratna.	Mahādeva Somayāji.	51	9-10
113	Kalpa Sūtra.	Mās'aka Āchārya.	68	7
134	Kausiki S'ikshā.	..	5	8-9
8	Liṅgapratishthā-vidhi.	..	5	11
132	Lomasi S'ikshā.	Garga Āchārya.	6	7
199	Mahāvṛata-prayoga.	..	2	12-15
135	Maṇḍuka S'ikshā.	Maṇḍuka.	10	9
136	Nārādīya S'ikshā.	Nārada.	15	9
45	Parva-nīrṇaya.	..	20	12-13
200	Pāsukādihotra-prayoga-sūtra	..	22	15-16
198	Paundarika-prayoga.	..	—	4
32	Prāyas'chitta-pradīpa.	..	103	11-12
26	Prayoga-sāra.	Kes'ava Svāmī.	106	14-15
188	Rudra-bhāshya.	Sāyana Āchārya.	27	8-9
187	Rudra-paddhati.	Nārāyana Bhaṭṭa.	62	8-10
9	S'ikshā-vivarana.	Sobhākara.	23	13
174	Snāna-paddhati. [drīkā.	Harihara.	18	11-12
165	Srauta-prāyas'chitta-chan-	Vis'vanātha Bhaṭṭa.	54	7-8
186	Subodhīnī.	..	73	13
152	Subodhīnī.	..	190	11
3	Tribhāshya-ratna.	..	153	6-7
273	Vais'vādi-mantra-vyākhyā.	..	27	6
107	Vedānuvachana.	..	1	10
151	Vidhyaparādha-prāyas'chitta	..	24	10
161	Vishṇugūḍha.	Vishṇu Upādhāya.	137	7-10
196	Vrihaspati-sava-prayoga.	Govinda.	2	15-16

Vaidika.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1500	N.	C. paper.	Sm. 1577	Asiatic Society, Calcutta.
800	N.	C. paper.	Sk. 1866	Asiatic Society, Calcutta.
..	N.	C. paper.	..	Vámana Achárya, Benares.
2500	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
180	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2000	N.	C. paper.	Sm. 1610	Bábu Sítalapasád, Benares.
1700	N.	C. paper.	Sm. 1774	Bábu Sítalapasád, Benares.
1100	N.	C. paper.	Sm. 1718	Asiatic Society, Calcutta.
1090	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
80	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
83	N.	C. paper.	Sm. 1825	Bábu Sítalapasád, Benares.
58	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
76	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
184	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
250	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
950	N.	C. paper.	Sm. 1815	Asiatic Society, Calcutta.
1000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
5	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
3000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
4300	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
163	N.	C. paper.	Sm. 1775	Asiatic Society, Calcutta.
1100	N.	C. paper.	Sm. 1838	Asiatic Society, Calcutta.
720	N.	C. paper.	Sm. 1634	Bábu Sítalapasád, Benares.
470	N.	C. paper.	Sm. 1912	Asiatic Society, Calcutta.
460	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2629	N.	C. paper.	Sm. 1814	Asiatic Society, Calcutta.
5650	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2140	N.	C. paper.	Sm. 1643	Bábu Sítalapasád, Benares.
300	B.	C. paper.	..	Rájá Jatindramohan Tagore Cal.
20	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
460	N.	C. paper.	Sm. 1866	Asiatic Society, Calcutta.
2200	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
75	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.

II. AITIHAŚIKA

II. a. ITIHĀSA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
403	Dhruvānanda-matavyākhyā.	Gopāla S'armā.	122	10
153	Garga Sañhitā.	Garga Āchārya.	531	..
156	Itihāsa-samuchchaya.	..	143	8-9
400	Mahāvāñs'āvali.	Dhruvānanda Miś'ra.	115	6-7
402	Miś'ra.	Miś'ra Āchārya.	128	5-6
314	Nirdosha-kula-sārāvali.	..	386	9-12
404	Phuliyākula.	..	8	5-6
76	Rājā-sūrjanacharita Kāvya.	Chandra-s'ekhara.	87	10

II. b. PURĀNA.

181	Agni, P.	Vedavyāsa.	330	9-10
370	Chandī, P.	Mārkaṇḍeya. [bha.	92	5-6
357	Chandī-tīkā.	Kāmadeva Kavivalla-	52	7-10
480	Gaṅgā-stava.	..	10	6
149	Kālikā, P.	Vedavyāsa.	221	10-11
359	Mahābhāgavata.	..	191	5-10
333	Purāna-sarvasva.	Purusottama.	331	4-9
374	Satyanārāyaṇa-vratākathā.	S'ukadeva.	9	6
344	S'ilā-māhātmya.	..	7	57
123	S'iva Purāṇa.	Vedavyāsa.	747	14
326	Vidvanmanoramā.	Gourīvara S'arm'a.	71	6-7
414	Vṛihaddharma, P.	..	15	7
506	Vṛihannārādīya Purāṇa.	..	119	7

III. KĀVYA

III. a. KĀVYA.

305	Ananda-taraṅgiṇi.	Vechārāma Nyáyālañ-	96	4-11
301	Bāla-bodhini.	Chaitanya Dāsa. [kāra	41	9
519	Bālakrihṇāśṭaka.	Satakarana Āchārya.	2	3-6
79	Bhāminivilāsa-kāvya.	Jagannātha.	7	13
441	Chaura-kāvya.	Chora.	6	6-11
68	Damayantī-kathā.	Trivikrama Bhaṭṭa.	140	9

S'A'STRA.

Itihása.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
..	N. C. paper.	..	..	Asiatic Society, Calcutta.
1300	N. C. paper.	..	..	Asiatic Society, Calcutta.
100	N. C. Y. paper.	Sk. 1361	..	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
2120	B. C. Y. paper.	Sk. 1763	..	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
6000	B. C. Y. paper.	Sk. 1673	..	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
520	B. C. Y. paper.	..	..	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
9000	B. C. Y. paper.	..	..	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
..	N. C. paper.	.	.	Bábu Harischandra, Benares.

Purána.—*Continued.*

15000	B. C. paper.	..	..	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
12400	B. G. Y. paper.	..	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1000	B. C. Y. paper.	..	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
205	B. C. paper.	..	..	Government of India.
3600	N. C. paper.	..	..	Asiatic Society, Calcutta.
4000	B. C. Y. paper.	..	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
8300	B. C. Y. paper.	Sk. 1593	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
500	B. C. Y. paper.	..	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
100	B. C. Y. paper.	..	..	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
23093	N. C. paper.	Sm. 1924	..	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B. C. Y. paper.	..	..	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
600	B. C. Y. paper.	..	..	Asiatic Society, Calcutta.
3717	B. C. Y. paper.	..	..	Government of India.

S'A'STRA.

Kávyá.—*Continued.*

2000	B. C. Y. paper.	Sk. 1721	..	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
800	B. C. Y. paper.	..	..	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
46	.. C. Y. paper.	..	..	Novínachandra Bhattachárya, Kumárhatta Sivergali, Halisahara.
..	N. C. paper.	..	..	Bábu Harischandra, Benares.
436	B. C. Y. paper.	..	..	Government of India.
..	N. C. paper.	Sm. 1914	..	Bábu Harischandra, Benares.

Kāvya.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
458	Gaṅgāśhṭaka.	Vālmíkí.	1	9
455	Gaṅgāśhṭaka.	S'aṅkara Āchārya.	1	7
83	Harivilāsa Kāvya.	Lolimbarāja.	18	10
80	Kalāvilāsa Kāvya.	Kshemendra.	20	14
358	Kāvyakāmadhenu-tíkā.	Vopadeva.	52	1-6
62	Mādhvavijaya-mahākāvya.	Nārāyaṇa.	59	12
399	Meghadūtārtha-muktāvalí.	Viś'vanātha Miś'ra.	26	10-11
75	Rāmakṛishṇa Kāvya.	Sūrya Paṇḍita.	19	7
302	Rāma-lílodaya.	Rāmakānta.	91	33
74	Rādhāvinoda Kāvya.	Rāmchandra Kavi.	11	9
190	Rāmasundara Kāvya. [kara.	Sundara Deva.	24	11
10	Satyanātha-māhātmya-ratnā-	S'aṅkara Āchārya.	117	6-15
52	Saptas'lokí-vivṛiti.	Harirāja.	23	9-10
78	Sítārāma-vihāra Kāvya.	Lakshmaṇa Somayājí	42	11
25	Sítārāma-vihāra Kāvya.	Vaidyanātha Sūri.	157	11
397	Subodhá.	Bharata Sena.	27	9-10
221	Tattvadīpikā.	Bhāgíratha Miś'ra.	35	3-8

III. b.—NĀṬAKA. DRAMA.

124	Ghandra-prabhā.	...	48	9
65	Dharmavijaya.	S'uklābha Deva.	46	9
85	Dhūrtasamāgama.	Jyotís'vara. [ta.	14	7
63	Jānakípariṇaya.	Rāmabhadra Díkshi-	125	8
154	Karṇasundarí.	...	60	5
84	Karpúramanjarí.	Rajanívallabha.	48	6
58	Kimpancha-charita.	...	29	8
64	Kṛishṇabhakti-chandrikā.	Ananta Deva.	33	8
44	Mukundānanda.	Kālípati.	71	8
125	Mundita-prahasana.	S'iva Jyotirvit.	34	9
66	Satsaṅga-vijaya.	Vaidyanātha.	19	10
119	Uparāgodayá.	Rudrachandra Deva.	19	7
116	Vasanta-tilaka.	Varadā Āchārya,	39	8
129	Vijaya-párijāta.	Harijívana.	147	6

Kāvya.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
36	B. C. paper.	...	...	Government of India.
27	B. C. paper.	...	...	Government of India.
..	N. C. paper.	...	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	B. C. paper.	Sm. 1821	...	Bábu Harischandra, Benares.
800	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Sátis'achandra, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	...	...	Bábu Harischandra, Benares.
1400	B. C. Y. paper.	...	...	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	...	...	Bábu Harischandra, Benares.
4500	B. C. paper.	Sk. 1780	...	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
...	N. C. paper.	...	...	Bábu Harischandra, Benares.
700	N. C. paper.	Sm. 1762	...	Asiatic Society, Calcutta.
3000	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
550	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
...	N. C. paper.	...	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	...	Bábu Harischandra, Benares.
1300	B. C. Y. paper.	...	...	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
...	B. C. paper.	...	...	Rájá Sátis'achandra, Krishnanagar.

Nāṭaka. Drama.—*Continued.*

...	N. C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
..	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1657	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1918	Bábu Harischandra, Benares.
...	N. C. paper.	Sm. 1730	Bábu Harischandra, Benares.

III. c. CHAMPU'.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
69	Aniruddha-charita.	Devarāja.	202	9
67	Champú-kávyā.	Nílakaṇṭha Dīkshita.	147	7
70	Champú-rāmāyaṇa.	Lakshmaṇa.	74	8
72	Gopāla-champú.	Jívarāja.	45	14
115	Mādhava-champú.	Chiraṇjīva.	30	8
81	Párijāta-haraṇa-champú.	Kṛishṇa Kavi.	33	9
73	Rámachandra-champú.	Viśvanátha Siṁha.	43	15
71	Válakrishṇa-champú.	Jívana Kavi.	182	12

III. d. KOSHA-KAVYA.

427	S'ánti-s'ataka.	...	12	6
77	Saptas'atí.	Govardhana Áchárya.	59	8

III. e. UPÁKHYANA. TALES.

82	Mādhaváanalopákhyána.	...	70	10
130	Siṁhásana-dvātriṁśat-kathá.	...	65	8
126	Vetála-panchaviṁśati.	S'iva-dása.	40	11-14
127	Ditto.	S'iva-dása Bhaṭṭa.	50	9
128	Ditto.	Jambhala Bhaṭṭa.	52	18

IV. ABHIDHA'NA.

315	Des'íya-rāja-s'ekhara-kosha.	[chárya. Panchánana Bhaṭṭa-]	3	3-7
471	Dvirúpa-kosha.	Purushottama Deva.		6
354	Nánártha-s'abda.	Mathures'a.	58	6
223	S'abdabheda-prakás'a.	S'iva.	3	5
348	Sakára-bheda.	Purusottama Deva.	2	9-10
351	U'smaviveka.	Gada Siṁha.	9	4-8

Champú.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
...	N.	C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sk. 1770	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sk. 1914	Bábu Harischandra, Benares.

Kosha-kávya.—*Continued.*

234	B.	C. Y. paper.	1775	Government of India.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.

Upákhyána.—*Continued.*

...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1730	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1400	N.	C. paper.	Sm. 1652	Bábu Harischandra, Benares.
1200	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Rájendralála Mitra, Calcutta.
14000	B.	C. paper.	Sm. 1926	Bábu Rájendralála Mitra, Calcutta.

LEXICOGRAPHY.

90	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
80	B.	C. paper.	...	Government of India.
2000	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
81	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

V. VYAKARANA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
449	Āsubodha-ṭikā.	Durgādāsa.	137	7-9
515	Duga-vākya-prabodha.	Kulachandra.	72	4
423	Harināmāmṛita.	Jīva Gos'vāmi.	31	7
514	Kātantrapariś'ishta.	Srīpati Datta.	112	6
345	Kātantra-vṛitti.	Srīpati Datta.	144	10-12
513	Kātantravṛitti-tikā.	Durgasiṅha.	179	7
53	Mahābhāshya.	Patanjali.	1101	9-10
352	Mugdhabodha-parisishta.	Kāsīs'vara.	93	4
395	Mugdhabodha-ṭikā. [dhāra.	Rāmānanda Āchārya.	83	5-9
158	Sabdendu-s'ekhara-doshod-	Manyu-deva.	102	9-10

VI. CHHANDAS.

1	Chhandas Sutra.	Piṅgala.	52	7-8
191	Piṅgala S'āstra.	.....	16	15
157	Sukavi-hṛidayānandinī.	Sulhana.	54	11-13
19	Vaidika-chhanda-prakās'a.	Vināyaka.	12	10-14
166	Vṛitta-ratnākara.	Kedāra Bhaṭṭa.	8	10-12

VII. ALANKA'RA.

321	Kavya-prakās'a-rahasya-prakās'a.	Rāmanātha Vidyāvā-chaspati.	116	7-8
297	Kāvyaḍars'a-vyākhyā.	.....	6	8-9

VIII. JYOTIH S'A'STRA.

250	Adbhuta-charita.	Īs'vara.	14	7
465	Adbhuta Sārasaṅgraha.	Navadvīpa.	20	6
350	Divyachuḍā-maṇi.	Chūdāmaṇi.	15	2-7
327	Grantha-saṅgraha.	Prajāpati Dāsa.	14	5-8
487	Grantha-saṅgraha.	Prajāpati Dāsa.	10	9-10
226	Jyotih-sāra. [karana.	Halāyudha Mīs'ra.	11	5-7
349	Kerali-sammata-koshṭhipro-	Kerali.	10	5-7
323	Koshṭhi-pradīpa.	S'rínātha Bhaṭṭa.	18	7-9
204	Muhūrta-sarvasva.	Raghuvira.	26	11-12
341	Nārāyaṇīya-prasnāvali.	.....	5	6-7

GRAMMAR.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
4315	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
760	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
581	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
3219	B.	C. Y. paper.	..	Government of India.
5000	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
5340	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
22000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
800	B.	C. Y. paper.	Sk. 1709	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1230	B.	C. Y. paper.	Sk. 1622	Pandit Lohárám S'íroratna, Krishna-
2500	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta. [nagar.

VERSIFICATION.

1275	N.	C. paper.	Sm. 1832	Vámana Áchárya, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society of Bengal.
340	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
200	N.	C. paper.	Sk. 1801	Asiatic Society of Bengal.

RHETORIC.

1800	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
300	B.	C. Y. paper.	...	Pandit Kalikrishna Gaṅgopádhyā, Mahárájnagar Vicrampur, Dháká.

ASTRONOMY AND ASTROLOGY.

393	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
390	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
400	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
200	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
235	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
450	N.	C. paper.	Sm. 1818	Asiatic Society, Calcutta.
125	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.

Jyotih S'ástra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
162	Párasíka-prakás'a.	Vedânnga Ráya.	21	13
324	Panchapakshi-ṭiká.	Rághavanandana.	20	9
488	Prasna-Kaumudí,	Vibhákara Áchárya.	10	8
328	Sakunadípiká.	Gaṇesá.	6	8
337	Sáravali.	Kalyána Varmá.	103	6-7
306	Síddhánta-manímanjarí.	Vecháráma Nyáyálañkara.	22	3-9
420	Sisú-bodhiní.	Síva Chakravartí.	69	4
325	Suddhi-dípiká.	S'rínivása.	85	4-5
225	Ulkádisvarupa.	S'iva.	18	7-8
47	Yoga-yátrá-vivarana.	Bhaṭṭotpala.	61	10-11

IX. SMṚITI.

138	Áchára-dípa.	Nágadeva Bhaṭṭa.	53	10-11
311	Áchára-málá.	Nidhiráma S'armá.	42	6-7
5	Dánachandriká.	Dívákara Bhaṭṭa.	116	9
278	Dánaságara.	Vallála Sena.	229	8
312	Dánavákyávalí.	...	109	6-7
413	Dolárohana-paddhati.	Vidyánivása.	37	6
275	Dvaita-nirṇaya.	Váchaspati Mis'ra.	102	7
475	Gáyatri-hṛidaya.	... [nana.	6	5
277	Kála-nirṇaya.	Gopála Nyáyapañchá-	42	6
201	Karma-paddhati.	...	20	9-10
376	Kṛitya-rája.	...	72	5-8
426	Madana-párijáta.	Vis'ves'vara Bhaṭṭa.	81	7
29	Mantrártha-bháshya.	...	9	12
279	Nirṇayámrita.	Súrya Sena.	68	6
393	Pipitakidvādas'ivrata.	...	4	5
43	Pratápa-nárasin̄ha.	Rudra Deva.	45	9-10-11
415	Práyaschitta-viveka.	Sulapáni Bhaṭṭa.	156	7-8
346	Rája-dharma-kaustubha.	Ananta Deva.	79.	6-8
338	Rásayátrá-paddhati.	Raghunandana.	4	4-6
185	Sambandha-nirṇaya.	Gopála Nyáyapañchá-nana.	7	10-11

Jyotih S'ástra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
200	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
345	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
100	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
3100	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
400	B.	C. Y. paper.	Sk. 1737	Paṇḍit Tárakanátha Tarkaratna, Hugli.
700	B.	Palm leaf.	Sk. 1579	Government of India.
1000	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1800	N.	C. paper.	Sm. 1853	Asiatic Society, Calcutta.

LAW.

850	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
800	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2300	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3500	B.	C. paper.	Sk. 1728	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
1500	B.	C. Y. paper.	Sk. 1685	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
500	B.	C. paper.	...	Government of India.
2500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
90	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
350	N.	C. paper.	Sm. 1638	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1913	N.	C. paper.	...	Government of India.
250	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
700	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B.	C. Y. paper.	...	Paṇḍit Lohárám S'íroratna, Krishnanagar.
1200	N.	C. paper.	Sk. 1724	Asiatic Society, Calcutta.
4000	B.	C. paper.	Sk. 1737	Asiatic Society, Calcutta.
1600	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
80	B.	C. Y. paper.	Sk. 1749	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

Smṛiti.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
298	Saṅkalpa-chandriká.	Raghunandana.	4	4-7
339	Saṅkalpa-durga-bhañjana.	Chandrasekhara.	9	7-8
15	Saṅskára-paddhati.	Kamalákára.	62	8-9
159	Saṅskára-prayoga.	Kamalákára Bhaṭṭa.	60	8-9
276	Saṅskára-vádártha.	...	5	7
272	Sára-saṅgraha.	Chandrasekhara Vá-chaspati.	103	6
518	Smṛiti-chandra.	Bhavadeva Nyáyálañ-kára.	114	7-11
320	Smárta-vyávastháṇava.	Raghunátha.	44	4-6
430	Sráddhavidhi.	Váchaspati Mis'ra.	56	6
20	Suddhi-chandriká.	Krisna Bhaṭṭa.	14	9-10
21	Suryárghya-dána-paddhati.	...	15	9
150	Triṅśáchehhloki-vivarāṇa-sá-roddhára.	S'ambhu Bhaṭṭa. [na.	39	12
296	Vákya-tattva.	Síddhánta Pañchána-	13	5-6
439	Vástu-homa.	...	4	4-5
401	Vyavasthá-sára.	Náráyana S'armá.	145	6-7
307	Yatyáchára-saṅgraha.	Vis'ves'vara Sarasvatí.	1	11
418	Yati-bhushaṇí.	Rámánanda Tírtha.	10	7
271	Yukti-kalpa-taru.	Bhoja Narapati.	73	7

X. SANGITA S'A'STRA.

322	Pañchamasára-saṅhitá.	Nárada.	11	3-5
389	Saṅgíta-dámodara.	Subhañkara.	121	4
318	Saṅgíta-náráyana.	Purusottma-Mis'ra.	80	5-7

XI. S'ILPA S'A'STRA.

Smṛiti.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
100 B.	C. Y. paper.	...	...	Paṇḍit Kālikṛiṣṇa Gaṅgopādhyāya, Ma- harājānagar, Vicrampura, Dacca.
500 B.	C. Y. paper.	...	...	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.
1140 N.	C. paper.	Sm. 1791	...	Asiatic Society, Calcutta.
800 N.	C. paper.	Sm. 1760	...	Asiatic Society, Calcutta.
380 B.	C. paper.	...	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2000 B.	C. paper.	...	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.
72 B.	C. Y. paper.	...	...	Ishanchandra Chuḍāmani, Kumarhaṭṭa- validamata Hālisahara, 24-Pergunnahs.
900 B.	C. Y. paper.	...	...	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.
1700 B.	C. Y. paper.	...	...	Nimāichandra Shiromoni, Krishnanagar.
325 N.	C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
260 N.	C. paper.	Sk. 1695	...	Asiatic Society, Calcutta.
1200 N.	C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
260 B.	C. Y. paper.	...	...	Paṇḍit Kālikṛiṣṇa Gaṅgopādhyāya, Ma- harājanagar, Vikrampur, Dacca.
56 B.	C. Y. paper.	...	...	Government of India.
100 B.	C. Y. paper.	Sk. 1720	...	Paṇḍit Lohārām Śīroratna, Krishnanagar.
25 B.	C. Y. paper.	...	...	Bābu Hitlāla Miśra, Mānkār, Burdwan.
170 B.	C. Y. paper.	...	...	Government of India.
2016 B.	C. paper.	...	...	Rājā Jatindramohan Tagore, Calcutta.

MUSIS.

200 B.	C. Y. paper.	...	...	Bābu Umānanda Rāy, Krishnanagar.
5000 B.	Palm leaf.	Sk. 1643	...	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.
1500 B.	C. Y. paper.	...	...	Rājā Satís'achandra, Krishnanagar.

ART.

XII. KA'MA S'ASTRA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
183	Káma-sútra.	Vátsyáyana.	60	17
375	Pañchasáyaka.	Jyotíris'vara.	43	5

XIII. DARSANA

XIII. a. SÁÑKHYA S'ASTRA.

468	Sáñkhya-kaumudí.	Ráma-Kṛishṇa.	40	5

XIII. b. NYÁYA S'ASTRA.

495	Anumiti Rahasya.	Mathuránátha Tarka-vágís'a.	9	8
366	Akhyátaváda Tippaní.	Bhavánanda Tarka-vágís'a.	45	5-6
144	Apeksha-budheranekatva-sañkhyá-hetutva vichára.	...	4	15 16
137	Balabhadra-sandarbha.	Balabhadra.	18	8-9
143	Laukika-vishayatá Vichára.	...	4	15-16
365	Padárthakhaṇḍana-Tippaní.	Rámabhadra Sárva-bhauma.	30	5-6
511	Pakshatá Tippani.	Jagadís'a Tarkalañ-kára.	26	7
505	Pakshatá Rahasya.	Mathuránátha Tarka-vágís'a.	7	8
139	Pramāṇa-paddhati.	Jayatírtha.	38	9
517	S'abda-chintámanyáloka.	Jayadhara Upádhyá-ya Tarkachúḍámaṇi Mis'ra.	133	6
367	Sabdakhaṇḍa Tippaní.	Mathuránátha.	47	6-9
194	Sabdasakti-prakásiká-prabodhini.	Rámabhadra Siddhánta-vágís'a.	43	12
396	Sabdárthasára-mañjarí.	Jayakṛishṇa S'armá.	28	5-6
499	Sámányábháva Rahasya.	Mathuránátha Tarka-vágís'a.	2	8

EROTICS.

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1250	N. C. paper.	Sk. 1791	Asiatic Society, Calcutta.	
1052	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	

S'A'STRA.

Sáñkhya S'ástra.—*Continued.*

760	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	

Nyáya S'ástra.—*Continued.*

325	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
1230	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
140	N. C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.	
272	N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.	
140	N. C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
280	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
343	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
800	N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.	
4256	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
1600	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
1300	N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.	
500	B. C. Y. paper.	Sk. 1775	Pandit Lohárám S'íroratna, Krishnanagar.	
88	B. C. Y. paper.	Sk. 1697	Government of India.	

Nyāya S'āstra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
504	Sámānyalakshaṇá Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	10	8
509	Sámānyábháva Ṭippaní.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	7	9
394	Samāsa-váda.	Govinda Chakravartí.	17	6
516	Siddhántadīpa.	Mahes'vara Bhaṭṭá-chárya.	61	5
497	Siṅha-vyághra Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	2	8
510	Siṅha-vyághra Ṭippaní.	Jagadís'a Tarkalāṅkára.	5	9
142	Smṛiti-saṅskara-víchára.	..	9	15-17
164	Tarkámrita-taraṅginí.	Mukunda Bhaṭṭa.	26	12
512	Tárá-rahasya-vṛttiká.	S'aṅkara Áchárya.	121	6
502	Tarka Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	6	8
507	Tarka Ṭippaní.	Jagadís'a Tarkalāṅkára Bhaṭṭácharya.	10	9
145	Váyu-pratyaksha-víchára.	...	2	16
500	Vis'eshavyápti Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	13	8
498	Vyadhikarāṇa-dharmávach-chlinnábhava.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	5	8
501	Vyáptigrahopáya Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	9	9
496	Vyáptipañchaka Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	6	8
503	Vyáptyanugama Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	2	8
508	Vyáptyanugama Ṭippaní.	Mathuránátha Tarkavágis'a.	7	9

XIII. c. VAIS'ESHIKA S'ÁSTRA.

XIII. d. MIMÁÑSÁ S'ÁSTRA.

299	Mimáñsá-nyāya-prakásá.	Ápadeva.	53	10-13

Nyāya S'āstra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
400	B. C. Y. paper	...	...	Government of India.
187	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
400	B. C. Y. paper.	Sk. 1775	...	Paṇḍit Lohārām S'iroratna, Krishnanagar.
587	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
82	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
75	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
350	N. C. paper.	Sm. 1780	...	Asiatic Society, Calcutta.
360	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
249	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
721	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
75	N. C. paper.	Sm. 1780	...	Asiatic Society, Calcutta.
572	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
210	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
408	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
264	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
100	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
80	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.

Vais'eshika S'āstra.—*Continued.*

Mimāṃsā S'āstra.—*Continued.*

2500	B. C. Y. paper.	...	Paṇḍit Tārakanātha Tarkaratna, Hugli.

XIII. e. VEDĀNTA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
483	Aparokshānubhūti.	S'aṅkara Āchārya.	4	10-13
176	Ātmajñānopades'avidhi.	S'aṅkara Āchārya.	2 $\frac{1}{2}$	11
175	Bāla-bodhinī. [s'inī.	S'aṅkara Āchārya. [ti.	4	9-11
177	Bāla-bodhinī-bhāva-prakā-	Rāmachandra Sarasva	13	10-13
419	Dars'ana-kalikā.	Rāmānanda Tīrtha.	5	8
300	Muktitattva.	Rāmānanda S'vāmī.	24	6-9
308	Pañchīkarāṇa Vārttika.	Súres'vara Āchārya.	8	8-16
309	Prasthāna-bheda.	Madhusúdana Saras-	5	12
303	Siddhānta-gītā.	... [vati.	9	7-22
343	Siddhānta Saṅgraha.	Apyayī Dīkshita.	46	2-12
60	Siddhānta-les'atīkā. [dha.	...	72	15
30	Tattva-prakās'ikā-bhāva-bo-	Raghuttama Yati.	361	...
189	Uttaragītā Bhāshya.	Gauḍapāda Āchārya.	31	9-11
178	Vakyavritti.	S'aṅkara Āchārya.	8	11
340	Vásishṭhasāra.	...	16	7-8
342	Vedāntārtha-saṅgraha.	S'rírāma S'armā.	16	9-12
48	Vivaraṇaprameya-saṅgraha.	...	88	10

XIII. f. YOGA.

251	Dattātreyā Saṁhitā.	Dattātreyā.	9	6
254	Gheraṇḍa Saṁhitā.	Gheraṇḍa.	19	6
451	Goraksha-s'ataka.	...	4	11
249	Haṭha-dīpikā.	Svātmārāma.	14	8
412	Nādi-jñāna-dīpikā.	...	3	9
213	Yoga-chandrikā.	...	7	6-7
453	Yoga-vivaraṇa.	Vas'ishṭha.	8	6-8

XIII. g. DĀRSANIKĀ.

167	Tatvaprakāsa.	Bhoja Deva.	5	9

Vedānta.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
152	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
48	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
90	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
550	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
720	B. C. Y. paper.	...	...	Paṇḍit Tārakanátha Tarkaratna, Hugli.
100	B. C. Y. paper.	...	...	Bábu Hitlála Mis'ra, Mánkar, Burdwan.
66	B. C. Y. paper.	...	...	Bábu Hitlála Mis'ra, Mánkar, Burdwan.
2700	B. E. paper.	Sk. 1787	...	Paṇḍit Tārakanátha Tarkaratna, Hugli.
1200	B. C. Y. paper.	...	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	N. C. paper.	...	...	Paṇḍit Vámana Áchárya, Benares.
9580	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
600	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
250	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
320	B. C. Y. paper.	...	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
500	B. C. Y. paper.	...	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
2350	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.

Yoga.—*Continued.*

225	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
456	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
328	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
448	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
70	B. C. paper.	Sk. 1729	...	Government of India.
...	B. C. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
228	B. C. paper.	...	...	Government of India.

Dársanika.—*Continued.*

95	B. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.

XIV. BHAKTI

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
421	Bhagavadbhakti-vilása.	Gopála Bhaṭṭa.	41	10-13
192	Sadáchára-saṅgraha.	...	98	11-13
422	S'ribhakti-ratnávalí.	Vishṇu Puri.	104	7
243	Urdhvámnyā Sañhitá.	Nárada.	14	9

XV. TANTRA

319	Áchárasára-prakarṇa.	...	22	5
470	Achárasára T.	...	5	6
269	Ágama-chandriká.	Rámakṛishṇa.	61	7
263	Ágamasára.	Raghumaṇi.	109	7
330	Anandadípaní-ṭiká.	Brahmánanda Sarasvatí.	35	5-6
456	Annadákálpa. [stava.	...	47	7
379	Annapurná-sahasra-náma-	...	9	6-8
388	Ashtádas'ottara-s'atas'loki.	S'ivachandra.	20	4
440	Bhagavatí-gitá.	...	10	9-10
378	Bhavānī-stava-s'ataka.	...	9	3-6
408	Brahmajñána-mahátantra.	...	17	11
411	Brahmajñána T.	...	5	8
294	Brahmánḍa T.	Nárāyaṇa.	17	7
266	Chintāmaṇi T. [tra.	...	11	7
353	Dakárádi-sahasranáma-sto-	...	20	5-6
91	Dakshíná-kálpa.	[vágís'a. Haragovinda Tantra-	53	8
459	Deví-kavacha.	...	2	10
461	Durgá-dádináma-stotra.	...	12	8
476	Gaurí-kanchulíká.	...	15	7
481	Gáyatribráhmaṇollása T.	...	38	6
398	Graha-yámala T.	...	43	5-10
445	Guru-gitá. [ṭiká.	...[chaspati.	6	7-10
329	Gurupáduká-pañchaka-stotra	Durgádása Vidyává-	8	5-6
424	Ísána Sañhitá.	...	9	5
381	Japa-rahasya.	...	1	7-9
286	Jñánánanda-taranginí.	S'iromaṇi.	130	8
444	Jñána T.	...	8	6-7

S'A'STRA.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1760	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
3600	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
2086	B. C. Y. paper.	Sk. 1640	...	Government of India.
252	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

S'A'STRA.

250	B. C. Y. paper.	Sk. 1693	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
95	B. Y. paper.	...	Government of India.
1525	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
3052	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
800	B. C. Y. paper.	Sk. 1743	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
700	B. C. paper.	...	Government of India.
200	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
160	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
78	B. Y. paper.	...	Government of India.
150	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
340	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	Sk. 1729	Government of India.
200	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
264	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
200	B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
1000	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
75	B. C. paper.	...	Government of India.
246	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
330	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
825	B. C. paper.	...	Government of India.
400	B. C. Y. paper.	...	Pañdit Lohárám S'íroratna, Krishnanagar.
195	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
181	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
50	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2000	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
83	B. C. Y. paper.	...	Government of India.

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
265	Kavalya T.	...	7	8
362	Kálárkarudra puja-paddhati.	...	8	6-7
335	Káliká-máhátmya.	...	12	5
416	Káli-stavarāja.	...	2	6-7
409	Káli-sahasranāma-stotra.	...	5	6-8
313	Kámarúpiya-nibandha.	...	80	3-6
270	Kaulikārchana-dīpikā.	Jagadānanda.	62	8
331	Krama-chandrikā.	Ratnagarbha Sārva-	74	7-8
290	Kulārṇava T.	...[bhauma.	69	9
372	Kumārikavachollāsa.	...	3	5-6
473	Karpūra-stava-ṭikā.	...	9	8
288	Lingārchana T.	...	69	5-6
391	Mohākālarudrodita-stotra.	...	2	5-6
356	Mahāsodhā-nyāsa.	...	9	7-8
382	Mahāsodhā-nyāsa.	Virupāksha.	9	7-8
289	Mahā-nirvāna T.	...	125	6
380	Mālā-saṅskāra.	...	1	4-5
193	Mānasa-pūjana.	Vijayarāma Āchārya.	26	9-10
425	Mātrikā-kosha.	...	9	10
469	Muṇḍamālā T.	...	13	5
293	Nigama-kalpa-druma.	...	36	4
407	Nigama-tattva-sāra.	...	4	9-14
463	Nīla T.	...	25	7
285	Nirottara T.	...	108	4
363	Nisācharapujā-paddhati.	...	2	7-8
373	Padma-puspāñjalī-stotra.	S'aṅkara Āchārya.	8	4-6
295	Pichchhilā T.	...	19	7
446	Piṭha-nirṇaya.	...	7	3
460	Purascharaṇa-viveka.	...	3	6-8
457	Purascharaṇa-rasollāsa.	...	32	7
450	Purascharaṇa-vidhi.	...	2	10
452	Purnānanda-chakra-nirūpa-	RāmavallabhaS'armā.	12	10
383	Rādhā T. [ṇa-ṭikā.	...	6	5
406	Kāma-rupayātrā-paddhati.	Holirāma S'armā.	89	7
292	Rudra-yāmala T.	...	258	7

Tantra.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
224	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
100	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
230	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
36	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
100	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
1000	B. Palm leaf.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1860	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2220	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2000	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
126	B. C. paper.	Sk. 1726	...	Government of India.
1000	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
50	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
150	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
200	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
3600	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
20	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
450	N. C. paper.	...	...	Asiatic Society, Calcutta.
270	B. C. Y. paper.	Sk. 1727	...	Government of India.
187	B. C. paper.	...	...	Government of India.
600	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
125	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
587	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
2000	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
50	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
200	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
250	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
63	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
488	B. C. paper.	...	...	Government of India.
60	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
750	B. C. paper.	Sk. 1717	...	Government of India.
120	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1780	B. C. Y. paper.	Sk. 1755	...	Government of India.
9000	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
405	S'akti-saṅgama T.	...	319	3
369	Sambhunātharchana.	...	5	5
472	Sandhyā-paddhati. [dhi.	...	7	8
387	Saṅkshepa-purascharaṇa-vi-	...	6	6
447	Sarasvatī T.	...	5	7
428	Shatṭhakrabheda Ṭippanī.	Saṅkara.	10	8-11
262	Siddhavidyā-dīpikā.	S'aṅkara Āchārya.	27	9
474	S'iva-Saṅhitā.	...	93	7
219	S'iva-saḥsranāma.	...	22	5
410	S'rīguru-sahasranāma-stotra.	...	8	9
281	S'rītattva-bodhinī.	Krishnānanda.	215	6
478	Sundarī-s'aktidāna.	Ādinātha-Mahākāla.	22	7
477	Sundarī-s'aktidāna-ṭikā.	Pūrṇānanda Pārama- haṇsa.	26	12
292	Sundarī-s'aktidāna-stotra.	Ādinātha Mahākāla.	26	7
484	Svarodaya.	...	13	11
267	Syāmā-kalpalatā.	Rāmacharana.	108	7-8
220	Syāmārchana-chandrikā.	Ratnagarbha Sārva-	176	8
316	Syāmā-nitya-pūja-paddhati.	... [bhauma.	19	3-6
310	Syāmā-pradīpa.	...	149	6-7
517	Syāmā-stotra.	Mahākāla. [laṅkāra.	3	6-7
377	Syāmā T.	Yādavendra-Vidyā-	44	4-5
386	Syāmā-kavacha.	...	4	4-6
371	Sanmohana T.	...	17	5-6
462	Takārādisvarūpa.	...	13	8
361	Tārākshobhya Saṅvāda.	...	14	7
284	Tārā-pradīpa.	Lakshmaṇa Des'ika.	34	7
385	Toḍala T.	... [haṇsa.	25	5
368	Tattvānanda-taraṅginī. [kā.	Pūrṇānanda Pārama-	30	3-7
482	Tripurā-sāra-samuchchya ṭi-	Govinda S'armā.	40	7
437	Vagalāmukhi-kavacha.	...	2	4
438	Vagalāmukhi-stotra.	...	4	4
287	Vārāhī T.	Kṛishṇa. [nana.	17	8
280	Vaṇabhairava.	Rāmagopāla Pañchā-	13	7
336	Vidyāmāhātmya.	...	3	2-6

Tantra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1100	B. C. Y. paper.	Sk. 1674	Government of India.	
40	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
182	B. C. paper.	Sk. 1729	Government of India.	
100	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
153	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
330	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
972	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
2511	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
	B. C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
240	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
250	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
464	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
1144	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
494	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
3240	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
5250	B. C. Y. paper.	Sk. 1745	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
200	B. Palm leaf.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
2000	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
54	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
1200	B. C. Y. paper.	S. 1414	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
381	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
312	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
300	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
900	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
500	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
1120	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	
1135	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
24	B. C. Y. paper.	...	Government of India.	
48	B. C. paper.	...	Government of India.	
500	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
390	B. C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.	
40	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.	

Tantra.—Continued.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
448	Vidyotpatti.	..	6	6
331	Vidyotpatti-vidhi.	...	7	4-6
264	Vijachintāmaṇi T.	...	10	7
479	Vijakosha.	Krodhis'a-bhairava.	5	6
268	Vīra T.	...	9	8
274	Vṛihannirvāna T.	...	26	7-8
282	Yoginī-hṛidaya.	...	27	7
283	Yoginī-hṛidaya-dīpikā.	Amṛitānanda.	53	10

XVI. VAIDYAKA

390	Āyurveda.	...	51	4-8
180	Bhāva-prakāś'a.	Bhāva Miśra.	510	11
209	Dravya-guṇa.	Nārāyaṇa Dāsa.	4	5
332	Dravya-guṇādhirāja.	...	49	52
203	Dravyagūṇa-s'atas'lokī.	Trimalla Bhaṭṭa.	19	3
211	Gaṇādhyāya.	Parameś'vara Rakshi- [ta.	6	7
206	Gūḍha-bodhaka.	Heramba Sena.	145	10
202	Nāḍi-jñāna.	Ātreya.	4	7-8.
210	Paribhāshā.	Nārāyaṇa Dāsa.	7	2-5
207	Paryāya-ratnamālā.	Rājavallabha.	13	8-10
208	Pathya-vidhāna.	...	13	8-10
218	Rājamārtanḍa.	Bhoja Deva.	35	8
466	Rājavallabha.	Nārāyaṇa Dāsa.	16	6-8
148	Rasa-pradīpa.	...	99	9
467	Rogavinischaya.	...	21	5
205	Rasa-sārāmṛita.	Rāma Sena.	182	3-7
212	Ritu-guṇa.	...	15	8-9
222	Sāra-saṅgraha.	Raghunātha.	41	6-7
384	Vyāñjana-guṇa.	...	2	10-11
179	Yoga-chandrikā.	Lakshmaṇa.	107	7

Tantra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
138	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
112	B. C. Y. paper.	...	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
280	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
75	B. C. Y. paper.	...	...	Government of India.
420	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
16	B. C. paper.	Sk. 1734	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
500	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
1500	B. C. paper.	...	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

S'A'STRA. MEDICINE.

535	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
20000	N. C. paper.	Sm. 1904	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
960	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
250	N. C. paper.	Sm. 1555	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
26	N. C. paper.	Sm. 1844	Asiatic Society, Calcutta.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
560	N. C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
528	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
1900	N. C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
350	B. C. Y. paper.	...	Government of India.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Bábu Umes'achandra Datta, Krishnanagar.
	B. C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
100	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1700	N. C. paper.	Sm. 1757	Asiatic Society, Calcutta.

XVII. JAINA

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

XVIII. BAUDDHA

XIX. ANIRDISHTA.

317	Kṛishi-vishaya.	...	5	4
131	Maṇi-parikshá.	...	20	10-16
347	Patrakaumudí.	Vararuchi.	9	5-6
364	Ratnamálá.	Pas'upati.	3	4-6
360	Víra-chintámaṇi.	Sáraṅgadhara.	7	6-7

S'A'STRA.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.

S'A'STRA.

MISCELLANEOUS WORKS.

100	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
460	N. C. paper.	Sm. 1828	Bábu Harischandra, Benares.
250	B. C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
100	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
202	B. C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

